Димчо Захариев

СВЕТЪТ ОКОЛО НАС В ЛЮБОПИТНИ ФАКТИ

1 КНИГА

22 ОБЛАСТИ

333 СТРАНИЦИ

4444 ЛЮБОПИТНИ ФАКТИ

ISBN 978-954-9775-99-0

ДИМЧО ЗАХАРИЕВ

СВЕТЪТ ОКОЛО НАС

В

ЛЮБОПИТНИ ФАКТИ

2014

© Димчо Захариев, 2014

© Светът около нас в любопитни факти

Рецензент: проф. дпн Румяна Йовева

ISBN 978-954-9775-99-0

Художник на кориците: © Димчо Захариев

печат:
"Химера" ООД - Шумен
Издателство: "Химера" ООД, тел.: 054/ 830 585
e-mail: print@himeraltd.com, www.himeraltd.com

СЪДЪРЖАНИЕ

ПРЕДГОВОР

Скъпи читателю,

Заставал ли си учуден пред нещо, което не ти е познато? Задавал ли си въпроси, на които никой не може да отговори?

Щом държиш в ръцете си тази книга, значи не си се разочаровал и не си се отказал да търсиш отговорите! Насърчавам те да продължаваш да го правиш! Търсенето на истината не е лесна задача. Но аз съм сигурен, че който търси настойчиво, непременно ще я намери!

Древногръцкият философ Зенон сравнява картинно знанието с кръг: Всичко, което знаем, се намира вътре в кръга, а това, което не знаем – извън него. Линията на окръжността описва допирните точки с неизвестното, което поражда въпроси. Колкото повече знаем, толкова повече се разширява кръга и допирните точки с непознатото се увеличават. Сега думите на Сократ „Аз знам, че нищо не знам" вече не звучат странно, нали?

Книгата може да бъде прекрасен помощник в процеса на обучение и в същото време – прекрасен приятел за свободното време. Тази рядка комбинация показва, че знанието може да бъде намерено навсякъде около нас. Наистина светът около нас е изпълнен с любопитни факти! От нас се иска да отворим очи и да ги видим.

Макар, че книгата дава много факти в готов вид, съм сигурен, че тя ще предизвика много повече въпроси, отколкото сте имали преди. Затова последната глава е посветена на някои любопитни въпроси. Само напомняне, че въпросите никога няма да свършат.

Успех в търсенето на отговорите!

От автора

АСТРОНОМИЯ

1. Нашата галактика се състои от 200 милиарда звезди.
2. Диаметърът на нашата галактика е 100 000 светлинни години.
3. Слънцето може да направи една пълна обиколка на центъра на нашата галактика за 240 милиона земни години.
4. Във Вселената има повече от 100 милиарда галактики.
5. Най-близката галактика е Големия Магеланов облак и се намира „само” на 160 000 светлинни години от нас.
6. Най-близката звезда е Проксима от съзвездието Кентавър. Тя е отдалечена на 4.2 светлинни години от Земята.
7. Свръхновите звезди отделят само за 1 минута толкова енергия, колкото нашето Слънце би отделило в продължение на 9 милиарда години.
8. Съзвездията не са неизменни. Те променят външния си вид, но това може да бъде „забелязано” само през дълги интервали от време.
9. Един метър е разстоянието, изминато от светлината във вакуум за 1/299 792 458 част от секундата.
10. Една светлинна година е разстоянието, изминавано от светлината, движеща се със скорост 299 792 km/s за една година. Тя е равна на 9.461 трилиона km.
11. Между 90 и 99% от състава на Вселената е водород.
12. Космическият прах е съставен от малки частици с диаметър една милионна част от милиметъра.
13. Температурата в ядрото на Слънцето е 14 000 000°C.
14. Температурата на повърхността на Слънцето е 5 500°C, а в ореола му – 1 000 000°C.
15. Слънцето отделя енергия колкото 4.5 трилиона атомни бомби, подобни на хвърлените над Хирошима.
16. Обемът на Слънцето е 1 300 000 пъти по-голям от обема на Земята.
17. Ако Слънцето беше голямо колкото футболна топка, Земята щеше да е голяма колкото връхче на карфица.
18. Земята е единствената планета от Слънчевата система, която не е кръстена на езическо божество.
19. Едва през 1992 г. Ватиканът официално признава, че Земята се върти около Слънцето.

20. Земята забавя скоростта на въртене на Слънцето около оста му с 3 милисекунди на всеки 100 години и постепенно се отдалечава от него с 15 cm.
21. Светлината на Слънцето достига до Земята само за 8 минути. Автомобил би изминал това растояние за 180 години, ако се движи със скорост 60 km/h.
22. Слънчевите лъчи доставят за един час толкова енергия, колкото цялото население на Земята консумира за една година.
23. Земята обикаля Слънцето за 365 дни, 6 часа, 9 минути и 9.5 секунди. Това е причината на всеки 4 години една да бъде обявявана за високосна – с 366 дни.
24. Земята тежи средно 6 588.10^{24} тона.
25. За разлика от географските полюси, магнитните полюси на Земята не са постоянни. Регистрирани са дори случаи на обръщане на полюсите – северният става южен и обратно. Последното обръщане е било преди 30 000 години.
26. Земята прави една пълна обиколка около оста си за 23 ч., 56 мин. и 4 сек.
27. Най-светлото място на Земята, което се вижда от Космоса, е Лас Вегас.
28. Границата между Земята и открития Космос се намира на височина 100 km от морското равнище.
29. Луната ежегодно забавя въртенето на Земята около остта ú със 0.000017 s и се отдалечава от нас с 4 cm.
30. Отпечатъците от стъпки на Луната могат да останат непокътнати милиони години, тъй като там няма вятър, който да ги заличи.
31. Лунната повърхност е предимно планинска. Най-високата планинска верига се нарича Апенини. Един от нейните върхове е висок почти колкото Еверест.
32. Луната се завърта около Земята за малко повече от 27 дни.
33. Светлината, попаднала от Слънцето върху Луната, след като се отрази от повърхността ú достига до нас само за 1.3 s.
34. Луната винаги е обърната само с едната си страна към Земята. Причината за това е еднаквата ъглова скорост, с която Луната се върти около оста си и около Земята.

35. Някои изкуствени спътници могат да се видят като звезди върху нощното небе.
36. Планетите в Слънчевата система са 8, а не 9. От 2006 г. Плутон не е планета, а е обявен за небесно тяло, което е част от пояса на Кайпер.
37. Половината от планетите в Слънчевата система имат пръстени: Юпитер, Сатурн, Уран и Нептун. С изключение на пръстените на Сатурн, тези на останалите планети са трудно забележими без помощта на мощен телескоп.
38. Най-голямата планета в Слънчевата система е Юпитер. Неговият диаметър е повече от 11 пъти по-голям от този на Земята.
39. Юпитер е по-голям от всички други планети, взети заедно.
40. Най-много луни има Юпитер – цели 62.
41. Юпитер забавя движението на своите спътници и те постепенно се отдалечават от него.
42. Някои от спътниците на Юпитер се въртят около него в посока, обратна на посоката на въртене на планетата. Предполага се, че това са прихванати от планетата астероиди.
43. Венера е позната още от праисторията. Тя е най-яркия обект на небето, като изключим Слънцето и Луната. Подобно на Меркурий, за Венера се е смятало, че представлява две различни тела: Eosphorus – Зорница и Hesperus – Вечерница.
44. Венера е единствената планета от Слънчевата система, която се върти по посока на часовниковата стрелка.
45. Най-дълга е годината на Плутон – 248.54 земни години.
46. Най-дълго е денонощието на Меркурий – цели 58 земни дни.
47. Най-горещо е на повърхността на Меркурий – плюс 430°C.
48. Най-студено е на повърхността на Плутон – минус 220°C.
49. Най-високата планина в Слънчевата система се намира на Марс – връх Олимп е висок цели 26 km. Той е 3 пъти по-висок от Еверест.
50. Уран може да се опише като планета с наклон на оста на въртене почти 90° и въртяща се обратно на часовниковата стрелка или имаща наклон на оста малко повече от 90° и въртяща се по посока на часовниковата стрелка. И двете определения еднакво отговарят на истината, но при всяко от

тях положението на северния и южния полюс ще бъде различно.

51. Всички спътници на Уран са кръстени на герои на Шекспир.
52. Зимата на планетата Уран продължава 21 години.
53. На Марс небето е червено през деня, а при залез – синьо.
54. В България има 6 планетариума – в градовете Варна, Габрово, Димитровград, Смолян, Стара Загора и Ямбол.
55. Халеевата комета може да се види веднъж на всеки 76 години.
56. Най-често появяващата се комета е кометата на Енке. Тя може да се види на всеки 3.3 години.
57. Опашката на кометите винаги е по посока, обратна на Слънцето, независимо от посоката на движение.
58. Всяка година на повърхността на Земята падат по 10 000 000 kg космически прах.
59. Най-големият метеорит, намерен на Земята, е с тегло 59 тона.
60. Най-големият кратер от метеорит на Земята се намира в щата Аризона, САЩ. Той има диаметър 1 200 m и дълбочина 180 m.
61. Най-големият кратер, причинен от сблъсък с космически обект, е кратерът Вредефорт в Южна Африка. Неговият диаметър е 40 km и е издълбан в гранитна скала. Предполага се, че е получен от сблъсъка с обект с диаметър 2.3 km и тегло 30 млрд. тона!
62. Единственият регистриран случай за човек, наранен при падането на метеорит, е г-жа Ходжиз от Алабама, САЩ. През 1954 г. метеорит паднал през покрива на къщата ú и я контузил.
63. Терминът "нулева гравитация" в условията на Космоса е мит. На практика гравитация съществува дори и в Космоса. Ефектът на гравитацията намалява с увеличаване на разстоянието, но тя никога не изчезва напълно.
64. Схващането, че в космическото пространство съществува вакуум, е мит. В междузвездното пространство има огромен брой частици, които в някои участъци са силно разредени.
65. Първият изкуствен спътник е съветският „Спутник 1", изстрелян на 4.10.1957 г.

66. Най-големият изкуствен спътник, обикалящ в момента около Земята – от 1998 г., е Международната космическа станция.
67. Първият пилотиран космически кораб за многократно използване е американската совалка „Space Shuttle”, изстреляна на 12.04.1981 г.
68. Първият атоматизиран космически кораб за многократно използване е съветският „Буран”. На 15.11.1988 г. се състои първият успешен и засега единствен полет на кораба.
69. Първият космически апарат, напуснал пределите на Слънчевата система, е „Пионер 10”. Той е изстрелян на 2.03.1972 г. и напуска Слънчевата система на 13.06.1983 г.
70. Първото живо същество в Космоса е кучето Лайка. То излита с космическия кораб „Спутник 2” на 4.11.1957 г.
71. Първият човек в Космоса е Юрий Гагарин. Той излита с „Восток 1” на 12.04.1961 г.
72. Първата жена в Космоса е Валентина Терешкова. Тя излита с „Восток 6” на 16.06.1963 г.
73. Първият човек, излизал в откриния Космос, е съветският космонавт Алексей Леонов – от кораба „Возход 2” на 18.03.1965 г.
74. Първият човек, стъпил на Луната, е американецът Нийл Армстронг – на 21.07.1969 г.
75. Първият космически турист е Дениз Тито. Той излита на 28.04.2001 г. с кораба „Союз ТМ-32” и прекарва почти 8 денонощия в Космоса. Цената на това „удоволствие” е 20 милиона долара.
76. Първата космическа сватба се състояла през август 2003 г., когато Юрий Маленченко (намиращ се на борда на Международната космическа станция) се жени за Екатерина Дмитриева, която е в Тексас.
77. До 2006 г. повече от 400 човека са били в Космоса.
78. Някои от космическите костюми имат по 15 отделни слоя, които служат за термоизолация и защита от космическото лъчение.
79. В резултат на мисиите до Луната, човечеството е оставило на повърхността ú останките от 6 модула, 3 лунохода и 50 тона боклук.

ФИЗИКА

1. Скоростта на звука във въздуха е 343 m/s (1 234.8 km/h).
2. Скоростта на звука във водата е 4 пъти по-висока, отколкото във въздуха.
3. Скоростта на звука в стъкло е 15 пъти по-висока, отколкото във въздуха.
4. Скоростта на светлината във вакуум е равна на 299 792 458 m/s.
5. Звукът пътува по-бързо в топъл, отколкото в студен въздух.
6. Тебеширът скърца, ако го държим неправилно, защото първо зацепва, а след това рязко се припъзва по повърхността на дъската и започва да вибрира, почуквайки по нея.
7. Ромоленето на планинските потоци се дължи на турбулентното движение на водата. Въздушните мехурчета, увлечени от нея, непрекъснато променят обема си и в крайна сметка се пукат. Всяка секунда това се случва с огромен брой мехурчета, което води до приятния успокояващ звук.
8. Скърцането на снега под обувките е признак, че навън е много студено. Ако температурата е достатъчно ниска, натискът, който оказваме при ходене, вече не е достатъчен, за да втечни снега и той се разтрошава под краката ни.
9. По плажовете в някои части на света можете да чуете свирене, ако се разхождате по пясъка.
10. Дюните в пустините също могат да образуват лавини, само че пясъчни.
11. Гласът ни може да стане значително по-висок от нормалното, ако вдишаме малко хелий.
12. Залата на депутатите в американския конгрес е така проектирана, че дори и най-слабия шепот в единия ú край, може да се чуе в другия.
13. Ако човек се движи към място с непрекъснато стрелящи оръдия, звукът от изстрелите се чува в едни части от пътя му, а в други изчезва. Това се случва дори и когато повърхността навсякъде е равна.
14. Звукът от гръмотевиците се чува на разстояние до 25 km. Това е причината понякога да виждаме светкавица, но да не чуем гръмотевица след това.
15. Ако в съседната стая е много шумно, най-добре е да затворите вратата. Дори и да я притворите максимално,

шумът ще бъде почти толкова силен, колкото и преди – просто той преминава през процепа и в резултат на дифракция се разпространява из цялата стая.

16. Ако изливаме вода от бутилка, звукът, който чуваме непрекъснато се понижава, а ако наливаме вода – се повишава.
17. Тръбите на парното понякога издават звук, който наподобява на почукване. Причината са стеснените места в тях, където водата се завихря и се получават въздушни мехурчета. При движението си те трептят, а звукът от трептенията им се усилва както от тръбата, така и от стените, пода и тавана, за които тя е прикрепена.
18. Пукането на ставите може да се обясни с образуването и пукането на газови мехури в пространството на ставите. Между костите и хрущялите на ставите има синувиална течност (служи като смазка на ставите), в която са разтворени газове. При изтеглянето на пръстите в течността се създава налягане и разтворените в течността газове се отделят във вид на мехури, които се пукат.
19. Причината след снеговалеж да е значително по-тихо, отколкото ако няма сняг, е следната: в слоя от прясно навалял сняг има голямо количество кухини, изпълнени с въздух. Когато в тях попадне звукова вълна, тя затихва бързо след неколкократно отражение в кухините.
20. Морските вълни, които се чуват, ако доближим черупка на рапан до ухото си, не са „запомнени” в нея. Причината е в звуците около нас, които пораждат трептения във въздуха в черупката. Трептенията са периодични, което създава илюзията за разбиващи се в морския бряг вълни.
21. Звукът, който чуваме при загряване на вода, първоначално е слаб, след това се засилва и накрая отново намалява. В началото от дъното се отделят мехурчета пара, които се пукат близо до него. След това се образуват по-големи мехурчета, които се пукат по-нагоре и звукът е по-силен. Накрая водата е толкова нагрята, че повечето мехурчета достигат до повърхността и се пукат вече във въздуха с по-приглушен звук.
22. Оперните певци без особена трудност могат да счупят кристална чаша... само с гласа си.

23. Мъжкият глас е по-нисък от женския, защото гласните струни на мъжете са по-дълги, по-дебели и трептят с по-ниски честоти.
24. Hi-Fi слушалките и високоговорителите в мобилните телефони имат малки размери и въпреки това чуваме басовите тонове. Тези тонове в действителност не се излъчват от устройствата, а се пораждат едва в нашето ухо, като резултат от попадането в него на вълни с различна честота.
25. Лесно разпознаваме дали към нас идва автомобил или се отдалечава: ако се приближава, звукът, който долавяме, постепенно повишава честотата си, а при отдалечаване я намалява. Това явление е известно като ефект на Доплер.
26. Хората около нас възприемат нашия глас като по-висок, в сравнение с това, което ние чуваме докато говорим. Ние възприемаме собствения си глас с повече басови тонове, тъй като звукът резонира в костите на главата ни. Можем да чуем истинския си глас само ако използваме запис.
27. При преминаване на звуковата бариера от свръхзвуков самолет до нас може да достигне звук като от гърмеж. Причината е в ударната вълна, която се образува от свития пред самолета въздух.
28. В радиус от 100 m от падането на светкавица гръмотевицата звучи първо като щракване, после като плющене и накрая като продължителен тътен.
29. Тътенът на гръмотевицата се дължи на отраженията на звука от околните обекти.
30. Науката, която изучава гръмотевиците, се нарича бронтология.
31. Самолет, който може да лети на височина 6 000 m, при същият разход на гориво като останалите самолети, ще развива два пъти по-висока скорост. Причината за това е два пъти по-малкото съпротивление на въздуха на тази височина.
32. Абсолютна нула е най-ниската теоретично съществуваща температура по скалата на Келвин, която едно тяло може да има. В това състояние движението на атомите и молекулите на тялото спира. Абсолютната нула (0 K) съответства на −273.15°C. В лабораторни условия са постигнати температури до около 0.000 001 K.

33. Уредът за регистриране на електрични заряди се нарича електроскоп. Той се състои от 2 златни пластинки, прикрепени към месингова тел. Когато до телта се приближи електрически заряд, златните пластинки се отдалечават една от друга.
34. Мълнията има достатъчно енергия за да препече 160 000 филии хляб.
35. Гребенът се зарежда с отрицателни заряди по време на сресване на косата.
36. Скоростта на движение на човек е средно 5 km/h – 1 000 пъти по-бързо, отколкото скоростта на един охлюв, която е около 5 m/h.
37. За нищожно малкото време от една хилядна част от секундата един бърз влак може да измине само 3 cm, звукът – 33 cm, реактивният самолет – 50 cm, Земята ще измине около Слънцето 30 m, а светлината – цели 300 km.
38. За неподвижно стоящ наблюдател горната част на едно движещо се колело се движи по-бързо, отколкото долната. Ако наблюдаваме спиците на движещ се велосипед, горните се сливат пред погледа ни, а долните се виждат поотделно.
39. Ако човек седне на стол така, че краката му да са разположени под прав ъгъл и се облегне така, че и горната част на тялото му да е под прав ъгъл към седалката, той няма да може да стане, ако не свие краката си под стола или не наведе тялото си напред.
40. От физична гледна точка ходенето пеша е многократно повтарящ се процес на падания на тялото напред, предотвратявани само от навреме поставения крак.
41. По време на Първата световна война френски летец по време на полет успял да улови с ръка германски боен куршум. Невъзможното на земята се оказало възможно във въздуха, тъй като на височината на самолета куршумът се забавил до неговата скорост и... станал видим!
42. Всяко тяло има най-голямо тегло на земната повърхност. С отдалечаването си от нея нагоре, то става по-леко.
43. На пистата самолет „Боинг 747” тежи 190 тона. На височина 3200 км той би тежал само 95 тона.
44. Теглото на всяко свободно падащо тяло е равно на... 0.

45. Често смятаме, че течностите нямат собствена форма, но това не е вярно. Естествената форма на всяка течност е сфера. Обикновено силата на теглото не позволява на течностите да заемат тази форма и те или се разливат в тънък слой или приемат формата на съда, в който се намират.
46. Мускулите на ръцете и краката ни са 8 пъти по-силни, отколкото могат да покажат. Неизползваемата сила е цената, която плащаме, за да притежаваме бързина на движенията. В противен случай щяхме да бъдем невероятно тромави.
47. Човек не би могъл да се движи върху пресен сняг с дебелина 1 или 2 m. Но ако обуе ски или снегоходки, няма да има проблем да се задържи върху снега.
48. Ако легнем върху твърдо каменно легло, което има формата на тялото ни, чувството ще е същото както ако лежим на обикновено легло. Причината за този невероятен резултат е, че допирните точки на тялото и в двата случая са достатъчно много, за да се разпредели тежестта между тях.
49. Макар и невидим, въздухът оказва сериозно влияние върху заобикалящия ни свят. Например куршум, изстрелян под ъгъл от 45°, излита от цевта на пушка със скорост 620 m/s и след като измине разстояние от 4 km, пада на земята. Ако липсваше атмосфера, той би изминал 10 пъти по-голямо разстояние и би паднал чак на 40 km.
50. Свареното яйце лесно може да се различи от суровото. Поставено върху плоскост то лесно се завърта и се върти много по дълго, отколкото суровото. Ако допрем въртящо се варено яйце с пръст, то ще спре веднага. Суровото ще се върти още малко.
51. На екватора човек с тегло 70 kg тежи с около 350 g по-малко, отколкото на полюса. Причината е, че на екватора скоростта на въртене на Земята е най-голяма и теглото намалява с 1/300 части. Ако се прибави и сплеснатостта на Земята, теглото на тяло при екватора се намалява общо с 1/200 части (0.5%).
52. Височината на планинските върхове е ограничена от... земната гравитация. Ако върхът е по-висок от една критична стойност, тежестта на скалните маси ще доведе до повишаване на температурата и разтопяване на най-долната им част.

53. Римският акведукт „Aqua Marcia”, построен през 140 г. пр. Хр., е най-големият познат акведукт – той е пренасял вода от 100 km. Разстоянието от водоизточника до Рим е само 50 km. Излишните 50 km са построени в резултат на схващането, че водата тече само надолу.
54. Ако вали дъжд и искаме да се намокрим по-малко, си струва да бягаме само ако дъждът вали вертикално или срещу нас, в противен случай ще се намокрим повече.
55. Ако караме кола и трябва да спрем колкото се може по-бързо, най-лошото решение е да натиснем спирачките докрай и да блокираме колелата. Така ще изминем 20% повече път, отколкото ако колелата се движат.
56. За да потеглим или да спрем по-бързо, е по-добре автомобилът да има по-широки гуми.
57. По-големият диаметър на гумите може да има някои предимства, но намалява максималната скорост на автомобила.
58. За да тръгне автомобил, който е спрял на хлъзгав път, е по-добре да се потегли на втора предавка. Това важи особено ако с първата вече сте опитали, но безуспешно.
59. За да завие един автомобил, външните колела трябва да изминат по-дълъг път от вътрешните. Ако те са свързани едно с друго само с ос, това би било невъзможно. Точно затова е изобретен диференциалът.
60. Ако на завой задната част на колата поднесе надясно, най-добре е кормилото също да се завърти надясно и леко да се подаде газ. След като поднасянето отслабне, кормилото отново трябва да се изправи. Това е обратно на първоначалния импулс да се завие наляво и да се натисне спирачката.
61. Внезапното натискане на спирачките, докато автомобилът е в завой, води до занасяне на задната му част.
62. Подаването на газ при излизане от завой води до по-добро сцепление с пътя на задните колела.
63. Най-стабилен при завиване би бил автомобилът, в който двигателя е монтиран по средата. Това е приложено при някои европейски състезателни модели.

64. За да завиете с велосипед, е необходимо да завъртите кормилото, докато за да завиете с мотоциклет, трябва да го наклоните.
65. За да се балансира една автомобилна гума едновременно и динамично, и статично, най-добре е да се поставят две тежести.
66. Котките винаги падат на краката си, защото могат умело да извъртат тялото си чрез синхронизирано протягане и свиване на лапите по време на падане.
67. В северното полукълбо десните брегове на реките ерозират по-силно от левите. Причината се крие в Кориолисовата сила, дължаща се на въртенето на Земята.
68. Австралийските аборигени могат да хвърлят бумеранг, който да прелети 100 m с височина на полета 50 m и накрая да се върне в началната си точка.
69. Ако взвод войници се опита да премине висящ мост, като марширува в такт с люлеенето му, той ще причини падането на моста. Това се е случило през 1831 г. близо до Манчестър, Англия.
70. Топлата вода замръзва по-бързо от студената.
71. Въздухът се втечнява при минус 190°С.
72. В твърдо състояние водата увеличава обема си с 9%.
73. Ако в стаята е непоносимо горещо и ни осени идеята да се охладим като отворим вратата на хладилника, ефектът в началото ще бъде обнадеждаващ, но после ще стане още по-горещо. Причината е, че за да охлажда вътрешността си, хладилникът има нагревател, който затопля въздуха зад него.
74. Живачният термометър има „памет” за последната измерена температура. Причината е в стеснение на тръбичката малко над резервоара с живак. При затопляне живакът получава налягане и успява да премине през стеснението. За връщането му, обаче, съдействат само междумолекулните сили на живака, които не са достатъчни, за да се преодолее съпротивлението на стеснението.
75. Когато в банята пуснете само гореща вода, в началото тя тече силно, но започва да отслабва и дори може да спре. Причината за това е в разширяването на металните части на крана заради високата температура.

76. През зимата замръзването на водата в тръбите е причина за спукването им. Въпреки че на пръв поглед изглежда невероятно, спукването не е на мястото на замръзване, а някъде встрани – там, където тръбата е най-слаба.
77. Обратно на първоначалната логика, спукването на тръбите е по-лесно, ако през тях тече топла, а не студена вода. Топлата вода води до преохлаждане и до получаването на повече лед.
78. В старите катедрали стъклата на прозорците са по-дебели в долния им край, отколкото в горния. Смятало се е, че с течение на годините стъклото много бавно... се стича надолу. Най-вероятното обяснение е следното: При ръчната изработка краищата на стъклата винаги са по-дебели. Затова те се е поставят с дебелия край надолу, за по-добра устойчивост и естетичност. Макар и рядко се намират стъкла, поставени с тънката страна надолу по невнимание.
79. Диамантът има поведение на вода – твърдата фаза стои на повърхността на течната. Течният диамант се втвърдява при много високо налягане (11 милиона пъти по-високо от атмосферното) и температура (50 000°C).
80. Отварянето на бутилка с газирана безалкохолна напитка е съпроводено с издаването на характерен съскащ звук. Причината за това е изравняването на налягането на CO_2, което е по-високо в бутилката, с атмосферното налягане.
81. При отварянето на охладена бутилка шампанско над гърлото ú се образува малко облаче мъгла. Причината е в рязкото разширяване на CO_2 и във втечняването на част от него под формата на малки капчици.
82. Върховете са по-студени от ниските части на планината, тъй като на по-голяма надморска височина налягането е по-ниско и въздухът се разширява, охлаждайки се.
83. Планинските върхове често са покрити с облаци. Издигащият се нагоре по склоновете топъл въздух постепенно се охлажда и на известна височина водата започва да кондензира.
84. Облаците се променят дори и когато няма вятър. Макар и това да изглежда странно, в едни техни части непрекъснато се образуват нови капчици, вследствие на кондензация и облакът расте, а в други – капчиците се изпаряват и облакът изчезва.

85. При ядрен взрив се получава облак с формата на гъба. Пънчето ѝ се образува от бързото издигане на горещият въздух, а шапката – от постепенното разстилане след охлаждането му.
86. Причината препечената филийка да изпотява чинийката, в която е поставена, е отделянето на горещ въздух от долната ѝ повърхност и кондензирането на водните пари върху студения порцелан.
87. Реактивният самолет оставя бяла следа зад себе си, тъй като водните пари кондензират при разширяването на въздуха зад самолета.
88. Получаването на „редица от пуканки" след самолет се дължи на турбулентното движение на въздуха зад самолета.
89. Димът от комините понякога излиза на кълба, тъй като тягата е слаба и периодично в него навлиза студен въздух.
90. Лагерният огън ще пуши повече през деня, отколкото вечер. Причината за това е, че горещият въздух от огъня се издига по-лесно в по-хладния нощен въздух.
91. Ако еднакви количества гореща и студена вода се оставят при 0°C, по-бързо ще замръзне... горещата вода. Горещата вода ще изпари една част преди да се охлади колкото другата. Така нейното количество ще е по-малко и тя ще се охлади до 0°C и ще замръзне първа.
92. През зимата кожата на ръката ни лесно може да залепне към метален предмет. Причината е в добрата топлопроводимост на метала и бързото охлаждане на водата върху кожата.
93. Реките, които трябва да се използват за корабоплаване и през зимата, могат да не замръзнат, ако на дъното им се поставят тръби, които да изпускат мехурчета въздух.
94. Ледът се запазва по-дълго, ако се увие във влажна хартия. Водата в хартията има ниска топлопроводимост и така топлината достига по-бавно до леда.
95. Пързалянето със ски е възможно вследствие на деформацията на снега и триенето, които водят до получаването на тънък воден слой под ските.
96. Пързалянето с кънки се дължи на образуването на воден слой под ръба им, в резултат на огромното налягане на човешкото тяло, разпределено върху много малка площ.

97. При много ниски температури получаването на воден слой е невъзможно. Тогава се използва ски-вакса.
98. При положителни температури ските залепват за снега и отново трябва да се използва ски-вакса.
99. При ски-бягането ски-ваксата позволява лесното хлъзгане на ските напред. В същото време тя затруднява движението им назад, което е от полза за спортиста.
100. Образуването на лавини се дължи на две причини: образуване на воден слой при рязко затопляне или разширяване на водата при бързо замръзване. И в двата случая може да се предизвика приплъзване на големи маси сняг.
101. Използването на вериги за автомобилните гуми е ефективно само при температури, по-високи от –18°C.
102. Посипването на пътя с пясък има смисъл само при температури над –18°C. Тогава разтопеният под налягането на гумите сняг замръзва и песъчинките зацепват здраво за леда.
103. Когато кожата ни е мокра, чувството за студ е много по-силно, отколкото ако е суха. Изпаряването на водата изисква големи количества енергия и тялото се охлажда много повече.
104. При замръзване на морската вода се получава лед с високо съдържание на сол. Ако той престои повече от една година, горната му част се „обезсолява” и от нея може да се получи сладка вода. Причината е в многократното размразяване и замръзване под действие на температурните разлики между въздуха и морската вода или между въздуха и сушата.
105. Ако върху силно нагорещен тиган се пръснат няколко капки вода, те не се изпаряват мигновено. В продължение на 1–2 min те „танцуват” върху нажежената повърхност. Причината е образуването на слой пара между повърхността и капката.
106. Алуминиевото фолио има матова и лъскава повърхност. При печене е добре матовата страна да е навън. Тя по-лесно поглъща топлинните лъчи и храната се приготвя по-бързо.
107. Съдовете за готвене е по-добре да са дебелостенни. Така те се нагряват по-равномерно.
108. Съдовете за печене с черно дъно са по-подходящи, в сравнение с тези, които са лъскави. Черният цвят поглъща топлинните лъчи значително по-добре.

109. Съдовете от огнеупорно стъкло са особено подходящи за готвене. Те поглъщат голяма част от падащите върху тях топлинни лъчи.
110. При допир с различни предмети, които имат еднаква температура, усещането за температурата им е различно. Тези, които добре провеждат топлината, усещаме като хладни, а тези, които трудно я провеждат – като топли.
111. В горещо време е по-добре да се носят бели дрехи. Те отразяват повече топлинна, в сравнение с дрехи с друг цвят.
112. При влажен климат е по-добре да се носят порести дрехи, за да може водата да се изпарява по-лесно от тялото.
113. При сух климат дрехите трябва да са плътни, за да се предпази тялото от обезводняване.
114. Студените и топлите сезони през годината „изостават" с по един месец, спрямо най-късия и най-дългия ден. Причината за това е в по-бавното охлаждане и нагряване на Земята.
115. Ако салфетка се увие плътно около острието на нож и се поднесе над пламъка на спиртна лампа, хартията няма да се запали, нито дори да се овъгли. Причината е в бързото поемане на топлината от метала, в резултат на което не се достига критичната стойност, при която се възпламенява хартията.
116. Понякога при залязване на слънцето над дърветата могат да се забележат малки облачета „дим". Ако се приближим до тях, ще установим, че това са облачета от... насекоми. Те са привлечени от издигащия се над дърветата топъл въздух.
117. За да бъде запазено кафето топло по-дълго, захарта и сметаната трябва да се добавят едва когато ще се пие.
118. Навикът да се пие кафе и едновременно с това да се пуши цигара е повече от вреден. Температурата на горещото кафе е такава, че съвпада с температурата, при която никотинът се поглъща най-силно от тялото.
119. При опасност от слана на следващата сутрин, обикновено предната вечер се пали огън и той се оставя да дими. Димът образува слой, който служи като преграда за топлинните лъчи от изстиващата земя. Получава се парников ефект, който предпазва растенията.

120. Опасността от измръзване на растенията е много по-малка, ако са покрити от сняг, защото снегът е лош проводник на топлина и изолира растенията от по-студения въздух.
121. Снежинките имат формата на звезда с шест лъча. Причината за това е, че основата, около която те се формират, има формата на шестоъгълник. Лъчите нарастват чрез натрупване на водни молекули по ъглите.
122. След изсъхването на воден басейн, по дъното му се образуват пукнатини. Това са многоъгълници, някои от които с големи размери – до 300 m широчина и дълбочина до 5 m.
123. През пролетта на повърхността на почвата се появяват камъни, които през есента не са били там. Като че ли някой ги е хвърлил нарочно. Всъщност те са се появили... изпод земята. През зимата многократно се повтарят цикли на замръзване и размразяване. Под камъните се образува лед, който ги избутва малко по малко нагоре.
124. Сапунените мехури съществуват благодарение на повърхностното напрежение. Много бавно течността се стича надолу, горната им част изтънява и накрая те се пукат.
125. Налягането на въздуха в един сапунен мехур е по-голямо от атмосферното.
126. Кръвното налягане се измерва върху ръката на височината на сърцето. Така резултатите могат да бъдат стандартизирани и не зависят от ръста на пациента.
127. Ако се опитаме да налеем вода в маркуч, навит на макара, тя няма да стигне до другия му край. В навивките се получават въздушни запушалки, които водата не може да преодолее.
128. Ако върху чаша с вода се постави парче картон и тя се обърне на 180°, водата няма да се излее. Причината е в повърхностното напрежение на водата и в пониженото налягане на въздуха над нея.
129. Струята вода, която изтича от чешмата, постепенно се стеснява с отдалечаването от крана. Причината е в увеличаването на скоростта ú при падане надолу.
130. Ако пуснем струя вода върху яйце, потопено в чаша с вода и постепенно увеличаваме силата на струята, в един момент яйцето започва да се привлича от струята и... тръгва нагоре.

131. При поставяне на лъжица, обърната с изпъкналата страна в струя вода, с изненада ще установим, че тя буквално залепва за струята. А би трябвало падащата вода да я отблъсква!
132. При разминаване на влакове те трябва да намалят скоростта, за да не се изпочупят стъклата на прозорците им. Ако те се разминат с много висока скорост, пониженото налягане между двете композиции ще доведе до счупване на прозорците навън.
133. При бързо движение на автомобил върху предното стъкло се размазват и полепват насекоми. Причината се крие не в силата на удара, а в силното понижаване на налягането около тялото на насекомите и те буквално експлоадират малко преди стъклото.
134. Фризбито, често наричано „летяща чиния”, може да лети, тъй като предният му край е малко по-повдигнат и това поражда подемна сила. Въртенето по време на полет води до допълнителна стабилност на диска.
135. През 1933 г. екипажът на американския кораб „Рамапо” забелязал приближаваща се 35-метрова вълна в откритата част на Тихия океан. Този тип вълни се образуват, когато се срещнат няколко вълни с еднаква фаза. Получава се вълна-гигант. След това вълните се разделят и продължават по своя път.
136. Делфините имат навика да пътуват малко пред носа на движещи се кораби. Причината за това е по-скоро практична. Пред носа на кораба има област, където водата е с повишено налягане. Делфините застават точно пред нея и така тя ги избутва напред, а те плуват почти без разход на енергия.
137. Най-голям принос за приливите и отливите в океаните има Луната, а не Слънцето. Причината е, че силата, която ги причинява, е обратно пропорционална на разстоянието до привличащото тяло, повдигнато на трета степен.
138. При прилив в река Амазонка навлиза вълна с широчина до 1 km, височина 5 m и скорост от 12 възела.
139. Вълните, които се образуват в едно езеро, се наричат сейши.
140. Появата на вихрушки от прах се дължи на неустойчивостта на слоя топъл въздух над земята и наличието на слой от по-студен въздух над него.

141. Птиците летят в ята, не само за да са по-добре защитени. Така те изразходват по-малко енергия. При замахване от външната страна на крилете се получава възходящ поток, който умело се използва от следващата птица.
142. Ятата от риби осигуряват огромно предимство за всяка от тях. Плуването в ято намалява усилието на отделната риба 6 пъти.
143. При шофиране на известно разстояние зад друг автомобил, завихрянето на въздуха от него намалява съпротивлението и улеснява движението на задната кола.
144. При изпреварване на два автомобила въздушните потоци между тях улесняват маневрата. Те допълнително ускоряват изпреварващата кола и слабо забавят изпреварваната.
145. Военните парашути много често имат отвор на върха на купола. Отворът е особено важен за стабилността на парашута, защото намалява люлеенето му.
146. Снежните щитове, които предпазват пътищата от навяване на сняг, имат много отвори. На пръв поглед би трябвало да са безполезни. Отворите, обаче, са много важни за намаляване на завихрянето на въздуха и за натрупването на снега откъм подветрената страна. Ако бяха плътни, снегът би се издигал от завихрящия се въздух и би се посипвал точно на пътя.
147. През зимата навяванията на снега са по-големи близо до стълбове и дървета, а по-малки – близо до постройки. Причината е, че въздушните течения, носещи снега, заобикалят по-големите препятствия по-далече. Стълбовете и дърветата ги отклоняват слабо и снегът се отлага близо до тях.
148. Дюните в пустините постепенно се движат, премествайки се с километри по посока на вятъра, като при това могат да запазят приблизително формата и размерите си.
149. Ако правите доматена супа, след разбъркването ú тя започва да се върти. Постепенно въртенето спира, но преди това последните няколко кръга са... в обратна посока. Причината е, че горният слой се върти по-дълго от долните. В един момент поради известната еластичност на течността, те просто го придърпват в обратна посока.
150. Ако погледнем отгоре обект, който се намира във вода, той изглежда по-близо, отколкото е в действителност.

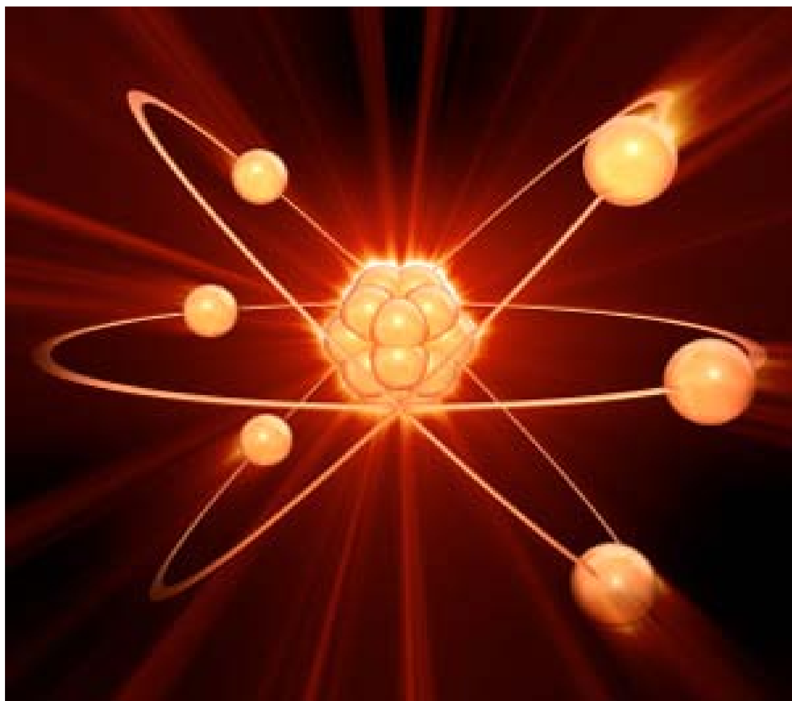
151. Най-красивият от всички миражи се нарича „Фата Моргана”. При него пред очите ни се появяват, непрекъснато се променят и накрая изчезват приказни замъци.
152. Небето е синьо през деня и особено, когато Слънцето е в зенит, тъй като пътят на лъчите през по-плътните слоеве на атмосферата е много по-малък. В разсеяната светлина, която достига до нас, преобладават сините лъчи. Така се получава небесносиният цвят.
153. Небето е червено при изгрев и залез, защото тогава лъчите, които достигат до наблюдателя, изминават много по-дълъг път през атмосферата (около 500 km). Червените лъчи се поглъщат много по-слабо от сините и затова предимно те стигат до нас.
154. Планините, покрити с гори, изглеждат сини. Причината е в разсейването на светлината от микрочастиците, отделени от дърветата, а най-голямо разсейване имат сините лъчи.
155. Крилата на пеперудите често са невероятно обагрени. В действителност те не съдържат багрила. Тайната се крие в малките люспици, подредени върху крилата. В резултат на отражението на светлината под различен ъгъл и тънкослойна оптична интерференция се получава многообразието от багри.
156. След дъжд слетобед можем да видим дъга, защото вълните, съставящи видимата светлина се пречупват под различен ъгъл и се подреждат разделени един от друг в дъгата. Най-отгоре винаги са червените лъчи (те се пречупват най-слабо), а най-отдолу – виолетовите (те се пречупват най-силно).
157. Дъгите винаги се различават една от друга, тъй като параметрите им зависят от метеорологичните условия, а те няма как да са еднакви. От друга страна двама наблюдатели, които стоят в различни точки, отдалечени една от друга, ще виждат една дъга по различен начин.
158. Макар и рядко могат да се видят две или дори три дъги една над друга. Подреждането на цветовете във втората дъга е обратно на това в първата.
159. Макар и рядко, на лунна светлина също може да се види дъга.

160. Ако Слънцето и Луната бъдат закрити от тънка пелена от водни или ледени облаци, около тях могат да се видят цветни пръстени, наречени венци.
161. В някои случаи от едната или дори от двете страни на Слънцето могат да се видят лъжливи слънца. Причината е в наличието на ледени кристалчета в атмосферата.
162. При поливане водните капки са разположени много близо. Тогава всяко от очите ни може да види две дъги, отместени една от друга.
163. По време на проливен дъжд вместо капки виждаме водни струи. Окото има известна инертност и при висока скорост на движение на капките две последователни изображения се сливат върху ретината и като образ се получава чертичка.
164. Идеално чистото огледало е невидимо. Отразените предмети се виждат, но не и самото огледало.
165. Освен нормалните огледала, съществуват и еднопосочни. Монтирани между две стаи, те позволяват да гледате в съседната стая, без там дори и да подозират, че огледалото в тяхната стая „пропуска”.
166. Очите на котките „светят” през нощта, защото отразяват и малкото попаднала върху тях светлина.
167. По време на слънчево затъмнение сенките, които листата на дърветата хвърлят върху земята, проектират образа на затъмненото Слънце. Странно е, но няма нужда да гледате нагоре, за да станете свидетел на затъмнението.
168. При сутрешната роса, ако погледнете сянката на главата си върху тревата, ще видите, че около нея има ореол. Интересното е, че ореолът е само върху сянката на главата.
169. Лъчът на един прожектор се вижда отстрани, защото светлината, която излиза от него, се разсейва и част от нея достига до нашето око.
170. Мощните прожектори образуват прав лъч, който най-изненадващо изчезва изведнъж. Причината за това е, че светлината намалява експоненциално в резултат на разсейване.
171. Плаващите прашинки, които понякога можем да видим в очите си, представляват кръвни телца, попаднали в окото при спукване на някои от капилярите му.

172. Ако се вгледаме в ясно небе, пред очите ни ще изплават малки подвижни петна. Причината се дължи на сенките, които кръвоносните съдове хвърлят върху ретината.
173. Мигането на звездите се дължи на турбулентността в атмосферата, породена от топлинните разлики на въздуха в отделните ú части.
174. Предметите, които възприемаме с определен цвят, са такива не защото от тях до нас достигат само лъчи с този цвят. Цветното зрение е много по-сложно. Например ако върху диск се нарисуват черни и бели асиметрични петна, при въртенето му се получава цветна картина.
175. Дрехите избеляват от светлината, тъй като ултравиолетовите лъчи в нея променят връзките в багрилата.
176. С помощта на мощен лазерен лъч може да се повдигне и задържи във въздуха стъклено топче с диаметър от 20 микрометра.
177. Ако гледате телевизор отдалеч и тананикате със затворена уста, по екрана ще се появят хоризонтални линии. При промяна във височината на тона, те могат да се местят нагоре или надолу по екрана.
178. В обикновената фурна месото се изпича отвън навътре, а в микровълновата – отвътре навън.
179. При пресяване на пудра захар в началото захарта пада право надолу. По-късно частиците отскачат встрани и част от захарта може да се разпилее. Причината е в наелектризирането на кристалчетата и взаимното им отблъскване.
180. Снежната виелица е в състояние силно да наелектризира металните предмети, които среща по пътя си. Ако човек се допре до ограда след такава буря, може да бъде ударен от ток със сила, достатъчна да го събори на земята.
181. Статичното електричество оказва влияние върху настроението ни. Наелектризирането с отрицателни заряди прави човек щастлив, а с положителни – нещастен.
182. Приятното чувство след вземане на душ не се дължи само на усещането за чистота. Докато човек се къпе под душа, водните пръски предизвикват появата на отрицателни заряди.

183. По време на миенето на петролни танкери се използва силна струя вода. В резултат се получават електрични полета с интензитет до 300 kV/m. Вече е имало няколко случаи на взривяване на кораби по време на миене!
184. Докато се намираме на открито потенциалната разлика между крайните точки на носа и на краката ни е цели 200 V. Все пак ток не ни удря, защото тялото ни е добър проводник и практически има един и същ електрически потенциал.
185. При термоядрен взрив огненото кълбо, което се получава, е заобиколено от светкавици.
186. Едни от признаците за приближаващо земетресение са светкавиците при ясно небе.
187. Падането на мълния върху дърво може да предизвика горски пожар. Това се случва само ако токът тече непрекъснато през канала от йонизиран газ.
188. Падането на светкавица върху кола или самолет обикновено е безопасно за пътниците. Високочестотният ток на мълнията не може да проникне през метала.
189. Човек може да бъде ударен от светкавица и въпреки това да оживее. Ако той е мокър, по-голямата част от тока минава през водния слой по повърхността на тялото. Дишането и сърдечната дейност спират, но ако навреме се окаже първа помощ, човек може да се възстанови.
190. Попадането на светкавица върху човек в някои случаи води до внезапното смъкване на дрехите и дори на обувките му. Бързото изпарение на вода от тялото в резултат на удара е причината за отхвърляне на облеклото от тялото.
191. В близост до високоволтов далекопровод луминесцентните лампи често се палят „от само себе си”. Променливото високо напрежение води до получаването на променливи токове в метални предмети, разположени на известно разстояние.
192. Понякога когато във въздуха има натрупани електрични заряди, по корабните мачти и по крилата на самолетите се появяват странни светлини. Те имат различен цвят: син, зелен или виолетов. Познати са като огньове на свети Елм.
193. Планинските върхове също могат да светят, подобно на огъня на свети Елм. Явлението се нарича „Светлините на Андите”.

ХИМИЯ

1. В атомното ядро се съдържа до 99.9% от атомната маса, но то заема много малка част от неговия обем.
2. Руският химик Дмитрий Менделеев предсказва съществуването на редица химични елементи и дори показва местата им в периодичната система, която създава. Научните среди по това време посрещат това с голям скептицизъм.
3. Дмитрий Менделеев е бил само на 35 години, когато формулира периодичния закон за химичните елементи и създава периодичната таблица.
4. J е единствената латинска буква, която липсва в периодичната таблица.
5. Водородът (H) на латински се нарича Hydrogenium – раждащ вода. Смес от водород и кислород в съотношение 2:1, нагрята над 600°C, експлоадира и се получава вода.
6. Водородът и хелият са най-широко разпространените химични елементи във Вселената.
7. Хелият (He) има най-ниската точка на кипене от всички елементи (–268.93°C).
8. Хелият е елемент, който по стечение на обстоятелствата първо е открит на Слънцето, а после на Земята. Оттам латинското име на елемента няма как да бъде друго, освен Helium (от гр. Helios – Слънце).
9. Литият (Li) е най-лекият метал. Той е почти два пъти по-лек от водата.
10. Латинското име на лития (Lithium) е куриоз (от гр. lithos – камък), тъй като той е по-лек дори от водата
11. Литият, добавен към други метали, дава сплави, които имат много добра корозионна устойчивост.
12. Берилият (Be) е метал, който е по-твърд от стоманата. В същото време той е и значително по-лек. Използва се в строежа на реактивни самолети, ракети и ядрени реактори.
13. Само 2–3% берилий, добавени към медта, я правят твърда като стоманата.
14. От берилий се изработват прозорчетата, през които преминават лъчите в рентгеновите апарати и Гайгер-Мюлеровите броячи.
15. Борът (B) дължи името си на арабската дума „борак”, с която е била позната борната киселина.

16. Въглеродът (C) образува две прости вещества с много различни свойства – графит и диамант.
17. Латинското име на азота (N) Nitrogenium означава „раждащ селитра”.
18. През 1975 г. химици от Пенсилванския университет синтезират високомолекулно съединение от нитрид, което притежава свойствата на метал. То е ковко и слабо провежда електричен ток.
19. Кислородът (O) носи латинското име Oxygenium – „раждащ киселини”, тъй като се е смятало, че се съдържа във всички киселини.
20. Флуорът (F) дължи името си Fluorum на минерала флуорит, който намира приложение при топенето на металите (от гр. fluore – тека).
21. Откриването на флуора, който е силно реактивоспособен и често взаимодейства с взрив, е взело най-много човешки жертви, в сравнение с останалите химични елементи.
22. В атмосфера от флуор водата и дори азбестът могат да горят. При това като краен продукт на горенето се отделя кислород.
23. Неонът (Ne) е открит при изследване на втечнен въздух в първите фракции газ, които се отделят. Наречен е неон (от гр. neos – нов).
24. Натрият (Na) първоначално е наречен содий, а впоследствие – Natrium (от арабски natron – сода).
25. Натрият не се среща свободно в природата, защото е силно реактивоспособен.
26. При допир с въздух натрият се самозапалва, затова се съхранява в керосин.
27. Натрият се използва при синтеза на каучук, багрилото индиго, витамин B_{12}.
28. Магнезият (Mg) дължи името си на местността Магнезия в Гърция, където се среща минералът основен магнезиев карбонат, от който е получен.
29. Алуминият (Al) много бързо взаимодейства с кислорода от въздуха и в същото време е устойчив на корозия. Този парадокс на пръв поглед може да се обясни с бързото образуване на плътен слой оксиди, които предотвратяват по-нататъшната корозия.

30. По разпространение в земната кора, алуминият заема трето място след кислорода и силиция от химичните елементи и първо място сред металите.
31. До откриването на електрохимичния метод за получаване на алуминий, той бил много скъп метал. На световната изложба в Париж през 1855 г. заедно с най-скъпите порцеланови и златни изделия бил изложен и... 1 kg алуминий.
32. Използването на алуминиеви проводници вместо медни е оправдано. При сечение, което осигурява еднаква електропроводност, теглото на алуминиевите проводници е двойно по-малко, отколкото на медните. Цената на алуминия е 4 по-ниска от тази на медта.
33. Алуминият се използва в металургията за получаването на някои метали от техните оксиди. Този процес се нарича алуминотермия.
34. Силицият (Si) е вторият по разпространение химичен елемент. В същото време той не се среща в свободно състояние.
35. Силицият е основен материал в съвременната електроника за производството на транзистори и интегрални схеми. Използва се също за производство на слънчеви батерии.
36. Фосфорът (P) има важно приложение в производството на минерални торове, пестициди, експлозиви, фойерверки, пасти за зъби и перилни препарати.
37. Когато немският алхимик Хенинг Бранд открил фосфора, той решил, че най-после е открил философският камък. Логиката му била „безупречна” – та нали новото вещество можело да свети на тъмно!
38. В тялото на човека се съдържа средно около 1.55 kg фосфор, от които 1.4 kg са в костите, 0.13 kg – в мускулите и 12 g – в нервите и мозъка.
39. Фосфорът има няколко алотропни форми. Най-известните са: безцветен – при ниска температура, бял и червен – при обикновени условия, черен – над 200°C и налягане 1 200 MPa. Срещат се също виолетов, рубинов, пурпурен и кафяв фосфор.
40. Белият фосфор е най-доброто средство за получаване на димни завеси във военното дело.

41. Сярата (S) на латински се нарича Sulfur – от санскритското sira – светложълт.
42. Хлорът (Cl) намира приложение в получаването на солна киселина, пластмаси, лекарства и препарати за растителна защита.
43. Латинското наименование на хлора Chlorum идва от цвета на простото му вещество, който е зеленикаво-жълт (от гр. chloros – зелен).
44. Поради голямата си химическа активност хлорът не се среща в свободно състояние в природата.
45. Най-разпространеното съединение на хлора е натриевият хлорид.
46. Аргонът (Ar) дължи своето име на слабата си реактивоспособност (от гр. argos – мързелив).
47. Калият (K) дължи името си (на латински Kalium) на своите свойства (от арабски alkali – силна основа).
48. Калият взаимодейства бурно с водата и лесно се окислява, затова трябва да се съхранява в петрол.
49. Калцият (Ca) се използва в металургията като редуктор за получаване на някои редки и скъпи метали.
50. Латинското име на калция (Calcium) идва от лат. calcs – варовик, мек камък.
51. Калциевите йони са изключително необходими за кръвосъсирването. Без тях кръвта не се съсирва при нараняване.
52. Плочите на оловните акумулатори се изработват от олово с добавка на калций, който повишава трайността им и понижава температурата на топене на оловото.
53. Негасената вар (CaO) се използва в захарната промишленост за пречистване на захарните разтвори.
54. Скандият (Sc) носи името на Скандинавския полуостров, където е открит минералът гадолинит, от който е получен.
55. Титанът (Ti) е наречен така в чест на титаните – могъщите деца на богинята на земята Гея и бога на небето Уран.
56. Титанът се използва при производството на сплави с желязото за самолетостроенето и ракетостроенето.
57. Лесното свързване на титана с азота го прави особено ценен в металургията за предотвратяване на образуването на шупли.

58. Ванадият (V) намира приложение като добавка към желязото за получаването на устойчива на огъване стомана. Ванадиевата стомана се използва както при изработването на броня за военните машини, така и за предната част на бронебойните снаряди.
59. Добавянето на ванадий към стъклото, го прави непропускливо за ултравиолетовите лъчи.
60. Латинското име на ванадия (Vanadium) идва от скандинавската богиня на красотата и любовта Ванадис, поради красивите цветове на неговите соли.
61. Хромът (Cr) дължи името си Chromium на способността да оцветява минерали в ярки багри (от гр. chroma – цвят). На него се дължи червеният цвят на рубина и морскозеленият – на изумруда.
62. Хромовата стомана, която съдържа 28% хром, е огнеупорна и служи за направата на реактивни двигатели.
63. От сплави, съдържащи хром, се изработват гаечни ключове и рамки на велосипеди.
64. Хром-никелови сплави се използват за изработването на декоративни детайли върху купето на автомобилите.
65. Манганът (Mn) дължи латинското си име Manganum на свойството да обезцветява зеленото стъкло (от гр. manganese – очиствам).
66. Земята се състои главно от желязо (Fe) – 32.4%.
67. Най-големият железен метеорит, намерен на Земята, тежи почти 60 000 kg.
68. Преди 6 000 г. в Древен Египет са изработвали накити от... метеоритно желязо.
69. Минералът пирит (FeS_2) заслужено се нарича „златото на глупака”, тъй като много прилича на истинско злато. Разликата може да се установи при силен удар с остър предмет – пиритът се раздробява, а по златото остава дълбока следа.
70. Лимонитът е железен минерал, който се образува от действието на железните бактерии. За изграждането на 1 g органична маса, бактериите отделят 400 g $Fe(OH)_3$.
71. Кобалтът (Co) има странното свойство, ако се съдържа в медни или сребърни руди, да не позволява получаването на

ценния метал от тях. През Средновековието вярвали, че тези руди са дело на планинския дух, който ревниво пази съкровищата си, откъдето идва и името кобалт (от немски kobold – планински дух).

72. Никелът (Ni) на немски има име, което означава „негоден”. Причината е, че никеловият арсенид дълго време е смятан за медна руда. Разбира се, опитите да се получи мед от нея били безуспешни, но въпреки това името на химичния елемент останало непроменено.
73. Медта (Cu) дължи латинското си име Cuprum на остров Кипър, където има богати медни рудници.
74. Най-големият къс самородна мед тежи 420 000 kg.
75. Черната мед, която се получава в медодобивните заводи, е неизползваема в този си вид. Рафинирането ѝ се извършва чрез електролиза, а разходите напълно се покриват от получените като „отпадък” примеси – сребро (до 50%), злато (до 5%), платина, селен, телур...
76. В суха атмосфера медта почернява от образуваните меден оксид и димеден сулфид, а във влажна позеленява, тъй като тогава се образуват меден хидроксикарбонат и меден хидроксисулфат.
77. Латинското име на цинка (Zn) Zincum означава „бял налеп”, заради цвета на неговите соли.
78. Добавянето на цинк към медта води до получаването на популярната сплав месинг. Тя е златистожълта и от нея се изработват машинни, часовници, декоративни елементи и музикални инструменти.
79. Галият (Ga) е открит от френския химик П. Лекок де Боабодран и затова е наречен на старото име на Франция – Галия.
80. Галият се използва за изработването на термометри за измерването на много високи температури.
81. Прибавянето на галий към стъклото дава възможност за получаването на огледала с много по-силна отразяваща способност.
82. Металите галий и калай имат много голям интервал между температурите на топене и кипене – повече от 2 200°C.

83. Галият и германият се получават от пепелта след изгарянето на въглища. Съдържанието на галий достига до 1.5%, а на германий – до 1%.
84. Германият (Ge) е открит от К. Винклер и носи името на неговата родина Германия.
85. Германий с много висока чистота намира приложение при изработванети на транзистори. Примесите трябва да бъдат не повече от... 0.0000000001%.
86. Арсенът (As) и съединенията му участват в състава на някои хербициди и нсектициди.
87. Арсеновите сулфиди в древността са използвани като лекарство.
88. Отравянето с арсен има балсамиращ ефект, който запазва в идеално състояние тялото в продължение на години.
89. Селенът (Se) получава името си от гр. Selene – Луна, тъй като в природата е постоянен спътник на елемента телур (от лат. Tellus – Земя) така, както Луната е спътник на Земята.
90. Селенът съществува в три алотропни форми: кристално твърдо вещество с червен цвят, метално твърдо вещество със сиво-метален блясък и аморфно твърдо вещество със син цвят.
91. Без селена съвременният свят би се лишил от: копирните машини (металният барабан е покрит с тънък слой селен), някои фотоелементи, полупроводници, лекарства за борба с пърхута, косопада и екземите.
92. Селенът е един от най-ефективните противоракови медикаменти (антиоксиданти) в света.
93. Бромът (Br) е открит от хайделбергския студент Карл Льовиг, но той закъснял с публикуването на откритието си. За откривател е признат французинът Антоан Балар – 23-годишен преподавател в колежа в гр. Монпелие, Франция. Разбирайки това, известният немски химик Либих казва: „Не Балар е открил брома, а бромът е открил Балар.”
94. Латинското име на брома (Bromum) се дължи на острата му задушлива миризма (от гр. bromos – зловонен).
95. Криптонът (Kr) е открит много трудно при изследване на състава на въздуха, откъдето е наречен Krypton (от гр. criptos – скрит).

96. В 1 m^3 въздух се съдържа само 1 ml от инертния газ криптон.
97. Рубидият (Ru) дължи името си на червените линии, които образува в спектъра (от лат. rubidos – тъмночервен).
98. Стронцият (Sr) дължи името си на местността Стронциана в Шотландия, където е открит минералът стронцианит, от който е изолиран.
99. Итрият (Y) е открит в минерал, намерен в местността Итербю, Швеция, откъдето идва и латинското му име Yttrium.
100. Цирконият (Zr) се използва за получаването на корозионноустойчиви и топлоустойчиви сплави.
101. Латинското име на циркония се дължи на минерала циркон, който има златистожълт цвят (от арабски cargun – златистожълт).
102. Циркониевият диоксид е един от най-добрите и най-дълготрайните изолационни материали за облицоване на пещи. Той не се разширява и не се свива при промяна на температурата.
103. Ниобият (Nb) носи името на Ниоба – в древногръцката митология дъщеря на Тантал и Диона.
104. Ниобият и танталът са наречени „метали-хирурзи", защото от тях се изработват хирургическите инструменти.
105. Молибденът (Mo), добавен към желязото, придава устойчивост към високи температури, налягане и киселини. Неговите сплави намират приложение в нефтопреработващата промишленост, автомобилостроенето и самолетостроенето.
106. Железопътните релси от молибденови сплави са значително по-здрави и с по-дълъг живот от обикновените стоманени релси.
107. Латинското име на молибдена Molybdaenum идва от синкавозелената следа, която минералът молибденит оставя върху хартия (от гр. molybdos – мек черен минерал, оставящ следа при писане).
108. Технецият (Tc) е първият изкуствено получен химичен елемент. Името му е знак за това събитие (от гр. technetos – изкуствен).
109. Рутеният (Ru) носи латинското име на Русия (Ruthenia), тъй като е открит в платинова руда от Урал.

110. Родият (Rh) има розов цвят, откъдето идва и латинското му име Rhodium (от гр. rhodon – розов).
111. Паладият (Pd) е метал, който може да адсорбира до 1 000 обемни единици водород.
112. Латинското име на паладия Palladium идва от името на астероида Палада, открит в Слънчевата система малко преди химичния елемент.
113. Среброто (Ag) има латинско име (Argentum), което идва от санскритското argata – светъл, бял.
114. Най-големият къс самородно сребро тежи 13 500 kg.
115. Кадмият (Cd), който е силно токсичен метал, в САЩ влиза в състава на много детски бижута, като в някои случаи надхвърля 50% от общото тегло на предмета.
116. Латинското име на кадмия (Cadmium) означава цинкова руда и на пръв поглед като че ли има грешка. Всъщност грешка няма, тъй като новият елемент е открит при изследване на цинкови препарати (от гр. cadmea – цинкова руда).
117. Индият (In) е едно от най-добрите средства за поглъщане на остатъчни газове и по тази причина се използва при изработването на уреди с вакуум.
118. Само 1% индий, прибавен към среброто, повишава твърдостта му 2 пъти.
119. Латинското име на индия (Indium) се дължи на тъмносините (с цвят на индиго) спектрални линии, които образува.
120. Калаят (Sn) и медта са меки, но при смесването им се получава твърдият бронз.
121. Една от причините за неуспеха на експедицията на английския изследовател Скот към Антарктида през 1912 г. е... калаят. Експедицията разполагала със запаси от гориво в резервоари, запоени с калай. При ниските температури резервоарите се разлепили и горивото било изгубено. Причината се крие във факта, че при температури под –13°C калаят се превръща в сив прах.
122. Калаят съществува в 3 алотропни форми: бял (тетрагонален), крехък (ромбичен) – над 160°C и сив (кубичен) – под –13°C.
123. Сивият калай е неметална форма на калая със структура, подобна на тази на диаманта.

124. При преохлаждане белият калай може да се запази и при температури под –13°C. Ако при тези условия бъде докоснат само от една прашинка сив калай, белият веднага се превръща в сив. Явлението е познато с името „калаена чума”.
125. Ако се огъне калаена пръчка, се чува т. нар. „калаен вик”. Това е своеобразно пращене, което се дължи на триенето на калаените кристали.
126. Антимонът (Sb) и неговите сплави, притежават необичайното свойство да разширяват обема си при охлаждане. Простите вещества на другите елементи се разширяват при нагряване!
127. Антимоновият триоксид (Sb_2O_3) е едно от най-широко използваните съединения, устойчиви на огън. Използва се в производството на детски дрехи, играчки, самолетни и автомобилни тапицерии.
128. Антимоновият сулфид е един от компонентите на кибритените клечки.
129. Телурът (Te) дължи името си на древноиталийската богиня на земята Теллус.
130. Телурът е изолиран от минерала силванит, в който се намира в комбинация със сребро и злато.
131. Йодът (I) е открит благодарение на злополука, завършила щастливо. Изплашена котка съборила шише със сярна киселина върху пепел от морски водорасли в лабораторията на френския производител на селитра Бернард Куртоа. В резултат се получили гъсти виолетови пари от йод.
132. Латинското име на йода (Iodium) идва от виолетовият му цвят (от гр. iodes – виолетов).
133. Ксенонът (Xe) е открит като инертен газ, който се съдържа във въздуха. Тъй като е открит в много малко количество, е наречен Xenon (от гр. xenos – чужд).
134. Цезият (Cs) намира приложение в изработването на най-чувствителните фотоклетки.
135. Латинското име на цезия (Cesium) идва от небесносиния цвят на линиите, които образува в спектъра (от лат. cesius – синьо небе).
136. Барият (Ba) се съдържа в минерала барит, познат като тежък шпат, откъдето идва и латинското име на елемента Barium (от гр. barus – тежък).

137. Лантанът (La) е открит от шведският химик Карл Мозандер. Интересно е, че за откритието е допринесъл студентът Аксел Ердман, който открил един от оксидите на лантана и съобщил на Берцелиус, а той – на Мозандер.
138. Церият (Ce) получил името си от новооткрития по това време астероид Церера.
139. Празеодимът (Pr) е получен от дидима, който в продължение на 45 години е смятан за самостоятелен химичен елемент. Оказало се, че всъщност той е смес от два нови химични елементи – празеодим и неодим.
140. Латинското име на празеодима идва от бледозеления цвят на солите му и от името „дидим”, тъй като подобно на близнак прилича на лантана (от гр. prazeo – бледозелен и гр. didimos – близнак).
141. Неодимът (Nd) е получен от дидима, заедно с празеодима, и затова носи името Neodymium – нов близнак (от гр. neos – нов и гр. didimos – близнак).
142. Прометият (Pm) получава името си в чест на титана Прометей, който откраднал от боговете небесния огън и го дал на хората.
143. Самарият (Sm) носи името на минерала самарскит, открит за първи път в Алтай и Урал.
144. Европият (Eu) е наречен в чест на континента Европа.
145. Гадолиният (Gd) е токрит в минерала гадолиний, който е наречен така в чест на финландският химик Юхан Гадолин.
146. Тербият (Tb) е наречен на местността Итербю в Швеция, където е открит минералът, от който е получен.
147. Диспросият (Dy) е открит трудно, откъдето е наречен Dysprosium (от гр. диспросий – труднодостъпен).
148. Холмият (Ho) е наречен по латинското име (Holmia) на столицата на Швеция Стокхолм.
149. Ербият (Er) дължи името си на местността Итербю в Швеция, където се намират най-големите находища на редкоземни минерали.
150. Тулият (Tm) дължи името си на старото име на Скандинавския полуостров – Тулия.
151. Итербият (Yb) е наречен на местността Итербю в Швеция, в която са най-големите находища на редкоземни минерали.

152. Лутецият (Lu) е открит от френският химик Урбен и е наречен в чест на столицата на Франция по старото име на Париж.
153. Хафният (Hf) е наречен по древното име на Копенхаген – Хафниа.
154. Танталът (Ta) служи за получаването на сплави, от които се изработват термоустойчивите детайли в ракетостроенето.
155. Волфрамът (W) има най-високата точка на кипене от всички елементи – около 5 657°C. Това е причината той да се използва за изработването на нагреваемите жички в електрическите крушки.
156. Латинското име на волфрама Wolfram идва от немските думи wolf – вълк и raam – пяна. Причината е, че при добива на калай в присъствието на минерала волфрамит се образува пяна, която намалява извличането на калай.
157. Добавен към стоманата, волфрамът удължава живота й 100 пъти!
158. Волфрамовият карбид е едно от най-твърдите вещества в природата.
159. Електрическите крушки с нажежаема жичка понякога почерняват и след това изгарят. Причината е в нарушената херметичност и навлизането на водни пари. Те взаимодействат с нажежения волфрам и причиняват преноса му от жичката към стъклените стени.
160. Рениият (Re) е наречен по името на германската област Рейн, където е открит минералът, от който е получен.
161. Осмият (Os) е най-плътният елемент. Един куб с размери 33 x 33 x 33 cm има тегло колкото един малък автомобил.
162. Латинското си име осмият (Osmium) дължи на силната миризма на осмиевия четириоксид (от гр. osmo – миризма).
163. Иридият (Ir) има соли, които имат много разнообразни цветове, откъдето идва латинското му име Iridium (от гр. iris – небесна дъга).
164. Платината (Pt) е мек метал като златото, но сплавта, състояща се от 90% платина и 10% иридий, е твърда като стомана.
165. Сплавта от платина (Pt) и иридий (Ir) е устойчива на всички химични въздействия. Тя не се разтваря дори и в царска вода.
166. Най-големият къс самородна платина тежи 9.6 kg.

167. Златото (Au) може да се разтвори в т. нар. царска вода – смес от солна и азотна киселина в съотношение 3:1.
168. Латинското име на златото е Aurum, което означава „тлеещ залез”.
169. Чистото злато има светложълт цвят. Цветът става по-светъл, ако се добави сребро и по-тъмен – ако се прибави мед. Бялото злато е сплав между злато и платина.
170. Златото е най-мекият, разтеглив и ковък метал. От 1 g злато може да бъде изтеглена жица с дължина 3 km.
171. Най-тънкото златно фолио има дебелина само 0.0001 mm.
172. Най-големият къс самородно злато, който е открит досега, тежи цели 112 kg.
173. Менделеев изчислил, че във водите на Световния океан се намират разтворени 10 млрд. тона злато.
174. През XVII в. в Испания били разпространени огромни количества фалшиво злато. Причината била в... новооткритата платина. Златарите я смесвали със злато, сребро и мед и получавали сплав, която имала същото относително тегло като златото. А тогавашните методи за разпознаване на фалшификатите разчитали именно на относителното тегло.
175. Живакът (Hg) е единственият метал, който при стайна температура е течен. Той е най-нискотопимият метал – топи се при –38.87°C.
176. Латинското име на живака Hydrargyrum означава „сребърна вода”. Той е познат още под името „течно сребро”. Причината се крие в сребристия му цвят и течното му състояние.
177. Живакът се използва за извличането на злато от скалите.
178. Талият (Tl) получава името си (Thallium) от зеления цвят, който имат неговите спектрални линии (от гр. thalos – зелена клонка).
179. Талият съчетава в себе си свойствата на много различни метали, което дава основание да бъде наречен „птицечовката сред металите”.
180. Оловото (Pb) било наречено от римляните Plumbum nigrum (черно олово), а калаят – Plumbum album (бяло олово), тъй като и двата метала са меки и леснотопими.

181. От олово са били изработени водопроводните тръби на висящите градини на Семирамида и Древен Рим.
182. Бисмутът (Bi) се използва за получаването на леснотопими сплави, печатарски сплави и сплави за мощни постоянни магнити.
183. Разтопеният бисмут е преносител на топлината в ядрената енергетика.
184. Съединенията на бисмута намират приложение като антисептични средства и медикаменти.
185. Полоният (Po) е открит от Мария Кюри и е наречен в чест на нейната родина Полша.
186. Полоният е 300 пъти по-радиоактивен от урана.
187. Астатът (At) за първи път е получен по изкуствен път. По-късно следи от него са открити и в природата.
188. Радонът (Rn) е най-тежкия инертен газ. Получава се при радиоактивното разпадане на радия и затова е наречен Radon.
189. Францият (Fr) е наречен в чест на родината на своя откривател – французойката М. Перие.
190. Радият (Ra) е 1 000 000 пъти по-радиоактивен от урана, откъдето е получил името си Radium (от гр. radius – лъч).
191. Актиният (Ac) е радиоактивен и затова е наречен Actinium (от гр. actis – лъч).
192. Торият (Th) носи името на скандинавския бог на войната Тор.
193. Протактиният (Pa) има име, което на гръцки буквално означава „първи лъч”. Причината за странното име е във факта, че протактиният е радиоактивен и от него се получава актиний.
194. Уранът (U) е наречен по името на планетата Уран.
195. Уран – 238 има период на полуразпад от 500 млн. години.
196. В един тон гранит се съдържа 2.5 g уран.
197. Нептуният (Np) е първият трансуранов елемент. Той дължи името си на планетата Нептун, която в Слънчевата система се намира след Уран, подобно на химичния елемент, който в периодичната система е веднага след урана.
198. Плутоний (Pu) е получен за първи път по изкуствен начин. По-късно е намерен в незначителни количества в урановите руди. Поради мястото си след урана и нептуния, той получава

името на последната планета от Слънчевата система – Плутон.

199. Плутоният е най-добре изученият метал. Открит е едва през 1940 г., но поради силния интерес към него за кратко време е участвал в много повече експерименти, отколкото другите метали.
200. Америций (Am) е създаден изкуствено в лаборатория на Университета в Чикаго. По тази причина е наречен в чест на Америка.
201. Кюрият (Cm) е получен по изкуствен път. Наречен е в чест на семейство Кюри.
202. Берклият (Bk) е създаден по изкуствен начин. Наречен е по името на град Беркли, САЩ.
203. Калифорният (Cf) е получен по изкуствен път. Наречен е в чест на Калифорнийския университет, където е открит.
204. От калифорния могат да се изработят ядрени куршуми, чиято критична маса е 1.5 g.
205. Айнщайният (Es) е открит при изследване на продуктите, получени при тероядрен взрив край атола Бикини в Тихия океан. Наречен е в чест на Алберт Айнщайн.
206. Фермият (Fm) е открит заедно с айнщайния след изследване на корали, взети от мястото на взрива. Наречен е в чест на Енрико Ферми.
207. Менделеевият (Md) е синтетичен елемент с атомен номер 101. Наречен е в чест на Дмитрий Менделеев.
208. Нобелият (No) е синтетичен елемент с атомен номер 102. Наречен е по името на Нобеловия физичен институт в Швеция, където е открит за първи път.
209. Лоуренсият (Lr) е синтетичен елемент с атомен номер 103. Наречен е в чест на Е. Лоуренс – откривателя на циклотрона.
210. Ръдърфордият (Rf) е синтетичен елемент с атомен номер 104. Представлява радиоактивен елемент, чиито най-стабилен изотоп е с период на полуразпад от 1.3 часа.
211. Дубният (Db) е синтетичен елемент с атомен номер 105. Наречен е в чест на град Дубна, Русия, където е открит.
212. Сиборгият (Sg) е синтетичен елемент с атомен номер 106. Името му идва от Глен Сибърг, член на екипа на Дубна, който първи синтезирал елемента.

213. Борият (Bh) е радиоактивен изкуствено получен химически елемент с атомен номер 107. Периодът на полуразпад на най-стабилния изотоп е едва 11.8 микросекунди. Наречен е в чест на датския физик Нилс Бор.
214. Хасият (Hs) е химичен елемент с атомен номер 108. Има няколко изтопа, най-стабилният от които, Hs–277, има период на полуразпад от 16.5 min. Името хасий идва от латинското име на гр. Хесен – Hassia.
215. Майтнерият (Mt) е синтетичен елемент с атомен номер 109, чийто най-стабилен изотоп е Mt–276 с време на полуразпад от 720 ms. Наречен е в чест на ядреният физик Лиза Майтнер.
216. Дармщатият (Ds) е синтетичен елемент с атомен номер 110 и супертежки атоми. Той се разпада бързо – по-тежките му изотопи имат период на полуразпад от около 10 s.
217. Рьонтгеният (Rg) е е синтетичен елемент с атомен номер 111. Наречен е в чест на немския физик Вилхелм Рьонтген.
218. От 2009 г. в Периодичната таблица на Менделеев официално има 112 елементи. Новият елемент временно е обозначен от IUPAC като унунбий (ununbium, от латинското “un-un-bi” – 1-1-2), докато откривателите му не посочат име, с което той ще бъде вписан в таблицата.
219. Към момента са известни трансуранови елементи с номера от 113–116 и 118, получени от руски и американски учени в Обединения институт за ядрени изследвания (Joint Institute for Nuclear Research – JINR) в Дубна, Московска област, но те все още не са признати от IUPAC. Най-тежкият от тях, елемент номер 118, е получен през 2006 г. посредством бомбардирането на ядро от калифорний с калциеви йони.
220. Откривателят на елементите ербий и тербий Мосандър обявил откритието си, но колкото и да е странно, журналистите решили да разменят имената им, за да бъдат разположени според броя на буквите. Така ербият станал тербий и обратно. Полпуляризирани веднъж по този начин, те останали в периодичната система според каприза на журналистите.
221. Най-тежкият газ при обикновени условия е волфрамовият хексафлуорид (WF_6).
222. Най-тежката течност при обикновени условия е живакът.

223. Най-тежкото твърдо тяло при обикновени условия е металът осмий.
224. Най-добре разтворимата сол е литиевият хлорат. При стайна температура в 100 g вода се разтварят 313.5 g $LiClO_3$.
225. Египетските жреци били много изкусни във фалшифицирането на златото и скъпоценните камъни.
226. Стъклото е било познато в Египет още през 3500 г. пр. Хр.
227. В Древен Вавилон са използвали батериите и галванизацията, например за финото позлатяване на сребърни предмети.
228. В град Делхи – столицата на Индия, се намира метална колона, която е излята през IV в. и не се е променила през цялото изминало време, въпреки топлия и влажен климат. Това е още по-странно, като се знае, че колоната е от... желязо. Тайната се крие в изключително високата чистота на метала (99.72%).
229. Китайците първи успели да получат метален цинк, поради което той станал известен като „китайско желязо”.
230. В гробницата на китайския пълководец Чжао Чжу, който бил погребан през 316 г., бил открит метален орнамент, изработен от 85% алуминий, 10% мед и 5% магнезий. Получаването на алуминий става по електрохимичен път и е открито едва през 1866 г. в САЩ и Франция.
231. Китай произвежда хартия още през II в., при това изработвана по специална екотехнология – от кори, коноп и стари текстилни отпадъци.
232. Китайският порцелан е с много високо качество и заслужена слава. Неслучайно е наречен „бяло злато”. Производството му започва още през VII в.
233. Барутът е открит в Китай още през IX в. Той става известен в Европа с името черен (димен) барут. В състава му влизат селитра, сяра и дървени въглища.
234. Древните алхимици вярвали, че всички метали се състоят от две начала: живак (женското начало) и сяра (мъжкото начало), които са съчетани в различни пропорции. Под „живак” и „сяра” се разбирали не съответните прости вещества, а нещо мистично, което трябвало да бъде открито.
235. Средновековните алхимици вярвали в съществуването на две магически вещества – философският камък и белият лъв.

236. Философският камък е тайнствено вещество, което освен да превръща металите в злато, може също да превърне немощният старец в младеж, да удължава значително живота и дори да направи човека безсмъртен.
237. Белият лъв е магическо вещество, което според алхимиците трябвало да превръща неблагородните метали в сребро.
238. С алхимия са се занимавали не само мошеници, но и хора от всички слоеве на обществото, включително университетски преподаватели, князе и императори.
239. Алхимиците живеели на отделни улици и дори квартали. Например в Прага такава е известната улица „Златна”.
240. Трудовете на алхимиците били написани на сложен и загадъчен език. За да не бъдат откраднати идеите им, те ги записвали с помощта на образен език и символи. Например металите били изобразени със символа на познатите планети, пепелта – като човешки скелет, газовете и парите – като птица (врана или орел), белите вещества – с лебед, черните – с гарван, азотната киселина била наричана „силна вода”, а сместа от концентрирани азотна и солна киселина – „царска вода” (това име е запазено и до днес).
241. Един от съвременните алхимици най-после „открил” начин за получаване на злато от живак. В живачни пари, през които пропускал електрически разряди, той най-после открил... частици злато. Разбира се, тайната била в това, че златото попаднало в „магическата смес” от... златните рамки на очилата му.
242. През Средновековието се е смятало, че металите са само 7: злато, сребро, калай, мед, олово, желязо и живак. Логиката за това е, че 7 са били и известните небесни тела.
243. През Средновековието във Венеция са изработвали стъклени имитации на вносния и скъп порцелан. Тайната се състояла в добавянето на калаен, антимонов и арсенов оксид към стъклото, при което се получава матово бяло стъкло.
244. В края на XVII в. флорентинските учени Аверани и Тарджони се опитали да слепят няколко малки диаманта в един голям, като ги нагрявали със слънчеви лъчи, уловени с мощна леща. За тяхно разочарование, диамантите не само че не се слепили, но и... изчезнали.

245. През 1772 г. френският химик Лавоазие поставил в прозрачен съд диамант с голяма стойност, запоил съда и към него насочил сноп слънчеви лъчи с помощта на голяма леща. За учудване на публиката, диамантът започнал да се смалява и накрая изчезнал. Разбира се, днес обяснението е лесно – диамантът просто изгорял.
246. През 1859 г. в учебниците по химия пишело: „Петролът е природна лепкава течност, която мирише много лошо. Не може да се използва за нищо, освен за смазване на колелата на колите."
247. През 1834 г. Тилорие построява инсталация за получаване на твърд CO_2. В началото всички мислели, че това е просто лед. Но след като той започнал да подарява на скептиците медали от твърд CO_2, които бързо изчезвали без следа, започнали да му вярват.
248. Дмитрий Менделеев дълго време търсел принципа, по който известните химични елементи могат да се подредят в таблица. Откритието дошло след поредната безсънна нощ. Победен от съня, великият учен видял таблицата така, както я познаваме днес. След това просто трябвало да я напише на лист хартия.
249. Кекуле открива структурната формула на бензола по време на пътуване с лондонски автобус. Докато дремел уморен, пред погледа му се завъртяли 6 маймуни, които извили опашките си подобно на змии и описали пръстеновидната молекула на съединението.
250. Немският химик Фридрих Вьолер е първият, който успява да синтезира органично съединение.
251. По време на своята кариера Фридрих Вьолер е можел да открие 3 нови химични елементи: ванадий, ниобий и торий. В крайна сметка винаги обръщал внимание на други проблеми и... пропуснал възможността за такова откритие цели 3 пъти.
252. Първото изкуствено багрило е открито от... 18-годишния шотландец Уилям Перкин.
253. Американецът Чарз Хол на 21 години открива метод за получаването на алуминий от руда.
254. Константин Фалберг – студент в САЩ, по време на обяд усетил необичайна сладост на храната, която идвала от пръстите му. Той цял ден работил в лабораторията със

сулфаминбензолна киселина – съединението, от което впоследствие синтезирал захарина.

255. Аксел Ердман първи открива химичния елемент лантан. Тъй като още бил студент и не успял да оформи добре резултата от работата си, както и да посочи точни експериментални данни, днес за откривател се смята Карл Мозандер.
256. 20-годишният канадски студент Дейвид Джеймс открива „еластичната вода” – 0.5% разтвор на полиетиленов оксид.
257. Химическото чистене е открито след като работник от Марсилия паднал в бъчва с терпентин. След като дрехите му изсъхнали, те били учудващо чисти.
258. Немският тъкач Фридрих Келер се смята за откривател на съвременната хартия. До откритието си той стигнал... докато наблюдавал как осите изработват своите гнезда.
259. Вернер Сименс подобрява взривното вещество пироксилин... докато бил в затвора. Един ден, поради липсата на азотна киселина, той добавил сярна. Килията, превърната в лаборатория, била съсипана, но резултатът си заслужавал.
260. През 1887 г. физикът Сванте Арениус получава много сдържана оценка на защитата на докторската си дисертация на тема: „Изследване на електрическата проводимост на електролити”. Днес теорията за електролитната дисоциация намира широко приложение не само в науката, но и в практиката.
261. Едно от най-куриозните големи открития в областта на химията е откриването на химичния елемент франций. През 1939 г. французойката М. Перие, която е радиотехник, успява да изолира новия елемент, повтаряйки изоставените от химиците опити за получаването на елемент с номер 87.
262. В биографията на известния руски композитор Бородин пише, че по професия е химик. Куриозно е, но докато е бил жив, за него се е говорело, че известният професор по химия Бородин се увлича по музиката.
263. Полският аптекар Игнаций Лукашевич е първият, който дестилира нефт и получава газ за осветление. По стечение на обстоятелствата газената лампа за първи път е използвана за осветление на операционна маса. Така фармацията учтиво подава ръка на медицината.

264. Уилям Уоластън до 37-та си година прави редица значителни открития: В химията открива закона за кратните взаимоотношения, независимо от Далтон предлага за единица за атомно тегло да се използва атомното тегло на кислорода, открива химичните елементи родий и паладий. Във физиката усъвършенства микроскопа и разработва метод за определяне на пречупването на светлината. В областта на индустрията основава първия завод за преработка на платина.
265. Днес са известни около 30 000 000 химични съединения. 80–90% от тях са органични.
266. Германия използва безводен водороден пероксид за получаването на кислород в подводниците и като гориво за ракетите „Фау – 2" по време на Втората световна война.
267. Добавянето на водороден пероксид значително подобрява свойствата на дизеловото гориво.
268. В историята е останал споменът от използването на огнено оръжие, подобно на напалма от XX в. – т. нар. „гръцки огън". Използван от византийците по време на морски сражения, той буквално се възпламенявал от водата, от огън, от слънчевата топлина или при удар. Този огън не можел да бъде угасен с вода, а само с пясък.
269. Водородно-кислородните електрохимични генератори превръщат химическата енергия директно в електрическа. Тяхното КПД е около два пъти по-високо от това на топлинните двигатели. Те имат просто устройство, дълъг живот, тъй като нямат движещи се части, безшумни са и не отделят вредни газове.
270. Самопочистващото се стъкло отдавна не е мит. Днес то се използва в строителството, автомобилостроенето и други области. По външната страна на стъклото се нанася тънко покритие от титанов оксид. Той създава два механизма за самопочистване: Първият е фотокатализиращия ефект, при който ултравиолетовите лъчи ускоряват разпадането на органичните съединения по повърхността. Вторият е хидрофилизиращия ефект, при който водата формира тънък слой, отмиващ разрушените органични съединения.
271. Тефлонът с право е наречен „органична платина". Подобно на платината той е химически неактивен и затова е подходящ за

изработването на покритие на домакинските съдове. Той притежава и голяма механична якост, която проявява в широк температурен интервал: от –190°C до 280°C.

272. Чистият нитроглицерин е гъста жълта масловидна течност, която се взривява много лесно при удар или нагряване. В същото време динамитът, който е нитроглицерин, попит в инфузорна пръст, е устойчив на взрив при горните условия.

273. В началото на XX в., още при първото си пробно плаване, един от немските военни кораби се взривява. Причината изглежда невинна – изрезки от цинк, оставени по небрежност в парния котел. Горещата вода довела до отделянето на водород, който смесвайки се с кислорода, експлоадирал.

274. Бучка захар може да се запали на пламъка на свещ, ако преди това се поръси с малко пепел от цигара. Пепелта съдържа съединения на литий, които катализират горенето.

275. Ако се смесят алуминиев прах и кристалчета йод, те могат да се запалят с помощта на... няколко капки вода. Причината за това се крие във водата, която силно ускорява взаимодействието между двете вещества и те реагират с отделянето на много топлина – причина за пламъка.

276. Ако върху купчинка калиев перманганат се капнат няколко капки глицерин, над нея се получава пламък. Калиевият перманганат окислява глицерина, температурата му се повишава и в даден момент той се запалва.

277. Ако върхът на стъклена пръчка се потопи в смес от калиев перманганат и концентрирана сярна киселина и след това се поднесе към фитила на спиртна лампа, той се запалва без помощта на огън.

278. Ако се изгори късче магнезий и полученият бял прах се намокри, се отделя миризма на амоняк. Причината се крие във факта, че при горенето магнезият взаимодейства не само с кислорода, но и с азота. Добавянето на вода превръща магнезиевият нитрид в амоняк.

279. Откритието, че водородът в органичните съединения може да се замести с хлор, е направено по време... на бал. Свещите, които били използвани за осветление, били от парафин, избелен с хлор и по време на празненството се носела неприятна задушлива миризма.

280. Обработката на каучука със сяра и превръщането му в гума се означава като вулканизиране. Името е дадено в чест на митичния бог на огъня и подземните недра Вулкан. Това не е случайно, тъй като сярата и нейните съединения се появяват на повърхността в резултат на вулканичната дейност.
281. Концентрираната сярна киселина се съхранява и превозва в стоманени цистерни без да поврежда метала. В същото време разредената сярна киселина бързо би разяла и пробила тези цистерни. Причината е във факта, че концентрираната киселина пасивира повърхността на желязото.
282. Бойното отровно вещество иприт може да се обезвреди с... хлорна вар. Въпреки че поотделно и двете вещества са отровни, се получават продукти, които не са опасни за живите организми.
283. Обработката на водата за пиене с озон е за предпочитане пред хлорната вар. Озонът е по-силен окислител, разпада се по-бързо и не оставя миризма.
284. Вдишването на чист кислород продължително време води до смърт. В медицината краткотрайното вдишване на чист кислород влияе благоприятно при редица заболявания.
285. Кибритът включва 7 вещества, от които са съставени главичките на клечките и още 7 вещества – в драскалото. При триенето на клечката върху драскалото протича цяла редица от химични реакции.
286. За да се избегне възможността от възникване на пожар, дървото на кибритените клечки се напоява с амониев фосфат.
287. Въглеродният диоксид не поддържа горенето на много вещества и затова се използва в пожарогасителите. В някои случаи, обаче, употребата му не само, че не би помогнала, но и би предизвикала взрив. Например ако се използва за гасене на горящ магнезий.
288. Входът на палатката винаги трябва да бъде обърнат надолу, за да може отделеният по време на сън CO_2 да не се натрупва вътре, а лесно да изтича от нея.
289. За да се предпази корпусът на корабите от корозионното действие на морската вода, той се покрива с полимери или към него се прикрепват пластинки от цинк.

МАТЕМАТИКА

1. Арабските цифри всъщност са индийски. Наричат се арабски, защото арабите са ги разпространили в Европа.
2. Маите първи са измислили символ за числото нула.
3. Теоремата, която гръцкият математик Питагор открива и днес носи неговото име, е открита няколкостотин години по-рано от вавилонските и египетските математици.
4. Числото с девет нули има две имена – милиард или билион.
5. Числото с 30 нули се нарича нонилион.
6. Числото с 60 нули се нарича новемдецилион.
7. Числото със 100 нули се нарича гугол.
8. Най-голямото известно просто число съдържа повече от 13 млн. знака. Това е 46-то известно просто число на Мерсен M32582657. Най-голямото известно просто число, което не е мерсеново число, съдържа „само” 2 759 677 цифри. Най-голямото число, използвано до момента в математиката, е числото на Греъм. Отнася се до бихроматични хиперкубове и не може да бъде изразено без специална бройна система.
9. В римската бройна система използваните цифри са: M (1000), D (500), C (100), L (50), X (10), V (5), I (1). Там действа правилото: Когато тези знаци са написани в намаляващ ред на стойностите, стойностите им се събират. Например VI = 5 + 1. Когато по-малък числов знак стои пред по-голям, стойностите им се изваждат. Например IV = 5 – 1.
10. Гръцката бройна система, използвана главно за практически задачи, е десетична система с групиране по петици. Степените на 10 се означават с началните букви на съответните гръцки думи, като единиците се посочват с чертички, а групирането в петици се означава с буквата Г пред числото. Например ГΔ = 50, ГН = 500, ГХ = 5000, ГМ = 50 000.
11. Милетската бройна система е била предназначена за научни пресмятания. За означаване на цифрите са използвани 24 гръцки и 3 еврейски букви.
12. Освен десетичната система, която е най-разпространена, съществуват още: двоична, осмична, дванадесетична, шестнадесетична, шестдесетична и т.н.
13. В двоичната система 8 = 1000, защото всяко число се представя като комбинация само от две цифри – 0 и 1.

14. В шестдесетичната система освен цифрите от 0 до 9, се използват и буквите от A до F.
15. 142857 е циклично число. Цифрите му се появават в един и същи ред, но с различно начало, когато числото се умножава с числата между 1 и 6.
16. Квадратното число е число, умножено само по себе си. Например $4^2 = 16$.
17. Кубичното число представлява число, което е умножено три пъти само по себе си. Например $2^3 = 8$.
18. Автоморфичното число е това число, на което квадратът завършва със същото число. Например $76^2 = 5776$.
19. Триморфичното число се нарича това число, на което кубът завършва със самото число. Например $49^3 = 117\ 649$.
20. Палиндромно число се нарича това число, което отляво надясно и отдясно наляво се чете по един и същ начин. Например 121.
21. Перфектното число е число, което е равно на сумата от всичките си делители, без самото себе си. Например 6 е перфектно число, защото делителите му са 1, 2 и 3 и сумата им е 6.
22. Тетраедърно число е число, равно на броя на гюлетата, подредени във всеки ред на пирамида с триъгълна основа.
23. Пирамидално число е число, равно на броя на гюлетата, подредени във всеки ред на пирамида с квадратна основа.
24. В редицата на Фибоначи всяко число е равно на сумата от предходните две числа. Например 0, 1, 1, 2, 3, 5, 8, 13, 21, 34 и т.н.
25. Ойлеровото число, известно още като неперово число, е една от най-важните математически константи. То има приблизителна стойност 2.718281828459. Освен в математиката, намира приложение в сферата на финансите за определяне на сложната лихва, давайки възможност да се дефинира времевата стойност на парите. Освен това, има роля и при описанието на процесите на радиоактивно разпадане – например при радиовъглеродното датиране.
26. Златното сечение (златна пропорция или божествена пропорция) е наречено така от Леонардо да Винчи. Това е число (с приблизителна стойност 1.618), което се отбелязва с

буквата φ и често срещаме в геометрията, най-вече при фигури, свързани с петоъгълна симетрия. Златното сечение е изключително важно в архитектурата и изкуството, но се ползва и във финансовите анализи, когато се правят опити да се определи дали даден пазар ще продължи своето развитие или ще го промени.

27. Магическият квадрат е квадрат, съставен от няколко клетки с числа така, че сумата от тях във всеки ред, колона или голям диагонал да е равна на едно и също число.
28. Ако се преброят секундите между светкавицата и гръмотевицата, може да се определи растоянието до светкавицата. Всяка секунда представлява около 250 m.
29. Произведението 111 111 111 x 111 111 111 е равно на 12 345 678 987 654 321.
30. Сумата от точките на противоположните страни на зара винаги е равна на седем.
31. Най-малката единица за време се нарича единица на Планк. Една секунда съдържа 6 x 10^{44} единици на Планк.
32. В 32 години се съдържат 1 милиард секунди.
33. Един грам е теглото на един кубичен сантиметър вода.
34. Метърът е равен на една десетмилионна част от разстоянието между Северния полюс и Екватора.
35. До въвеждането на метричната система е използвана английската система, включваща инч, ярд и фут. В нея един инч е равен на първата фаланга на палеца. Един ярд е равен на разстоянието от носа до върха на най-дългия пръст на протегната ръка. Един фут е равен на една стъпка, т. е. на дължината на стъпалото на крака.
36. Вероятността да спечелите шестица от тото 6 от 49 е едно на 13 983 816.
37. При подреждането на кубчето на Рубик са възможни 43 квинтилиона комбинации (43 000 000 000 000 000 000).
38. Изчислено е, че съществуват 169 518 829 100 544 000 000 000 000 000 начини да се изиграят първите 10 хода при игра на шах.
39. Ако всички семена имаха възможността да покълнат и да дадат нови растения и ако и те имаха същата възможност, то само за две-три години цялата планета би се покрила плътно с

растения. Например сънотворният мак образува около 3 000 семена. Ако се изпълни горното условие, то само за 6 години броят само на семената би достигнал астрономическото число 2 100 000 000 000 000 000 000 000. Те ще бъдат достатъчни да покрият цялото земно кълбо със слой с дебелина 70 cm.

40. Набирането на знак „тире” вместо „минус” при компютърното управление на мисията „Маринър 1” към Венера е причина за разбиването на ракетата в Атлантическия океан само 293 секунди след старта през 1962 г.
41. Януари е приет за първи месец в годината от римляните едва през 150 г. след Хр. Преди това годината в Древния Рим е започвала през март. Това е причината последните 4 месеца от календара да имат имена, идващи от латинските думи за седем, осем, девет и десет.
42. Всеки месец, който започва в неделя, ще има петък 13.
43. В 1 часа 2 минути и 3 секунди на 4 май 2006 г. часът, минутите, секундите и датата са се подредили в уникална последователност: 01.02.03.04.05.06. За следващият числов феномен ще трябва да чакаме още 72 години. Той ще се случи в 12 часа и 34 минути на 5 юни 2078 г. Тогава поредицата от цифрите ще се отличава с още по-голяма хармония: 12345678.
44. Според една легенда, когато персийският шах се запознал с играта шахмат, бил толкова силно възхитен от нея, че поискал да възнагради създателя ѝ Сиси бен Дахир с всичко, което сам си пожелае. Създателят си поискал „скромна” награда: да му дадат толкова житни зърна, колкото биха се получили, ако на първото поле на шахматната дъска се постави едно зрънце, на второто – две и на всяко следващо поле броят на житните зърна трябва да се удвоява. Владетелят наредил веднага да бъде изпълнено това нищожно искане – та нали броят на полетата е само 64. Каква ли е била изненадата му, когато на другия ден му съобщили, че желанието на Сиси бен Дахир е неизпълнимо, защото би трябвало да получи 18 446 744 073 709 551 615 зърна? Пресметнато в кубически метри това се равнява на 922 337 203 685 m^3, като се смята, че в 1 cm^3 влизат 20 зърна, а в 1 m^3 – 20 милиона зърна.

ГЕОГРАФИЯ

Pacific Ocean
Hong Kong
Taipei
Wenzhou
Ningbo
Madras
Saigon
Davao
Bandung
Makassar

1. Най-старата карта в света е глинена плочка от Нипур, религиозен център на Вавилонската държава. Изработена е през 1500 г. пр. Хр.
2. Най-дългото географско име е на тайландската столица Бангкок. На тайски се изписва с 12 думи, състоящи се от 147 знака.
3. Най-горещото място в света е Далиол, Етиопия. Средната температура там е 34.4°С.
4. Най-студеното място в света е Полюс Недостъпност в Антарктида. Средната температура там е минус 57.8°С.
5. Най-високата абсолютна температура е регистрирана на 13.09.1922 г., когато метеорологичната станция Ел-Азизия (Либия) записва температура от 57.8°С. Измерването е направено на сянка и на разстояние 5 m от земята. Всъщност, през този ден температурата достига до 66°С.
6. Най-ниските абсолютни температури на Земята са измерени в станцията „Восток" в Антарктида. Официалния рекорд е записан през юли 1983 г. – минус 83°С, а неофициално през 1997 г. е измерена температура от минус 91°С.
7. Най-слънчевото място в света е Източна Сахара. Броят на слънчевите часове през деня достига до 90%.
8. Най-високите облачни образувания, наблюдавани в граничния слой на земната атмосфера, се наричат сребърни облаци.
9. Озоновият слой се намира на височина между 10 и 50 km над земната повърхност. Въпреки внушителната си дебелина от 40 km, ако цялото количество озон се сгъсти до атмосферното налягане на морското равнище, ще се образува слой, дебел само 3 mm.
10. Най-влажното място на Земята е връх Уей-але-але, Хавай. Там вали 350 дни в годината. Годишното количество на валежите достига до 11 700 mm.
11. Най-сухото място на Земята е пустинята Атакама (Чили). Там падат само 0.51 mm дъжд годишно. В някои части на пустинята не е падала капка дъжд повече от 400 години!
12. Най-проливният дъжд е валял през 1952 г. Тогава само за един ден над град Силао, о-в Реюнион са паднали 1 870 mm дъжд.

13. Най-силният вятър – със скорост от 370 km/h, е измерен при ураган на 12.04.1934 г. в обсерваторията на планината Вашингтон.
14. При ураган въздухът се движи по посока на часовниковата стрелка в Южното и в посока, обратна на часовниковата стрелка – в Северното полукълбо.
15. Торнадото има продължителност на живота от няколко минути до 2 часа.
16. Най-много мълнии падат около езерото Виктория в Африка. Средно 200–250 дни в годината са с гръмотевични бури.
17. Земната кора е с дебелина около 64 km. Ако планетата ни беше с размерите на футболна топка, то кората би имала дебелината на пощенска марка.
18. Площта на цялата суша на Земята е 150 000 000 km^2 и е по-малка от площта на Тихия океан (169 200 000 km^2).
19. Най-голямата суша на Земята е Евразия с площ 55.1 млн. km^2.
20. Най-големият континент е Азия с площ 44.6 млн. km^2.
21. Разстоянието между Европа и Америка се увеличава с 4 cm всяка година.
22. Най-дълбоката точка в земната кора, в която е открит живот, е на дълбочина 3.5 km.
23. Най-високата точка, в която е открит живот, е в атмосферата на височина 20 km.
24. Най-отдалечената точка от центъра на Земята е връх Чимборасо в Андите с височина 6 272 m.
25. Най-високата планина в света е Мауна Кеа, Хаваи. От дъното, където започва, до върха височината е 10 206 m.
26. Най-голямата планинска верига на Земята са Андите – с дължина около 9 000 km.
27. Десетте най-високи върхове в света се намират в Хималаите.
28. Най-високият връх в Европа е Елбрус, Русия с височина 5 642 m.
29. Най-високият връх в Азия е Еверест, Непал с височина 8 844 m (по данни от 2005 г. на екип от китайски учени).
30. Най-високият връх в Африка е Килиманджаро, Танзания с височина 5 895 m.
31. Най-високият връх в Северна Америка е МакКинли, Аляска с височина 6 194 m.

32. Най-високият връх в Южна Америка е Аконкагуа, Аржентина с височина 6 960 m.
33. Най-високият връх в Австралия е Вилхелм, Папуа-Нова Гвинея с височина 4 884 m.
34. Най-високият връх в Антартида е Винсън с височина 5 140 m.
35. Най-дълбоката точка в Световния океан е Марианската падина – 10 911 m под морското равнище.
36. Най-ниската точка в Европа е Каспийско море – 28 m под морското равнище.
37. Най-ниската точка в Азия и в света е Мъртво море – 395 m под морското равнище.
38. Най-ниската точка в Африка е езерото Асал в Джибути – 156 m под морското равнище.
39. Най-ниската точка в Северна Америка е Долината на смъртта в Калифорния, САЩ – 86 m под морското равнище.
40. Най-ниската точка в Южна Америка е полуостров Валдес – 40 m под морското равнище.
41. Най-ниската точка в Австралия е езерото Еър – 16 m под морското равнище.
42. Най-голямата солена равнина в света е Салар де Уюни в Боливия. Тя има площ 10 582 km^2 и е покрита със сол, на места с дебелина до 10 m. По нея може да се пътува и с кола.
43. Заради голямата си площ и гладката си повърхност Салар де Уюни е идеално място и за калибриране на космически сателити. Сезонните дъждове превръщат равнината в езеро и допълнително изглаждат повърхността.
44. Най-голямата низина на Земята е Амазония. Тя заема 5 000 000 km^2.
45. Най-големият каньон на Земята е Гранд Каньон в САЩ с дължина 446 km и ширина 26 km.
46. Най-големият каньон в Световния океан се намира на 40 km южно от Есперанца, Австралия – с дълбочина 1 800 m.
47. Най-дълбокият каньон е каньонът Колка в Перу. Той е дълбок 3.2 km – два пъти повече от Големия каньон в САЩ и за разлика от него е пригоден за живот и земеделие. Каньонът Колка има няколко имена: Изгубения град на Инките, Долината на чудесата, Долината на огъня и Земята на орлите.

48. Най-дългата брегова линия е тази на Канада – тя заема внушителните 243 792 km.
49. Най-големият архипелаг в света е Индонезия – общият брой на островите е 17 508.
50. Най-големият остров на Земята е Гренландия с площ 2 175 219 km^2.
51. Най-малкият остров на света е скалата Бишоп, разположена на запад от Великобритания. Единственото съоръжение върху него е фар, построен през 1858 г.
52. Най-отдалеченият остро в е о-в Бувей, който се намира на 1700 km от най-близката суша – Антарктида.
53. Най-отдалеченият населен остров на Земята е Тристан да Куня в Атлантическия океан – на 2 816 km от Южна Африка и на 3 360 km от Южна Америка.
54. Първото място, където се празнува Нова година, са островите Самоа в Тихия океан, а последното – островите Американска Самоа. Причината – между двете страни минава линията на смяна на датата. Уникално е, че разстоянието между тях е само 150 km.
55. Най-високата морска скала на Земята е Пирамидата на Бол с височина 561 m.
56. Най-високият морски връх се намира между Самоа и Нова Зеландия и има височина от 8 705 m.
57. Единственият континент на Земята, в който няма пустиня, е Европа.
58. Най-голямата гореща пустиня на Земята е в Африка – Сахара, с площ от 9 000 000 km^2.
59. Най-голямата студена пустиня на Земята е Антарктида – континент с площ около 13 200 000 km^2.
60. Пустинята Сахара се разраства с по 1 km на месец.
61. Въпреки популярната представа за Сахара като пясъчна пустиня, само 20% от нея е покрита с пясък.
62. Най-високите пясъчни дюни се намират в пустинята Сахара в Алжир. Дюните са с дължина до 5 km и достигат височина от 456 m.
63. В Сахара няма хоризонт, поне докато слънцето е високо в небето. Вижда се само млечна мараня, чиито граници може да са както близо, така и далеч.

64. В чилийския град Калама, който се намира в пустинята Атакама, никога не е валял дъжд.
65. Единствената регистрирана дата, на която в пустинята Сахара е валял сняг, е 18 февруари 1979 г.
66. Западна Сахара е най-рядко населената държава на Земята – само по 1 човек на 1 km^2.
67. Пустинята Даште-Лут в Иран обхваща близо 99 779 km^2, никога не е била заселвана от хора, а освен това никога не са откривани следи от животни или растения в нея.
68. Най-дълбоката пещера в света е Крубер–Вороня в Грузия. Представлява пропаст с дълбочина 2 190 m. Известна е още с името „Подземния Еверест”.
69. Най-дългата пещерна система в света е „Мамот Кейв” в Апалачите, САЩ с проучени галерии с дължина 591 km.
70. Най-голямата пещерна галерия е в пещерата Ханг Сон Дунг във Виетнам. Тя има височина 200 m и широчина 150 m.
71. Най-дълбоката мина в света е златна мина в Южна Африка. През 1977 г. дълбочината́ достига внушителните 3 581 m. Повечето мини достигат до 1 000 m дълбочина.
72. Исландия е страната с най-много вулкани и гейзери в света.
73. Австралия е единствения континент на планетата, в който няма действащи вулкани и е липсвал ледников период.
74. Най-активният действащ вулкан на Земята е Килауеа на Хаваите.
75. Най-големият активен вулкан е Мануа Лоа в Хаваите – диаметърът му е 100 km.
76. Най-голямото вулканично изригване е на вулкана Тамбора в Индонезия. В резултат на изригването през 1815 г. Били изхвърлени 100 km^3 пепел, а височината на острова намаляла с 1 250 m.
77. Най-дългото непрекъснато изригване на вулкан е в продължение на 20 години, Рекордът принадлежи на вулкана Килауеа в Хаваи. Всеки ден по склоновете му се стича достатъчно лава, за да напълни 300 басейни с олимпийски размери.
78. Когато става въпрос за изригване на вулкани, се смята, че най-голяма опасност представлява лавата. Това обаче не е така. Лавата се движи бавно и може да се пренасочи с

изкопаване на пътеки и прегради. В края на 80-те години на XX-ти век при изригването на вулкан в Андите 20 000 души загиват... от кален поток.

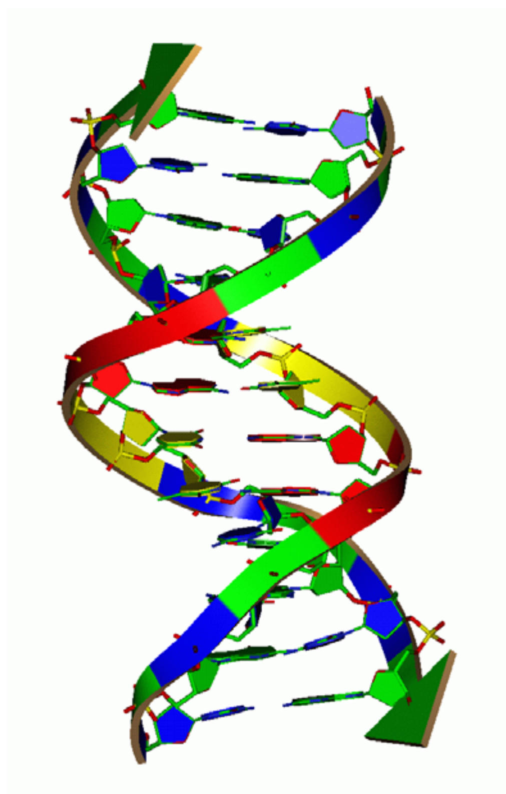
79. При изригването на вулкана Мон Пеле селата в подножието му били изпепелени. Телата на хората били овъглени, но не от самия огнен порой, а от горещата вълна, която се създала пред него. Нагорещеният въздух успял да измине безпрепятствено 10 km, като унищожил всичко по пътя си.
80. Най-високият гейзер е Стриймбоут в САЩ – височината на изригванията му достига 115 m.
81. Най-пълноводната река на Земята е река Амазонка. Тя има дължина около 600 km, но събира около 2/5 от речните води.
82. Най-ниската водна площ на Земята е Мъртво море, разположено на 395 m под морското равнище.
83. Най-ниският остров на Земята се намира в езерото Йе в Етиопия на 103 m под морското равнище.
84. Най-големият океан на Земята е Тихият океан с площ 169 200 000 km^2.
85. Най-голямото океанско течение е Антарктическото околополярно течение.
86. Течението Гълфстрийм съдържа 100 пъти повече вода, отколкото има във всички реки, взети заедно.
87. Най-голямото море на Земята е Южнокитайско море с площ 2 974 600 km^2.
88. Най-плиткото море на Земята е Азовско море. Неговата максимална дълбочина е само 14.5 m.
89. Най-голямото езеро на Земята е Каспийско море с площ 371000 km^2.
90. Най-дълбокото езеро в света е езерото Байкал (Русия) с дълбочина 1 637 m.
91. В Канада има повече от 30 000 езера, всяко от които с площ повече от 3 km^2.
92. Езерото с най-голяма надморска височина е Титикака, разположено е на 3 834 m н. в. и се намира на границата между Перу и Боливия.
93. На територията на Финландия има 187 888 езера.
94. Най-дългата река на Земята е Нил с дължина 6 695 km.

95. Най-късата река в света е река Ро (Монтана, САЩ) – само 61 m.
96. В Саудитска Арабия няма нито една река.
97. Река Амазонка съдържа около 1/3 от сладките води на планетата.
98. Терминът „меандър" произлиза от старото име на река Меандър (сега Мендерес) в западната част на Мала Азия.
99. В град Венгеровец в Полша две реки се пресичат под прав ъгъл. Всяка от тях след „кръстовището" продължава да тече в своето корито.
100. Реката Тонлс Сап в Камбоджа през половината година тече на север, а през другата половина – на юг.
101. Най-високият водопад на Земята е Анхел (1054 m). Разположен е на река Ориноко, на територията на Венецуела.
102. Най-големият по обем водопад на Земята е Бойома в Заир – 16 980 m^3 в секунда.
103. Най-голямата делта е на реките Ганг и Брамапутра – тя заема площ от 75 000 km^2.
104. Най-дългият и в същото време най-дълбокият фиорд в света е Скоресби Санд Фиорд. Разположен е в източната част на Гренландия, близо до Исландия. Дължината му е 350 km, а дълбочината – 1 500 m.
105. Най-голямото цунами в света е регистрирано на 12.12.1998 г. в Мауи, Хаваи. Движещата се водна стена била висока 26 m и дълга повече от километър.
106. Солта, която се съдържа във водата на Световния океан, е достатъчна да покрие всички континенти.
107. Най-богатата на минерални води страна е Исландия.
108. Най-големите сладководни запаси на Земята се намират в Антарктида – 3/4 от световните запаси.
109. Най-високият айсберг е регистриран близо до Гренландия и имал височина 167 m.
110. Най-големият айсберг е дълъг повече от 335 km и широк 97 km.
111. Най-дългият глетчер е леденият пасаж Ламберт–Фишър в Антартида с дължина 515 km.
112. Най-бързо движещият се ледник е Куараяг в Гренландия, който изминава до 24 m на ден.

113. Най-дебелият слой лед се намира във Вилкеса (Антарктика) – 4.8 km.
114. Най-голямото блато на Земята е Пантанал. Площта му е по-голяма от Дания и Холандия, взети заедно.
115. Най-старият язовир в света е Сад ел Кафара, построен преди 5000 години в Египет.
116. Най-големият язовир в света е „Трите гърла”, построен през 2006 г. по поречието на река Яндзъ в Китай.
117. Най-дългият плавателен канал в света е Суецкият канал. Той свързва Средиземно и Червено море и има дължина от 174 km.
118. Най-големият напоителен канал в света се намира в пустинята Каракум в Туркменистан и има дължина 1 100 km.
119. В Холандия има повече от 8 000 km канали.
120. Най-голямата гора на Земята са иглолистните гори на северна Русия. Общата им площ е 4 млн. km^2.
121. Най-гористата страна на Земята са островите Кук в Тихия океан. 95.7% от площта им е покрита с гори.
122. Африка е континентът с най-много държави.
123. Трите най-посещавани страни в света са в Европа: Франция (67.3 млн. души годишно), Италия (56.4 млн. души годишно), Испания (43.4 млн. души годишно).
124. Най-голямата държава в света е Русия с площ 17 098 242 km^2.
125. Най-малката държава в света е Ватикана, заемаща площ от 0.44 km^2. Официално регистрираните жители са само 870.
126. Държавата Индонезия се състои само от острови – общо 17508, на които има 128 действащи вулкани.
127. Най-равната страна на Земята е Малдивската република с най-висока точка от 2.4 m.
128. Френска Гвиана е департамент на Франция, разположен извън територията ú в Южна Америка.
129. Науру е единствената страна в света без официална столица. Разположена е в южната част на Тихия океан, южно от Маршаловите острови.
130. Най-гъсто заселените региони на света са: Индо-гангската равнина, Великата китайска равнина, провинция Съчуан и Южна Япония.
131. Най-гъсто населеният град в света е Сеул.

132. Австралийският град Перт е най-изолираният град на Земята. Най-близкото населено място се намира на 320 km през пустинята.
133. Истанбул е единствения град в света, разположен на два континента.
134. Най-високо разположеният град в света е Вензхуан в Тибет. Той се намира на 5 099 m н.в.
135. Най-високо разположената столица в света, преди инвазията на Китай в Тибет, е била Лхаса, намираща се на 3 684 m н. в.
136. Най-много хора живеят в Азия (60%), следват Африка (14%), Европа (11%), Северна и Централна Америка (9%), Южна Америка (5.5%), а най-малко са в Австралия и Океания (0.5%).
137. Африка е континентът с най-висок процент на млади хора в света – 50% от всички африканци са на възраст под 15 години.
138. Най-дългият път в древността е Персийския царски път. Той започвал от столицата Суса в днешен Иран и стигал до Смирна в днешна Турция. Дължината му стигала впечатляващите за времето 2 857 km.
139. Най-дългият автомобилен път в света е Панамериканската магистрала. Тя започва от град Бразилия в Бразилия и стига чак до Аляска, САЩ. Дължината ѝ достига 24 140 km.
140. Най-високо разположеният автомобилен път в света е прохода Кардунгла, Кашмир с най-висока точка 5 682 m н. в.
141. Най-ниско разположеният автомобилен път в света е пътят до Мъртво море, Израел с най-ниска точка 393 m под морското равнище.
142. Държавата с най-гъста пътна мрежа е Белгия – 4 205 km на 1000 km^2 площ.
143. Държавата с най-дълга пътна мрежа е САЩ – 6 334 859 km.
144. Най-дългият автомобилен тунел в света е Лаердал, Норвегия с дължина 24.5 km.
145. Най-дългият железопътен тунел в света е Готхард бейс, Швейцария с дължина 57 km.
146. Най-дългият воден тунел в света е Акведуктът в Делауер, САЩ с дължина 168.9 km.

БИОЛОГИЯ

Растения

1. Най-високото дърво е вечнозеленаta секвоя (*Sequoia sempervirens*). Най-големият познат екземпляр е известен с името „Хиперион” и достига на височина 115.6 m.
2. За най-малкото дърво в света се смята върбата-джудже. То достига височина 5–10 cm и дебелина 1–2 cm.
3. Най-дългото растение в света е палмата ротанг. Развива се като лиана по стволовете на големите дървета в тропическите гори на Южна Азия. Дължината на стъблотоú д остига до 350 m.
4. Най-дебелото стъбло е на обикновения кестен (*Castanea sativa*), известен с името „Кестен на стоте коня”. Обиколката на дървото е 57.9 m. Намира се на о-в Сицилия.
5. Най-тежка е дървесината на бакаута (поково дърво). Относителното му тегло е 1.03 g/cm^3. Един кубически метър суха дървесина тежи 1 030 kg.
6. Най-лека е дървесината на балсовото дърво – 0.16 g/cm^3 относително тегло. Един кубически метър суха дървесина тежи 160 kg.
7. Най-благоуханно е сандаловото дърво (*Santalum album*).
8. Една средно голяма бреза има около 200 000 листа.
9. Най-големите листа има палмата рафия, която расте край бреговете на р. Амазонка. Те приличат на гигантски пискюли с 22 m дължина и 12 m ширина. Само дръжката на листа е дълга до 5 m. Под 1 лист могат да се скрият 10 души.
10. Най-малки листа има волфията (*Wolffia angusta*) с 0.6 mm дължина и 0.3 mm ширина.
11. Най-дълго живеят листата на пустинното растение велвичия – до 600 години.
12. Растението с най-дълго живеещи листа в България е тисът (*Taxus baccata*) – до 15 години.
13. Брезата може да изпари до 400 литра вода само за едно денонощие.
14. Полът на цветовете при растението *Arisaema japonica* се определя в зависимост от състава на почвата.
15. Най-едрите цветове на Земята са цветовете на паразитното растение рафлезия (*Rafflesia arnoldii*). Те достигат до 1.5 m в

диаметър и тегло до 10 kg. Въпреки че са красиви, те излъчват много неприятна миризма.

16. Растението с най-малки цветове е волфията (*Wolffia angusta*). Цветът ú е по-малък от главичката на карфица.
17. Най-голямото съцветие принадлежи на южноазиатската талипотова палма (*Corypha umbraculifera*) – достига до 14 m дължина и 12 m ширина. Палмата расте много бавно – по 0.5 m за година, живее 40 г. и цъфти само веднъж.
18. Цветовете на тропическото растение банксия произвеждат толкова много нектар, че той се използва от местните жители за храна.
19. Цветовете на змиярника (*Arum maculatum*) имат способността да привличат насекомите с по-високата си температура. В хладно време в тях се събират десетки насекоми, които докато се топлят, опрашват растението.
20. Едно единствено растение от коноп (*Canabis sativa*) може да произведе над 500 млн. зрънца цветен прашец.
21. На острови в Атлантическия океан са открити зрънца цветен прашец, пренесени от Южна Америка на почти 4 000 km.
22. Най-едрите плодове дава сейшелската палма (*Lodoicea maldivica*). Всяка година се образуват около 30 плода – орехи, тежки до 25 kg. Те зреят цели 10 години, а самата палма живее до 800 г.
23. Най-големите плодове от дърво дава гуавата (*Artocarpus heterophyllus*). Те тежат до 50 kg.
24. Най-големи плодове образува тиквата (*Cucurbita maxima*). Най-тежкият плод е представен на панаира на тиквите в щата Масачузетс, САЩ – той тежал 911 kg.
25. Семената на лотоса, намерени при археологически разкопки близо до Токио, Япония, не са загубили способността си да покълват дори и след 3 000 години.
26. Епископският бор (*Pinus muricata*) се нуждае от горски пожар, за да може да се отворят шишарките и така да се освободят семената.
27. Най-старото живо дърво в света е американския бор (*Pinus longaeva*), наречен „Матусал”, растящ в Белите планини в Калифорния, чиято възраст се изчислява на 4 660 години.

28. Най-старото растение в света е храст от род *Macrozamia* на възраст 12 000 г. Той се намира в пустинята Мохаве. Данните обаче се смятат за спорни. Официално за най-стари са признати корените на смърч в Швеция с възраст 9 550 години.
29. Най-голямото водно растение е кралската виктория (*Victoria regia*). Листата му достигат до 2 m в диаметър и са толкова здрави, че децата могат да ги използват за лодки.
30. Най-голяма корона има дървото бенгалски фикус (*Ficus bengalensis*). Тя достига до около 500 m в диаметър и се поддържа от допълнителни въздушни корени-подпори. Такова дърво създава представа за гора, а всъщност се състои само от едно дърво.
31. Най-високо в планините от цветните растения се среща мъховидната песъчарка (*Arenaria musciformis*) – до 6 200 m н.в.
32. Най-голям брой хромозоми сред всички организми притежава вид папрат – *Ophioglossum reticulatum*. Всяка клетка на тялото ѝ съдържа 1 260 хромозоми.
33. В Конго може да се открие т. нар. „колбасно дърво”. Името си то е заслужило заради формата и размерите на плодовете, които силно наподобяват на салам. При това те наистина се използват за храна от местните хора. На тегло те достигат до 6 kg и се образуват за рекордните 20–25 дни.
34. На Филипините расте махагоново дърво, чиито плодове имат миризма на петрол и могат да се запалят дори и с клечка кибрит. Те съдържат хептан – основната съставка на бензина.
35. В Патагония се среща вид от род Коило (*Stipa*), чиито плодове са заострени и снабдени с перест осил. При попадане в очите, те предизвикват ослепяване. Ако попаднат между вълната на овцете, те се завъртат спираловидно и пробиват кожата, причинявайки болезнени рани.
36. На Канарските острови се срещат т. нар. „сънливи дървета”. Под действието на пасатите те не могат да растат изправени, а короните им лежат на земята.
37. В Индия расте дърво-компас – така нареченото индийско бадемово дърво. Неговите корени растат под прав ъгъл само от двете страни на ствола в посока север – юг.

38. Древните египтяни са използвали мащерка в състава на балсамите за мумифициране на тела.
39. Ако изядете ябълка, картоф или лук със запушен нос, те ще имат сладък вкус.
40. Кактусите са най-топлоустойчивите и сухоустойчиви растения на Земята. Тъканите им понасят нагряване до 62°C, без да се повредят.
41. Баобабът може да складира до 162 000 литра вода в дървесината на стъблото си.
42. В Северозападно Мексико расте дърво-гимнастик. В началото на растежа си то наподобява по форма пъпеш. След това започва да расте бързо и заприличва на огромен морков, обърнат с острото нагоре. По-късно горната му част се обръща надолу, достига земята, заравя се в нея и образува арка.
43. Филодендронът (*Monstera deliciosa*) се отглежда у нас като стайно растение. В родината си Бразилия то е лиана, която обвива стъблата на огромните тропически дървета.
44. Бананът не е дърво, а... тревисто растение със силно развито коренище. Листата се напластяват едно над друго и образуват лъжливо стъбло, което достига до 10 m височина.
45. Един грозд банани може да има дължина до 2 m, около 300 плода и тегло около 50 kg.
46. В Индия се среща дърво (*Psiloteca electrica*), което произвежда електричество. На всяко докосване то реагира с електрически удар. По тази причина върху него не кацат птици и няма животни. Силата на електрическия заряд се променя през денонощието. Тя е най-голяма около 14 h и изчезва напълно в 24 h. Магнитното поле, което създава, оказва влияние върху стрелката на компаса дори от разстояние 20 m.
47. Стъблото на едно ръжено растение е много по-голямо архитектурно постижение, отколкото построяването на Айфеловата кула. Тя е висока 300 m, а основата ú е квадрат с дължина 100 m. Съотношението дължина:височина е 1:3. При силен вятър върхът на кулата може да се измести встрани до 18 cm. Стъблото на ръжта има височина до 2 m и диаметър на основата 3 mm. Съотношението дължина:височина е 1:666.

При силен вятър то може да опре земята без да се пречупи! При това стъблото завършва с тежък клас! Ако трябва да се направи подобна кула с основа 100 m, тя трябва да има височина 66 km, на върхаѝ да се постави 20 тонен вагон и тя да може да се огъва до земята, без да се разруши!

48. В Австралия се среща растението *Leucena glauca*, което може да „стриже” овце. Листата му съдържат вещества, които причиняват опадване на вълната само за 10 дни. След това тя израства отново.
49. Кактусът отделя само 1/600 част от влагата, която обикновено отделят другите растения с неговите размери.
50. Северна Америка е родина на „омагьосаното дърво”. Нощно време то свети, понеже съдържа фосфор, който извлича от почвата. На тази светлина може да се чете книга дори от разстояние 2 m.
51. В Бразилия по поречието на р. Амазонка се среща дърво, което не гори. Причината е в голямото количество минерални соли, които съдържа.
52. Най-опасното дърво се намира на Малайския архипелаг. Нарича се антиарис и по външен вид прилича на топола. То отделя летливи вещества, които спират действието на сърцето. За добив на смола от това дърво в миналото са изпращали осъдените на смърт.
53. В Патагония живее растение, което местните хора наричат хаблахор. То има славата на „говорещо” растение. По време на отварянето на цветовете, техните листчета се трият едно в друга, а шумоленето много прилича на човешки шепот.
54. В Гватемала се среща „дърво-ръка”. От червеникаво оцветената чашка на цвета като от ръкав се подават 5 нежни „пръста”. Дълго време тези дървета са били обект на поклонение.
55. Боровинките съдържат повече антиоксиданти от всеки друг плод или зеленчук.
56. Плодът на кивито е известен още с името „китайско грозде”.
57. В Мексико се среща кактусът сахуаро, който по време на дъжд може да натрупа вода, която да използва в продължение на 3–4 години.

58. Най-бързо от всички растения расте бамбукът. За един ден той може да порасне с 90 cm – толкова, колкото човекът за десет години след раждането си.
59. Тиквата е едно от най-продуктивните културни растения. От един декар могат да се получат до 10 000 kg плодове.
60. В Панама се среща дърво, което има четириъгълно стъбло с четириъгълни годишни кръгове. Клоните на дървото също са разположени под прав ъгъл.
61. Растението с най-тежка дървесина в България е чемширът – поставена във вода тя потъва.
62. Кактусът аданте има способността да „ходи” с помощта на стъблата си. Те имат змиевидна форма, откъдето местното население го нарича „пълзящ дявол”. Корените са малки, а растението се храни от дъждовната вода. През живота си то може да измине няколко километра, пълзейки, а ако има вятър – и повече.
63. За една година дърветата нарастват на височина средно с 20–50 cm.
64. От някои плодове може да се прави брашно. Например от бананите, ябълките и шипките.
65. Много насекомоядни растения привличат жертвите си със силен сладникав аромат или миризма на разлагащо се месо.
66. Хищните растения с най-голяма плячка са от род Непентес (*Nepenthes villosa*, *N. rajah* и *N. rafflesiana*), които се срещат в Борнео, Индонезия и Малайзия. Те могат да улавят големи жаби, птици и дори плъхове.
67. Авокадото обикновено се прекършва от тежестта на плодовете си.
68. Течността в младите кокосови орехи може да се използва като заместител на кръвната плазма.
69. На о-в Мадагаскар се среща т. нар. дърво на пътешественика. Името му е напълно заслужено, защото живее в райони с недостиг на чиста вода. При нараняване на стъблото или дръжките на листата потича вода, годна за пиене.
70. При пролетния „плач” от една лоза се отделят по 2–3 литра течност. Регистрирани са случаи, в които количеството достига до 40 литра.

71. В Перу расте т. нар. „дъждовно дърво”. Дори и в сухо време по неговите листа могат да се видят големи водни капки.
72. В Бразилия и Еквадор се среща „дърво-крава”, което може да се „дои”. От него при нараняване на стъблото се получават до 5 литра „мляко”, което е дори по-хранително от кравето. С маслото, получено от него, се напояват върви, които се използват като свещи.
73. Росенът отделя голямо количество етерично масло, което е лесно възпламенимо. В горещо време може дори да се самозапали и растението да бъде обгърнато от пламъци. При това след като огънят изгасне, няма никакви повреди. Причината за това е, че вътрешната част на пламъка е студена.
74. Най-дълъг корен има пустинното растение камилски трън – той достига до 40 m дълбочина.
75. Корените на мандрагората и жен-шена имат изключително причудливи форми, наподобяващи човешки фигури. В света са създадени голям брой колекции с корени-човечета.
76. Растение-пулверизатор – в Нигерия се среща храст, който може да почиства листата си от попадналия върху тях прах. Местното му име е м’баса. По листната повърхност се намират жлези, които действат като микроскопични пулверизатори. Почистването е придружено с особен звук, наподобяващ кихане.
77. Растение-ветрило – в блатата на Индия се среща растение, което непрекъснато движи листата си в загадъчен ритъм. Предполага се, че това улеснява изпарението на вода от тях.
78. Растение-метеоролог – видовете от род Непентес в Южна Азия затварят капачетата на своите „гърненца” преди дъжд и ги отварят едва след като дъждът спре.
79. Растение-сеизмограф – в Индия се среща растение, известно като „природен сеизмограф”. Листата му са изправени, но 2–3 часа преди земетресение увисват надолу.
80. Растение-срамежливец – това е дърво, което има способността мигновено да увехне, ако бъде докоснато. При това увяхват не само листата, но и тънките клонки. По тази причина то носи съвсем заслужено името срамежлива мимоза. Среща се в Южна Америка.

81. Живи камъчета – в пустинните райони на Югозападна Африка се срещат растения само с 2 листа, които по форма приличат на заоблени разноцветни камъчета. Въпреки външния си вид, те са любима храна за местните животни.
82. Съществуват растения, които могат да оживеят дори и след изсъхване – в България се срещат два такива вида: родопски силивряк и сръбска рамонда. Родопският силивряк расте по скалисти места в Родопите, Средна Стара планина, Предбалкана и Средна гора. Изкоренен и изсушен, запазва жизнеността си до 31 месеца. Ако бъде поставено във влажна почва, растението започва отново да расте. Сръбската рамонда също е способна да „възкръсва", но в по-скромен срок – до 18 месеца. Среща се в Западна Стара планина.
83. Ванилията се получава от южноамериканската орхидея *Vanilia planifolia*. Често се заменя със синтетичен ванилин, който е евтин и удобен за употреба, но неговият аромат не може да се сравни с този на естествената подправка.
84. Сред папратите има два вида – мъжка и женска папрат. Въпреки близостта на имената, те се отнасят не само към различни видове, но и към различен род и дори семейство.
85. Най-голямата по площ дъждовна гора е тази по поречието на река Амазонка – тя има площ от 7 млн. km^2.
86. Дъждовните гори заемат само 6% от повърхността на сушата, но в тях живеят повече от 50% от познатите растения и животни.
87. В дъждовните гори на Малайзия върху площ само от 10 ha се срещат повече видове дървета, отколкото в цяла Северна Америка.
88. Гората от гигантски бамбук през нощта издава страшни звуци, наподобяващи писъци, стонове и дори плач. Причината са растящите нови растения, които си пробиват шумно път през постилката от листа върху почвата.
89. Кората на евкалиптовите дървета понякога се отделя от стъблото с пращене, наподобяващо звук на разкъсващ се плат.
90. Плодовете на масления африкански боб са дълги около 30 cm и се разтварят с грохот като от изстрел на голямокалибрена пушка.

91. Дървото-оръдие при бързия си растеж през дъждовния период издава звуци, които наподобяват оръдейни изстрели.
92. В Япония и Китай кленовият лист е знак на влюбените.
93. Кленовият лист е изобразен на знамето на Канада.
94. Жълъдите на много видове дъб могат да се използват като заместител на кафето.
95. В миналото от стъблата на копривата са получавани влакна за изработването на дрехи.
96. Листата на маточината имат силен аромат на лимон.
97. В миналото стръкчетата от незабравка са използвани като знак за приятелство и вярност между влюбените.
98. В миналото папурът е служел за пълнене на дюшеци и възглавници, а в смес с вълна – за получаване на филц в производството на шапки.
99. Цветният прашец от папур е използван за направата на фойерверки.
100. В Япония репеят се култивира като зеленчуково растение.
101. В гръцката митология тополата е символ на Елисейските полета – мястото, където се намират душите на героите и победителите.
102. В миналото корените на троскота са използвани за изработването на четки за домакинството.
103. В миналото от съплодията на хмела е получавана домашна мая за хляб.
104. Плодовете на шипката са изключително богати на витамин С – повече от 30 пъти в сравнение с лимоните и доматите и 300 пъти – в сравнение с ябълките.
105. Семената на шипката се използват като заместител на кафето.
106. В много страни шипката се култивира. Създадени са дори сортове без бодли.
107. Обикновеният щир е култивиран като зеленчуково растение в миналото.
108. Листата на евкалипта променят положението си, следвайки хода на слънцето.
109. В миналото семената на рожкова (*Ceratonia siliqua*) са използвани от бижутерите като мярка за определяне на теглото, откъдето идва и думата „карат”.

110. Коренището на блатния аир (*Acorus calamus*) има аромат на мандарина.
111. В Кавказ сокът от анасон се използва за зачервяване на бузите на жените, което ги прави по-красиви.
112. Продължителността на живота на черния блян зависи от почвата – една година, ако почвата е бедна и две години – ако е богата.
113. През Средновековието черният блян е използван като анестезиращо средство при хирургическите операции.
114. Брезата е едно от малкото растения, които произвеждат бяло багрило. При повечето растения белият цвят се дължи на натрупването на въздух.
115. Плодовете на бръшляна узряват едва през пролетта на следващата година и остават върху растението в продължение на една година.
116. Тревистият бъз е наречен „трева на слепеца", защото можа да бъде разпознато само по специфичната му миризма.
117. В Германия от плодовете на бъза се приготвя сладко.
118. В Турция от цветовете на жълтата водна роза (*Nuphar lutea*) след дестилация се получава ароматно разхладително питие.
119. В Западна Европа и САЩ глухарчето се отглежда като зеленчуково растение с редица културни форми.
120. Корените на глухарчето могат да се използват като заместител на кафето.
121. Корените на дилянката (валерианата) и цялото растение неудържимо привличат котките.
122. Пресният сок от еньовче (*Galium verum*) пресича млякото и в някои страни се използва за получаването на сирене с приятен аромат на мед.
123. В Древен Китай учениците, които не можели да си купят хартия, пишели върху листа от живовлек.
124. Във Франция кукурякът е популярен с името "коледна роза", тъй като цъфти през зимата.
125. Смята се, че причина за широкото разпространение на татула са странстващите роми. Те винаги носели със себе си семена от таул, които давали на старите или болни коне, за да изглеждат по-жизнени преди да ги продадат.

126. Ароматът на етеричното масло от миризлива теменуга (*Viola odorata*) се усеща дори и при разреждане 1:10 000.
127. Тисът може да доживее възраст от 4 000 години.
128. В миналото сокът от лютива тлъстига е използван за предизвикване на руменина по лицето, поради което е популярен с името „жива вода”.
129. Необикновената сила на богатира Иля Муромец (руският еквивалент на нашия Крали Марко) се криела в сока от лютива тлъстига, който пиел.
130. В миналото корените на редица растения са били използвани като естествено червило.
131. Чемериката била един от основните източници на отрови, използвани в Европа за намазване на върховете на стрели и кинжали.
132. В древността наричали червения кантарион “жлъчката на земята”, поради неговата силна горчивина.
133. Капките от течност, които се отделят по периферията на листата на шапичето, били наречени „небесна роса”. Те били използвани от алхимиците като един от компонентите на философския камък.
134. Чинарът достига възраст от 2 000 години.
135. Лавровишната е един от най-ценните декоративни храсти, които могат да живеят дори и на силно засенчени места там, където не могат да се използват други видове за озеленяване.
136. Листата на леската могат да се използват за приготвянето на сърми.
137. Липата е емблема на германските племена. Те я засаждали във всички свои селища, както и в тези, които превземали.
138. Зелените плодове на липата, изсушени и изпечени, се използват като заместител на какаото.
139. Продължителността на живота на липата достига до 1 000 години.
140. В миналото дървесината на липата е използвана в производството на изключително разнообразни предмети – от домашни съдове, играчки, музикални инструменти (пиана и арфи), до файтони и дори самолети!
141. От едно средно голямо липово дърво може да се получи до 10 kg мед за една година.

142. Лудата краставица има уникален механизъм за разпространяване на семената: те се намират сред течност и узряването им е съпроводено с увеличаване на налягането в плода до... 6 атмосфери. Дори и най-лекото раздвижване води до откъсване на плода. Налягането се освобождава чрез изстрелване на съдържанието на разстояние до 12 m.
143. През Средновековието рицарите често украсявали наметалата си с изображения на стъркове от мащерка, заобиколени с пчели.
144. В миналото ментата е използвана за възвръщане на съзнанието след припадък, подобно на амонячната вода днес.
145. От плодовете на миризливата върба в Русия се приготвя особена напитка с вкус на вино и алкохолно съдържание като на ракия.
146. В Англия настойка от цветовете на момината сълза се продавала в позлатени и посребрени флакони под името „златна вода”.
147. Освен момина сълза, сред растенията има и момкова сълза.
148. През Средновековието есенният мразовец бил наречен „син без баща”. Хората вярвали, че растението образува плодове през пролетта, а цъфти едва през есента. Истината е, че плодовете се образуват на следващата пролет.
149. В Китай овчарската торбичка се култивира като зеленчук.
150. В някои части на Русия овчарската торбичка се отглежда като маслодайно растение.
151. Корените от бял оман могат с успех да се използват като заместител на ароматизиращите пръчици от сандалово дърво.
152. Чаят от растението пирински чай има аромат на китайски чай и лимон.
153. Най-големите производители на чай в света са: Индия, Китай, Шри Ланка, Япония и Руската федерация.
154. Спорите на плауна са лесно запалими и в миналото са използвани при театрални представления за предизвикване на ефектни припламвания.
155. През Средновековието обикновеният повет е наричан „трева на просяка”. Някои от хората, занимаващи се с просия, капвали от неговия сок върху кожата си. Това водело до

образуването на рани, които предизвиквали съжалението на хората и те им давали повече пари.

156. В миналото поветицата е използвана като зеленчуково растение.
157. Листата на лечебното птиче просо се използват като заместител на чая и в търговията са известни с името „Чешки” и „Хърватски” чай.
158. Единственият вид вечнозелен дъб в България е пърнарът.
159. Виното се запазва по-дълго време, ако в него се поставят семена от хилядолистен равнец.
160. Древните траки използвали ригана като сънотворно, като след вечеря хвърляли в огъня няколко стръка от растението.
161. Насекомоядното растение росянка може да улови до 2 000 насекоми само за една година.
162. В някои части на България градинската ружа все още се отглежда като зеленчуково растение. Младите листа се използват за приготвянето на сърми, подобно на лозовите.
163. Компасната салата има листа, които са насочени към четирите географски посоки, откъдето идва името на растението.
164. Грудките на всички видове от род Салеп (*Orchis*) се използват за получаването на тонизираща напитка, наречена „салеп”.
165. Синята самакитка е силно отровна и е известна още от древността с името “растителен арсеник”.
166. Сапунчето е растение, което съвсем заслужено носи това име – с него можете да си измиете ръцете и дори да си изперете дрехите.
167. Листата на седефчето са послужили като модел за спатията в картите за игра.
168. Цветовете на седефчето в свежо състояние имат неприятна миризма, но след изсушаване имат аромат на роза.
169. От корените на синята жлъчка се приготвя заместител на кафето, известен като „франк-кафе”.
170. В корените на растението сладък корен се съдържа веществото глициризин – то е 50 пъти по-сладко от захарта.
171. В Англия екстракт от сладък корен се използва в производството на портер, във Франция – на „Коко”, а в Украйна – на известната „Киевска водка”.

172. Дървесината на смрадликата (тетрата) е популярна с името физетово (фустиково) дърво. Тя намира приложение в изработването на музикални инструменти.
173. Листата на смърча живеят 5–12 години.
174. Младите стъркове на растението солянка се използват за салата или като подправка на супи. Естествено те нямат нужда от посоляване.
175. Беладоната дължи името си на практиката жените в средновековна Венеция да капват сок от плодовете в очите си и да натриват бузите си с него. Така очите им блестели, страните им ставали розови и те се разхубавявали (от лат. bella donna – хубава жена).
176. Докато за човека беладоната е смъртоносно отровна, то някои домашни животни (овце, кози, зайци, морски свинчета) могат да използват листата ú за храна.
177. В Древна Германия беладоната била обявена за „билка на храбростта”. Местните племена я използвали като добавка към напитка, която давала безумна смелост. Те имали специални отряди от „войници-мечки”, които облечени в мечи кожи и подкрепени с напитка, съдържаща малко сок от беладона, били буквално непобедими.
178. При загуба на част от тялото, растението реагира с отделянето на слабо електричество. То е сигнал към останалите части и те започват да нарастват по-бързо, а ако растението е отровно, то натрупва и повече токсини.
179. Спорите на някои гъби могат да бъдат истински космически пътешественици. Тяхната продължителност на живота достига до 10 000 години. Те могат да оцелеят при условията на космически студ (–90°C).
180. Растенията буквално процъфтяват под далекопроводите. Електромагнитните полета стимулират производството на техните хормони на растежа.
181. В много дезодоранти се съдържа ментолов жасминат. Растенията реагират на тази миризма като произвеждат повече токсични вещества.
182. В света се срещат повече от 5 000 вида кактуси.
183. Кореновата система на някои кактуси достига до 100 m в диаметър.

184. Съотношението дълбочина:широчина при корените на кактусите достига до 1:100.
185. Височината на кактусите може да достигне до 15 m.
186. Обикновено кактусите цъфтят през нощта, тъй като тогава са активни насекомите, които ги опрашват.
187. Цветовете на кактусите имат различен живот – от няколко часа до 2 седмици.
188. Плодовете на кактусите са сочни и ярко оцветени, а някои от тях са много вкусни дори и за човека.
189. Кактусите растат много бавно – от 2 mm до 2 cm на година.
190. Коледничето (коледният кактус) се отглежда в саксия, но в родината си расте по стъблата на дърветата като епифит.
191. След експлозията в Хирошима няколко гинкови дървета били единствените живи растения в радиус от 1–2 km от епицентъра на взрива.
192. В Германия гинкото носи името „дървото на Гьоте”, тъй като известният поет му посветил стихотворение.
193. Семената на гинкото се смятат за деликатес в Далечния Изток.
194. В Древния Рим плодовете на бадема са известни като „гръцки орехи”.
195. Истинският марципан се приготвя от бадеми и захар в съотношение 2:1.
196. Бадемовото масло е едно от най-търсените и скъпи в света.
197. В света има около 2 000 сорта бадеми.
198. Баклата е поднасяна на царската трапеза в Древен Вавилон.
199. Питагор забранявал на своите ученици да консумират бакла.
200. В Египет баклата е била масово използвана за храна от бедното население, докато аристокрацията и жреците не смеели дори да я погледнат, защото вярвали, че черно-белите ѝ цветове са символ на смъртта.
201. Вдишването на цветния прашец води до заболяване, наречено „фабизъм”.
202. Босилекът е пренесен в Европа от Александър Македонски след похода му до Индия.
203. Хибридът между вишна и череша комбинира техните предимства и е наречен вишнап.
204. В света са известни около 300 сорта вишни.

205. Лалето е емблема на турската династия Осман и на държавата Холандия.
206. Родината на лалето е Турция. В седмицата на лалето в домовете на знатните хора се подреждат вази, пълни с лалета. Всеки поканен на празника трябва да носи дрехи, чиито цветове подхождат на цветовете на заобикалящите го лалета.
207. През XVII в. в Париж една луковица от огненочервено лале била продадена за 20 000 златни франка.
208. През 1634 г. две големи каменни къщи в Амстердам били купени само за 3 луковици от рядък сорт лале.
209. Грахът е присъствал на царската трапеза в Древен Вавилон.
210. Грахът е предпочитан обект за изследване в първите години от развитието на генетиката.
211. В сухите области динята носи името „питие на пустинята”.
212. Някои индийски сортове дини имат твърдо месо и се използват като зеленчук.
213. Сгъстеният сок от диня съдържа 60–80% захар и се нарича „мед от дини”.
214. В Южен Китай печените динени семена се използват за храна както слънчогледовите.
215. Доматът е многогодишно растение, но в умерените ширини се отглежда като едногодишна култура.
216. След пренасянето му в Европа, в продължение на почти 300 години доматът е отглеждан само като декоративно растение. Причината за това е бил страхът от отравяне.
217. В миналото поднасянето на плод от дюля се е смятало за символ на уважение и любов.
218. От плодовете на дюлята и мед е приготвян специален десерт – мелимелон. По-късно оттам идва португалското име на дюлята „мармело”, а от него – думата „мармалад”.
219. Александър Македонски използвал зелето като храна за своите войници. Твърди се, че преди битка войниците получавали порция зеле, което било смятано за една от причините за успеха им.
220. В Древна Гърция вярвали, че зелето притежава всичките седем блага, известни на Земята: горещо и студено, сухо и мокро, сладко, горчиво и лютиво.

221. Древните гърци вярвали, че зелето потиска развитието на лозата и оттам, дори и в тялото на човека, зелето потиска действието на виното.
222. В Древен Рим кайсията била рядък и скъп плод.
223. В Древна Гърция кайсията била позната под името „арменска ябълка”.
224. Някои сортове кайсии съдържат до 80% захари и могат да се изсушават направо върху дървото.
225. Горчивите семена от кайсия са отровни.
226. Индианците използвали сушени картофи за храна през зимата.
227. След пренасянето на картофа в Европа, заради многото случаи на отравяния, дълго време бил отглеждан само като декоративно растение.
228. В Русия принуждаването на населението да засажда картофи в средата на XIX в. довело до т. нар. „картофени бунтове”.
229. Грудките на картофа, разрязани наполовина, се използват при преместването на мебели върху гладка повърхност, която не трябва да се надраска.
230. Няколко резенчета от грудки на картоф, потопени в студена вода, само за няколко часа придават блясък на кристалните съдове.
231. В света са известни повече от 2 000 сорта картофи.
232. В Древен Египет краставиците били давани като храна на строителите на пирамидите.
233. В Древен Рим краставиците били използвани за приготвянето на пикантни супи.
234. Древните римляни, а по-късно и кръстоносците, използвали листата и цветовете на краставичната трева (*Borago ofiicinalis*) като средство за придобиване на храброст.
235. Латинката е подходяща не само като градинско цвете, но и за салата.
236. В някои страни наричат латинката „цвете на любовта”, тъй като се вярва, че може да се използва като афродизиак.
237. Лененото влакно е 2 пъти по-здраво от памучното и 3 пъти по-здраво от вълненото.
238. В Етиопия приготвят много хранително питие от ленено семе и чушки.

239. Лещата е присъствала на царската трапеза в Древен Вавилон.
240. Гергината е национален символ на Мексико.
241. В Библията е описана историята как по-големият син на Исак – Исав, продава първородството си, заедно с всички привилегии, които то дава, на по-малкия Яков само за една паница леща.
242. В Древен Египет нахутът бил смятан за афродизиак.
243. В Индия нахутът е основна бобова култура, която се използва за приготвянето на тестени изделия и сладкиши.
244. През 2100 г. пр. Хр. цар Мароках-Баладан II имал специална лукова градина. Тя била толкова известна, че когато решили да постоят храм на нейно място, това станало възможно едва след като направили друга, подобна на нея.
245. В Римската империя лукът не се използвал за храна от аристокрацията, защото употребата му била смятана за липса на финес. Той, обаче, влизал задължително в дажбата на войниците, тъй като се вярвало, че увеличава физическата сила.
246. Известни са повече от 1 000 сорта лук.
247. В Китай и Русия младите листа от люцерна се използват като зеленчук.
248. Корените на люцерната достигат дълбочина до 9 m, а според други автори до 30–40 m.
249. Победителят в Немейските игри получавал за награда венец от магданоз.
250. В Централна Европа магданозът започва да се култивира по заповед на Карл Велики.
251. Най-старото наркотично растение е сънотворният мак.
252. Келтските жреци (друидите) използвали опиума в своите магически сеанси.
253. Еничарите в турската армия били в опиумно опиянение преди сражение и затова се биели безстрашно.
254. В миналото английските правителства насърчавали употребата на опиум в Китай, като внасяли огромни количества. По-късно Китай забранява вноса на опиум, което довежда до известните опиумни войни през XIX в. между Англия и Китай. След капитулацията на Китай, вносът отново бил разрешен.

255. В Европа сънотворният мак бил една от основните маслодайни култури до въвеждането на слънчогледа.
256. В Древна Гърция венецът от маслинени клонки е символ на победата. Той е поставян на главата на победителя в Олимпийските игри, което го олицетворява със Зевс и на победителката от игрите по време на празника Херея, което я олицетворява с Хера.
257. Плодовете на маслината не са подходящи за храна сурови, тъй като са горчиви. Зелените или узрели плодове се поставят в саламура, в която трябва да престоят от 3 до 10 месеца.
258. Маслинената клонка е световен символ на мира, използван и в изработването на емблемата на ООН.
259. Един от най-популярните символи на мира – гълъб с маслинена клонка, има библейски произход. В книгата Битие се разказва, че след потопа Ной изпратил гълъб, за да провери дали водите са се оттеглили и земята отново е подходяща за живот. Когато гълъбът се завърнал, той носел свежа маслинена клонка в клюна си.
260. В света са известни около 5 000 сорта круши.
261. В Древен Рим когато някои патриций събирал съмишленици за таен разговор, поставял на масата рози. Знакът бил недвусмислено напомняне за дискретност, откъдето идва и фразата „Loquor tibi sub rosa” (Говоря ти под роза).
262. В Япония е селекциониран сорт рози, чиито цветове променят баграта си в зависимост от силата на светлината. През деня те са ярко червени, а през нощта – бели.
263. В света са известни повече от 20 000 сорта декоративни рози.
264. В Египет розата била един от компонентите на балсама за мумифициране.
265. В Рим венчелистчетата на розата били използвани за постилане на залите за пиршества и на улиците по време на шествия. Оттук се е появил и изразът “път, постлан с рози”.
266. 1 kg розово масло се получава от 3 000 kg розов цвят.
267. Мускалите с розово масло съдържали точно 5 g.
268. Розовото масло е компонент на най-скъпите парфюми, произвеждани в света.

269. Розата започва да се култивира около 2800 г. пр. Хр. в Иран. Поради широкотоѝ разпространение, страната е наречена Гюлистан (Страна на розите).
270. Кореноплодът на моркова в Източна Европа се смята за зеленчук, а в Западна – за плод.
271. След превземането на Южна Испания, арабите преименуват един от превзетите градове „Гренада” – по арабското име на растението нар.
272. В Швейцария има специален празник, посветен на нарциса.
273. Орехът може да живее до 400 години и да плододава до 300-годишна възраст.
274. През I хилядолетив пр . Хр . орехът е бил един от скъпите плодове в Древен Рим.
275. В Древна Гърция на сватбените тържества се поднасяли орехови ядки.
276. Петната по ръцете, получени след беленето на ореховите обвивки, могат да се почистят с лимонена киселина.
277. Оризът е основна зърнена култура в страните от Източна Азия, поради което заслужено е наречен „житото на Изтока”.
278. Около 90% от ориза в света се произвежда в Азия.
279. По време на сватбените церемонии върху младоженците се хвърля ориз с пожелание за щастие и плодовитост.
280. Преди да се пуснат на пазара като продукт, оризовите зърна предварително се обработват. С многократни операции по отстраняване на външните обвивки се получават няколко вида ориз: карго, шлифован, полиран и глазиран. По-високата степен на обработка е свързана с по-голямо отстраняване на полезните съставки.
281. Оризовият белтък по съдържание на незаменими аминокиселини е най-близък до животинския в сравнение с всички културни растения.
282. Познати са две групи ориз – воден и сух (планински). За разлика от водния, сухият ориз не се нуждае от воден слой при отглеждането му.
283. Най-качествените хартии се изработват от стъблата на ориза.
284. Памукът, който ние познаваме, е тревисто растение, пренесено от Америка, но в Индия от древността се култивират местни дървесни видове памук.

285. От семената на памука се получава масло, което в някои страни се използва за получаването на маргарин.
286. Първите описания на памука били твърде невероятни и били посрещани със заслужен скептицизъм. Например в книгата си „История на растенията" френският автор Дюре пише: „По вид то (растението) прилича на агънце, но от пъпа му израства стъбло и корен, с който това растение-животно се свързва като тиква с почвата. То изяжда всичката трева около себе си, която може да достигне според дължината на стъблото си."
287. В Япония от корените на синята перуника се приготвя пудра, която се използва като едно от най-сигурните средства за разхубавяване.
288. Пиенето на вода след употребата на люта чушка не помага. Вкусът се усеща дори и при разреждане с вода в съотношение 1:100 000.
289. Празът е включен в герба на Уелс.
290. В света са известни около 5 000 сорта праскови.
291. Просото било основна храна за някои тракийски племена. Едно от тях дори било наречено "просоядци".
292. Бозата като питие в продължение на много векове била приготвяна от просо. Днес, поради ограниченото му производство, тя се приготвя от други зърнени култури – най-често пшеница.
293. През всеки от дванадесетте месеца в годината някъде по лицето на Земята се прибира реколта от пшеница.
294. Сандвичи от пшеничен хляб с пилешко, краставица, лук и сирене са приготвяли още в Древен Рим.
295. В света са известни повече от 6 000 сорта хлебна пшеница.
296. Маслото от рапица не е подходящо за кулинарна обработка, поради специфичната миризма, която се отделя при нагряване, напомняща на пържена риба.
297. В тропичните области рицинът е дърво или храст, а в умерените – едногодишно растение.
298. В Индия листата на отровния рицин се използват за храна на копринените буби.
299. В древността ръжта била упорит плевел в зърнените култури, който често ги заглушавал.

300. Ръжта има стъбло, високо до 2 m.
301. В миналото ръженото брашно е използвано за приготвянето на хлебни запаси, тъй като ръженият хляб изсъхва по-бавно от пшеничния.
302. Ръжта е един от най-популярните заместители на кафето.
303. В Япония и Китай ряпата се отглежда като маслодайно растение.
304. В Германия има село, в което бил издигнат паметник на салатата. Тя била удостоена с тази чест, тъй като в миналото спасила хората от селото от неизвестна смъртоносна болест.
305. Салатата е един от най-често изобразяваните зеленчуци в египетските гробници.
306. В Япония сливовото дърво е емблема на самураите.
307. В света са известни между 2 000 и 3 000 сорта сливи.
308. В продължение на около 300 години след пренасянето му в Европа, слънчогледът е отглеждан единствено като декоративно растение.
309. Най-старите смокинови дървета са на 300-годишна възраст.
310. От листата на смокинята може да се приготви чай с аромат на кокосов орех и зряла смокиня.
311. Плодовете при различните сортове смокини имат различен цвят – от бял до тъмновиолетов.
312. Соята напълно заслужено носи името "зелената крава" – от семената ѝ се приготвят продукти, които успешно заместват месото, млякото, кашкавала, сиренето и изварата.
313. В някои ресторанти в Китай цялото меню – от супата до десерта, е съставено само от соеви продукти, които по вид, аромат и вкус напълно приличат на блюдата, предлагани в другите ресторанти.
314. Арабите наричат спанака „принцът на зеленчуците".
315. От семената на сусама се получават сажди, от които се приготвя китайски туш.
316. В Индия зелените плодове на тиквата се използват като зеленчук, а узрелите – като плод.
317. От един декар тикви могат да се получат до 10 000 kg плодове.
318. В Германия тиквените семената се използват в сладкарството.

319. Суровите семена от фасул са отровни! Приемането само на 3 до 10 от тях има токсичен ефект. Той се премахва по време на термичната обработка. Недобре сварените семена съдържат вещества, блокиращи важни храносмилателни ензими.
320. Семената на фасула могат да се използват като заместител на кафето.
321. В света са известни около 2 000 сорта ягоди.
322. Фъстъкът е пренесен в Европа не от Америка, а от Китай и дълго време е наричан „китайски орех”.
323. След опрашването, цветовете на фъстъка се заравят в почвата и плодовете се развиват в нея.
324. В обвивката на фъстъка се съдържат антиоксиданти, чието действие е 50 пъти по-силно от това на витамин Е.
325. Семената на фъстъка се използват като суровина за получаването на около 300 различни продукти.
326. Семената на ядливия кестен се използват като заместител на кафето и какаото.
327. В света са известни повече от 2 000 сорта царевица.
328. Височината на стъблото при някои сортове царевица може да достигне до 8 m.
329. В един кочан от царевица могат да се образуват до 1 000 зърна.
330. От царевичните зърна се получават около 150 различни промишлени продукти.
331. Освен царевичните зърна, за храна се използват и мъжките съцветия и цветния прашец, от които се прави вкусна и хранителна супа.
332. От царевичните кочани (без зърната) се получават линолеум и пластмаси.
333. В Древна Гърция победителите в спортните състезания били увенчавани не само с лаврови венци, но и с венци от целина.
334. В света са известни около 1 000 сорта малини.
335. Някои сортове малини плодоносят два пъти в годината.
336. Маслото от семената на черешата се използва в козметиката и парфюмерията.
337. В света са известни около 20 000 сорта ябълки.
338. Поднасянето на плод от ябълка служи като обяснение в любов.

339. В света са известни около 5 000 сорта грозде.
340. Съдържанието на захари в гроздето е два пъти по-високо, отколкото в захарната тръстика.
341. За пълното узряване на един плод от какао е необходима почти една година.
342. Плодовете на каркадето се използват като заместител на кафето и афродизиак.
343. Плодовете на кафето не узряват едновременно – заедно с напълно узрелите могат да се видят зелени плодове и дори току що разтворени цветове.
344. Лимоните са познати още в Римската империя.
345. Годишно могат да се прибират по три реколти лимони.
346. Китайският лимонник е включен в списъка на десетте най-ценни растения в света.
347. Създадени са хибриди между мандарина и портокал, които нямат семена.
348. Портокалови дървета се отглеждат във всички континенти (без Антарктида).

Животни

1. Най-голямата медуза е *Cyanea capillata*, която живее в Атлантическия океан. Диаметърът ѝ достига до 2 m, дължината на пипалата – до 37 m, а теглото – до 500 kg.
2. Най-отровното животно на планетата е медузата морска оса (*Chironex fleckeri*). Отровата ѝ парализира дишането и може да убие човек за няколко минути, ако е докоснал десетина нейни пипала.
3. Медузата *Turritopsis nutricula* може да променя функциите на клетките си по време на регенериране на орган. Това става чрез процеса трансдиференциация, в който клетките се превръщат от един тип в друг.
4. Най-голямата постройка, създадена от животни, е Големият бариерен риф. Той е изграден от корали и има дължина 2 300 km.
5. Червеите са около 100 000 вида, като почти половината от тях са паразити.

6. Най-дългият дъждовен червей живее в Южна Африка и достига на дължина до 6 m, а дебелината му е колкото човешка ръка.
7. Най-дългият червей е *Lineus longissimus*, достигащ до 30 m дължина при дебелина на тялото около 1 cm.
8. Червеите *Phragmatopoma californica,* които обитават пясъчните наноси по океанското дъно по крайбрежието на Калифорния, строят "тунели" от пясък и парченца раковини, за който използват свръхздраво лепило, което се втвърдява до 30 секунди след отделянето.
9. Тръбестият червей *Alvinella pompehana* живее по стените на димящите отвори, които отделят свръхгореща вода от морското дъно с температура от 105°C.
10. Железопътният червей, който живее в Уругвай, напълно оправдава името си. Тялото му свети със зелена, а главата – с червена светлина.
11. Пиявиците могат да поемат кръв, която е 10 пъти по-голяма от собственото им тегло. С нея те могат да преживеят 9 месеца.
12. В света са известни повече от 100 000 вида мекотели.
13. Най-голямото мекотело е гигантският атлантически калмар, чиято дължина достига до 20 m, а теглото до 3 000 kg.
14. Най-отровното мекотело е червенопръстенният октопод *Hepalochlaena*, чиято отрова е смъртоносна дори за човека.
15. Мъжкият октопод бланкет е дълъг 2.5 cm и тежи 0.25 g. За разлика от него женският достига до 2 m дължина (80 пъти повече) и тежи около 10 000 пъти повече от мъжкия.
16. Окото на октопода има правоъгълна зеница.
17. Октоподите имат зелена кръв.
18. Най-голямата мида е тридакната (*Tridacna gigas*) – с диаметър на черупката 1.2 m и тегло до 200 kg.
19. Най-старото животно на Земята е венерината мида. Тя живее край бреговете на Исландия и най-възрастният екземпляр е на 410 години.
20. Мидите пектен имат вграден биологичен часовник, който им помага да усетят приливите и отливите дори и когато са в аквариум.

21. Някои видове стриди могат няколко пъти в живота си да променят пола си – от женски в мъжки и от мъжки в женски.
22. Най-големият сухоземен охлюв е *Achatina fulica*, който живее в Западна Африка – диаметърът на черупката му достига 20 cm, а теглото – до 5 kg.
23. Някои охлюви живеят по 10 години.
24. Охлювите могат да спят в продължение на 3 години.
25. Животното с най-много зъби е охлювът – броят им достига до 2 000.
26. Миниатюрните членестоноги от семейство Тардигради (*Tardigrades*) са известни като едни от най-жизнеспособните организми на Земята, които успяват да оцелеят при крайно екстремни условия на жизнената среда. Някои видове живеят в Хималаите на височина над 6 000 m, други на дълбочина 4 000 m в океана или край хидротермални източници, чиито води са с температура над 100°C. Те могат да оцелеят по няколко минути при нагряване от 151°C, няколко дни при охлаждане до –200°C, или няколко минути при –272°C – само един градус над абсолютната нула! Видът *Milnesium tardigradum* е в състояние да възстанови напълно жизнените си функции след 10-дневен престой в откритият космос и да възпроизведат напълно жизнеспособно потомство.
27. Единствените сухоземни ракообразни са мокриците.
28. Най-големият рак е японският паяков рак (*Macrocheria kaempferi*).
29. Най-тежкият рак е северноатлантическият омар (*Homarus americanus*), чието тегло може да стигне до 20 kg.
30. Най-малките ракообразни са водните бълхи *Alonella*, които достигат до 0.25 mm.
31. Най-дълго живеещият рак е северноатлантическият омар, който може да доживее до 50 години.
32. Кръвта на раците е синя, защото вместо хемоглобин съдържа хемоцианин.
33. В река Амазонка има зони, които наподобяват на коралови рифове. В тях се срещат дори сладководни скариди и речни крабове.
34. Новоизлюпените скариди са от мъжки пол. С настъпването на зрелост, те се превръщат в женски.

35. Скаридата-богомолка може с един удар да счупи стъклото на аквариум.
36. Когато черупката му стане тясна и неудобна, ракът-пустинник излиза от нея в търсене на нов дом.
37. Ракът-крадец (*Birgus latro*) има толкова силни щипки, че с тях може да разреже дори метална кутия.
38. Ракът-призрак се спасява от птиците като се заравя само за няколко секунди в пясъка.
39. Ракът-декоратор умело се прикрива от неприятели като се маскира, закрепвайки към тялото си камъчета и парченца водорасли.
40. Омарите имат синя кръв.
41. Най-големият паяк е паякът-птицеяд (*Theraphosa leblondi*), който на дължина достига до 28 cm.
42. Най-голямата мрежа плете паякът-тъкач. Нейният диаметър достига до 3 m.
43. Паяжинната нишка е най-здравата нишка, открита досега. Паяжинна нишка с дебелина на молив би могла да спре Боинг 747 в полет.
44. Паяците вплитат специална флуоресцираща нишка в паяжината си, която буквално като светеща реклама привлича насекомите.
45. Паякът-въздухоплавател може да измине с въздушните течения разстояние до 2 000 km, пътувайки понякога на височина до 3 000 m.
46. Скачащият паяк улавя жертвата си с подскок, като може да преодолее растояние 40 пъти по-голямо от собствената му дължина.
47. Паякът-трапер живее в дупка, покрита с капаче от еластични нишки. Когато край дупката премине някое насекомо, паякът рязко отваря капачето и улавя жертвата.
48. Паякът-ласо улавя жертвите си като хвърля върху тях нишка, която завършва с лепкаво топче на върха.
49. Някои паяци изчакват жертвата да се приближи, след което хвърлят върху нея лепкава мрежа.
50. Най-отровният паяк е бразилският странстващ паяк.
51. Най-големият паяк-птицеяд в света е *Theraphosa blondi*. Регистрирани са екземпляри, чиито размери заедно с краката

достигат 30 cm. Това са и най-дългоживеещите паяци – някои видове живеят до 20 години.

52. От алергия към ужилване от пчели умират повече хора, отколкото от ухапванията на всички отровни паяци, взети заедно.
53. На площ от един декар могат да се открият до 20 млн. паяци.
54. Тарантулите имат чувствителни органи, разположени на върха на краката им, и са един от най-добрите детектори на вибрации.
55. Най-отровният скорпион е израелският златен скорпион (*Leiurus quinquestriatus*).
56. Скорпионът може да издържа най-голяма доза радиация – 230000 рентгена еднократно облъчване.
57. Императорският скорпион достига до 27 cm дължина, но е безопасен.
58. Женският скорпион носи малките си на гръб.
59. Кучешките кърлежи могат да преживеят без храна повече от 7 години.
60. След като се насмучат с кръв, женските кърлежи увеличават теглото си 200–300 пъти.
61. Най-много крака от всички същества на Земята има южноафриканската многоножка – 710.
62. Най-голямата стоножка е тигровата стоножка (*Scolopendra hardwickii*). Тя достига до 30 cm дължина.
63. Насекомите се срещат навсякъде и са най-голямата група животни на Земята. На човек се падат по около 300 милиона.
64. Всяка година науката открива по 7 000 нови вида насекоми.
65. Около 1/3 от всички насекоми са "месоядни" и повечето от тях ловуват, за да се изхранват, а не консумират мърша или отпадъци.
66. На всяка квадратна миля в обитаемите райони на Земята, живеят над 26 млрд. насекоми.
67. В света се предполага, че съществуват още 5 до 10 млн. непознати на човечеството видове насекоми.
68. Има насекоми, които живеят само няколко часа. Те не само че не ядат, но дори нямат уста.

69. Поверието, че еднодневките живеят от няколко часа до 2 дни, е вярно само за възрастния екземпляр. Ларвеният период те прекарват във водоеми в продължение на няколко месеца.
70. Най-малкото насекомо е вид шикалкотворка, чиято максимална дължина е 0.2 mm.
71. Най-дългото насекомо е *Phobaeticus chain* с дължина 56.7 cm.
72. Най-тежкото насекомо е бръмбарът-голиат с тегло 110 g.
73. Най-бързо летящите насекоми са водните кончета, които достигат впечатляващите 57 km/h.
74. Най-бързо бягащото насекомо е тигровият бръмбар (*Cicindela hudsoni*), който може да бяга с 5.6 km/h.
75. Най-шумните насекоми са цикадите, които могат да се чуят на разстояние 400 m. Най-силен звук издава африканската цикада *Brevisana brevis* – 106.7 децибела, колкото улична пробивна машина.
76. Мравката *Myrmecia pilosula* е рекордьор по най-малък брой хромозоми – женските имат по две, а мъжките – само по една. Причината за странната разлика е особеният начин на размножаване: от оплодените яйца се развиват само женски екземпляри, а от неоплодените – мъжки.
77. Бълхата може да скочи 33 cm само с един скок. Ако човек можеше същото, той би скочил 213 m.
78. Бълхата може да скача на разстояние, което превишава дължината ú 130 пъти.
79. Хлебарката може да живее до 10 дни без глава, преди да загине... от глад.
80. За една година женската хлебарка може да снесе над 2 млн. яйца.
81. Скакалецът може да скача на разстояние, което 40 пъти превишава дължината на тялото му.
82. Роякът от пустинни прелетни скакалци се състои от 50 милиарда насекоми. За сравнение – всеки скакалец може да изяде количество храна, равняващо се на собственото му тегло. За един ден такъв рояк може да изяде храна, която тежи четири пъти повече от теглото на всички жители на Ню Йорк.
83. Някои скакалци, които живеят в каменистите пустини, имат форма и окраска, които силно наподобяват на малко камъче.

84. Слуховите органи на щурците са разположени на предните крака.
85. Щурците могат да бъдат използвани като своеобразен термометър. Необходимо е да се преброят издаваните от тях звуци за 1 минута, да се разделят на 2, да се прибави към тях числото 9 и получения сбор отново да се раздели на 2. В резулт се получава точната температура в градуси Целзий в момента.
86. Водното конче живее от 4 до 7 седмици.
87. Най-дългата миграция на насекоми в света се извършва всяка година от водните кончета от вида странстващи планери (*Globe skimmers* и *Pantala flavescens*). За 12 месеца те изминават разстоянието от 14 000 до 18 000 km от Южна Индия до Източна и Южна Африка и обратно, при което се носят над повърхността на Индийския океан.
88. Всяко от очите на водното конче притежава 28 000 отделни елементи.
89. Новозеландският "светещ червей" всъщност съвсем не е червей, а вид насекомо. Мястото, което обитава, са пещерите Вайтомо на новозеландския Северен остров. Започвайки живота си като мъничка ларва с вече включена светлинка на опашката, той си строи жилище от коприна и го закрепва за тавана на пещерата. "Светещият червей" се храни с насекоми, привлечени от светлината. За да ги хване, той пуска надолу от своето жилище десетки копринени нишки (понякога до 70). По всяка нишка на равно разстояние една от друга са разположени минатюрни лепкави капчици, наподобяващи мънички перлени огърлици.
90. Науката за мравките се нарича мирмекология.
91. В света са известни около 14 000 вида мравки.
92. Най-големият вид мравки са галеоните, които достигат до 5 cm.
93. Макар и малки по размер, мравките са толкова многобройни, че теглото на всички мравки в света достига до 10% от теглото на всички животни.
94. Едно единствено дърво в амазонската джунгла може да бъде дом на 43 вида мравки – почти толкова, колкото са всички видове мравки на Британските острови.

95. Най-голямата мравешка колония е открита на японския о-в Хокайдо. Тя наброявала 306 млн. екземпляри.
96. Мравките-цистерни поемат големи количества храна и я дават на останалите когато им трябва.
97. Червените горски мравки проявяват интерес освен към храна и към блестящи предмети. По време на експеримент върху мравуняк била поставена брошка с ярки камъни. Мравките успели да отделят и отнесат в мравуняка цели 3 камъка, инкрустирани здраво в брошката.
98. Американските листорезни мравки първи са развили аграрната търговия. Те култивират в мравуняка определен вид гъби и ги разменят с други семейства мравки.
99. Мравката, осата и други насекоми могат да повдигнат тяло 10–15 пъти по-голямо от собственото им тегло.
100. Рихтеровите мравки са необяснимо привлечени от електромагнитните полета. Те се ориентират по полетата, създавани от домашните електроуреди и могат да прегризат дори кабелите.
101. Огнените мравки могат да оцелеят дори и в микровълнова фурна. Те са толкова малки, че остават живи дори и сред микровълново облъчване.
102. Аржентинските мравки (*Linepithema humile*) се срещат на всички континенти, с изключение на Антарктида. В началото видът обитавал само Южна Америка, но бил пренесен и в останалите части на света от човека.
103. Мравките и пчелите са единствените животни, които са готови да пожертват живота си, за да помогнат на другите от обществото.
104. Мъжките и женските комари използват различен вид храна. Женските смучат кръв, защото това е достатъчно енергийна храна за яйцата им. В същото време мъжките комари са вегетарианци – те се хранят с нектар от цветовете.
105. Домашната муха (*Musca domestica*) живее до 14 дни.
106. Мухата издържа на температури до –30°C, като забавя своя метаболизъм.
107. Женската домашна муха снася еднократно от 11 до 150 яйца, а годишно се получават около 10 поколения. Ако всички оцелеят, биха се получили около 1 млрд. индивиди.

108. Мухите цеце кацат по-рядко върху зебрите. Причината за това е фактът, че насекомите предпочитат за кацане по-големи и едноцветни участъци, а ивиците са по-неподходящи според тях.
109. Мухите възприемат една секунда така, както ние възприемаме десет секунди. Това обяснява впечатляващо бързите им реакции.
110. Мухата може да смени посоката си на движение само за 30 милисекунди.
111. Домашните мухи обикновено прекарват живота си около мястото, където са се излюпили, но под действието на вятъра могат да се преселят на разстояние до 45 km.
112. По света съществуват около 20 000 вида пчели.
113. Пчелите имат пет очи: три прости и две сложни.
114. Медоносната пчела движи крилете си със скорост 250 пъти в секунда, което причинява характерното жужене.
115. Земната пчела умира след 4.5 милиона маха на крилата.
116. За да произведе 500 g мед, една пчела е необходимо да прелети 10 милиона пъти от кошера до цвета и обратно.
117. Една пчела трябва да посети 4 000 цвята, за да събере една супена лъжица мед.
118. Човек може буквално да се облече в костюм от пчели. Той тежи цели 20 kg и тъй като отделя топлина, може да се носи само няколко минути. Тайната се крие в използването на специална смес, с която човек предварително трябва да се напръска. Сместа съдържа феромони от пчела-майка и прави пчелите миролюбиви – такива, каквито са в пчелния рой.
119. Пчелите напускат кошерите, поставени под източник на електромагнитно поле – например електропровод.
120. Пчелата-майка снася близо 3 000 яйца дневно.
121. Осата-грънчар снася яйцата си в гърненца от кал, които си изработва специално за целта.
122. Царицата при термитите може да снася по едно яйце всяка секунда в продължение на цели 14 години. Това прави 440 млн. яйца през живота ú.
123. Най-високите термитници достигат до 12 m.
124. В света съществуват около 360 000 вида бръмбари.

125. Най-големият бръмбар е бръмбарът-титан, чиито размери могат да достигнат до 17 cm.
126. Най-силният бръмбар е бръмбарът-атлас. Той може да вдигне тежест, която е 800 пъти по-голяма от собственото му тегло.
127. Животът на светулката продължава 7 дни. През това време тя е заета да си търси партньор.
128. Оранжевата английска калинка може да „предскаже” каква ще бъде зимата. Ако зимата ще бъде мека, те зимуват в по-открити скривалища като цепнатини, а ако ще е студена – под земята.
129. Огненият бръмбар в Северна Америка може да долови инфрачервеното излъчване, отделено при горски пожар от цели 80 km разстояние. Причината е, че той снася яйцата си в обгорелите дървета.
130. Бръмбарът-бомбардировач може буквално да изстрелва огън. В тялото му има две камери, които произвеждат секрет. При събирането на двата секрета се получава истински фойерверк. За да не се самовзриви, бръмбарът управлява реакцията, като изстрелва секрета на тласъци, които са с невероятно висока честота – 700 в минута.
131. Бръмбарът-скокливец може да отскача на 1 m височина от място. Това е оригинален начин за обръщане в случай, че падне по гръб.
132. Малахитовият бръмбар привлича женската с ароматен секрет, своеобразен афродизиак, който се отделя в основата на антените. Той се усеща от голямо разстояние, а след като индивидите от двата пола се открият взаимно, женската буквално пие от него.
133. Ларвата на бръмбара-плавач съвсем заслужено носи името „воден тигър”. Тя е изключително хищна и в менюто ѝ влизат дори гръбначни животни – малки рибки и попови лъжички.
134. Бръмбарът-гробар напълно оправдава името си. Една двойка бръмбари могат да заровят в земята мъртво животно с размерите на плъх само за една нощ. След това женската снася яйцата си в него.
135. Известни са над 180 000 вида пеперуди.
136. Най-голямата нощна пеперуда в света е *Attacus atlas*. Тя има размах на крилата от 30 cm и често бива вземана за птица.

137. Познати са 20 вида пеперуди, чиито гъсеници са месоядни, и всички те се срещат само в Хаваите. Те имат окраска, която е незабележима спрямо околната среда. Някои изглеждат като сухи листа, мъх или дори плесен.
138. Гъсеницата на северноамериканския копринен молец изяжда до 86 000 пъти повече храна от теглото си през първите 56 дни от живота си. Ако го сравним с човек, едно бебе тежащо 3.2 kg за същото време ще трябва да изяде 273 тона храна.
139. Нощната пеперуда фебетрон има гъсеница, която много сполучливо имитира паяк.
140. Възрастните на някои нощни пеперуди, например нощното пауново око, не се хранят изобщо и живеят много кратко време.
141. Пеперудата монарх, която живее във Флорида и Мексико, е една от най-красиво оцветените пеперуди в света. По време на миграция тя лети в групи от по 400–500 хиляди екземпляри и гледката е впечатляваща.
142. Пеперудата монарх може да измине по 4 000 km по време на миграция.
143. Пеперудата монарх няма естествени врагове, защото е отровна. Нейните гъсеници се хранят с листата само на определени видове отровни растения.
144. Най-голямата риба, живяла някога на Земята, е мегалодонът с дължина 20–25 m.
145. Най-голямата риба е китовата акула (*Rhinocodon typus*), която на дължина достига до 15 m, а на тегло – до 30 тона.
146. Най-голямата сладководна риба е европейският сом с тегло над 300 kg.
147. Най-малката риба е *Pandaka pygmaea*, чиято максимална дължина е 7.6 mm.
148. Най-тънка е рибата-конец, която живее в Атлантическия и Тихия океан. Дължината ú е 70 пъти по–голяма от широчината. При тяло, дълго 1.5 m, широчината на тази риба е само 2 cm.
149. Най-широката риба е косколая, която живее в Шри Ланка. Широчината на тялото ú заедно с перките е почти три пъти по-голяма от дължината ú.

150. Най-бързо плуващата риба е черният марлин – може да достигне максимална скорост от 130 km/h.
151. Най-дълги „прелети” извършва летящата риба – до 100 m.
152. Най-дългата миграция на риби в света е на атлантическата сьомга, която изминава над 2 000 km.
153. Най-отровната риба е рибата-камък, която живее по крайбрежието на Тихия и Индийския океан.
154. Акулите и морските звезди са единствените познати животни, които не се разболяват от рак.
155. Гигантската акула (*Cetorhinus maximus*) може да филтрира до 1500 m^3 вода за 1 час.
156. Акулите трябва непрекъснато да се движат, за да доставят кислород през хрилете си.
157. Всяка година 100 милиона акули биват убити от хората.
158. Някои видове акули сменят зъбите си на всеки 7 дни.
159. Акулите са способни да оцелеят средно шест седмици, без да се хранят. Рекордът, наблюдаван в аквариум, е петнадесет месеца.
160. Най-доброто обоняние притежават акулите. Те могат да усетят 1 g кръв, разтворен в 100 000 тона вода.
161. Акулите могат да усетят кръв от разстояние 1 km.
162. Акулите-чук имат странна глава, която е снабдена с електросензори, които им позволяват да се ориентират по магнитните линии, създавани от скалите на морското дъно.
163. Акулите могат да усетят електричество с напрежение само 1 милионна част от волта.
164. Електрическите скатове могат да произведат електрически разряд с напрежение от 2 kV.
165. Електрическата змиорка (*Electrophorus electricus*) произвежда електричество с напрежение 500 V.
166. Рибите-хоботници комуникират като си обменят... електрически импулси.
167. Двойнодишащата риба африкански протоптерус може да преживее в изсъхналата тиня до следващия дъждовен период, а ако се наложи и цели 4 години.
168. Когато малките риби калкан се излюпят, очите им са разположени симетрично от двете страни на главата като е

при останалите риби. С порастването, обаче, едното (най-често лявото) око се измества.

169. Единственото животно, при което мъжкият индивид става „бременен”, е морското конче. Женската снася оплодените яйца в специална торбичка на корема на мъжкото морско конче. След като яйцата се излюпят, то „ражда” малките.
170. Морските кончета образуват двойки за цял живот.
171. В който и да е приток на р. Амазонка живеят повече видове риби, отколкото във всички реки в Северна Америка, взети заедно.
172. В мангровите блата във Флорида, САЩ се среща рибата *Rivulus marmoratus*, която няколко месеца от годината прекарва на сушата, заровена сред листа и в цепнатините на дървета.
173. Рибата тон може да преплува до 160 km на ден.
174. По време на почистване от рибите-чистачи, големите морски хищници буквално изпадат в унес и са изключително миролюбиви. Те могат търпеливо да изчакат реда си, без да се нападат една друга.
175. Рибите черно лабео (*Labeo chrysophekadion*) почистват кожата на хипопотамите от паразити и кожни увреждания.
176. Рибите каранкси се освобождават от кожните паразити, като се отъркват в кожата на акули.
177. Когато се родят, черноморските костури са от женски пол, но към 5-та година сменят пола си.
178. Рибите нямат клепачи.
179. Морската игла е единствената риба, която има зелени кости.
180. Рибата-лист, която живее в притоците на река Амазонка, при опасност пада на дъното сред намиращите се там опадали листа или се поклаща като паднал във водата лист при всяко изкуствено предизвикано движение на водата.
181. Рибите-пилоти могат често да се видят да плуват току пред носа на някоя по-голяма риба, например акула. Акулата не им обръща внимание, а те печелят перфектна закрила, както и безплатно пътуване. Пред тялото на акулата водата е с повишено налягане и буквално избутва рибката напред.
182. Рибите-прилепала използват също безплатен транспорт, но те пътуват като се прикрепват към тялото на голяма риба.

183. Рибата-луна може да отдели до 300 млн. зрънца хайвер.
184. През живота си рибата-луна нараства на дължина до 500 пъти. Новоизлюпената рибка е дълга 6 mm, а възрастната риба достига до 3 m.
185. Цихлидите са риби, които събират снесените яйца и отглеждат излюпените малки в устата си – неудобно, но безопасно.
186. Обикновеният кафяв дискус храни малките си със специално вещество, което се отделя чрез кожата.
187. Морската котка е единствената риба, която може да мига с очи.
188. Езерото Малави в Мозамбик се слави с това, че в него живеят най-много видове риби – около 500.
189. Декоративните рибки гупи имат зрение, което се влияе от лунния календар. При пълнолуние – те виждат най-добре жълтия цвят, а при новолуние – виолетовия.
190. Златните рибки са единствените животни, които могат да виждат едновременно инфрачервената и ултравиолетовата светлина.
191. Броят на гръбначните прешлени при някои животни може да се промени в потомството. Това се дължи на промяната в температурата по време на ембрионалното развитие. Наблюдава се при някои видове риби, земноводни и влечуги.
192. В света има над 4 000 вида жаби.
193. Най-голямата жаба на планетата е жабата-голиат (*Conraua goliath*). Тя обитава само няколко реки по бреговата линия на Камерун и Екваториална Гвинея в Западна Африка. Тялото ú е с дължина до 36 cm, а когато се прибавят и крайниците – до 80 cm. Теглото ú достига до 3.5 kg. Цената на голям екземпляр в Америка стига до 3 000 долара.
194. Най-малката жаба *Psyllophine didactyla* е дълга едва 1 cm.
195. Най-малко яйца снася седлоносата жаба – само едно.
196. Най-много яйца снася жабата-жерав (*Bufo marinus*). Една жаба може да снесе до 35 000 яйца само за една година.
197. Най-агресивната жаба е жабата на Баджет (*Lepidobatrachus asper*). Ако бъде нападната, тя отваря широко устата си и издава пищящи и грухтящи звуци. В случай, че това не е

достатъчно, за да уплаши врага, тя може дори да се опита да го захапе, въпреки че няма зъби.

198. Най-дълго скачащата жаба е африканската остроноса жаба (*Ptychadena oxyrhynchus*). Тя може да преодолее разстояние от 5.35 m.
199. Най-отровната жаба е изстрелващата отрова жаба (*Phyllobates terribius*). Въпреки стряскащото си име, в действителност тя не може изстрелва отровата си. Името си дължи на практиката на южноамериканските индианци да потапят стрелите си в нейната отрова. Една жаба произвежда отрова, която е достатъчна да причини смъртта на 1 500 души.
200. Жабата-бик, която живее в Северна Америка е хищник, който напада даже дребни птици и гризачи.
201. Земноводното, което се среща на най-голяма надморска височина, е зелената крастава жаба (*Bufo viridis*) – до 4 670 m н.в.
202. Крастава жаба изяжда средно по 10 000 насекоми за едно лято.
203. Южноамериканската парадоксална жаба (*Pseudis paradoxa*) във възрастно състояние е 2 пъти по-малка, отколкото когато е била попова лъжичка.
204. Езикът при жабите е прикрепен в предната част на устата.
205. Пустинната жаба в Австралия може да преживее в анабиоза до 7 години в очакване на дъжд. Пикочният мехур на жабата е резервоар на вода, която се използва от местните аборигени в случай на нужда.
206. Пещерният протей (*Proteus anguinus*) може да гладува в продължение на 5 години.
207. Най-големият саламандър е японският гигантски саламандър (*Andrias japonicus*), чиято дължина достига до 1.5 m.
208. Най-малкият саламандър е мексиканският саламандър *Thorius*, който достига едва 14 mm.
209. Антарктида е единственият континент, на който няма влечуги.
210. Апетитът на растителноядните динозаври бил не по-малък от тялото им. Те поглъщали тонове храна, а за да могат да я смелят, гълтали камъни.

211. Най-големият месояден динозавър е гигантозавърът, който достигал на дължина до 12.5 m.
212. Най-големият растителнояден динозавър е аржентинозавърът с дължина до 36.6 m.
213. Най-големият морски динозавър е кронозавърът с дължина до 14 m. Само черепът му бил дълъг 3 m.
214. Най-големият летящ динозавър е куетзалкоутлусът, чиито размах на крилете достигал до 12 m.
215. Най-малкият динозавър – компсогнатусът, е бил с размерите на пиле.
216. Най-голямата змия, обитавала някога Земята, е *Titanoboa cerrejonensis*. Тя е била с дължина 13 m и тегло 1 132.5 kg.
217. Най-дългата съвременна змия е анакондата (*Eunectes murinus*), чиято дължина достига до 10.3 m.
218. Най-малката змия е каламара, която се среща на о-в Борнео – дължината ú достига до 10 cm.
219. Най-тежката змия е зелената анаконда с тегло около 250 kg.
220. Най-дългата отровна змия в света е кралската кобра с дължина 5.5 m.
221. Най-големият крокодил, живял някога на Земята, е дейнозухусът. Той бил дълъг 16 m и е тежал до 9 000 kg.
222. Най-големият крокодил е соленоводният крокодил (*Crocodylus porosus*) с дължина до 7 m и тегло до 1 000 kg.
223. Най-големият гущер е комодският варан (*Varanus komodoensis*) с дължина, която достига 3 m.
224. Най-малкото влечуго е геконът *Sphaerodactylus parthenopion*, който живее на Вирджинските острови. Дължината на тялото му е само 18 mm.
225. Влечугото, което се среща на най-голяма надморска височина, е хималайската агама (*Agama himalayana*) – до 5400 m н.в.
226. Повечето змии имат по 6 реда зъби.
227. Стомашният сок на змията може да разгражда кости и зъби, но не и косми.
228. Змията смила една мишка средно за около 50 часа.
229. Някои змии могат да не се хранят дни наред. Рекорд е 679-дневия „пост” на една Габонска змия.

230. Най-отровната змия е морската змия *Hydrophis belcheri*. Отровата ú е 100 пъти по-силна от тази на тайпана.
231. Плюещата кобра може да изхвърля отровата си на разстояние до 2.7 m.
232. Кралската кобра може да издигне главата си на височина до 1.8 m, което достига ръста на възрастен човек.
233. Кралската кобра може да се катери по дървета и да плува във вода.
234. Кралската кобра произвежда толкова силна отрова, че 1 g от нея е достатъчен да убие 150 души.
235. Всяка година от ухапвания от змии умират между 50 хиляди до 1 милион души.
236. Американската пясъчна боа при опасност имитира глава с опашката си, а истинската глава скрива под навитото си тяло.
237. Водната змия *Enhydris gyii*, която се среща на индонезийския о-в Борнео, е способна да променя цвета си, подобно на хамелеон, от червено-кафяв в бял.
238. Очите на хамелеона могат да се движат независимо едно от друго – докато едното гледа нагоре, в същото време другото може да гледа надолу.
239. Змиите „танцуват” под звуците на музиката на змиеукротителя по простата причина, че той се движи, а те просто следват движенията му.
240. Крокодилите не дъвчат храната, а я поглъщат цяла.
241. Езикът на крокодила не може да се мести, защото е закрепен към небцето.
242. Крокодилите са канибали и често изяждат себеподобните си.
243. На свобода крокодилите живеят средно по 45 години, а тези в зоологическите градини – до 80.
244. Крокодилите наистина произвеждат сълзи, но не от мъка. Сълзите са жлезист секрет, чиято цел е да изхвърли излишната сол от очите. Затова „крокодилски сълзи” означава фалшиви сълзи.
245. Крокодилите са толкова лакоми, че гълтат дори камъни. В стомасите на някои от тях са открити толкова много, че достигат до 1% от теглото им.

246. Алигаторите могат да бъдат хипнотизирани, ако рязко бъдат обърнати по гръб. В това състояние те могат да прекарат до няколко часа.
247. Алигаторите се дразнят силно от звука на свирещи гуми. Причината е, че тя наподобява силно на звука, издаван от мъжките екземпляри, които се предизвикват на двубой.
248. Най-голямата праисторическа костенурка е достигала дължина до 4 m.
249. Най-дългата миграция на влечуги в света е на зелената морска костенурка (*Chelonia mydas*), която изминава над 2 000 km.
250. Зелените морски костенурки се завръщат на същия плаж, където са се излюпили, за да снесат своите яйца. Това става най-рано след 30 години.
251. Морската игуана може да стои под водата цели 28 минути.
252. Антилският късопръст гекон снася само едно яйце.
253. Най-голямата морска костенурка е кожестата костенурка – с дължина 2 m, а теглото ú достига до 862 kg.
254. Най-голямата сухоземна костенурка е галапагоската костенурка – с дължина 1.5 m и тегло до 250 kg.
255. Най-много яйца снася зелената морска костенурка – до 200.
256. Най-дълбоко гмуркащата се костенурка е кожестогърбата костенурка (*Dermochelys coriacea*). Тя може да достигне до 1200 m дълбочина.
257. Най-дълго живее сейшелската костенурка – до 200 години.
258. Черупката на костенурката има защитна цел и е втвърдено продължение на кожата.
259. В света се срещат само 2 вида отровни гущери.
260. Исусовият гущер оправдава напълно името си, тъй като може да тича по повърхността на водата. Той може да измине до 40 m със скорост 10 km/h.
261. Бодливият гущер в случай на опасност може да изстрелва кръв от очите си. Той повишава кръвното налягане в очните ябълки и обвивките им се разкъсват. Гущерът може да повтаря този трик до 6 пъти.
262. Гущерът летящ дракон (*Draco volans*) може буквално да прелети от едно дърво до друго с помощта на ципа, закрепена между предните и задните му крайници.

263. Австралийският къдрав гущер (*Chlamydosaurus kingi*) се защитава от враговете си като разперва голямо парче ярка кожа около врата си, подобно на ветрило. Ако обаче нападателят е достатъчно смел, гущерът скрива яката си и побягва.
264. Мантиеносният гущер може да прекара цялото лято в анабиоза, като се прикрепва към стъблото на дърво и се движи около него, следвайки движението на слънцето. Разбира се, той избира засенчената страна.
265. Ако бъдат нападнати, гущерите могат да откъснат опашката си. Това се дължи на специални слаби места, които се намират по дължината на прешлените.
266. Гущерът хатерия има три очи.
267. Птиците пеят не защото са щастливи. По този начин те маркират своята територия.
268. Птиците почти никога не пеят, кацнали на земята.
269. Птиците не спят в гнездата си, въпреки че от време на време си почиват там.
270. Повечето птици всеки ден изяждат храна, която тежи колкото половината от собственото им тегло.
271. Птиците са чувствителни към инфразвуците, издавани от движещия се въздух, и така успяват да достигнат и използват подемната сила на издигащите се топли въздушни течения.
272. Има повече птици, отколкото хора в света.
273. Най-голямата птица в света е щраусът (*Struthio camelus*). Височината му е до 2.7 m, а теглото – до 156 kg.
274. Най-малката птица в света е пчелното колибри (*Mellisuga helenae*). На дължина то достига до 5.7 cm, а на тегло – до 1.6 g.
275. Най-голям размах на крилете има скитащият албатрос (*Diomedea exulans*) – разстоянието от върха на едното до върха на другото крило е 3.6 m.
276. Най-високо летящата птица е рюпеловия грифон (*Gyps rueppelii*). Регистриран е на височина 11 278 m.
277. Планинските гъски могат да летят на рекордните 10 km височина. Условията са повече от екстремни: въздухът е повече от 3 пъти по-разреден, вятърът може да достигне до 200 km/h, а температурата е –55°C. По време на полет сърцето

на гъските бие с 400 удара в минута и те поемат въздух всяка секунда.

278. Най-бързо летящата птица е белогушият бързолет (*Hirundapus caudacutus*) – скоростта му достига до 171 km/h.
279. Най-бързо пикиращата птица е соколът-скитник (*Falco peregrinus*) – до 180 km/h.
280. Най-дълго летящата птица в света е речната рибарка (*Sterna fuscata*). След като се научи да лети, тя остава във въздуха цели 4 години, докато дойде време да има поколение.
281. Най-бързо плуващата птица е пингвинът *Pygoscelis papua* – той може да развие скорост до 27.4 km/h.
282. Най-дълбоко гмуркащата се птица е императорският пингвин (*Aptenodytes forsteri*) – до 265 m.
283. Най-многобройната птица в света е червеночовчестата квелея (*Quelea quelea*). Само в една колония броят на птиците може да достигне 10 млн., а броят им в целия свят се изчислява на 1.5 млрд.
284. Най-трудно на глад издържа синята естрида – до 5 ч., след което умира.
285. Най-продължително може да гладува лейзанският албатрос – до 90 дни.
286. Най-дълго мъти странстващият албатрос – до 80 дни.
287. Най-големи яйца има щраусът – на дължина достигат до 20 cm, а на тегло – до 1.65 kg. Това е и най-голямата клетка в света.
288. Най-малките яйца са на пчелното колибри – тежат само 0.25 g.
289. В Антарктида се срещат 18 вида пингвини.
290. Пингвинът е единствената птица, която може да плува, но не може да лети.
291. Щраусовото яйце трябва да се вари 2 часа, за да стане твърдо сварено.
292. Окото на щрауса е по-голямо от мозъка му.
293. Африканският щраус (*Struthio camelus*) може да изяде до 6 kg храна за едно денонощие.
294. Мъжкият щраус ему от Австралия не се храни и не пие вода, докато не се излюпят малките.
295. Емуто не може да се движи назад.

296. Кивито е интересна птица, не само защото не може да лети и перата му наподобяват косми. То снася яйце, равно на 1/5 от общата му големина. След излюпването на малкото „родителят” изобщо не се грижи за него.
297. На най-голяма надморска височина гнезди брадатият лешояд – до 7 310 m н.в.
298. Преди излюпването си, малките на птиците притежават специално зъбче на върха на клюна, което служи за пробиване на черупката на яйцето. Зъбчето пада няколко дни след излюпването.
299. Лебедите имат около 25 000 пера по тялото си.
300. Патиците снасят яйца само рано сутрин.
301. Мандаринките са символ на съпружеска вярност в Китай – те остават със своя брачен партньор до края на живота си.
302. Сред пасищата на Австралия живее птица, която издава вик, приличен на силен истеричен смях. Тя би стреснала сериозно всеки, който не е австралиец, но всъщност е безобидна, дори полезна за хората – храни се със змии, мишки и насекоми.
303. Пойният жерав има сини очи до шестият месец, а след това – златистожълти.
304. Заради малките си размери, всеки ден колибрито трябва да изяжда храна, равна на 1/2 от теглото му.
305. Колибрито маха с крилете си средно 55 пъти в минута, а по време на ухажване – до 200 пъти в минута.
306. Колибри е единствената птица, която може да лети назад.
307. Сърцето на колибрито бие с 1 200 удара в минута.
308. Колибрито използва толкова нектар, че за да го настигнем би трябвало да ядем по 45 kg захар дневно.
309. Малките на пеликана още в яйцето издават характерни звуци. Така родителите им разбират дали им е топло или студено и коригират поведението си.
310. Сивият буревестник (*Puffinus griseus*) извършва най-дългата миграция в животинския свят – всяка година той изминава 65 000 km. Пътешествието започва от Нова Зеландия, над Тихия океан към Чили, откъдето през северното полукълбо към Япония, Камчатка, Аляска и Калифорния. След като прекарат новозеландската зима на север, те се спускат обратно на юг към дома.

311. В Андите живее птица, наречена антпита, която лае като куче.
312. Единствената отровна птица е качулат питоуи (*Pitohui dichrous*) от Нова Гвинея. Отровата й се намира по перата и кожата.
313. Малкото на червеношийката изяжда по 4.26 m червеи на ден.
314. Мигриращите птици се объркват при електромагнитна буря – същата, която създава прекрасното северно сияние.
315. Едни от най-добрите имитатори на звуци са скорците. Те могат да имитират голям брой други птици и дори... звука на телефон.
316. Враните се почистват от паразити като разравят някой мравуняк. Мравките отделят мравчена киселина, която убива паразитите и бактериите, а освен това прекрасно поддържа перата.
317. Врановите птици са необяснимо привлечени от блестящи предмети. В много случаи те отнасят в гнездата си и въглени, причинявайки пожари.
318. Всички птици мигат отгоре надолу, а совите – обратно.
319. Кукумявката може да види мишка на разстояние 1 000 m в почти пълна тъмнина.
320. За гълъбите времето тече по-бавно, отколкото за хората. При бързо протичащи събития, обаче, те възприемат секундата като нас.
321. През 1985 г. гълъбите в Париж успяват да усетят детонацията на ядрения взрив, извършен от Франция в атола Муруроа в Тихия океан. Вълната от инфразвуци достигнала френската столица след 11 ч. и подплашила масово птиците.
322. Женските канарчета не могат да пеят.
323. Домашната кокошка произлиза от червената джунглова кокошка (*Gallus gallus*), чиято родина е Югоизточна Азия.
324. През Средновековието в Западна Европа само членовете на кралското семейство и аристокрацията са имали право да ядат кокошки. По-бедните хора са ги отглеждали за яйца и нови пилета, а за месо са използвали само старите птици.
325. В света има около 150 породи кокошки.
326. Най-добрата порода кокошки за яйца е белият легхорн – за една година една птица може да снесе до 371 яйца.
327. Най-голямото кокоше яйце тежи 454 g.

328. Най-голямото гъше яйце тежи 680 g.
329. Най-големият брой жълтъци в едно кокоше яйце е 9.
330. Най-дългият регистриран полет на кокошка е с продължителност 13 секунди.
331. Кокошките не могат да преглъщат когато са с главата надолу.
332. Кокошките могат да бъдат хипнотизирани, ако рязко бъдат обърнати по гръб. Това може да бъде направевено с няколко птици, след което те се „събуждат” едновременно.
333. Кокошки, затворени в кафези, са използвани вместо сирени при корабоплаването в мъгла по река Шанхай. При приближаването на друг плавателен съд те започвали да кудкудякат.
334. Най-големият морски бозайник е синият кит (*Balaenoptera musculus*) – на дължина достига до 34 m, а на тегло – до 140 тона.
335. Най-големият сухоземен бозайник е африканският саванен слон (*Loxodonta africana*) с дължина до 6.8 m, височина 4 m и тегло до 7 тона.
336. Най-малкият бозайник е китиевият свиненос прилеп (*Graseonycteris thonglongyai*). Той има размери колкото земна пчела и тежи само 1.5 g.
337. Най-високият бозайник е жирафът – височината му достига до 5.9 m.
338. Най-бързо бягащият бозайник на дълги разстояния е северноамериканската антилопа (*Antilocarpa americana*) – до 88 km/h.
339. Гепардът е най-бързо бягащият бозайник на къси разстояния. Той развива скорост до 113 km/h.
340. Най-бързо плуващият бозайник е тъпомуцунестият делфин. Максималната скорост, която може да развие, е 64 km/h.
341. Най-големият морски хищник е кашалотът (*Physeter catodon*) с дължина до 20 m и тегло до 100 тона.
342. Най-големият сухоземен хищник е бялата мечка – с дължина на тялото 2 m и тегло до 700–900 kg.
343. Най-голямата дълбочина, на която се гмуркат китовете, е 1200 m.
344. Най-голяма дължина на скока има антилопата спрингбок – до 15 m.

345. Най-високо скача пумата – до 5 m.
346. Най-дълго живеещият бозайник е слонът – до 200 години.
347. Най-силният звук, издаван от животно, принадлежи на синия кит. Той може да се чуе на разстояние до 1 600 km.
348. Ревът на възрастен лъв може да се чуе на разстояние от 8 km.
349. Най-голямо количество храна за едно денонощие изяжда синият кит – до 2 000 kg.
350. За да погълне 1 000 kg планктон, синият кит трябва да филтрира 2 000 тона вода.
351. Най-малко на глад издържа етруската земеровка – до 4 часа.
352. Най-продължително време на глад издържа тюленът-монах – до 120 дни.
353. Най-дългата миграция сред бозайниците извършва синия кит – 20 000 km.
354. Най-големите летящи бозайници са прилепите летяща лисица от Индонезия, които имат размах на крилете до 2 m.
355. Най-голяма продължителност на бремеността има азиатския слон (*Elephas maximus*) – 660 дни.
356. Най-малка продължителност на бремеността има ивичестия бандикут (*Isoodon macrourus*) – само 12.5 дни.
357. Най-голямата колония на бозайници е на черноопашатото прерийно куче (*Cynomys ludovicianus*). В щата Тексас е описана колония, която се намира на площ от 62 160 km^2.
358. Най-големият примат е горилата (*Gorilla gorilla*) – теглото ú достига до 220 kg.
359. Единственият отровен бозайник е птицечовката. Тя има остра шпора на глезена, чрез която инжектира отровата.
360. Люспеникът има език с дължина 45 cm и аромат на пчелен мед, който привлича насекомите. След като полепнат по него, животното прибира езика си и обира улова.
361. Австралийската коала предпочита за храна листата на евкалиптовите дървета. Сред 600 различни видове евкалипти, тя си избира около десет точно определени, които са отровни.
362. Само за един ден коалата поглъща такова количество цианиди, че от него могат да умрат петдесет души.
363. Коалата е едно от малкото сухоземни животни, които не пият вода. Тя си набавя необходимото количество с храната.
364. Съществуват повече от 50 различни вида кенгуру.

365. Кенгуруто не може да се движи назад.
366. Кенгуруто може да развие до 45 km/h.
367. Зебрата е бяла с черни райета, а не обратното.
368. Ивиците на зебрата поемат слънчевата светлина в различна степен – черните се нагряват много по-бързо от белите. В резултат температурата им е различна и това създава слаб полъх над кожата.
369. Ивиците на зебрата служат за маскировка – нагретият от земята въздух се издига трептейки и размива очертанията на ивиците.
370. Днес в света се срещат 6 вида слонове, от които най-добре познати са само 2 – африканския и индийския.
371. Тъгърът е най-големият бозайник от семейство Котки.
372. Стъпалата на тигрите са като пръстовите отпечатъци – няма две, изглеждащи напълно еднакво.
373. Тигрите са отлични плувци.
374. Кожата на тигъра е на ивици, точно както козината му.
375. Тигрите са обект на лов не само заради кожата, но и заради костите и други части от техните тела, представляващи интерес за китайската медицина.
376. Най-добрият катерач измежду котките – леопардът, може да качи на дърво плячка, два пъти по-тежка от самия него.
377. Снежният леопард може с един скок да измине 15 m.
378. Името „ягуар” идва от дума на местните индианци, означаваща „този, който може да убива с един скок”.
379. Гепардите не могат да реват като другите големи котки, те мъркат или ръмжат.
380. Гепардът е единствената котка, която не може да крие ноктите си.
381. За разлика от другите котки, лъвовете имат топче от козина на края на опашката си.
382. На свобода лъвовете живеят 12–16 години, но в зоологическите градини достигат възраст до 25 години.
383. Камилите са известни и под името „овце на пустинята”.
384. Едногърбата камила може да изминава по 160 km на ден в продължение на 8 дни без да пие вода.
385. Камилите имат по 3 клепача на всяко око.

386. По време на зимния сън температурата на тялото на бозайниците може да спадне с 32°C под нормалната.
387. На силна светлина (фарове), очите на елените са оранжеви, на котките и кучетата са зелени, а на зайците си остават черни.
388. Милиони дървета са посадени от катерици, които... са забравили къде са скрили жълъдите си.
389. Сърцето на слона бие със скорост 25 пъти в минута, а на слонската земеровка – 800 пъти! Слонът живее до 60 години, а слонската земеровка – само 2.
390. Сърцето си има капацитет – след 800 милиона удара на сърцето, повечето животни умират.
391. Сърцето на синия кит тежи 700 kg.
392. Синият кит има около 10 000 литра кръв.
393. Езикът на синия кит тежи 3 000 kg.
394. Месото на синия кит е годно за консумация, а теглото му може да достигне до 66 тона само от един екземпляр.
395. Млякото на синия кит има 34-50% масленост.
396. От един син кит могат да се добият рекордните 55 тона мас.
397. Фонтанът, който се образува при издишването на въздуха от синия кит, може да достигне до 15 m височина.
398. Плъхът и гълъбът имат приблизително еднакви размери. Стресът е причината плъхътът да живее 2 пъти по-малко от гълъба.
399. Хищниците сред животните могат буквално да хипнотизират жертвите си с поглед.
400. Полярните мечки са единствените бозайници, които имат козина и по долната страна на лапите си.
401. Кожата на полярните мечки е... черна.
402. Бялата мечка трябва да оцелява при температури до –45°C. За да успее, огромнотоѝ тяло отделя топлина едва колкото 200 W крушка.
403. Бялата мечка надушва храна от разстояние 30 km.
404. Бялата мечка е един от хищниците, които без колебание нападат човека.
405. Бинтуронгът, наречен още азиатска котешка мечка, мирише на пуканки. Ароматът се произвежда от жлеза, разположена под опашката на животните.
406. Черната мечка има... син език.

407. Праисторическите морски свинчета са имали дължина 3 m, височина 1 m и тегло 700 kg. Само зъбите им достигали 20 cm.
408. Къртицата може да изкопае тунел с дължина 100 m само за една нощ.
409. Морската видра чупи черупката на мекотелите, с които се храни, върху камък, който слага върху корема си.
410. Червеното кенгуру (*Macropus rufus*) може да измине 12 m само с един скок.
411. От момента на раждането си до достигане на максималните си размери, някои видове кенгуру могат да нараснат до 50 000 пъти.
412. Ленивецът прекарва 80% от времето си в сън.
413. Двупръстият ленивец е един от най-бавните бозайници в света, въпреки големите си размери – той изминава 1 km за цели 4 часа.
414. Най-лесният начин да се различат хищните от растителноядните животни е по очите – при хищниците очите са разположени отпред, за да следят жертвата, а при растителноядните животни – от двете страни на главата, за да обхващат с поглед по-голямо пространство.
415. Дребните бозайници маркират пътеките, по които се движат, с... урина.
416. Таралежите живеят 7 години.
417. Северноамериканският таралеж има около 30 000 бодли по тялото си и с право може да бъде наречен най-бодливото животно на Земята.
418. Домашните мишки раждат около 10 пъти годишно. При всяко раждане те дават живот на 8–14 мишлета.
419. Някои видове мишки раждат малките си по дърветата.
420. Плъховете се размножават толкова бързо, че след 18 месеца, само една двойка плъхове може да има над 1 милион потомци.
421. Един плъх може да издържи по-дълго време без вода, отколкото една камила.
422. Прилепите винаги завиват наляво, когато излизат от пещера или заобикалят препятствие.

423. Прилепът-вампир (*Desmodus rotundus*) е единственият бозайник, който се храни само с кръв. Само за 10 минути той може да поеме кръв колкото собственото си тегло. В резултат на това известно време той не може да лети и е трудно подвижен.
424. Някои маймуни могат да лекуват болестите си, използвайки лечебни растения.
425. Горилите спят по 14 часа на ден.
426. Маймуните също оплешивяват.
427. Най-малката маймуна в света е малката мармозетка (*Cebuella pygmaea*). Дължината на тялото й достига до 16 cm. Мъжките тежат около 140 g.
428. Единствено маймуните, делфините и човекът могат да разпознаят себе си в огледало.
429. Мъжкият бабуин може да убие леопард.
430. Африканският глиган плюе по заобикалящите обекти, за да маркира територията си.
431. Хипопотамите могат да чуят себеподобните си, когато са под водата, на цели 30 km.
432. Малките на хипопотама се раждат под водата и дълго време живеят в реката, като се показват на повърхността само, за да вдишат въздух.
433. Слоновете предупреждават за наближаваща заплаха, чрез удари на краката в земята.
434. Слоновете могат да помиришат вода от 5 km.
435. Въпреки внушителния си вид, слонът може да развива прилична скорост – до 45 km/h, но само за кратко време.
436. Слоновете отбелязват завръщането на членове от тяхната група след дълго отсъствие с нещо като церемония. Те обикалят в кръг, пляскат с уши и издават силни звуци.
437. Най-голяма продължителност на живота сред слоновете има азиатския слон – до 90 години.
438. Слоновете „чуват” инфразвуците с краката си. Така, дори и да не виждат стадото, те могат да се ориентират по звука от стъпките му.
439. Най-големият слонски бивник е дълъг 3.45 m.
440. Най-тежкият бивник на слон има тегло 109 kg.

441. Слоновете изяждат средно по 150 kg храна и изпиват по 180 литра вода дневно.
442. Слоновете сами си приготвят алкохол. Те събират плодове в яма и ги затрупват с листа и треви. След като плодовете ферментират, те ги изяждат и изпадат в особено състояние, в което са способни да причинят значителни щети на реколтата, селищата и дори да нападнат хора.
443. Жирафите са единствените животни, които се раждат с рога.
444. Жирафът може да почиства собствените си уши със своя език. Вкусовият му орган е дълъг около 50 cm.
445. Жирафите не могат да кашлят.
446. Шията на жирафа има 7 прешлени – толкова, колкото и шията на една мишка.
447. Жирафът има най-високо кръвно налягане от всички животни.
448. Когато жирафът ражда, малкото пада от метър и половина височина.
449. Жирафите също са любители на алкохола. В листата на някои дървета се съдържат вещества, близки по състав до алкохола. След като открият любимите си растения, животните ги опасват до последния лист, който достигнат.
450. Делфините почти не пият вода. Те набавят необходимите им течности с храната.
451. Подобно на прилепите, делфините търсят храната си чрез излъчване на ултразвуци.
452. Делфините могат да плашат акулите, издавайки високочестотни звуци.
453. Делфините могат да развият скорост до 60 km/h.
454. Едното око на делфините е отворено докато те спят.
455. Делфините имат вкус, но не и обоняние.
456. Раждането при делфините се асистира от две женски „акушерки”.
457. Делфините поднасят на женските морски растения, за да ги впечатлят.
458. Морската свиня (вид делфин) е най-интелигентото животно на планетата след човека.
459. Тюлените могат да спят под вода и да изплуват, за да си поемат въздух, без да се събуждат.

460. Единственият в света сладководен тюлен живее в езерото Байкал.
461. Китът има най-бавния метаболизъм сред всички представители на фауната.
462. Китовете и делфините могат да спят… наполовина. Полукълбата в мозъка им спят едно след друго, за да може животното да продължава да плува и диша.
463. Стомашният сок на кашалота може да разгради погълнатата риба без остатък само за 30 min.
464. Кръстоската между мъжки лъв и женски тигър се нарича лигър, а между мъжки тигър и лъвица – тигролъв.
465. При кръстосването на зебри с коне, магарета или понита се получават зеброиди.
466. При кръстосването на камила с лама се получава животно, наречено кама. Камите обаче нямат гърбици.
467. Полярното гризли е кръстоска между гризли и полярна мечка.
468. Лъвопардът е кръстоска между мъжки леопард и лъвица. Главата прилича на лъвската, а тялото – на леопард.
469. Косаткофинът е хибрид между мъжка малка черна косатка и женски бутилконос делфин.
470. Кучетата са първите одомашнени бозайници.
471. В света се срещат 186 породи кучета.
472. Най-високото куче в света е датският дог с височина до 1.73 m.
473. Най-голямото сред всички породи кучета е сандбернарът с тегло до 77 kg.
474. Най-малката порода кучета е чихуахуа с тегло до 0.45 kg.
475. Кучетата-водачи не могат да различат червения светофар от зеления – те се ориентират по потока на движението.
476. Кучетата са необяснимо привлечени от миризмата на краката. Тайната се крие във факта, че тя наподобява на тази от разгонена женска.
477. Отпечатъците от кучешките носове се използват както човешките отпечатъци от пръсти.
478. Хрътките виждат по-добре от която и да е друга порода кучета.
479. Най-бързо бягащите кучета са хрътките. Те достигат скорост от 73 km/h.

480. Шоколадът влияе изключително зле върху сърцето и нервната система на кучетата.
481. В околностите на Ню Йок живеят повече от 1 милион бездомни кучета и около 500 хиляди бездомни котки.
482. В света се срещат повече от 110 породи котки.
483. Най-голямата порода котки е рагдол с тегло до 9 kg.
484. Най-малката порода котки е сингапурската с тегло 1.81 kg.
485. През 1951 г. котка на име Шугър успява да открие своето семейство след няколкомесечно пътешествие. За целта тя пропътувала 2 400 km от щата Калифорния до щата Оклахома.
486. Котките са смятани за свещени животни в Древен Египет. Те също били мумифицирани, както своите притежатели.
487. Котките спят по 16 часа дневно, което е повече от всеки друг бозайник в света.
488. Домашните котки са едни от най-добрите хищници. Домашната котка е в състояние да убие представители на няколкостотин други животински видове. За сравнение големите котки се хранят с не повече от 100 други вида.
489. Котката има по 32 мускули на всяко ухо.
490. Котешкото ухо може да се завърта на 180°.
491. Котките виждат 6 пъти по-добре от човека през нощта.
492. Котката може да тича със скорост до 20 km/h.
493. Домашните котки могат да живеят до 20-годишна възраст.
494. В света се срещат 300 породи овце.
495. Пергаментът, който в миналото е използван за писане, е изработван от нещавена овча кожа.
496. Астраганът се получава от каракуловата овца в Централна Азия.
497. Най-фината овча вълна се получава от мериносовата овца.
498. В някои части на Меланезия прасетата се смятат за част от семейството.
499. В Океания богатството се измерва с броя на прасетата, които притежава едно домакинство.
500. Статичното електричество, освобождавано при земетресение, е причината за странното поведение на животните.

Човешкото тяло

1. Най-голямата клетка в човешкото тяло е яйцеклетката. Размерите ú са 0.1–0.2 mm и тя може да се види без помощта на увеличителен прибор.
2. Най-малките клетки в организма на мъжа са сперматозоидите.
3. Най-дългата клетка в нашето тяло е нервната клетка – дължината на някои от разклоненията ú достига до 1.2 m.
4. В човешкото тяло има 50 трилиона клетки.
5. Всяка секунда в човешкото тяло умират и се произвеждат 15 млн. червени кръвни клетки.
6. В човешкото тяло има между 40 и 50 млрд. мастни клетки.
7. Мозъкът притежава около 100 млрд. нервни клетки.
8. След 25-годишна възраст броят на нервните клетки намалява със 100 000 всеки ден.
9. В състава на човешкия организъм влизат общо 4 минерала: апатит, арагонит, калцит и кристобалит.
10. Бебетата имат 300 кости, а възрастните хора – 206. Причината е, че с възрастта някои от костите се сливат помежду си.
11. Скелетът на 80 kg човек тежи около 15 kg.
12. Костите на човека са съставени от 50% вода.
13. Най-голямата кост е бедрената кост. Дължината ú е средно 46 cm.
14. Най-малката кост е стремето, което се намира в средното ухо. Дължината му е 2.6–3.4 mm.
15. Децата се раждат без капачки на колената. Те се оформят по-късно, на възраст от 2 до 6 години.
16. Половината от всички кости в човешкото тяло се намират в краката, ръцете, дланите и стъпалата.
17. Някои хора имат допълнителна 13-та двойка ребра.
18. Пръстите на ръцете растат 4 пъти по-бързо от тези на краката.
19. Сутрин човек е по-висок с около 1 cm, отколкото вечерта. Това се дължи на сплескването на хрущялите от гръбначния стълб през деня.
20. През живота ни всеки пръст на ръката се сгъва около 24 милиона пъти.
21. Дължината от китката до лакътя е равна на дължината на стъпалото.

22. Зъбът е единствената част от човешкото тяло, която е лишена от възможността да се самовъзстановява.
23. Зъбите се развалят по-лесно през първите 25 години от живота, докато зрелият емайл е по-устойчив на въздействие.
24. Някои бебета се раждат с пълен комплект зъби.
25. При някои хора мъдреците никога не порастват.
26. Човекът има по-малко мускули, отколкото гъсеницата. При нея те достигат до 2 000.
27. В човешкото тяло има над 640 мускули.
28. Най-дългият мускул е сарториус, който преминава от таза до коляното.
29. Най-големият мускул е седалищният мускул.
30. Най-малкият мускул е стременният, който се намира в средното ухо.
31. Най-силният мускул в човешкото тяло, спрямо размерите си, е езикът.
32. Най-силните мускули в човешкото тяло, сравнено с работата, която извършват, са външните мускули, които движат окото. Те са 100 пъти по-силни, отколкото е нужно да бъдат.
33. Най-бързи са мускулите на клепачите. Те могат да ги задвижат до 5 пъти в секунда.
34. Най-изразителни са мускулите на лицето.
35. Необходими са 17 мускули, за да се усмихнем и цели 43 мускули, за да се намръщим.
36. Когато вървим, използваме около 200 мускули.
37. Мускулните клетки могат да се съкратят до 1/3 от дължината си.
38. Не можем да докоснем лакътя си с език. 75% от хората, прочели тази информация, се опитват да докажат обратното.
39. В мускулите е заложен определен брой цикли на изтощение и възстановяване. След изтичането им, тялото умира. Това прави професионалният спорт „убийствен”.
40. Кожата е най-големият орган в човешкото тяло. При възрастен човек тя има площ около 1.9 m^2 и тежи около 3 kg.
41. Средната площ на кожата при възрастен човек е 640 cm^2 и тежи около 4 kg.
42. Един квадратен инч от човешката кожа (1 инч = 2 54 cm) съдържа приблизително 19 млн. клетки, 625 потни жлези, 65

космъмчета, около 6 m кръвоносни съдове, 19 000 сензорни клетки и около 20 млн. бактерии.

43. Кожата съдържа общо повече от 17 km кръвоносни съдове.
44. Епидермисът регенерира на всеки 37 дни.
45. По тялото на човек има около 2 до 4 милиона потни жлези.
46. Потенето е необходимо за оцеляването на организма, защото го охлажда.
47. Потта, която се отделя от потните жлези няма мирис. Той се появява поради действието на бактериите, които се намират по кожата.
48. Средностатистическият възрастен човек губи 540 калории с всеки литър пот. Мъжете губят 40% повече енергия при изпотяване от жените.
49. Кожата на стъпалата ни е най-дебела – 3 mm. Клепачите са с най-тънка кожа – само 1 mm.
50. Новородените нямат пръстови отпечатъци до три месеца след раждането.
51. Някои хора никога не развиват пръстови отпечатъци. Два редки генетични дефекта водят до липсата на пръстови отпечатъци.
52. Повърхността на долната страна на пръстите помага да хващаме различни предмети, подобно на долната страна на опашките на маймуните, с които се придържат към клоните на дърветата.
53. По време на живота си човек сменя кожата си около 1 000 пъти.
54. Всеки ден тялото ни отделя около 50 милиона кожни клетки.
55. През живота си всеки човек отделя около 18 kg мъртви кожни клетки.
56. Носът и ушите растат през целия ни живот.
57. По цялата повърхност на човешкото тяло са разпръснати около 5 млн. косми.
58. Човешкият косъм е по-дебел от сапунена ципа около 5 000 пъти.
59. Най-бързо растящата част на човешкото тяло е косата.
60. Ако никога не се бръснат, космите по мъжката брада могат да достигнат дължина до 1 m.

61. При хората с руса коса брадата расте по-бързо, отколкото при хората с тъмна коса.
62. Космите по брадата на мъжа са около 25 000 на брой.
63. В косата си имаме около 100 000 косъма.
64. Всеки ден губим между 50 и 100 косъма от косата си.
65. Един човешки косъм може да издържи тежест от 3 kg.
66. Една от основните функции на веждите е да спират потта и стичащите се дъждовни капки по челото към очите. Заедно с изпъкналата кост на челото, веждите могат да предпазят очите ни от ултравиолетовите лъчи. Веждите също така ни помагат в невербалната комуникация.
67. Общата дължина на всички косми в косата, която пораства за целия живот на човек, е 590 km.
68. Генът, отговорен за червения цвят на косите, се носи само от 2% от хората в света.
69. Косата и ноктите са съставени от едно и също вещество – кератин.
70. Ноктите на пръстите на ръцете растат около 4 пъти по-бързо от ноктите на пръстите на краката.
71. Ноктите ни нарастват с 4 cm годишно. Скоростта изглежда нищожна, но такова е положението – за да израстне един нокът напълно са нужни от 3 до 6 месеца.
72. Максималната дължина, която могат да достигнат ноктите, е 30 cm.
73. Човешкото тяло е невероятно икономично. Най-показателен пример за това е фактът, че за да кара велосипед в продължение на 1 час при скорост 16 km/h, организмът на колоездача се нуждае едва от 350 калории от погълнатата храна. Тази енергия се равнява едва на три супени лъжици бензин.
74. Човек ожаднява, когато количеството на водата в тялото му спадне с 1%.
75. Ако тялото ни загуби около 2% от водата, изпитваме силна жажда.
76. В горещо време при загуба на вода около 7% кръвообръщението силно се нарушава, тялото ни прегрява и може да се достигне до загуба на съзнание и дори до смърт.
77. Човешката уста произвежда по 1 литър слюнка на ден.

78. През целия си живот човек произвежда около 25 000 литра слюнка.
79. Подобно на пръстовите отпечатъци, езикът също има строго индивидуални отпечатъци.
80. В човешката уста се намират около 400 вида бактерии.
81. Броят на бактериите в човешката уста е по-голям от броя на хората на планетата.
82. Общото тегло на бактериите, обитаващи човешкия организъм, е около 2 kg.
83. Ако човек яде с главата надолу, храната пак ще стигне до стомаха.
84. Стомашният сок на човек съдържа 0.4% солна киселина.
85. Стомахът може да смила всичко, тъй като стомашната киселина е един от най-силните и мощни корозиви. Тя може да разтвори дори ножче за бръснене. Всъщност стомахът е устроен така, че за да избегне своето „самосмилане", на всеки трети ден той обновява вътрешната си обвивка, която го предпазва от действието на стомашната киселина.
86. Храната престоява от 3 до 5 часа в стомаха и от 6 до 20 часа в червата.
87. Лангерхансовите острови не се намират в някой от големите океани, а в... човешкото тяло. Това е група от клетки, които се намират в задстомашната жлеза и произвеждат хормони, най-известният от които е инсулин.
88. Черният дроб е най-големия вътрешен орган в човешкото тяло.
89. Тънкото черво на човек е с дължина около 2.5 m. След смъртта мускулатурата на стените на червото се отпуска и дължината му достига до 6 m.
90. Човек може да живее само с един бъбрек.
91. Левият ни бял дроб има 2 дяла, а десният – цели 3.
92. Обемът на десния бял дроб е по-голям, отколкото на левия.
93. Можем да живеем дори и само с един бял дроб.
94. Белите дробове имат вътрешна повърхност, чиято площ е равна на 180 m^2.
95. Площта на белите ни дробове е равна на площта на тенис корт.

96. Възрастният човек прави 23 000 вдишвания (и издишвания) на ден.
97. За 10 секунди човешките дробове вдишват и издишват 1 m^3 въздух.
98. След дълбоко вдишване, мъжът издишва въздух с обем от 3.5 до 5.5 литра, а жените – 25% по-малко.
99. Всеки ден човешките ноздри почистват, затоплят и овлажняват 14 000 литра въздух.
100. Въздухът, който излиза при кихане, има впечатляващата скорост от 160 km/h.
101. Когато човек киха, всички органи, дори и сърцето му, спират да работят.
102. През време на един нормален човешки живот, човешкото сърце прави приблизително 2.5 милиарда удара.
103. Размерът на сърцето е приблизително равен на размера на юмрука, а теглото му е между 220 и 260 g.
104. Човешкото сърце бие по 101 000 пъти на ден.
105. Ударите на сърцето на човек за 1 година са 36 800 000.
106. Най-дългото спиране на сърцето, при което човекът е оживял, е с продължителност от 4 часа.
107. В човешкото тяло има около 160 000 km кръвоносни съдове.
108. По време на живота си червените кръвни клетки обикалят 172 000 пъти тялото.
109. Най-голямата артерия е аортата с вътрешен диаметър 2.5 cm.
110. Най-голямата вена е кухата вена с вътрешен диаметър 2.5 cm.
111. Вените в човешкото тяло са повече от артериите.
112. Мозъкът е един от най-добре кръвоснабдените органи. За една минута през него преминават 850 ml кръв.
113. „Кръвта вода не става", но всъщност 78% от кръвта е вода.
114. Жените имат около 4.5 литра кръв в тялото си, а при мъжете количеството е 5.6 литра.
115. Кръвта съставлява 7% от теглото на човешкото тяло.
116. Левкоцитите в организма на човек живеят от 2 до 4 дни, а еритроцитите – от 3 до 4 месеца.
117. В петмесечен човешки ембрион броят на овоцитите, от които потенциално могат да се получат яйцеклетки, достига до 7 милиона, след което масово дегенерират и към момента на

раждане техният брой намалява до 200 000–400 000. От тях в зрели яйцеклетки се превръщат само 400–500.

118. През осмата седмица от ембрионалното развитие зародишът вече има видима прилика с човек и дори могат да се видят пръстите на ръцете и краката.
119. Главата на бебето е в съотношение 1:4 с тялото му.
120. Децата израстват най-бързо през пролетта.
121. Научното название на пъпа е „умбиликус”.
122. Мъжете се считат за джуджета при ръст по-малък от 130 cm, а жените – когато ръстът им е по-малък от 120 cm.
123. Мозъкът е по-активен, докато човек спи, отколкото докато гледа телевизия.
124. Общата дължина на нервните клетки в тялото на възрастен човек е около 75 km.
125. Най-дългият нерв е седалищният нерв. Той започва в долната част на гръбначния стълб и завършва в долната част на ходилото.
126. По-голямата част от мозъка (около 80%) се състои от вода.
127. Главният мозък тежи средно 1 378 g при мъжете и 1 248 g – при жените. Тези средни стойности са получени при голям брой измервания, в които също е установено, че размерът може да бъде еднакъв при двата пола и в някои случаи дори по-голям при жените.
128. Количеството на сивото вещество в главния мозък е по-голямо при жените, отколкото при мъжете. По тази причина мозъчната кора при жените е по-дебела и по-сложно нагъната.
129. Твърдението, че колкото по-голям е мозъкът, толкова сме по-умни, не е истина! Размерът на мозъка не влияе на умствените способности на човека. Интелектът зависи от броя на синапсите (контактите между невроните). Количеството им се увеличава в детския и юношеския период и това стимулира интелектуалното развитие.
130. Физическите упражнения помагат на мозъка да бъде във форма. Постоянните занимания със спорт увеличават количеството капиляри в мозъка, което позволява доставянето на повече кислород и глюкоза. Бивши спортисти с остаряването си „оглупяват” значително по-рядко от

останалите хора. За да има ефект от спорта, заниманията трябва да продължават не по-малко от 30 минути, няколко пъти седмично.

131. Съобщенията между клетките на главния мозък се предават с помощта на електрически сигнали. При това се използва енергия от 12 вата – по-малко, отколкото е нужна на лампичката в хладилника.
132. Общата мощност на човешкия мозък е едва 20 вата. Това количество енергия е недостатъчно да захрани дори електрическа крушка за нощна лампа!
133. Тъй като мозъкът няма никакви нервни окончания, той може да бъде запален, замразен или дори рязан „на филийки" без ни най-малко усещане за болка. Всъщност неврохирурзите често извършват мозъчни операции без упойка. Слабо известен факт е, че така често срещаното главоболие, всъщност възниква извън мозъка.
134. В главния мозък на човека за 1 секунда протичат около 100 хиляди химически реакции.
135. След като човек навърши 35 годишна възраст, започва да губи около 7 000 мозъчни клетки дневно. Тези клетки никога не се възстановяват.
136. Твърдението, че човек може да използва само 10% от мозъка си, е мит! Въпреки популярността на това схващане, всъщност човек всеки ден може да използва целия потенциал на мозъка си. Различни изследвания показват, че дори за изпълнението на проста задача се активизират на практика всички сектори на главния мозък.
137. Няма човек, който да не сънува. Както показват лабораторните изследвания, хората, които мислят, че не сънуват, всъщност забравят много бързо сънищата си.
138. Прозявката помага на мозъка да се разсъни. Прозявката често се асоциира с недоспиване и скука, но всъщност тя помага на човек да се събуди. По време на прозявка се разширява дихателния отвор, което позволява на белите дробове да получат повече кислород, който после преминава в кръвта и ни прави по-бодри.

139. Човек ще загине по-бързо ако не спи, отколкото ако не яде. Без сън човек може да издържи до 10 дни, а без храна няколко седмици.
140. Сигналите между нервните клетки се придвижват със скорост от 90–120 m/s.
141. Ако човек вдигне температура над 42º, ще получи мозъчни увреждания.
142. Слънчевите лъчи стимулират образуването на ендорфини (хормони на щастието), които допринасят за доброто настроение и психичното равновесие. Неоспорим факт е, че депресии се наблюдават по-рядко през лятото.
143. Човешкият мозък за 1 ден генерира повече електрически импулси от всички телефони по света, взети заедно.
144. Мозъкът може да изразходва толкова калории при интензивно мислене, колкото и мускулите, когато се натоварват по време на физически упражнения.
145. Човешката памет може да побере количеството информация, равняващо се на тази, събрана в 500 пълни издания на енциклопедия „Британика”.
146. Способността да се съхраняват спомени е най-силна на 20 години.
147. Мислите и спомените пътуват през мозъка със скорост от 5 до 500 km/h. За сравнение, тази скорост е много по-ниска от скоростта, с която токът пътува по електрическите кабели.
148. Причината за умората на човек се крие не в неговите мускули, както се предполагаше досега, а в сивите му клетки. Според учени от университета в Кейптаун, ЮАР, мозъкът на човек сигнализира за умора, за да предотврати потенциално увреждане на мускулите при изключително физическо натоварване на организма. Ключова роля в този процес играе сигналната молекула IL-6 (interleukin-6). Инжектирането ú на напълно отпочинал човек незабавно води до поява на усещане за умора в тялото му.
149. Паметта на човека започва да работи 20 седмици след зачеването. Плодът реагира на шумовете и може да ги разпознава и запомня.
150. Краткотрайната памет може да съхрани едновременно до 6 факти, които нямат връзка помежду им.

151. Учените смятат, че по време на каменната ера съотношението между десняци и левичари е било 1:1. Днес левичарите наброяват 15% от населението на планетата.
152. В психиатрията синдромът, съпровождащ деперсонализация, нарушени възприятия за време и пространство, собственото тяло и обкръжаващата среда, официално се нарича „Алиса в страната на чудесата”.
153. Ако човек може да запомни всичко от момента на раждането си, ще умре на 18-годишна възраст.
154. Не е здравословно да спите повече от 10 часа подред.
155. Има най-малко 5 вида рецептори в кожата, които отговарят на болка и допир.
156. Една от най-чувствителните части на тялото е върхът на показалеца.
157. При слепите хора, визуалната кора на мозъка е променена да отговаря на стимули от допир или звук, така че те буквално „виждат” света с помощта на рецепторите по кожата си.
158. Специализираните рецептори за допир, които имаме по своето тяло, могат да усетят и отговорят на допира на нещо, което тежи 20 mg – колкото една муха.
159. Не е възможно да се гъделичкате сами. Малкият мозък предупреждава останалата част от мозъка, че ще се гъделичкате. Тъй като мозъкът ви знае това, той игнорира полученото усещане.
160. Широко разпространено е мнението, че хората смъкват кръвното, докато милват своите пухкави котараци. Когато отдаваме поредната порция ласки на своята любима котка, в организма ни се стимулира производството на ендорфин (хормонът на щастието), а той е известен с това, че смъква кръвното налягане.
161. Навикът постоянно да се пипа носа се нарича ринотилексомания.
162. Бебетата имат вкусови луковици по цялата повърхност на устната лигавица. Постепенно те изчезват и остават само по повърхността на езика.
163. По повърхността на езика на възрастен човек има около 1 000 вкусови луковици.
164. Бебетата имат по-добро обоняние от възрастните хора.

165. Рецепторите за обоняние са в състояние да разпознаят 10 000 миризми.
166. Различните миризми и аромати оказват своето силно влияние върху човешкия организъм по време на сън. Те променят кръвното налягане, сърдечния ритъм и дишането. Портокаловият мирис например донася приятни сънища, осеяни с великолепни пейзажи, слънце и златист пясък!
167. Човек може да усети миризмата на 1 капка парфюм от 15 m.
168. Близо половината от мозъка ни се занимава със зрителния процес. Хората са до голяма степен визуално възприемащи същества.
169. Човешкото око различава до 23 кадъра в секунда. Това е причината кинолентата да съдържа запис от 24 кадъра в секунда.
170. Окото обработва 36 000 единици информация на всеки час и допринася за 85% от цялото знание, което придобиваме.
171. В ретината на човешкото око има около 1 млн. нервни клетки, а потокът зрителна информация е от порядъка на 10 млн. бита (над 10 мегабита) в секунда. Тази скорост е сравнима със скоростта на трансфер на данните в Ethernet-мрежата. Съответно двете очи, всяко чрез своя зрителен нерв, за секунда предават на главния мозък 20 мегабита информация.
172. Ретината съдържа 120 милиона пръчици за „нощно виждане” и само 8 милиона конусчета, които са чувствителни към цветовете и работят най-добре при наличието на дневна светлина. Всички те са свързани с общо 1 млн. нервни клетки.
173. Човешкото око е единствената част от нашето тяло, която може да функционира 100% във всеки един момент, ден или нощ, без почивка. Вашите клепачи имат нужда от почивка, външните мускули на окото имат нужда от почивка, течностите, които го овлажняват, имат нужда от подмяна, но самото око „никога” не се нуждае от почивка.
174. Окото произвежда течност, която поддържа налягане във вътрешността му.
175. Адреналинът, който се отделя при стрес, ускорява възприятието за време и ние виждаме „забавено”.
176. Човешкото око може да забележи запалена свещ през нощта от 23 km при идеални атмосферни условия.

177. Хора с много добро зрение могат да разпознаят лица, отдалечени на повече от километър и половина.
178. Очите на мъжете са с 0.5 mm по-големи от тези на жените.
179. Повечето хора мигат по 15 пъти в минута.
180. Дори и най-качествените фотоленти са 1 000 пъти по-малко чувствителни в сравнение с човешкото око.
181. Човек може да разпознае до 1 500 различни тона.
182. Човешкото око различава около 10 000 000 нюанси на цветовете.
183. Нашето око различава около 500 нюанса на сивото.
184. Очите на бебетата не произвеждат сълзи до 6 месечна възраст.
185. Основната функция на сълзите е да предпазват окото. Те съдържат естествени антибиотици, предотвратяват изсъхването на окото и съдържат определена доза мазнини, като по този начин се изпаряват по-бавно.
186. Сълзите имат сложен състав. Освен да овлажняват очите, те имат и бактерицидно действие. Съставът им е различен, в зависимост от причината, която ги е породила.
187. Явлението, при което вследствие на силна светлина човек губи способността си да вижда, се нарича „снежна слепота”.
188. Синият цвят на очите се дължи на изключително ниското съдържание на кафяв еумеланин в ириса.
189. Само 8% от световното население има сини очи.
190. Хората със сини очи са по-чувствителни на болка от останалите хора.
191. Мъжете страдат от далтонизмът около 10 пъти по-често, отколкото жените.
192. Женският глас се обработва в същата част на слуховата зона на мъжкия мозък, която отговаря и за възприемането на музиката. В женския глас има повече естествени „мелодии”, което го прави по-труден за обработка от главния мозък на мъжа. В резултат на усложненото възприемане, при мъжете могат да възникнат трудности с бързото разбиране на смисъла на различните фрази.
193. Хората, които имат слухови халюцинации, почти винаги „чуват” мъжки гласове. Вероятно причината за това е, че главният мозък среща затруднения при „синтезирането” на

женски глас, който е по-сложен в звуково отношение, и затова халюциниращите възприемат по-лесния за обработка мъжки глас.

194. Твърдението, че слепите хора чуват по-добре не е вярно! Изследвания показват, че слепите хора чуват слабите звуци не по-добре от останалите. Само че при тях по-добре е развита слуховата памет. Те по-бързо разбират смисъла на предложения на чужд език и също така по-добре определят източника на звука.
195. Човешкото ухо може да улавя най-различни честоти – от 20 Hz (по-ниски от басовите тонове на музикалните инструменти) до 20 000 Hz (далеч повече от най-високите тонове на пиколо-флейтата). Същевременно при този широк диапазон на слуха човек не улавя звука на кръвта, която тече по-кръвоносните съдове в главата и шийната област. Този звук обаче се намира в зоната на чуваемостта. Странно, нали? Учените все още нямат обяснение за тази загадка.
196. Когато говорим, звукът от гласа ни се пренася до слуха главно посредством костите, които променят неговия тембър. Ето защо много хора не разпознават собствения си глас, когато го чуят на запис. На него се запечатва само пренесеният по въздуха звук.
197. Звуците достигат до едното ухо с част от секундата по-бързо, отколкото до другото. Лявото ухо по-добре разпознава мелодиите от дясното. За професионалните музиканти пък дясното ухо държи „първенството”.
198. Носенето на слушалки само 1 час увеличава бактериите в ушите 700 пъти.
199. Човек може да създава звуци в диапазона от 85 до 1 100 Hz.
200. Най-силният звук, издаван от човек, е 119 dB. Той е по-силен дори от звука на рок-концерт.
201. Човек може да произнесе до 300 думи в минута. Любопитното е, че дори и с тази скорост той може да бъде разбран.
202. От 1977 г. до 1999 г. броят на легалните аборти в България е по-голям от броя на родените деца. От 2000 г. до 2011 г. броят на легалните аборти е около два пъти по-малък от броя на ражданията, което е обнадеждаващо.

ОПАЗВАНЕ НА

ОКОЛНАТА СРЕДА

1. Първата защитена природна територия в света е Националният парк „Йелоустоун” в САЩ, обявен през 1872 г.
2. Първата официално обявена защитена територия в България е резерватът „Силкосия” в Странджа, обявен през 1931 г.
3. Защитените територии и защитените зони в България заемат около 42% от площта на страната (съответно 5.3% и 36.9%).
4. Британецът Луис Пю преплува 1 km в студената минус 1.8°C вода на... Северния полюс за 18 минути и 50 секунди. По време на плуването 37-годишният мъж е бил само с плувки, очила и шапка. Целта била да се демонстрира въздействието на глобалното затопляне върху Арктика. Преди 10 години е било невъзможно да се плува на Северния полюс, защото повърхността на океана винаги е замръзнала. Сега между ледовете има пролуки с вода.
5. Преди 10 000 години горите са заемали 1/2 от повърхността на сушата.
6. Всяка секунда заради човешкото действие дъждовните гори по лицето на Земята намаляват с площ, равна на едно футболно игрище.
7. До момента е изсечена такава част от дъждовните гори в Южна Америка, която е с размерите на континента Европа.
8. В Централна Америка 90% от дъждовните гори вече са изсечени.
9. От заселването на Европа до късното Средновековие са унищожени около 80% от горите на континента.
10. От 1950 г. досега са изсечени 40% от горите в Хималаите.
11. Унищожаването на горите по света води до загубата на 50 млрд. тона плодородна почва всяка година.
12. 65% от горите днес са значително променени в резултат на човешката дейност.
13. Един декар гора премахва около 3.25 тона прах и газове годишно от заобикалящата я среда.
14. За отпечатването на вестниците в САЩ всяка седмица е необходима толкова хартия, колкото се получава от 500 000 дървета.
15. По данни на доклад на NASA в околоземната орбита се намират над 28 000 обекти от „космически боклук”, останал от човешката дейност.

16. Гигантска купчина боклук се е формирала във водите на Тихия океан в района между Хавайските о-ви и бреговете на Калифорния. Тя се нарича Голямата тихоокеанска камара и има два пъти по-голяма площ от щата Тексас – вторият по големина щат в САЩ с територия 678 051 km^2. Състои се от над 3.5 млн. тона отпадъци, 80% от които са пластмасови. „Островът” от боклук е открит през 1997 г., като оттогава всяка година площта му нараства с 80 000 km^2.
17. Големи струпвания от пластмасови отпадъци има както в Тихия, така и в Атлантическия и Индийския океан.
18. В океана пластмасови отпадъци може да се намерят дори на дълбочина 1 500 m.
19. Всяка година вследствие на пластмасовите отпадъци, изхвърляни в океаните, умират 1.5 млн. животни.
20. Европейският съюз произвежда 1.3 млрд. тона отпадъци годишно. На човек от населението се падат по около 3.5 тона.
21. Средностатистическият европеец изхвърля 2 kg битови отпадъци дневно – два пъти повече в сравнение с 1960 г.
22. Найлонова торбичка се ползва средно 20 минути, а се разгражда за 200 години.
23. Стъклената бутилка се разпада за 1 милион години.
24. Около 80% от отпадъците могат да се използват повторно.
25. От 1 250 kg алуминиеви вторични суровини се получава 1 тон алуминий.
26. 50% от хартията и стоманата, 43% от стъклото и 40% от несъдържащите желязо сплави, произвеждани в ЕС, се изработват от рециклирани материали.
27. Производството на един тон хартия от рециклирани суровини спасява до 17 дървета и използва 50% по-малко вода, отколкото производството на хартия от необработени фибри.
28. Преработката на 1 тон хартиени вторични суровини осигурява икономия на: 3.5 m^3 дървесина, 0.8 тона целулоза, 200 m^3 вода и 810 kW/h електроенергия.
29. Преработката на 1 тон пластмаса осигурява икономия на 2.2 тона нефт и 2 360 kW/h електроенергия.
30. Рециклирането на една алуминиева кутийка за напитки спестява толкова електричество, колкото е необходимо на един телевизор, за да работи три часа.

31. Използването на 1 тон стъклени трошки при производството на ново стъкло спестява 1.1 тона първични суровини и 40% по-малко количество енергия.
32. Около 2 млрд. души в света нямат достъп до безопасна за пиене вода.
33. Ако по време на миене на зъбите водата се спира, ще се изразходват около 7 литра по-малко.
34. Ако при бръснене не се спира водата, средно на ден се изразходват от 20 до 40 литра.
35. Хората в развитите страни използват 40 пъти повече енергия и изяждат 3 пъти повече храна, отколкото хората в слабо развитите.
36. Развитите страни използват около 30% от общата консумация на енергия.
37. Слънчевите лъчи доставят за един час толкова енергия, колкото цялото население на Земята изразходва за една година.
38. Транспортният отрасъл консумира около 35% от общото потребление на енергия.
39. 95% от транспорта по света е зависим от петрола.
40. Енергията, използвана за изпращането на реклами по пощата за един ден в САЩ, е достатъчна за отопление на 250 000 домакинства.
41. Ако всички британци перат с по-студена вода, спестената енергия ще бъде достатъчна за захранването на 500 000 домакинства.
42. Изкопаемите горива се добиват 100 000 пъти по-бързо от времето, необходимо за формирането им.
43. Населението на Америка представлява около 5% от цялото население на Земята, а използва около 26% от световната консумация на енергия.
44. През 2010 г. световното производство на енергия идва от следните източници: изкопаеми горива (78%), възобновяеми източници (18%), ядрена енергия (4%).
45. Само 10% от енергията, използвана от крушките с нажежаема жичка, произвежда светлина, останалото се отделя като топлина.

46. Телевизор, който е изключен в позиция „стендбай”, също изразходва електричество – до 30% от това, което използва по време на работа.
47. За всяка минута, в която вратата на фризера е отворена, са необходими 3 минути, след затварянето й за постигане на зададената предварително температура.
48. Микровълновите фурни са между 3.5 и 4.8 пъти енергийно по-ефективни, в сравнение с традиционните готварски печки. Ако приготвянето на едно ястие в микровълнова фурна струва 10 цента, то за приготвянето на същото нещо в традиционна печка ще са необходими 48 цента. Ако всички хора в Северна Америка използват изключително и само микровълнови печки за период от една година, ще се спести толкова енергия, колкото целият Африкански континент консумира за същия период от време.
49. 10% от стойността на сметката за електроенергия идва от електроуредите, оставени в режим „изчакване”: компютри, телевизионни приемници, музикални системи и др.
50. Енергоефективните електрически крушки консумират средно 80% по-малко енергия за осветление.
51. Всяко отваряне на вратата на готварската печка по време на готвене намалява температурата във фурната с 25–30%.
52. Пералнята и миялната машини изразходват около 25% от общата консумация на енергия в домакинството.
53. Около 90% от енергията, използвана от миялната машина, е необходима за подгряването на водата.
54. Миялната машина консумира около 15% от общото количество вода в домакинството.
55. Ако климатикът е настроен само с 1°C по-малко, това намалява годишния разход за ток с 1/10 и намалява емисиите на CO_2 с 240 kg годишно. Това обаче е възможно само ако жилищата отговарят на стандартите за енергийна ефективност.
56. Работещият през нощта компютър използва толкова енергия, колкото е необходима за принтирането на 800 страници формат A_4.
57. Прахът по електрическите лампи и замърсените стъкла на прозорците намаляват притока на светлина с около 10%.

58. Изборът на цветове влияе върху консумацията на енергия. Белите стени отразяват 80% от светлината, попадаща върху тях. Тъмните стени отразяват само 10%.
59. Разходите за енергия в домакинството могат да се намалят с около 30%, ако се използват енергийно ефективни продукти и уреди.
60. Приблизително 40% от общата консумирана енергия в едно домакинство е топлинна.
61. Около 15% от топлинната енергия, която консумира домакинството, се губи през пролуките на вратите и прозорците.
62. Разходите за отопление на жилището могат да се намалят с 10%, ако се постави изолация на стените и тавана и се уплътнят прозорците и вратите.
63. Ако се поставят двойни прозорци, разходите за отопление на жилището ще намалеят два пъти.
64. Между 15 и 30% от енергията, необходима за затопляне на водата, се изразходва за постоянното поддържане на зададената температура в бойлера.
65. Изгарянето на изкопаеми горива, с цел получаване на топлинна енергия, води до отделянето в атмосферата на CO_2 и други газове-причинители на глобалното затопляне.
66. През януари 1989 г. смогът в Мексико сити е бил толкова гъст, че учениците са били цял месец във ваканция.
67. В столицата на Китай – Пекин, през 3/4 от годината стойностите на праха във въздуха са над допустимите норми на Световната здравна организация.
68. Около 80 тона живак се отделят в атмосферата всяка година в резултат от производството на електроенергия. Живакът е най-токсичния тежък метал, който се отделя в атмосферата.
69. В атмосферата на всеки 24 часа се отделят средно 16 милиона тона CO_2.
70. Около 70–90% от общото количество отделени емисии в атмосферата идват от транспорта.
71. Около 45–50% от общото количество емисии азотен оксид, отделяни годишно в атмосферата, идват от транспорта.

72. Около 66% от емисиите CO_2, отделени от транспорта, се дължат на изгарянето на бензин, 16% от дизел и 15% от други горива.
73. При изгарянето на биодизел от царевица или рапица се отделят от 50 до 70% повече парникови газове от конвенционалните фосилни горива.
74. Азотният оксид е 296 пъти по-силен парников газ от въглеродния диоксид.
75. Азотните оксиди, отделящи се при производството на найлон, имат 310 пъти по-вредно парниково въздействие върху атмосферата от CO_2.
76. Озонът е силно токсичен за човека. Той се получава като страничен продукт при работата на лазерните принтери и копирната техника. Нищожно малки концентрации от него (0.00001 обемни процента) за 10 минути оказват същото вредно въздействие, както 250 рентгена радиация.
77. Само за един презокеански полет се изразходват от 50 до 100 тона кислород.
78. Минералът перидотит може да служи като естествена „попивателна” на въглеродния диоксид в атмосферата и то в огромни количества. Той съдържа калций, който при атмосферни условия взаимодейства с CO_2 от въздуха, образувайки калциев карбонат (варовик).
79. През 1972 г. в САЩ е проведен конкурс за най-добър градски автомобил. От общо 63 автомобили, работещи с различно гориво, печели германският „Фолксваген” с водороден двигател.
80. В холандския град Хенгело улица е покрита частично с павета, пречистващи въздуха. Паветата съдържат титанов диоксид, който с помощта на Слънцето преобразува азотните оксиди, отделяни от автомобилите, в нитрати.
81. Канадската компания „Element Four” през 2008 г. патентова и произвежда устройство за производството на питейна вода чрез извличането на влагата от въздуха. Изобретението, наречено „WaterMill”, се захранва с толкова ток, колкото консумират 3 електрически крушки.
82. Първият в света, почти изцяло екологически чист мобилен телефон „Blue Earth” е създаден от „Samsung”. Той е

изработен от рециклирана пластмаса и има слънчева батерия с резервно захранване, което се включва при падането на основната батерия. На екотематика е и уникалният потребителски интерфейс, който буквално на всяка крачка напомня на собственика си, че трябва да опазва околната среда.

83. 15-годишната Сароджини Махаджан о т Индия е авто р на идеята мобилните телефони да се зареждат от енергията на собственото ви сърце. Това ще става посредством специална гривна на китката, която да преобразува ударите на пулса в електрически импулси.
84. Новите автомобилни фарове по технологията „Ecolumination”, работят с високочестотни вълни, които захранват кварцови или керамични безелектродни лампи. Светлината е по-силна, а консумираната електроенергия – по-малко. Себестойността им е по-ниска от всички съществуващи в момента технологии за автомобилни светлини, включително и светодиодните.
85. Най-екологичният небостъргач в света е „Bank of America Tower” в Ню Йорк. Използваните при строителството му технологии му осигуряват най-високия, „платинен” рейтинг на Американският съвет за екологично строителство.
86. Изследване за дълготрайността на следите от човешкото присъствие, публикувано в списание „New Scientist”, показва следните резултати: През първите 20 години, под гъстата покривка от естествена растителност ще се изгубят всички обработваеми земи, пътищата в селата и малките градчета. За разрушаването на пътната настилка в големите градове ще е нужно повече време – около 50 години. Конструкциите от метал и стъкло, характерни за съвременната архитертура, ще се разпаднат след 200 години. Тухлените, каменните и бетонни сгради ще издържат малко по-дълго. След 1 000 години природата ще се възстанови до състоянието си от прединдустриалната епоха. Всичко, построено от човека, ще бъде заличено в рамките на 20 000 години. Създадените от човека химикали, специално тези от перфлуорен тип, ще се разпаднат след 200 000 години. Най-дълго от всичко за човека ще напомнят необработените радиоактивни отпадъци, които ще продължат да бъдат опасни около 2 млн. години.

ЗАКОНОДАТЕЛСТВО

Забележка: Някои от законите са действали само в миналото, а други са в сила и днес.

1. Преди 4 000 години наказанието в Египет за убийство на котка било смърт.
2. Инквизицията осъждала на смърт жени, които били смятани за вещици. Интересното е, че жените над 50 kg били оправдавани, тъй като се е смятало, че с такова тегло не може да се лети на метла.
3. Едно от „неоспоримите” доказателства в лова на вещици през Средновековието било, че при пробождане с нож те не изпитват болка и не остават почти никакви следи. Тайната се състояла в мнимо пробождане с нож, чието острие потъва в дръжката, щом бъде допряно до тялото.
4. По време на чумната епидемия в Европа, Папата прокарал закон да се казва „Бог да те благослови!” на някой, който кихне. Тогава се е вярвало, че когато хората кихат, те изхвърлят злото от тялото си.
5. През 1726 г. Британският парламент отменил Рождество.
6. Наполеон екзекутирал стотици математици и физици с обяснението, че причиняват неприятности на държавата.
7. В шест страни в света е незаконно да кръстиш момиче с момчешко име и обратно.
8. Австралийските депутати постановили, че продуктите от крокодили, стриди и скариди, от гледна точка на закона, вече ще се смятат за „рибни продукти”. По този начин правителството на Австралия ще може да наложи върху тях нормите за експортен и санитарен контрол.
9. В Австралия е незаконно да се носят розови панталони в неделя следобед.
10. В Нова Зеландия на котките не се разрешава да излизат от къщи без три звънчета на шията.
11. В Индонезия наказанието за мастурбиране е обезглавяване.
12. В Сингапур има забрана за дъвченето на дъвка.
13. Според сегашното законодателство в Китай, бебето получава фамилията или на бащата, или майката.
14. В Бахрейн лекар-гинеколог от мъжки пол може да преглежда пациентката само ако при прегледа използва огледало.

15. В Узбекистан билярдът е забранен от 2002 г.
16. Правителството на Саудитска Арабия решило на камилите да се сложат фарове или светоотражателни елементи, които да се забелязват отдалече. Причината за подобни мерки е увеличаването на произшествията с камили по пътищата на Саудитска Арабия.
17. В Саудитска Арабия лекарите мъже нямат право да преглеждат жени.
18. В Саудитска Арабия на жените е забранено със закон да стават лекари.
19. Според британски закон, прокаран през 1845 г., опитът за самоубийство бил углавно престъпление, който се наказвал... с обесване.
20. През 1837 г. британски съдия отсъдил, че ако мъж целуне жена против нейната воля, тя има законното право да му отхапе носа.
21. През периода от 1865 до 1896 г. във Великобритания е действал закон, според който пред всеки автомобил задължително трябва да се движи пешеходец, който да размахва червен флаг.
22. Главата на всеки мъртъв кит, открит на британския бряг, принадлежи на краля. Опашката, от друга страна, принадлежи на кралицата – в случай, че се нуждае от костите за своя корсет.
23. Във Великобритания мъж, на когото му се приходи по „малка нужда” на публично място, може да се облекчи само ако насочи струята към задното колело на превозното си средство и държи дясната си ръка върху него.
24. Във Великобритания бременна жена може да се облекчи където поиска – дори и в шлема на полицай, ако обстоятелствата го изискват.
25. Във Великобритания е незаконно да умрете в сградата на парламента. Причината – на всеки, починал там, се полага държавно погребение.
26. В Англия на всяко момче на възраст под десет години е забранено да наблюдава гол манекен.

27. Корабите на британската кралска флота, влизащи в пристанището на Темза в столицата, са длъжни да доставят бъчва ром на управителя на Лондонската кула.
28. Незаконно е за членовете на парламента да влизат в обществена сграда с ризница.
29. Всеки англичанин от мъжки пол на възраст над 14 години трябва да прекарва два или повече часове в упражнение по стрелба с лък под наблюдението на местното духовенство.
30. Поставянето на пощенска марка с лика на кралицата (или краля) наобратно се смята за предателство.
31. Незаконно е една лейди да яде бонбони в публично превозно средство.
32. В Англия оставянето на багаж без наблюдение е акт на тероризъм.
33. Всички лебеди в Англия са собственост на кралското семейство.
34. Според британския закон за данъчни облекчения от 2006 г. е противозаконно да не кажете на данъчния инспектор нещо, което не искате той да знае, въпреки че можете да не му казвате неща, които нямате нищо против той да знае.
35. В Ланкашир, Великобритания, не се позволява на човек, помолен от полицай да спре на брега на морето, да подстрекава куче да лае.
36. В Ливърпул, Англия, е незаконно жена да е гола до кръста публично, с изключение на служителките в магазин за тропически рибки (явно тогава е в ролята на русалка).
37. В Лондон е незаконно човек да спира такси, ако е болен от чума.
38. На лондонските таксита се забранява да превозват кучета, зайци и трупове.
39. В Лондон гостите на града могат да гласуват в местните избори.
40. На почетните граждани на Лондон се позволява да преведат стадо овце през Лондонския мост, без да плащат такса.
41. На почетните граждани на Лондон е позволено да прекарат гъски през Чийпсайд.
42. В Йорк е законно да убиеш шотландец в рамките на старите градски стени, но само ако той носи лък и стрела.

43. В Хърфорд, Англия, не може да се стреля с лък по хора от Уелс в катедралата в неделя.
44. В Честър, Англия, е разрешена стрелбата с лък по хора от Уелс извън градските стени след полунощ.
45. Граждани на Уелс не могат да влизат в град Честър преди изгрев и да остават след залез слънце.
46. В Ирландия всеки, който се опитва или упражнява някаква магия, вълшебства, заклинания или твърди, че има познания в областта на окултното или ги упражнява като свой занаят, ще получи едногодишна присъда и ще бъде задължен да се държи прилично.
47. В Шотландия не може да се лови риба в неделните дни.
48. В Шотландия е незаконно притежателят на крава да пие алкохол.
49. В Шотландия чудовището от Лох Нес е поставено под закрила през 80-те години на XX в.
50. В Шотландия ако някой почука на вратата и поиска да използва нощното ви гърне, трябва да бъде пуснат в къщата.
51. В Исландия е противозаконно да имаш куче.
52. В Дания преди запалването на колата, трябва да се проверят светлините и спирачките, и да се подаде сигнал с клаксона. Също така трябва да се провери дали няма деца под колата.
53. В Дания фаровете трябва да са включени всеки път, когато автомобилът извършва маневра, за да се различава от паркираните коли.
54. При шофиране е необходимо пред колата да върви човек с флагче, за да предупреждава конете, теглещи каруци, че наближава МПС.
55. В Дания ако кон тегли карета и при опит за разминаване с кола се смути, собственикът на колата е длъжен да даде път и ако е необходимо... да скрие своето МПС.
56. Бягството от затвора не е незаконно, но ако беглецът бъде хванат, той е длъжен да излежи остатъка от своя срок.
57. В Дания всеки навес, прибавен към сграда, увеличава стойността ú 15.5 пъти в сравнение с цената за построяването на добавката.
58. Във Франция има закон, забраняващ продаването на кукли с нечовешки лица – например извънземни.

59. Във Франция в часовете между 8 сутринта и 8 вечерта, 70% от музиката по радиото трябва да бъде на френски език.
60. Във Франция е забранено целуването около жп бариера. Причината – двойките, загинали от преминаващите влакове.
61. Във Франция нямате право да наричате прасето си Наполеон.
62. В Антиб, Франция е незаконно да се снимат полицаи или полицейски коли, дори ако те са само фон.
63. В градчето Льо Лаванду от 2000 г. е забранено на жителите да умират, без преди това да са резервирали гроб. Просто гробището било препълнено.
64. Според германското законодателство е забранено на група пешеходци да ходи в маршова стъпка по мостове. Законът трябвало да попречи през войната стотиците маршируващи войници да причинят срутване на малки мостове.
65. През XVIII в. всеки гражданин на Хановер, който не убие определен брой врабчета, трябвало да плаща Данък „врабче“. Вероятно защото не е имало достатъчно котки, които да изгонят птиците от зърнените посеви на града. Един век по-късно явно вече имало прекалено много котки, защото бил въведен Данък „котка“.
66. В Бавария, Германия, от 2008 г. е забранено да се танцува на празника Хелоуин, за да се осигури спокойствието на Вси светии на следващия ден.
67. Според федералното министерство на финансите в Германия смъртта не може да се разглежда като „трайна нетрудоспособност“. Тази странна клауза цели да попречи нечия смърт да се използва като основание за данъчно облекчение.
68. В Швейцария е забранено сушенето на дрехи в неделя.
69. В Швейцария е забранено миенето на кола в неделя.
70. През 1471 г. в Базел, Швейцария, една кокошка е обвинена, че е „въплъщение на дявола”, след като снесла ярко оцветено яйце. Кокошката е изправена пред съд, призната е за виновна и... е изпечена.
71. Незаконно е в Швейцария в апартаментите да се пуска силно водата в тоалетната след 22.00 часа.

72. В Швейцария е незаконно да се произвежда, складира и продава абсент (вид алкохол), но е законно консумирането му.
73. Ако шофьор в Швейцария забрави ключовете вътре в колата и я напусне отворена, ще бъдеш наказан.
74. Първите правила за движение на автомобили в Италия изискват в селските райони да се шофира в дясната лента, а в градските – в лявата. Например в Милано тази практика съществува до 1926 г.
75. В Италия е незаконно да се упражнява шарлатанство.
76. Всеки мъж в Италия, който носи пола, може да бъде арестуван.
77. В Италия удрянето с юмрук се счита за углавно престъпление.
78. В Парагвай дуелирането е разрешено, но само ако двете страни са регистирани донори на кръв.
79. В канадската провинция Съскачеуан е забранено да се гледат екзотични танци и да се пие алкохол едновременно.
80. В Сан Салвадор пияните шофьори могат да бъдат наказани с разстрел.
81. На Хавайските острови на гражданите не е разрешено да си поставят монети в ушите.
82. Закон на Военноморските сили на САЩ забранява носенето на червен химикал, молив или маркер на капитанския мостик. През нощта на корабите свети „червена светлина”, ако случайно маркирате плитчините с червено, няма да ги видите на тази светлина. Едно от най-големите морски бедствия се е случило в края на 20-те години на XX в., когато цяла флотилия засяда в плитчините, които са били маркирани с червен химикал.
83. Американската междущатска пътна система изисква една миля на всеки пет да бъде права. Тези отсечки могат да се използват като временни летища по време на война или в други спешни случаи.
84. През 1916 г. в гр. Ъруин, САЩ осъдили на обесване слон заради убийството на човек.
85. Престъпление е да се отвори чадър близо до кон в Ню Йорк.

86. От 1916 г. в САЩ е забранено изпращането по пощата на цяла сграда, след като мъж изпратил 40 000-тонна тухлена къща в Юта, за да избегне високите такси за превоз на товари.
87. В Айова е забранена целувка, която продължава повече от пет минути.
88. В Алабама е забранено шофирането с вързани очи.
89. В Алабама има закон, който забранява да се влиза в църква с изкуствени мустаци, ако те могат да се сторят смешни на останалите богомолци.
90. В Алабама, Аризона и Джорджия е строго забранено във вана да се държат магарета.
91. В окръг Джаспър, Алабама, мъжът има пълно право да налага съпругата си с пръчка, но само при условие, че диаметърът на пръчката не превишава диаметъра на палеца му.
92. В Аляска е незаконно да събудите мечка с цел да я снимате. В същото време обаче е напълно законно да я застреляте, докато спи.
93. В Арканзас учителките, които си подстригват косата късо, нямат право на повишение на заплатата.
94. В Арканзас е строго забранено във вана да се държат крокодили.
95. В Арканзас мъжът има право да бие съпругата си, но не повече от веднъж месечно.
96. Във Вирджиния Бийч, Вирджиния, ако сте пиян и не шофирате колата си, но този, който кара колата ви също е пиян, и двамата може да ви обвинят за шофиране в нетрезво състояние.
97. В Салем, Вирджиния, е имало закон, който забранявал да излизате от къщи, без да знаете къде отивате.
98. Жените в щата Върмонт могат да носят зъбна протеза само след писмено разрешение от съпрузите си.
99. В Джорджия е забранено жирафи да се връзват на улични фенери.
100. В Джорджия мъжете нямат право да се доближават до гърба на друг мъж. Законът е в рамките на борбата с хомосексуализма.
101. В Гейнсвил, Джорджия – световната столица на пилето, е противозаконно да ядете пиле с вилица.

102. Във Вързмонт и Западна Вирджиния е забранено свиркането под вода.
103. В Западна Вирджиния по закон никой няма право да отхапе от хамбургера на друг човек.
104. В Илинойс жените, които тежат над 90 kg, не могат да яздят коне по къси панталони.
105. В Индиана е забранено да се влиза в театралния салон, ако човек е ял чесън преди по-малко от четири часа.
106. В Индиана не бива да се къпете във вана в периода между октомври и март.
107. От 1984 г. в град Спейдс, Индиана, отварянето на консерви с огнестрелно оръжие се наказва с 3 месеца затвор.
108. На територията на целия щат Индиана числото „пи” официално е равно не на 3.1415, а на 4.
109. В Канзас щатският закон задължава пешеходците, които пресичат магистрала през нощта, да носят светлоотразители.
110. В Кентъки е незаконно да се носи скрито оръжие, ако е по-дълго от 6 фута (180 cm).
111. В Кентъки ви трябва разрешително, ако искате да се разхождате гол из собствеността си.
112. В Калифорния е забранено каубойски ботуши да носят лица, които не притежават поне две крави.
113. В Калифорния е забранено моторни превозни средства, в които... няма шофьор, да се движат с повече от 100 km/h.
114. В Калифорния не можете да поставите капан за мишки без да имате разрешително да лов.
115. В Калифорния не е разрешено да се къпят две бебета едновременно в едно корито.
116. В Калифорния е забранено чупенето на повече от три чинии дневно.
117. В Лонг Бийч, Калифорния, псувните на голф-игрището са строго забранени.
118. В Лос Анджелис, Калифорния, мъжете имат право да бият жените си с ремък. Ширината му не трябва да е по-голяма от 5 cm. В противен случай е нужно съгласието на жената.
119. В Пасадена, Калифорния, е незаконно секретарката да остава сама с шефа си в една стая.

120. В Ривърсайд, Калифорния, има стар закон, който обявява целуването за противозаконно, освен ако двамата не избършат устните си с розова вода.
121. В град Боулдър, щата Колорадо, е незаконно да се убие птица в рамките на града или да се „притежава” домашен любимец. Според нормативните актове гражданите на Булдър са само „гледачи на домашните животни”.
122. Местен съд задължил жителите на Денвър, Колорадо, да осигуряват габаритни светлини за котките си, които се разхождат нощем.
123. В Лоугън Каунти, Колорадо, е незаконно мъж да целуне жена, докато тя спи.
124. В Кънектикът пешеходците нямат право да пресичат улицата на ръце.
125. В Маями е забранено да се карат велосипеди, които нямат звънци. Същевременно е забранено велосипедистите да използват звукови сигнали.
126. В Мейн дори и днес мъжете са длъжни да влизат в църквата за литургия с оръжието си, в случай че индианците решат да смутят церемонията.
127. В Мичиган е забранено храненето по време на къпане в океана.
128. В Мичиган по закон мъжът притежава косата на жена си.
129. В Ню Джърси могат да арестуват всеки, който мляска в ресторант.
130. В Ню Йорк не може да се изтупва килим през прозореца.
131. Пушачите в Ню Йорк не само че не могат да пушат на работа, но и не могат да палят цигара на по-малко от 30 m от входа на обществена сграда.
132. В Ню Орлиънс е забранено да се връзват алигатори за пожарните кранове.
133. Закон в Ню Хемпшир забранява да потропвате с крак, да клатите глава или по какъвто и да е друг начин да си тактувате в таверни, ресторанти и кафенета.
134. Пенсилвания е първият щат, който легализира вещерството.
135. В Пенсилвания шофьорите, които карат нощем по селски път, са длъжни всяка миля да спират и да изстрелват сигнални

ракети. Те могат да продължат едва след 10 минути, когато са се уверили, че на пътя няма други коли или животни.

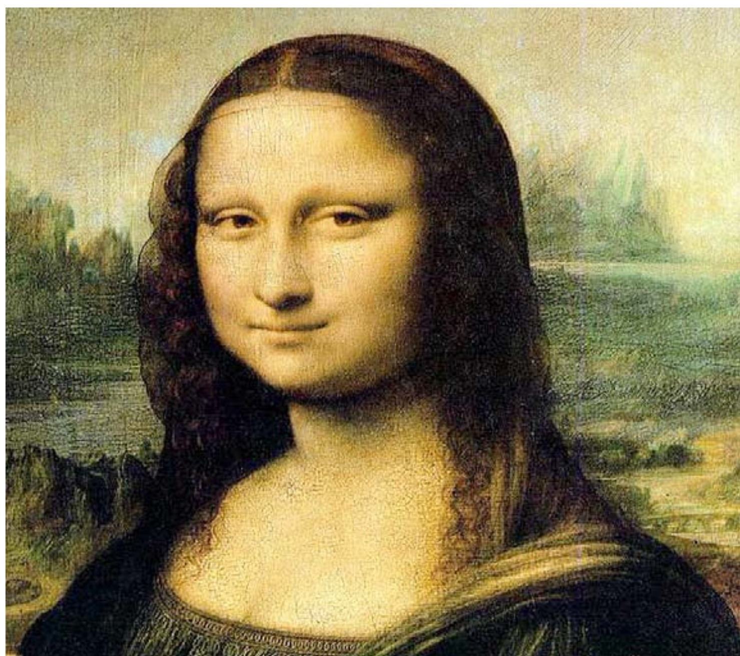
136. В Оклахома на кучетата било забранено да се събират на групи по повече от три, ако нямат специално разрешение от властите.
137. В американския щат Охайо на жените е било забранено да носят лачени обувки, защото могат да отразят бельото им.
138. В Охайо е незаконно да ви свърши бензина.
139. В Охайо е подсъдимо жена да живее в къща с повече от четири жени. Забраната била приета в рамките на борбата с проституцията.
140. В Охайо жена може да попадне в затвора, защото е кърмила на улицата.
141. В Охайо е забранено да напиете риба с алкохол.
142. В Кливлънд, Охайо е незаконно да ловиш мишки без ловен лиценз.
143. В Полдинг, Охайо, на служителите на закона е позволено да ухапят куче, за да го укротят.
144. В Сейнт Луис на пожарникарите не се разрешава да спасяват жени по пеньоари, нощници или с оскъдно облекло.
145. В Тексас е противозаконно да се дои чужда крава.
146. Забранено е върху крава да се рисуват графити.
147. В Тексас е забранено да се стреля по бизони от втория етаж на хотелите.
148. В Тексас ходенето без обувки е възможно само със специално разрешение, за което трябва да се платят 5 долара.
149. В Тексас престъпниците са задължени да дадат 24-часово предупреждение (устно или писмено) на своите жертви, като им обяснят естеството на предстоящото престъпление.
150. В Тексас е забранена цялата „Енциклопедия Британика”, защото съдържа описание как да си направите бира вкъщи.
151. В Тексас е прекалено облекчена процедурата за сключване на брак – достатъчно е желаната жена да бъде представена три пъти пред приятели на мъжа като съпруга, за да се превърне в такава.
152. В Хюстън, Тексас, не можете да купите бира след полунощ в неделя, но можете да купите по всяко време в понеделник... веднага след полунощ в неделя.

153. Тенеси според законите е рай за чревоугодниците. Там е позволено да се яде всичко, което човек удари със собствения си автомобил на пътя.
154. В Тенеси за бордей се смята дом, където живеят повече от 8 жени.
155. В щата Флорида, ако неомъжена жена скача с парашут в неделя, може да бъде арестувана.
156. Във Флорида жените могат да бъдат глобени, ако заспят под сешоара, както и собственикът на фризьорския салон.
157. Във Флорида за паркиране на слон е забранено да се взема по-голяма такса от тази, която се взема за паркиране на автомобил.
158. Във Флорида децата могат да четат „Хари Потър“ само с писмено разрешение от страна на родителите.
159. В Маями, Флорида, е незаконно да се кара скейтборд в полицейските управления.
160. В град Пенсакола, Флорида, всяка жена, загинала заради невнимателно използване на електрически уреди в банята, трябва да бъде глобена със 100 долара.
161. В Чикаго е престъпление да се храниш в горящ дом.
162. В Южна Каролина всеки, който е собственик на „неодушевено транспортно средство”, трябва да спре 30 m преди кръстовище и да стреля във въздуха.
163. Ако мъж от Южна Каролина обещае на една жена, че ще се ожени за нея, той е задължен от закона да го направи.
164. В Юта е забранено да се ругае в „присъствието” на покойник.
165. В Юта не е забранено да се притежава ядрено взривно устройство. Но пък изрично е забранено то да се използва.
166. През 1990 г. Върховният съд на Кувейт признал за незаконна търговията с миди, сравнявайки я с хазартна игра. Съдът обърнал внимание на това, че всеки купувач може да се надява при отварянето на мидата да открие вътре бисер. А това напомня хазартна игра.
167. Австралийски съд наложил на една фирма да възстанови всички разходи на неин сътрудник за лечението на травма, получена на работното място. Оказало се, че служителят си изкълчил челюстта, докато се прозявал, защото работата била извънредно скучна.

168. В Япония мъж си изкарвал хляба, като дразнел кучетата на местните богаташи, те го хапели, а той получавал компенсации от техните стопани. Когато го хванали, съдът го уличил в 4 престъпления: нарушение на обществения ред, изнудване, изтезаване на животни и неплатени данъци за тези доходи.
169. Чиновник в белгийска община заявил, че неговият началник трудно брои до десет. Когато тези слухове стигнали до самия началник, той се обърнал към съда. Съдът осъдил чиновника на 3 месеца затвор за разгласяване на служебна тайна.
170. Във френския град Лион било разглеждано дело за съпружески скандал. Съдът признал, че съпругата е еднакво виновна, но осъдил мъжа, защото по време на кавгата отрязал косата на жена си, без да има лиценз за коафьор.
171. На испанския остров Палма де Майорка осъдили пощальона Габриел Гранадос. Обвинението поискало за подсъдимия 384 912 години лишаване от свобода за извършени 42 768 серийни престъпления. Престъпленията били недоставяне на писма.
172. В американски съд за малолетни осъдил 16-годишен ученик да заплати парична компенсация на директора на училището, защото го простудил. А ученикът просто му съборил перуката.
173. Американска компания пуснала на пазара партида панталони с популярни в САЩ рисунки. Те се харчели доста добре, но изведнъж се появили агенти на ФБР и конфискували всички панталони, а производителите им дали под съд, обвинявайки ги в тежко престъпление – фалшифициране на банкноти. На панталоните били изобразени долари.
174. Съдът в един американски щат глобил фермер с $517, защото набил жена си и тъщата. Относно странната сума съдията пояснил, че $500 е размерът на глобата, а $17 са налог за развлечения.

НЕИЗВЕСТНО ЗА

ИЗВЕСТНИТЕ

1. Първият фараон-строител на пирамиди е Зосер (около 2700 г. пр. Хр.).
2. Балсамирането и разкрасяването на фараоните след смъртта им отнемало до 70 дни.
3. Първият сборник със закони е създаден от цар Хамурапи (1792–1750 г. пр. Хр.) във Вавилон.
4. В Месопотамия за смърт на пациент лекуващият лекар е наказван със смърт, а за ослепен пациент – с ослепяване.
5. Първата жена-владетел в историята е Хатшепсут. Тя управлява Египет в периода 1473–1458 г. пр. Хр.
6. Цар Соломон имал над 700 жени и 300 наложници
7. Александър Македонски помнел имената на всичките си воини.
8. Александър Велики се възкачва на трона едва 20-годишен. Само за 11 години той създава най-голямата империя в Древността с граници река Дунав, Адриатика, Египет, Кавказ до река Инд. Основава 20 града, между които Александрия в днешен Египет, Херат и Кандахар в днешен Афганистан.
9. Ханибал умира през 183 г. пр. Хр. в изблик на ярост при новината, че римляни са дошли да го убият.
10. Римският писател и философ Сенека е можел да повтори 2 000 думи, между които няма логическа връзка.
11. При обсадата на Сиракуза от римляните по време на Втората пуническа война Архимед до такава степен е погълнат от научните си занимания, че дори не разбира кога вражеските войски превземат града и загива в последвалото клане.
12. Клеопатра се омъжила за родния си брат Птоломей.
13. Римският император Юлий Цезар винаги носел на главата си венец, за да скрие прогресиращата си плешивост.
14. Юлий Цезар и персийският цар Кир са познавали по лице и по име около 30 000 свои войници.
15. Римският император Калигула обявил война на... бога на моретата Посейдон. Той заповядал на войниците си да забиват копиятата си в морската вода.
16. Калигула провъзгласил коня си за сенатор на Рим. Конят разполагал с 20 роби, огърлица от скъпоценни камъни и често се хранел с овес, окъпан в злато.

17. Римските императори Калигула и Нерон били толкова мразени, че периодите на управлението им са заличени от официалните римски регистри.
18. Римският император Нерон се оженил за мъж – един роб на име Скорус.
19. Нерон ядял големи количества праз, за да запази гласа си от пресипване.
20. По заповед на император Нерон римските легионери редовно получавали чесън за... поддържане на бойния дух.
21. В историята е останал споменът за „розовия пир” на император Нерон. През цялото време над гостите падали венчелистчета от рози. Удоволствието си имало и цена – 1 тон злато.
22. Римският император Хелиогабал, прочут със своята жестокост, убил всичките си приближени, като ги поканил на пиршество, след което наредил да заключат вратите и да засипят отгоре гостите със стръкове от рози.
23. През 800 г. Карл Велики основава Свещената Римска империя. Тя съществува до 1806 г.
24. Абдул Касим Исмаил – великият везир на Персия (X век), навсякъде ходел със своята библиотека. Ако тръгвал на път, библиотеката го следвала. 117 хиляди книжни тома, подредени по азбучен ред, се превозвали от камили.
25. През XI век Бенедикт IX станал папа на 20-годишна възраст.
26. Йоан е единствения от дванадесетте апостоли, който е умрял от естествена смърт.
27. Първият университет в света е създаден през 1087 г. в Болоня.
28. Речникът е изобретен от италианеца Амброджо Калепино през 1502 г.
29. Свети Патрик, покровителят на Ирландия, не е ирландец.
30. Последният кръстоносен поход бил изцяло от деца. През 1212 г. хиляди невъоръжени деца се отправят към Светите земи, вярвайки, че невинността им е щит срещу неверниците. Повечето от тях загиват по пътя или са продадени като роби.
31. Монголският завоевател Тимур (1336–1405) бил наричан Тимур Куция, тъй като имал вроден дефект на лявото стъпало.

32. Тимур увековечил своите победи като построил деветметрова пирамида от главите на своите жертви. Той дори играел на поло с черепите на убитите от него хора.
33. Когато през XVI в. Кортес акостира на мексиканския бряг, той изгаря корабите си. Малобройната му армия, състояща се от 508 войници и 100 моряци, е имала само две възможности – победа или смърт. Въпреки това той успява да завладее огромната империя на ацтеките с помощта на местни бунтовници.
34. Младият Леонардо да Винчи получава първото си признание като художник още на 20 г. Той бил един от първите, които се осмелили да използват маслени бои вместо традиционната живописна техника с яйчена темпера. Майсторът, при който тогава чиракувал, бил поразен и дори заявявил на чираците си, че занапред Леонардо ще рисува лицата, а самият той повече няма да пипне четка.
35. Леонардо да Винчи комбинирал увлечението си по анатомия и страстта си към механиката и стигнал до извода, че може да се създаде машина, която да се задвижва сама. Факт е, че в наши дни някои високотехнологични роботи в станциите на НАСА са директно заимствани от рисунките на Леонардо.
36. Леонардо да Винчи е можел да пише с едната ръка и едновременно с това да рисува с другата.
37. Галилео Галилей пръв използва махалото за отмерване на времето.
38. Винсент Ван Гог нарисувал първата си картина на 27-годишна възраст.
39. Ван Гог продал приживе само едно свое произведение – картината „Red Vineyard at Arles".
40. На Моцарт било нужно само един път да чуе музикално произведение, за да го изпълни и дори запише с ноти.
41. Моцарт започва да композира на 5-годишна възраст, а на 6 вече свири пред австрийската императрица.
42. Освен гениален композитор Моцарт от малък е недостижим диригент, цигулар, органист и певец. Огромното му творчество включва: 22 опери, 50 симфонии, 7 концерти за цигулка и оркестър, 25 концерти за пиано и оркестър, сонати за цигулка, за пиано и за орган, 23 квартети, 8 квинтети, 70

вокално-симфонични творби, арии, дуети, терцети, 4 серенади, дивертименти и други концертни ансамбли, 30 песни, 4 кантети, 2 оратории, 18 меси и 1 реквием.

43. За да бъдат преписани всички произведения на Моцарт, са необходими 35 години – толкова, колкото е и продължителността на живота му.
44. Когато написва своята знаменита Девета симфония, Бетховен бил абсолютно глух.
45. Писателят Чарлз Дикенс винаги спял с главата на север.
46. Артър Конан Дойл, автор на поредицата за Шерлок Холмс, бил по професия офталмолог (лекар по очни болести).
47. Знаменитият руски композитор Александър Бородин бил и уважаван професор по химия в Петербург.
48. Йохан Себастиан Бах приживе е почитан не като композитор, а като виртуозен изпълнител на орган и клавесин. След смъртта му музиката му бързо излиза от мода и се изпълнява все по-рядко.
49. Йохан Себастиан Бах имал единайсет деца.
50. П. И. Чайковски е бил женен само единайсет седмици.
51. Наполеон – знаменитият френски император, не е роден във Франция. Родното му място е Корсика, а родителите му са италианци.
52. През своята военна кариера Наполеон печели повече от 60 сражения.
53. Националното знаме на Италия е било разработено от Наполеон Бонапарт.
54. Наполеон Бонапарт се страхувал от котки.
55. Александър Бел – изобретателят на телефона, никога не се обадил на своята жена и на майка си – те били глухи.
56. Исак Нютон напуснал училище, защото майка му го помолила да стане фермер.
57. Томас Едисон направил над 1 300 открития и има 1 093 патенти на свое име.
58. Томас Едисон имал колекция от 5 000 екземпляра птици.
59. Мария Кюри е първият човек, който е награден с две Нобелови награди в две различни области.
60. Мария Кюри, която два пъти получавала Нобелова награда, не била член на Френската Академия само защото била жена.

61. Алберт Айнщайн – един от най-великите учени за всички времена, не е говорил до 3-годишна възраст. Въпреки това на 12 години вече разбирал Евклидовата геометрия.
62. Като служител в Швейцарското бюро за патенти, Алберт Айнщайн приел документите за патентоване на шоколада „Тоблерон”.
63. Когато знаменитият немски физик Алберт Айнщайн умрял, неговите последни думи си отишли с него. Медицинската сестра, която била до него в предсмъртния му час, не знаела немски език.
64. След смъртта на Айнщайн, мозъкът му бил взет и съхраняван от лекаря Джон Харви.
65. Авторката на криминални романи Агата Кристи изучила действието на отровите, докато работела като медицинска сестра по време на Втората световна война.
66. Едгар Алън По е първият автор на детективски романи.
67. Чарли Чаплин е губил на конкурс за двойници на Чарли Чаплин.
68. Писателката Хелън Келър, която не можела да вижда и чува, имала толкова остро обоняние, че можела да разпознае приятелите си по миризмата им.
69. Основателят на теорията на комунизма Карл Маркс никога не е бил в Русия. Маркс е роден в Германия. Живял е във Франция и Англия, където написал знаменития „Комунистически манфест”.
70. На руската флота са били необходими цели 7 месеца, за да достигне Япония през 1905 г. Японската флота успява да я унищожи само за 36 часа.
71. Северният полюс е покорен от Робърт Пиъри през 1909 г. след цели осем експедиции.
72. Южният полюс е покорен за първи път на 14 декември 1911 г. от експедиция, предвождана от Роалд Амундсен.
73. На 16 октомври 1912 г. Радул Милков и Продан Таракчиев първи в света извършват въздушна бомбардировка.
74. През 1938 г. вестник „Тайм” избира Адолф Хитлер за „Личност на годината”.
75. Уинстън Чърчил знаел наизуст произведенията на Шекспир.

76. Принцесата на Великобритания Елизабет, по-късно кралица Елизабет II, през 1945 г. започва служба в армията като шофьор.
77. През 1948 г. СССР блокира доставките към Берлин по земя. Въпреки това доставките продължават по въздуха. Те са толкова интензивни, че на площад Темпелхоф каца по един самолет на всеки 4 секунди. Въпреки усиления трафик, за период от 5 месеца има само един инцидент.
78. Джон Кенеди можел да прочете изцяло 4 вестника за 20 минути.
79. Роналд Рейгън е издигнат за президент на 69-годишна възраст.
80. Шампионът по свободна борба българинът Дан Колов е спечелил 1 497 и е загубил само 3 от 1 500 официални мача с противници от 5 континенти.
81. Разрушаването на Берлинската стена започва, когато граждани започват да сриват цели секции от нея на 9 ноември 1989 г.
82. Бил Гейтс печели $250 всяка секунда. Това прави около $20 милиона на ден и $7.8 милиарда годишно.
83. Ако Бил Гейтс изпусне на земята $1 000, няма смисъл да си прави труда да се навежда, за да ги вземе, защото вече ще ги е спечелил отново.
84. Бил Гейтс може да дари по $15 на всеки човек на планетата и въпреки това ще му останат $5 милиона в сметката.
85. Ако Майкъл Джордан не яде и не пие и поддържа годишния си приход от $30 милиона, ще му трябват 277 години, за да стане толкова богат, колкото е в момента Бил Гейтс.
86. Ако Бил Гейтс беше държава, щеше да е 37-та най-богата държава на Земята. Ако целият капитал на Бил Гейтс се обмени в еднодоларови банкноти, с тях би могло да се направи пътека до Луната и обратно 14 пъти. Това начинание би отнело около 1 400 години, както и 713 самолета Боинг 747, които да транспортират парите.
87. Бил Гейтс е на 53 години. Ако приемем, че ще живее още 30 години, той трябва да харчи по $6.78 милиона на ден, за да изхарчи всичките си пари.

88. Ако на всеки Windows потребител се плаща по един долар всеки път, когато има срив в операционната система Windows, Бил Гейтс ще фалира за 3 години.
89. През юни 2007 г., 34 години след постъпването си в „Харвард", Бил Гейтс най-после може да се похвали с диплома за завършено висше образование, след като ректоратът на един от най-престижните университети в света реши да му издаде диплома „за особени заслуги". Гейтс напуска „Харвард" по собствено желание през 1975 г., за да основе най-могъщата софтуерна компания в света Microsoft в Албукърки, Ню Мексико.
90. Основател и изпълнителен директор на Facebook е 24-годишният Марк Зукерберг. Марк и трима от неговите съквартиранти, създават Facebook по време на обучението си в Харвардския университет. Сайтът бележи началото си на 4 февруари 2004 г., като първоначално е статртиран направо от колежанската им стая. По късно списание „Форбс" нарича Марк „най-младият в света self-made милиардер" със състояние на стойност около 1.5 милиарда долара.
91. Котката мърка с честота до 26 Hz, същата като на дизелов двигател, работещ на празен ход.
92. Древните египтяни са се целували с носовете си, вместо с устните си.
93. Поповете (царете) в тестето карти носят имената на велики владетели: пиката е цар Давид, купата – Карл Велики, карото – Юлий Цезар, а спатията – Александър Велики.
94. През 1985 г. Кока-Кола прави опит да използва синтетичен заместител на ванилията. Това води до тежка икономическа криза в Мадагаскар, който е основен производител на ванилия.
95. Плюшените мечета носят популярното име Теди в чест на американския президент Теодор Рузвелт. Причината за това е, че по време на лов в Мисисипи той отказал да стреля по малко мече.
96. Заблуждението, че биковете се дразнят от червения цвят, е много популярно. Всъщност, те виждат само в черно и бяло. Истината е, че резките движения разяряват бика.
97. Пълното име на куклата Барби е Барбара Милисънт Робъртс.

98. Ако куклата Барби беше с реални размери, мерките ú щяха да са 39-23-33. Трябваше да е висока 2.20 m, а вратът ú щеше да е два пъти по-дълъг от човешкия.
99. Първоначално Coca-Cola е трябвало да бъде зелена на цвят.
100. Номерата на обувките за първи път били въведени през 1792 г. в Англия. Преди това всеки чифт обувки се правел специално за краката на всеки клиент.
101. Номерът на китайката започва с 0086 – това е международният телефонен код на Китай.
102. В идеалната държава на Платон са изброени много творчески професии. Има една, която не е спомената – тази на поета.
103. Единствената страна, където в продължение на 1983 години не е регистрирано нито едно раждане, е Ватикана.
104. В Библията не пише, че забраненият плод, от който са яли Адам и Ева, е ябълка.
105. В Библията пише, че Бог се е явил на Мойсей в горящ бодлив храст, но не се споменава храстът да е бил къпина (в някои преводи може да се види и така).
106. В оригиналната температурна скала на Андерс Целзий водата завира при 0°C, а ледът се топи при 100°C. След смъртта на Целзий, Карл Линей обръща скалата и тя придобива днешния си вид.
107. Чарлз Дикенс, авторът на „Оливър Туист”, пишел своите романи само ако лицето му било обърнато на север.
108. Още докато комарът пие кръв, по тялото му се появяват капчици урина.
109. Щраусите си завират главата в пясъка, за да търсят вода, а не от страх. Когато се страхуват, те просто бягат или се отбраняват кълвейки и ритайки.
110. Санбернарските кучета не носят буренца с бренди и никога не са носили.
111. Ако попадне в движещи се пясъци, магарето ще затъне, докато мулето няма.
112. Операциите на окото с катаракта са възможни благодарение на Втората световна война. Сър Харолд Ридли, очен хирург в Лондон, открива, че пилотите се завръщат от мисиите си с малки парченца стъкло в очите си (от разбитите люкове на самолетите), които не предизвикват никакво възпаление. Този

материал е бил доразработен в изкуствени лещи, които се използват при операциите на катаракта.

113. В Израел е имало крокодили дори и през XX в. Последните са били избити през първото десетилетие на века.
114. През XVII в. в термометрите вместо живак използвали бренди.
115. Ларвите на ручейниците се използват в бижутерството. Обикновено те си изработват черупка от тиня, листа и пясък, но поставени сред злато и скъпоценни камъни, използват тях като строителен материал. След това черупките се обработват и продават като бижу.
116. Няколко птици са известни със способността да произнасят човешки думи, но сред всички тях се откроява с възможностите си африканския сив папагал. Най-добре говорещият африкански сив папагал е папагалът Прудъл. Той владее близо 800 думи на английски език.
117. При среща и при сбогуване японците не се ръкуват, а се покланят един на друг.
118. Телефонният код на Антарктика е 00672.
119. Първата книга, написана на пишеща машина, е „Приключенията на Том Сойер”.
120. Индианците също са имали конец за зъби – за тази цел те използвали коса от царевица.
121. Учените, които изследват смеха, се наричат гелотолози. Има и уред за отчитане на смеха – гелотометър.
122. Слабоизвестен факт е, че своето начало пицата води от Гърция. По-късно тя е възприета и от римляните, знатната част от които я превърнали в свое основно ястие. Според Бартоломео Скапи, известен римски хроникьор, думата „пица” означава „торта”.
123. Родното място на съвременната пицата е Неапол.
124. Първата пицария е построена извън Италия. Това е „Литъл Итали” в Ню Йорк през 1895 г., притежание на неаполитанеца Дженари Ломбарди.
125. „Рекордите на Гинес” държи рекорда за най-често крадена книга от обществените библиотеки.
126. Дъвченето на дъвка, докато режете лук, може да помогне против сълзене.

127. Играта „66” (в България известна още под името „Сантасе”) е най-старата измежду игрите с карти. Възникнала е в Германия в средата на XVII в.
128. Играта „66” е единствената игра, при която могат да се разглеждат изиграните вече в предишните взятки карти. При другите игри това е забранено и непочтено.
129. Котката била символ на свободата в древния Рим.
130. Моряците и пиратите носели златни обици, защото вярвали, че това подобрява зрението.
131. Смята се, че смехът лекува алергичните реакции на организма.
132. Статуите на ездачи имат скрита символика: ако конят е с два изправени предни крака, това означава, че ездачът е умрял в битка; ако конят е с един вдигнат крак – ездачът е умрял от раните, получени по време на сражение; ако и четирите крака на коня са стъпили на земята – ездачът е умрял от естествена смърт.
133. Първите подкови за коне приличали на метални сандали. Те били прикрепвани около копитото на коня с кожени каишки, а не били заковавани за него, както се прави сега.
134. Последната голяма битка с участието на кавалерия е битката при Камарово, една от най-важните битки на Полша срещу болшевиките, състояла се на 31 август 1920 г.
135. Цветовете по крилата на пеперудите не са резултат от пигментация. Те се получават след пречупването на светлината в множество миниатюрни призми по крилата.
136. В Средновековна Европа алхимиците лекували артрит с разтвор на прахообразно злато. Някои съвременни лекарства за артрит също съдържат златни соли, които действат противовъзпалително.
137. Татуировките не изчезват, защото мастилото се инжектира дълбоко в кожата. Подменят се само клетките на повърхностния слой – епидермиса.
138. Моцартовите сонати за пиано драстично намаляват пристъпите при епилептиците.
139. Терминът „войнишка болест” е синоним на морфинизма. По време на гражданската война в САЩ над 400 000 войници станали зависими от морфина.

140. Не всички скъпоценни камъни имат минерален произход. Перлите, гагатите и кехлибарът имат органичен произход.
141. Диамантите се формират на 150 km под земята.
142. Най-рядко срещаните диаманти са оцветените в зелено.
143. Цветът на диамантите е един от най-важните параметри, определящи стойността им.
144. Топка, хвърлена на запад, ще стигне по-далеч, отколкото ако я хвърлите със същата сила на изток. Причината за това е въртенето на Земята от запад на изток.
145. Пиано със среден размер има 230 струни.
146. Градинарството е едно от най-добрите упражнения за поддържане на костната система.
147. До XV в. пунктуацията в писаното слово не е съществувала.
148. Магическата дума „Абра-кадабра” била заклинание за лекуване на сенна хрема.
149. Изразът „адвокат на дявола” идва от римокатолическата църква. При обявяване на праведник за светия, адвокатът на дявола изтъква доводите за противното мнение.
150. От парченце злато, голямо колкото кибритена кутийка, може да се получи фолио с размерите на тенискорт.
151. Когато стъклото се счупи, парченцата му се разлетяват наоколо със скорост от 4 500 km/h.
152. Първото име на Лос Анжелис било Ел пуебло де нуестра сеньора ла рейна де лос анхелес дел рио Порсиункула, което се превежда като „Градът на кралицата на ангелите, разположен на река Порсиункула”.
153. Отворът на дупката, в която мечката спи зимен сън, е винаги на северен склон.
154. Дъга може да се види само рано сутрин или късно следобед.
155. Тържествената реч, която се произнася на сватба, се нарича „епиталамиум”.
156. Върху знамето на Доминиканската република е изрисувана Библията.
157. „Черната кутия” на самолетите всъщност е с оранжев цвят.
158. Преди да бъде открита гумата за хартия, за триене са се използвали парченца хляб.
159. Ламите не могат да бъдат яздени, защото са по-малки от коне и издържат не повече от 40 kg на гърба си.

160. Изяждането на една ябълка е по-ефикасно средство за събуждане, отколкото изпиването на чаша кафе.
161. Първите вилици били използвани от благородниците през Средновековието.
162. Боксът е обявен за легален спорт през 1901 г.
163. Лувърът е превърнат в музей след Френската революция.
164. Оригиналните бейзболни шапки били сламени.
165. Някои гримове съдържат стрит вулканичен камък.
166. Езикът на фламингото се смятал за деликатес в древния Рим.
167. Името на камилата върху цигарите „Кемъл" е Стария Джо.
168. В Древен Китай месото от мишка се смятало за голям деликатес.
169. Отговорникът за салати във френските ресторанти се нарича „гард-манже".
170. Келтските войни понякога са водили битките си голи, оцветявайки телата си в син цвят от главата до петите.
171. По време на избора на папа кардиналите нямат право да напускат Ватикана, докато не бъде избран новият папа.
172. Първата дума, която испанският художник Пабло Пикасо произнесъл като малък, била „молив".
173. Белият дом е построен от камък със сив цвят. Така първоначалният цвят на сградата е бил сив. След пожара през 1814 г., за да се заличат следите, той е боядисан в бяло.
174. Световният търговски център, който бе разрушен при атентатите на 11.09.2001 г., разполагал с 208 асансьора. Според специалисти, придвижването с тях било 5 пъти по-безопасно от това по стълбите.
175. Американците изпратили 2 мишки в Космоса през 1958 г.
176. През 1963 г. французите изпратили в Космоса котка на име Фелиет.
177. Първите писмени сведения за чудовището от езерото Лох Нес датират от 565 г.
178. Приятното чувство при консумацията на шоколад се дължи на веществото анадамид.
179. Канадски учени от Университета на Торонто установили, че усещането за самота кара хората да усещат температурата като много по-ниска от реалната и да чувстват студ.
180. Освен дегустатори на вино, в света има и дегустатори на чай.

181. Ураганите се раждат над вода.
182. Дизайнът на Айфеловата кула е дело на Александър Густав Айфел. По негов проект е направена и Статуята на свободата в Ню Йорк.
183. Ацтеките и толтеките имали специална богиня-покровителка на пушенето. Тя дарявала на бога на дъжда „цикари”, които той пушел, а изпускания дим образувал облаците.
184. Според една хипотеза египетските фараони са пушели тютюн 3000–4000 години преди Колумб. За доказателство се посочват находки, открити при погребенията на 35 фараони и техни близки, на принадлежности за пушене, включително и глинено наргиле. В мумията на Рамзес II са открити следи от никотин.
185. Коренните жители на о-в Куба завивали тютюна в царевичен лист, което било взаимствано от испанците и португалците при направата на първите цигари.
186. Англичаните открили, че индианците в Северна Америка пушат тютюна с помощта на дълга тръба и го взаимствали, видоизменяйки тръбата в лула.
187. Първи френският министър кардинал Ришельо използвал тютюна за увеличаване на приходите в държавната хазна.
188. Цигарата е изобретена от просяци от Севиля, Испания, които събирали угарки от пури, увивали ги в хартия и ги пушели.
189. В продължение на 10 години производството на цигари във фабриките било ръчно. Едва след това били въведени машини за увиване на хартията, а по-късно и машини за рязане на тютюна.
190. Температурата в запаления край на цигарата достига до 880°С.
191. Цигареният дим съдържа повече от 1 500 различни съставки.
192. Съдържанието и концентрацията на цигарения дим зависи от честотата на всмукване и от дължината на оставащата част от цигарата.
193. Китай успява да задържи монопола в производството на коприна в продължение на цели 3 000 години – от 2500 г. пр. Хр. до VI в. след Хр.
194. По време на Втората световна война руските войници носели чесън за дезинфекциране на кожата около раните.

195. В Италия се продава чай от лайка с надпис „Златни съница”.
196. Известна е забраната на хан Крум за отглеждането на лозя и производството на вино. Но като че ли малко внимание се обръща на следните факти: Според гръцки ръкопис, съхраняван във Ватикана, когато император Никифор I завладял столицата Плиска през 811 г. „като влязъл в двора на Крум, разтворил избите му с вино”. Няколко месеца по-късно след победата си над византийския император, Крум направил от главата му посребрена чаша, от която пиел вино.
197. Културната лоза е символ на плодородие и живот, а дивата лоза – на измама и невярност.
198. През XI в. Парацелз забелязал, че цветовете на растението очанка имат жълто петно и направил извода, че растението лекува очите, тъй като самото то притежава „око”. По-късно медицината потвърдила странното заключение.
199. Най-големите корени от жен-шен са с тегло 300–400 g и се получават за 50 години.
200. В някои южноамерикански страни (Венецуела, Еквадор, Колумбия и Перу) за известен период от време какаовите семена са служили като парична единица.
201. Чаят от каркаде се нарича „Судански чай”.
202. От плодовете на каркадето на Карибите се приготвя сок, който е важен елемент в Рождествените празници.
203. Зелените листа на каркадето намират приложение като заместител на спанака и като подправка.
204. Първоначално кафето било използвано под формата на пюре, приготвяно от зелените плодове.
205. Бразилия, която днес е една от основните износителки на кафе, внася и започва да отглежда растението едва през 1730 г.
206. Възбуждащото действие на кафето намалява при смесване с мляко.
207. Смята се, че тонизиращият ефект на кафето е открит случайно от пастир, който наблюдавал как козите в стадото му пасат от това растение и след това са необичайно активни.
208. Въпреки че днес е напълно легално навсякъде по света, в миналото пиенето на кафе е било забранявано за известно време в Турция, Англия и други страни.

209. Арабите използват кафето като напитка вече 1 000 години.
210. Арабското кафе „Мока” придобива своите най-високи качества едва след 3-годишно съхранение.
211. В Китай чаят първоначално бил използван само като лекарство, а като питие се наложил едва през V в. Листата били използвани и като подправка за сладки или ориз.
212. Познати са три вида чай: зелен, черен и олънг. Зеленият е съставен от изсушени листа, черният – от ферментирали, а олънг – от частично ферментирали. Листата, които се използват за приготвяне на чай, са три категории: цели, начупени или стрити на прах.
213. Качеството на чая, освен от сорта, зависи от възрастта на листата. Най-висококачествен е чаят от млади листа.
214. В Близкия изток изсушените листа на къната, стрити на прах, са използвани като брокат, придаващ златист цвят на краката и косата на жените.
215. Плодовете на кивито се използват в кулинарията при приготвяне на месо и риба.
216. В Ранното Средновековие черният пипер е високо ценен и използван като платежно средство.
217. Белият пипер представлява обелените и след това изсушени плодове на черния пипер.
218. Корите от цитрусовите плодове, поставени върху нагорещен котлон, неутрализират неприятните миризми в кухнята.
219. Портокалът, подобно на ябълката, се смята за забранения плод в райската градина. В иконографията често се изобразява вместо ябълка в ръката на младенеца Христос.
220. Предлагането на портокали през цялата година се дължи на факта, че те са отгледани в различни климатични пояси.
221. Според легендата тайната на лечебното действие на хинина била разкрита със силата на любовта. Един от бичовете, с който се сблъскали испанците в Южна Америка, била маларията. От нея умирали много войници, но в продължение на десетилетия те не успяли да научат тайната от индианците. Всичко се променило, когато една индианска девойка я разкрила, за да спаси живота на испански войник, в който била силно влюбена. След оздравяването си той споделил

тайната с един мисионер от ордена на йезуитите срещу солидна сума.

222. Хининовият прах дълго време бил известен с името „йезуитски прах”.
223. Латинското си име хининовото дърво (*Cinchona pubescens*) получава в чест на вицекраля на Перу граф Цинхон. Той първи пренесъл новото растение в Европа, когато след заболяване от малария бил принуден да се завърне в Испания. В личния му багаж имало пакет с хининови кори, за които той платил много скъпо. Испанските лекари не успели да използват корите и се обърнали към традиционните методи, включително използване на прах от египетска мумия. Така, разбира се, те не успели да помогнат и графът умрял.
224. В началото европейските лекари били скептични към хинина, поради многото смъртни случаи след отравяне с него. Доверието на медицинските среди било спечелено след бързото и успешно излекуване на английския, а след това и на френския крал по време на маларийна епидемия в Европа.
225. През Средновековието цената на хининовия прах достигнала цената на златото.
226. Хининът се използва в производството на напитката „Тоник”.
227. Практиката санаториумите за дихателни заболявания да са заобиколени с борови дървета се дължи на бактерицидните вещества, които те отделят.
228. В Древна Гърция жреците поставяли венец от клонки на бръшлян на младоженците и в продължение на много векове растението е символ на съпружеска вярност.
229. В миналото дървесината от бръшлян е използвана като филтър за разделяне на виното от водата, тъй като притежава шупли. Това обаче е грешка, която се дължи на факта, че дървесината абсорбира багрилата от виното и в съда е оставала само безцветна течност.
230. Над вратите на английските кръчми са поставяли храстчета от бръшлян. Той е гарантирал качеството на напитките, предлагани вътре, на принципа: „Добрата стока не се нуждае от реклама”.

231. Младите клонки от дрян са използвани за направата на чибуци, поради което през XIX в. България е изнасяла големи количества от тях за Турция и Египет.
232. В Древен Рим венец от дъбови клонки се давал на този, който е спасил човешки живот.
233. Магарешкият бодил е включен в герба на Шотландия. Това място му било отредено в резултат на следната история: Датчаните нападнали Шотландия и започнали да грабят и опожаряват селищата. Веднъж по време на гъста мъгла се готвели да нападнат изненадващо шотландската армия. Един от войниците обаче настъпил с босите си крака магарешки бодил и извикал от болка. Шотландците чули вика, събудили се и в последвалата битка разгромили датчаните. Това преобърнало хода на войната и Шотландия била освободена от нашествениците.
234. Древните народи вярвали, че ментата предотвратява развалянето на млякото. Тя била добавяна към млякото за пиене, за да не ферментира в стомаха.
235. В Древна Атина всяка част от тялото е била парфюмирана с различен аромат. Ментата е била използвана за ароматизиране на ръцете.
236. Мишките не докосват хранителни продукти, до които се поставя мента.
237. Една от най-скъпите подправки в света, наречена „царят на подправките”, е шафранът.
238. За един килограм сух шафран са необходими 110 000–165 000 цвята, които се получават от засадена площ, по-голяма от две футболни игрища.
239. Годишно в света се произвеждат 300 тона шафран.
240. Цените на шафрана на едро и дребно варират от 1 000 до близо 10 000 евро за килограм. В Западна Европа средната цена на дребно е около 1 550 евро за килограм.
241. Яркият тъмночервен цвят, леката влажност, еластичността и липсата на отчупени парчета от нишки са белези на пресния шафран.
242. Най-разпространените заместители на шафрана (*Crocus sativus*) са шафранката (*Carthamus tinctorius*) и куркумата (*Curcuma longa*).

243. Древните гърци дъвчели смола от мастиково дърво като дъвка.
244. Американските военни често били снабдявани с дъвки по време на Първата световна война, защото от една страна им помагали да се концентрират по-лесно, а от друга да се освободят от стреса.
245. През 1928 г. Уолтър Димар случайно създава рецепта за дъвка, която прави балончета. Той добавя единствения оцветител за храна, с който разполага – светлорозов.
246. През 1941 г. дъвката „Дабъл Бабъл" влиза в американския войнишки порцион.
247. През 50-те години на XX век на пазара излиза дъвка без захар.
248. През 1996 г. е пусната в свободна продажба първата никотинова дъвка „Никорет", която помага на пушачите да откажат цигарите.
249. Американските военни снабдяват войниците с кофеинова дъвка, за да ги поддържа в готовност за дълги периоди от време, без да усещат умора или сънливост. Всяка дъвка съдържа около 100 mg кофеин, колкото има в обикновена чаша кафе.
250. Въпреки че дъвките се предлагат в пакетите готова храна, счита се за обидно войник да дъвче дъвка, докато е на пост.
251. Към 2005 г. американската армия спонсорира създаването на формула за нов вид дъвка, която да съдържа антибактериални вещества, за да не се налага на войниците да си мият зъбите на бойното поле. Новият продукт не се очаква да влезе в употреба в близко бъдеще.
252. Дъвките са включени към хранителните пакети на канадските части, като част от средствата за поддържане на устна хигиена.
253. Ако парче станиол – например от шоколад, се допре до пломба на зъб, може да ви удари ток, достатъчен, за да изпитате неприятно усещане и дори болка.
254. Първата електрическа крушка, създадена от Томас Едисон през 1979 г., била с въглеродна жичка и светила в продължение само на 13.5 часа, след което изгоряла.
255. През 1880 г. Томас Едисон започнал да произвежда електрически крушки с жички от навъглеродена хартия. В

същата година сър Джоузеф Суон създал крушки, в които вместо жички използвал нишки от навъглероден памук.

256. Томас Едисон от САЩ и сър Джоузеф Суон от Англия независимо един от друг създават електрическата крушка. Известно време двамата изобретатели си отправяли взаимни обвинения в кражба на изобретенията и дори се съдили. В крайна сметка се обединили и започнали да работят заедно.
257. Първото джобно електрическо фенерче, заедно с батерията, тежало почти 1 kg.
258. По първите жп линии се движели товарни коли, теглени от мулета или магарета.
259. Успехът на първите замразени храни бил толкова голям, че само 5 години след създаването на компанията, която ги произвеждала, тя била продадена за 22 милиона долара.
260. Една от първите картечници е изобретена от Джеймс Пъкъл през 1718 г. Тя била проектирана така, че да изстрелва кръгли патрони срещу християните и правоъгълни – срещу мюсюлманите.
261. Картечницата „Гатлинг”, използвана по време на Гражданската война в САЩ, имала 10 цеви, зареждала се с барабан с ръчка, и можела да изстрелва 350 патрони в минута.
262. Гумата е внесена за първи път в Европа през 1736 г. от Шарл дьо Кондамин. Въпреки че била пренесена от Перу, хората знаели, че тя идва някъде от „Индиите” и затова била наречена „индийска гума”.
263. Първите кибритени клечки били не от дърво, а от лентички картон.
264. Първите кибритени клечки можели да се запалят при драскане върху всякаква повърхност. Едва по-късно бил създаден съвременният кибрит, при който част от веществата се намират върху главичката на клечката, а другата – върху стените на кутийката. Така пламък се получава само при контакт помежду им, което е по-безопасно.
265. Първите филми, които се прожектирали, показвали влак, който влиза в гара; лодка с гребла в пристанище; работници, излизащи от фабриката на Люмиер в Лион.

266. Първият киносалон, предназначен само за кинопрожекции, е открит в Токио, Япония през 1903 г. Той е наречен „Илектрик Тиътър" („Електрически театър").
267. Ключът и ключалката са открити в Китай преди 4 000 години.
268. Първата коледна картичка се появила по поръчка на сър Хенри Коул, който решил, че е твърде зает, за да пише поздравления по случай Рождество на всичките си приятели, и затова поръчал да му изработят 1 000 картончета с рисунка върху едната страна.
269. Първият компютър тежал 30 000 kg, имал 18 000 радиолампи и можел да работи само за кратко, тъй като лесно прегрявал.
270. Първите консервирани храни били не в метални кутии, а в стъклени бутилки, затворени с коркови тапи.
271. Първата съвременна копирна машина е създадена още през 1938 г. Никой не искал да произвежда новото изобретение почти 10 години. Едва през 1947 г. малка семейна фирма рискувала и започнала производство. Днес тази фирма е известна с името „Ксерокс".
272. По време на Втората световна война, когато осветлението в Англия било изключвано заради немските бомбардировки, котешкото око, което се вгражда в пътната настилка, насочвало автомобилите в тъмнината.
273. Преди ерата на автомобилите, линейките представлявали каруци с ресори, теглени от кон.
274. Линейката е изобретена от личния лекар на Наполеон през 1792 г.
275. Първата линейка се появява за нуждите на армията на Наполеон и в продължение на 86 години се използва само за военни цели.
276. Първата гражданска линейка се появява във Великобритания през 1878 г. Тя била теглена ръчно и имала... само едно колело.
277. Първият в света летящ автомобил е „Skycar M400". Той може да излита вертикално и във въздуха развива максимална скорост от 563 km/h. Разходът на гориво е около 11.2 литра спирт на 100 km, а максималната височина на полета е 9.6 km. С едно зареждане се изминават 1 200 km. Товароносимостта е 750 kg, а размерите (дължина, широчина, височина) са едва

7.6 m x 2.8 m x 2.5 m, което позволява прибирането му в гараж. Двигателите са изключително тихи, като шумът при полет на височина 150 m е само 65 децибела. Цената е подобаваща – $3.5 млн. и засега се произвежда само по поръчка.

278. Честотата на автомобилните произшествия зависи от цвета на колите. Най-безопасни са автомобилите с цвят сив металик. Автомобилите в жълто, червено и синьо имат нисък „коефициент на аварийност”. Най-рискови са черните, кафявите и зелените превозни средства.

279. Първият маргарин нямал нищо общо по състав със съвременния. Той представлявал смес от обезмаслено мляко, околобъбречна лой, свинско шкембе, кравешко виме и сода бикарбонат. Името си получил от факта, че в един от етапите на производството, сместа прилича на наниз от перли (от гр. margarites – перла).

280. Недостигът на животински мазнини за производството на маргарин е причината той да започне да се произвежда от растителни. Това станало възможно след откриването на хидрогенирането (добавянето на водород).

281. По време на Френската революция във Франция имало огромен брой различни мерки и теглилки. Всяка област и занаятчийска гилдия използвали свои мерки.

282. Карл Бенц и Готлиб Даймлер създават самостоятелно един от друг бензиновия двигател, който се използва в съвременните автомобили. Повечето от автомобилите, които се произвеждат днес с марката „Даймлер-Бенц”, имат дизелов двигател.

283. Известната марка автомобили „Мерцедес-Бенц” носи името на дъщерята на създателя им Карл Бенц.

284. Първите прототипи на самолета били с парен двигател. Истинските самолети станали реалност едва след внедряването на двигателя с вътрешно горене.

285. Неоновите лампи били създадени, за да бъдат използвани в домовете. Поради светлината, която била неподходяща за целта, това така и не се осъществило, но те намерили приложение в рекламата.

286. Преди създаването на пастата за зъби е използван прах за зъби. Той съдържал почистващо вещество, като това за полиране на скъпоценности.
287. Първоначално пастата за зъби се продавала в бурканчета.
288. Пастьоризацията е открита от Луи Пастьор, но не заради млякото. Той се интересувал защо бирата и виното ферментират толкова бързо.
289. След края на Гражданската война в САЩ компанията за огнестрелни оръжия „Ремингтън” започва да произвежда и пишещи машини.
290. Разположението на клавишите в компютърната клавиатура е взаимствано от пишещата машина.
291. Създателят на първите пневматични автомобилни гуми Едуард Мишлен бил производител на гуми за велосипеди в Париж.
292. Първата подводница представлявала дървена рамка, около която имало навита омаслена кожа. Тя се задвижвала с весла, излизаща през херметизирани отвори, и побирала 12 души – гребците.
293. Първите машини за почистване вместо да засмукват въздуха, просто го издухвали. След „почистването” прахът отново полепвал по повърхността. На въпроса не може ли да се прави обратното, отговаряли, че вече е изпробвано, но... не дава резултат!
294. Първата прахосмукачка била машина, теглена от кон и снабдена с доста дълъг маркуч – цели 244 m! Така с нея можело да се достигне до всеки етаж и всяка стая.
295. Първата прахосмукачка в САЩ била странно творение – направена била от дърво, ламарина, дръжка от метла и стара калъфка от възглавница!
296. Първите противогази били възглавнички, обработени с химикали, които се връзвали на носа и устата.
297. За първи път отровен газ за бойни цели е използван от германската армия срещу британските и френските войски през 1915 г.
298. Рикшата не е нито древно, нито японско изобретение! Създадена е през 1869 г. в Япония, но от американския

баптистки свещеник Джонатан Скоуби за неговата съпруга, която се движела трудно.

299. Изобретателят на ролковите кънки Жозеф Мерлен ги демонстрирал, като се плъзнал с тях в бална зала в центъра на Лондон, като при това свирел на цигулка! Триумфът му не продължил дълго, защото нито можел да смени посоката, нито да спре. В резултат се блъснал в голямо огледало, счупил го, счупил и цигулката и на всичко отгоре се наранил.
300. Петър Велики въвел задължителното бръснене със закон през 1705 г.
301. През първата година от създаването на самобръсначките „Жилет" били продадени отчайващите 51 самобръсначки и 168 ножчета. На втората година всичко се преобърнало – продажбите „скочили" до 90 000 самобръсначки и 12.5 милиона ножчета.
302. Първите сачмени лагери били от дърво.
303. В продължение на 60 години светлините на светофарите били сменяни ръчно.
304. Създателят на електрическия слухов апарат Милър Рийс изобретил и автомобилния клаксон. В резултат на това хората започнали да се шегуват, че той измислил клаксона, за да оглушават хората и след това да си купуват от неговите слухови апарати.
305. Първият супермаркет е открит от Майкъл Кълън в Лонг Айлънд, САЩ през 1930 г.
306. Съдомиялната машина е създадена от госпожа У. Кокран в САЩ през 1889 г.
307. Още преди създаването на телефона от Александър Бел, Йохан Райс 15 години по-рано провел „телефонен" разговор. За целта той използвал странни „подръчни" средства: празен калъф от цигулка, издълбана тапа от буре и ципа от наденица. С тях успял да „пренесе" разговор на растояние от 91.4 m.
308. Хеликоптерът като играчка от перка и конец, която може да лети, е известен още през XIV в.
309. Най-ранният известен чертеж на хеликоптер е направен от Леонардо да Винчи през 1483 г. По чертежа е създаден модел, който в момента се намира в Природонаучния музей в Лондон.

310. В началото химикалката е използвана само от пилотите в Кралските военновъздушни сили и едва по-късно зпочва да се произвежда за масова продажба.
311. Повече от 60 години след изобретяването им хладилниците били предназначени само за промишлеността, а не за домашна употреба.
312. Първият хотел в света е открит в Лондон и бил рекламиран като „обществено място за престой, предназначено главно за настаняване на семейства".
313. Шест години след откриването на първия хотел в света – грандхотел „Лоу" в Лондон, той бил изоставен, защото не донесъл печалба на собственика си.
314. Първите ципове са използвани в облеклото на американските авиатори през Първата световна война.
315. Ципът придобил популярност, когато през 1924 г. на изложението в Уембли един цип бил отворен и затворен, без да се повреди, цели... 3 милиона пъти.
316. Наименованието „цип" става популярно през 1926 г., когато писателят Джилбърт Франкау възкликнал по повод на ципа: „Зип – отваря се! Зип – затваря се!"
317. Първата шевна машина била използвана за производството на ботуши и обувки, а не на дрехи.
318. Първата шевна машина за изработване на дрехи била направена от дърво.
319. Производството на първите шевни машини било бойкотирано от шивачите. Те не само не го одобрявали, но и унищожавали цеховете за производството им.
320. Изобретателят на първата шевна машина за дрехи французинът Бартелми Тимоние починал в бедност.
321. През 1826 г. английската компания „Фрайс" произвежда шоколадови таблетки за медицински цели.
322. По време на полет с космическа совалка космонавтите не са облечени в скафандри.
323. Ако се качите на Емпайър Стейт Билдинг в Ню Йорк в хубав слънчев ден, можете да видите пет от Американските щати: Ню Йорк, Ню Джърси, Кънектикът, Масачузетс и Пенсилвания.

324. Ню Йорк е наричан „Голямата ябълка” и то с право. В космополитния град живеят повече ирландци, отколкото в Дъблин, повече италианци, отколкото в Рим и повече евреи, отколкото в Тел Авив.

325. Червеноносият елен Рудолф е измислен през 1939 г., за да привлече клиенти в универсалния магазин „Montgomery Ward”.

326. Знаменитите елени на дядо Коледа няма как да са мъжки! Според Алис Блю Маккендън от Texas A&M University по това време на годината мъжките екземпляри вече са загубили рогата си!

327. На Бъдни вечер през 1914 г. враждуващите страни на Западния фронт прекратили стрелбата и запели коледни химни, а сутринта немските и британските войници дори се ръкували и си разменили подаръци.

328. Германците и в дохристиянските времена са украсявали вечнозелени дървета, за да разнообразят тъмните унили дни на зимното слънцестоене. Първите истински коледни елхи са се появили в Страсбург през XVII век. В Америка елхите дошли на мода от Англия, където пък традицията била основана от принц Алберт.

329. Първата възстановка на Рождество Христово с живи домашни животни е направена от свети Франциск от Асизи през 1224 г.

330. Най-наклонената сграда в света е 35-етажният небостъргач Capital Gate в столицата на ОАЕ Абу Даби. Тя е открита през 2009 г., има височина 160 m и е наклонена на запад под ъгъл от 18°. До момента първенството бе на камбанарията на църквата в Зуурхузен, Германия, с наклон от 5.19°. Световноизвестната Наклонена кула в Пиза, която е част от ансамбъла на градската базилика „Санта Мария Маджоре”, е наклонена едва на 3.97°.

331. През 2007 г., с цел запазване на кулата в Пиза, тя отново е върната във възможно най-вертикално положение. Проектът е на стойност 20 млн. долара, а резултатът – отклонението при върха на кулата е съкратено с 45 cm. По този начин кулата е върната към положението ú от 1838 г.

332. По данни на Международния съюз за опазване на природата и природните ресурси (IUCN) над 1/4 от всички видове бозайници на планетата се намират в категория „застрашени”.
333. Преди 6 000 години Сахара е била зелена, покрита с дървета, реки и езера, а също е била и гъсто населена.
334. Тайната на женската красота е в пропорциите, т.е. в съотношението между отделните белези, а не непременно в техните абсолютни стойности.
335. Създаден е детектор на лъжата, който работи по време на гласовата комуникация на потребителите в Интернет. Авторите на новата програма са шестима израелски и български учени, представители на фирмата BATM, филиал на израелската „KishKish”. Всеки може да изтегли програмата и да я използва като приложение към Skype. Единственото изискване е да се ползва най-новата версия на Skype. Детекторът на лъжата работи на принципа на измерването на трептенията, причинени от стрес в гласа. В реално време, по време на разговора, потребителят ще може да следи дали неговият събеседник го лъже и какво е нивото на стрес в гласа му.
336. В Нигерия е създаден неразтапящ се шоколад, който остава твърд дори и при 50°C. Тайната е в добавянето на 10% царевично нишесте.
337. Когато американските астронавти за пръв път обявяват, че не са успели да разпознаят Великата китайска стена от Космоса, голяма част от китайците приписват това на факта, че те са чужденци. Впоследствие първият китайски космонавт Ян Ливей, потвърждава заключението на американските си колеги, но и това явно не е било достатъчно убедително. Китай се предава едва когато това е потвърдено и от космонавтите Фей Цзюнлун и Не Хайшен, летяли с втория пилотиран космически кораб на Китай “Шенчжоу – 6” през 2005 г.
338. Великата Китайска стена има дължина 6 352 km, височина между 4.6 и 9.2 m, и широчина между 4 и 7.6 m. Тя е построена в сегашния си вид в периода XIV–XVII век, за да защитава територията на империята Мин от нашествията на

монголи, тюрки и други номадски племена, идващи откъм Монголия и Манчжурия.

339. Великата Китайска стена не е първата гигантска стена, построена в Китай. Тя е наследник на Великата стена, построена северно от нея от първия китайски император Цин Ши Хуангди през 220–200 г. пр. Хр.

340. През 2005 г. във Великобритания е показана първата в света изкуствено създадена риба, която по нищо не се различава от истинските и може самостоятелно да се движи и ориентира в пространството. Рибата-робот „живее" в Лондонския аквариум, наред със стотици видове риби и други морски обитатели.

341. Известно време дистанционните устройства са използвали ултразвук. Ултразвуковите дистанционни са без батерии, тъй като работят на принципа на пианото – 4 алуминиеви пръчки се удрят с чукче и звукът от всяка една от тях представлява вид команда за телевизора.

342. Изразът „жълта преса" е измислен в САЩ. През 1895 г. американският художник-график Ричард Ауткоулт поместил в няколко последователни броя на вестник „The World" серия фриволни рисунки с хумористичен текст. Сред рисунките имало и една карикатура на дете с жълта ризка, на което се приписвали различни забавни изказвания. Скоро след това друг американски вестник – „New York Journal", започнал да отпечатва подобни рисунки. Между двата вестника започнал спор за правото на първия, публикувал „жълтото момченце". През 1896 г. Ървин Уордман, редактор на „New York Press", отпечатал статия, в която презрително наричал двата вестника „жълта преса". Оттогава изразът става популярен и днес е използван често и винаги в отрицателен смисъл.

343. Чадърът е изобретен преди 4 000 години в Китай и Египет като щит срещу слънчевите лъчи. Интересна подробност е, че той бил един от символите на власт, тъй като право да го използват имали само семействата на императора, фараона и техните високопоставени придворни.

344. Чадърът е внесен в Европа през XVI в. Първоначално е използван като средство за предпазване от слънцето и чак

след два века започва да се използва като средство срещу дъжд.

345. Първият скок с парашут от самолет е извършен над казармите „Джеферсън” в САЩ през 1912 г.
346. Според официалната статистика за 82 години на връх Еверест загиват близо 200 алпинисти.
347. Методът за кодиране на послания в картини се нарича „гематрия”.
348. Първата в света обществена банка е създадена в Генуа през 1149 г.
349. Още през VI в. китайците били способни да „призоват” огнен дракон в небето, който омайвал хората по време на големи празненства.
350. Първи китайците използват ракети за военни цели – още през 1 200 г. Те били с барут и се изстрелвали от кошници, които се държали с ръце.
351. По време на монголското нашествие през 1279 г. китайците използвали фойерверки, за да всеят смут сред редиците на узурпаторите, които мислели, че става въпрос за магия.
352. Първите прототипи на днешните фойерверки всъщност представлявали тънки бамбукови пръчици, потопени в химическа смес. За постигане на желания ефект се потапяли в смес от морска сол и изсушени листа. При запалване те разпръсквали искри и издавали специфичен звук.
353. Китайците вярвали, че фойерверките прогонват злите духове.
354. Арабите наричали фойерверките „китайски стрели”.
355. Едва през XIX в. започват да се произвеждат цветни фойерверки. Били използвани комбинации от калиев хлорид и различни метални соли, за да се получат красиви цветове.
356. Пирамиди са открити навсякъде по земното кълбо: в Египет, древното африканско царство Куш по долината на р. Нил, Месопотамия и Шумер, Англия и Ирландия, Индия и цяла югоизточна Азия, древен Китай, по крайбрежието на Перу и в района на Андите, в царствата на древните олмеки и маи в южно Мексико, Гватемала, Хондурас, Белиз и Ел Салвадор.
357. Първоначално играта тенис на маса се играела на пода, впоследствие била пренесена на две отделни маси, като топчето трябвало да преодолява разстоянието между тях и

едва след това масите най-после били съединени с мрежа между тях.

358. Студентите по време на сесия успяват за една нощ да „вместят” в паметта си огромни количества информация, която за съжаление се изтрива след изпита.

359. През 1952 г. Робърт Бригс и Томас Кинг клонират жаба чрез трансфер на ядра от соматични клетки. Аналогична техника е използвана и при клонирането на овцата Доли през 1996 г. Опитът с жабите е първият успешен експеримент за клониране на животно.

360. Световната организация за интелектуалната собственост при ООН дава на института „Розлин” в Шотландия, клонирал овцата Доли, изключителното право да клонира всички живи организми (без да изключва хората) до 2017 г.

361. Болните от старческа амнезия помнят в най-малки подробности случки от детството си, но не са в състояние да си спомнят какво се е случило преди половин час.

362. Пътят на графитите започва от Ню Йорк през 70-те години на XX в. Първите графити-надписи се появили в метрото. Те представлявали написани имена и прякори на първите „райтъри” (от англ. write – пиша).

363. През 2001 г. компанията IBM наема „райтъри” на графити, за да изпишат нейни реклами на сградите в Сан Франциско. Градските власти осъждат компанията, която заплаща голяма глоба и предоставя работна ръка за общественополезен труд.

364. Децата безрезервно вярват в показаното на екрана, дори на 6–7 години. Тяхната максима е: “Щом го дават по телевизията или го казва моят любим герой, значи е истина!”

365. Едва в края на XIX и началото на XX в. козунакът се настанява на българската трапеза. Постепенно той става традиционно ястие за целия цикъл от късни пролетни празници, който започва с Възкресение Христово.

ИМЕНА И МАРКИ

1. **Adidas** – Основана е от Адолф Даслер. Носи името от неговия прякор „Ади” и първите три букви от фамилното му име. Марката става световноизвестна с победата на немския отбор на световното футболно първенство през 1954 г. в Берн. Немският отбор използва обувки на Даслер, на които бутоните могат да се подменят, а това било революционно.
2. **Adobe** – Наречена е по името на реката Adobe Creek, преминаваща зад къщата на един от основателите на компанията Джон Уорнок.
3. **Alfa Romeo** – Първоначално името на компанията е A.L.F.A., което идва от „Anonima Lombarda Fabbrica Automobili” и означава „Ломбардска автомобилна фабрика”.
4. **Apache** – Първоначално компанията се занимавала с доставката на пачове към програмите. Оттам дошло и „A PatCHy”, което е трансформирано в „Apache”.
5. **Apple** – След 3-месечни безплодни опити да намери най-подходящото название за новия бизнес, основателят на компанията Стив Джобс поставил ултиматум на партньорите си: „Ако до 5 часа не ми предложите нещо по-добро, ще нарека компанията Apple”. Ябълките били неговият любим плод. Apple's Macintosh е сорт ябълки, продавани в САЩ.
6. **BMW** – Основана от Карл Фридрих Рап през 1913 г. в Мюнхен, като първоначално произвежда двигатели за самолети. Името идва от „Bayerische Motoren Werke” (от нем. „Баварски моторни заводи”). Бяло-синята кръгла емблема се използва и до днес. Представлява стилизирано изображение на баварското знаме.
7. **Canon** – В чест на Kwanon, будисткия бог на милосърдието. За да се избегнат протестите на религиозните организации, било променено на „Canon”.
8. **Casio** – В чест на основателя на компанията Касио Тадао.
9. **Chrysler** – Създадена е през 1925 г. от Уолтър Крайслер, на когото е наречена.
10. **Citroën** – Основана през 1919 г. от Андре Ситроен, чието име носи.
11. **Coca-Cola** – Първоначално носи името „J. S. Pemberton Medicine Company”. Създадена е за да разпространява 3 основни продукти: Pemberton's French Wine Cola („Кола с

френско вино”, по-късно преименувана в Coca-Cola), Pemberton's Indian Queen Hair Dye, („Боя за коса на индийската кралица”) и Pemberton's Globe Flower Cough Syrup („Сироп за кашлица от планински божур”), всичко с марката на създателя д-р Джон Пембъртън.

12. **Compaq** – От „Comp” и „paq” (от англ. „малък интегриран детайл”). Съществува и друга версия за името – абревиатура от COMPatibility & Quality (от англ. „съвместимост и качество”).
13. **Corel** – В чест на основателя на компанията Майкъл Коупленд. Разшифрова се като COwpland REsearch Laboratory (от англ. „Изследователска лаборатория на Коупленд”).
14. **Daewoo** – Основателят на компанията Ким Ву Чонг нарекъл компанията със „скромното” име „Голямата Вселена”, както се превежда названието ú от корейски.
15. **Dell** – Основана е от Майкъл Дел, чието име носи. Компанията е създадена, докато той бил студент в University of Texas в Остин през 1984 г.
16. **DHL** – Абревиатура от фамилните имена на основателите на компанията Адриан Далсей, Лари Хилблом и Робърт Лин.
17. **Ferrari** – Компанията е основана през 1929 г. от Енцо Ферари и носи неговото име.
18. **Fiat** – Абревиатура от „Fabbrica Italiana Automobili Torino” (от ит. Италианска фабрика за автомобили в Торино).
19. **Ford** – Основана е през 1903 г. от Хенри Форд, чието име носи.
20. **Fuji** – В чест на най-високата планина в Япония, Фуджи.
21. **Google** – Наименованието произхожда от думата „Googol”, означаващо единица със 100 нули. A Google било написано върху чека, който основателите на този проект получили от първия си инвеститор. След което те нарекли търсачката именно така.
22. **Hewlett-Packard (HP)** – По името на основателите на компанията Бил Хюлет и Дейв Пакард. Двамата хвърлили жребий, за да решат чие име ще стои на първо място в названието. Спечелил Бил.
23. **Hitachi** – Основана е през 1910 г. като магазин за ремонт на електроуреди. Името идва от японската дума „изгрев”.

24. **Honda** – Носи името на своя основател Соичиро Хонда. През 1946 г. той създава "Honda Technical Research Institute" (HTRI).
25. **Hotmail** – На Джек Смит му хрумнала идеята за достъп до електронна поща от всяка точка на света. Когато Сабир Бхатиа се появил с бизнесплана за тази услуга, той преровил всички думи, завършващи на „mail" и в края на краищата се спрял на hotmail, тъй като в състава ú влизали и буквите HTML, езикът, използван за написването на web-страниците.
26. **Hyundai** – На корейски означава „сегашно време".
27. **IBM** – Абревиатура от International Business Machines.
28. **IKEA** – Името е абревиатура от инициалите на създателя на компанията Ингвар Кампрад, фермата Елмтарид, където израства и общината Агунарид, Южна Швеция.
29. **Intel** – Гордън Мур и Боб Нойс искали да нарекат компанията „Moore Noyce", но по това време вече съществувала хотелска верига с това име. Затова те решили да се спрат на съкращението INTegrated ELectronics.
30. **JVC** – Абревиатура от Japan Victor Company.
31. **Kawasaki** – Наречена е в чест на основателя си Шозо Кавазаки.
32. **Kodak** – K била любимата буква на Джордж Ийстмен, основателят на компанията. Той търсел думи, започващи и завършващи с тази предпочитана буква. В края на краищата, било избрано „Кодак", понеже именно такъв звук издава фотоапаратът при снимане.
33. **Konica** – Известна в началото като „Konishiroku Kogaku".
34. **LG** – Създадена е през 1995 г. след сливането на корейските компании „Lucky" – за битова химия и „Goldstar" – за електроника. Новата компания била наречена „Lucky Goldstar" или накратко LG.
35. **McDonald's** – Първият ресторант от веригата е открит през 1940 г. в американското градче Сан Бернардино, Калифорния от братята Мак и Дик Макдоналд.
36. **Microsoft** – Компанията е основана през 1975 г. от Бил Гейтс и Пол Алън. Името ú идва от „MICROcomputer SOFTware" (от англ. „компютърен софтуер"). Първоначално името е записвано като „Micro-Soft", а по-късно без тире, слято.

37. **Mitsubishi** – Името измислил основателят на компанията Ятаро Ивасаки през 1870 г. На японски то означава „три брилянта”, които присъстват и графично в логото на Mitsubishi. „Три брилянта” означават корабен винт, тъй като през 1870 г. фирмата построява първия си кораб.
38. **Motorola** – Името измислил основателят Пол Галвин, когато неговата фирма започнала производството на радиоапарати за коли. По това време много от названията на фирмите производители на аудио-компоненти, завършвали на „ola”.
39. **Mozilla Foundation** – Приемник на браузера „Netscape Navigator”. Когато Марк Андерсен, основателят на „Netscape”, създал браузер, който да замени „Mosaic”, вътре в компанията го наричали „Mozilla” (Mosaic-Killer, Godzilla).
40. **Nabisco** – Първоначалното „The NAtional BISCuit Company”, през 1971 г. било променено на Nabisco.
41. **Nestlé** – Основана е през 1866 г. от германския индустриалец Анри Нестлѐ. Компанията е най-големият базиран в Европа производител на хранителни стоки.
42. **Nike** – Основана е от Филип Найт и неговия треньор Бил Бауерман в Университета на Орегон през 1964 г. Първоначално името е „Blue Ribbon Sports” (от англ. „синята панделка на спорта”). Името „Найк”, дадено по-късно, идва от древногръцката богиня на победата Нике.
43. **Nikon** – Основана е от Кьогаку Кьогойо през 1917 г. под названието „Nippon Kogaku”, което означава „японска оптика”.
44. **Nintendo** – Название, съставено от трите японски йероглифа „Nin-ten-do”, които могат да се преведат като „небесата благославят тежката работа”.
45. **Nissan** – Отначало известна като „Nichon Sangio”, което означава „японска индустрия”. В резултат на сливането на „Нихон саньо” и „Тобата имоно” е създадена новата компания, която от 1934 г. носи названието „Нисан мотърс” (по първите букви на компанията „НИхон САНьо”).
46. **Nokia** – Основана от Фредрик Идестам като фабрика за дървообработване, разположена на река Нокия, в южната част на Финландия. През 1912 г. се сливат три компании, а името идва от най-малката от тях „Nokia Ab”. Новата компания е

една от най-големите във Финландия и произвежда продукти в почти 10 направления, но остава известна почти само в страната. През 1992 г. е взето решение производството да се ограничи само в областта на телекомуникациите и мобилните телефони. Резултатите от тази промяна са известни.

47. **Oracle** – Основателите на компанията Лари Елисън и Боб Уотс работили над консултантски проект за ЦРУ с кодовото име „Oracle”. Впоследствие проектът бил закрит, но името останало.
48. **Panasonic** – Основана през 1918 г. от Коносуке Матсушита, чиято фамилия присъства в името на компанията (Matsushita Electric Industrial Co) чак до 2008 г. Едва тогава името се променя на „Panasonic Corporation” по популярното название на продуктите на компанията в Европа и САЩ.
49. **Peugeot** – Основана като фабрика за велосипеди през 1885 г. от Арманд Пежо, чието име носи.
50. **Philips** – Пълното име на компанията е „Koninklijke Philips Electronics N.V.” Носи името на своя създател Жерард Филипс.
51. **Puma** – Фирмата е собственост на Рудолф Даслер, а той е брат на Адолф Даслер, основателят на „Адидас”. Компанията е един от основните конкуренти на Adidas.
52. **Renault** – Създадена през 1899 г. от братята Рено под името „Société Renault Frères” (от фр. „Компанията на братя Рено”).
53. **Rolls-Royce** – Основана през 1906 г. от Чарлс Ролс и Хенри Ройс, чиито имена носи.
54. **Rover** – Основана е през 1878 г. в Англия и първоначално произвежда велосипеди. Името идва от думата за „велосипед” на полски (Rower) или беларуски език (Rovar).
55. **SAAB** – Абревиатура от „Svenska Aeroplan Aktiebolaget”. Шведската корпорация произвежда авиационна техника, автомобили и специализирано компютърно оборудване.
56. **Sanyo** – Името, което на японски означава „три океана”, произлиза от амбицията на основателите да продават продуктите си на Атлантическия, Тихия и Индийския океани.
57. **Shell** – Пълното име на компанията е „The Royal Dutch Shell Group”. Създадена е през 1907 г. след обединяването на

„Royal Dutch Petroleum Company” и „Shell” Transport and Trading Company Ltd.”

58. **Siemens** – Основана е през 1847 г. от Вернер фон Сименс.
59. **Sony** – Името идва от латинското „sonus”, означаващо „звук” и англ. „sonny boys” (разговорно обръщение – „младок”). Сони е първата японска фирма, която изписва името си на латиница.
60. **Subaru** – По името на плеяда от звезди в съзвездие Телец, познати още като „седем сестри”, изобразени и в логото на компанията.
61. **Suzuki** – Носи името на основателя си Мичио Сузуки.
62. **Toyota** – Носи името на основателя си Сакичи Тойода. Впоследствие името било променено с по-благозвучното „Toyota”.
63. **Volkswagen** – Името идва от немското „народна кола”. През 1933 г. Адолф Хитлер се срещнал с Фердинанд Порше, за да обсъдят идеята за кола на народа, която може да побере 5 човека, да вдига 100 km/h, да харчи 10 литра/100 km и да струва само 1 000 германски марки. Това била добра възможност за Порше да осъществи идеята си за малка кола.
64. **Volvo** – Основана е през 1927 г. в Гьотеборг, Швеция. Името „volvo” е от латински и означава „търкалям”.
65. **Xerox** – Изобретателят Честор Карлсон държал в името на компанията да присъства думата „сух”, тъй като по това време съществувало само влажно копиране (от гр. xeros – сух).
66. **Yahoo!** – Съществуват много версии за произхода на името. Основателите Джери Янг и Дейвид Фило избрали това име, защото сами се наричали yahoo. В книгата на Джонатан Суифт „Пътешествието на Гъливер” така се нарича невъзпитан, неподправен и груб човек. Днес названието се разшифрова като „Yet Another Hierarchical Officious Oracle”. „Yahoo!” е боен вик на индианците и по-вероятно е да се подразбира именно това, още повече, че се пише с удивителна.
67. **3M** – Абревиатура от Minnesota Mining and Manufacturing Company, т.е. три пъти „М”.

ЕЗИК МОЙ

patriot and
Lang·try
Charlotte Le Breton.
the "Jersey Lily"
lan·guage
communication of
human beings by
ing. the sounds
tematized and
given people

1. Най-старата буква, която се използва и днес, е „O”. Тя дори не е променила формата си от времето, когато е била част от финикийската азбука преди 3 600 години.
2. Съвременната българска азбука включва 30 букви, но до 1945 г. тя се е състояла от 32 букви. С направената тогава реформа са премахнати буквите Ѣ (е-двойно) и Ѫ (голям юс).
3. Най-използваната буква от английската азбука е „E”, а най-слабо използваната е „Q”.
4. „Q” е единствената буква, която не се появява в нито едно от имената на щатите в САЩ.
5. Най-дългата азбука е камбоджанската – тя има 74 букви.
6. Хавайската азбука има само 12 букви: A, E, I, O, U, H, K, L, M, N, P, W.
7. Китайската писменост включва около 50 000 различни знака. Обикновено китайците използват само няколко хиляди.
8. През първите 6 години в училище японските деца научават цели 880 знака от своята писменост.
9. Кучетата по целия свят общуват на един език, а хората – на повече от 6 000.
10. Най-говоримите езици са: мандарин (китайски) – 14.37%, хинди (индийски) – 6.02%, английски – 5.61%, испански – 5.59%, бенгалски (индийски) – 3.4%, португалски – 2.76%, руски – 2.63%, японски – 2.06%, немски – 1.64%, корейски – 1.28% и френски – 1.27%.
11. За да твърди един китаец, че е грамотен, той трябва да знае средно около 3 000–4 000 йероглифи. Един йероглиф се състои от 1 до 64 чертички, които се изписват в една и съща посока и в определен ред. Всеки знак е не просто буква, а минимум сричка, носеща значение. В повечето случаи йероглифът е пълнозначна дума.
12. Китайската писменост е една от най-древните в света. Първоначално тя възниква под формата на рисунки, служещи за предсказване на бъдещето, които в основата си представлявали въпрос, зададен към гадател и неговия отговор.
13. В съвременния английски език има около 150 000 думи. Световноизвестният драматург Шекспир използвал 24 000

думи. В ежедневния си живот един обикновен англичанин използва около 3 000 думи.

14. В Ню Йорк се говорят над 80 езика. След английския най-популярен е испанския.
15. Български език се учи в 50 страни по света.
16. Сомалия е единствената страна в света, на чиято територия се говори само един език – сомалийски.
17. Единственото движение на тялото, което има еднакво значение във всички общества, е свиването на рамене: „Не знам!”.
18. След откриването на Австралия европейците попитали местните аборигени: „Какво е това странно скачащо животно?”. Те отговорили: „Кенгуру.”, което означава „Не разбирам.” Явно и европейците не са ги разбрали, защото това име се използва и до днес.
19. Ватиканът е единствената страна в света днес, в която латинският език е официален.
20. Първите два цялостни превода на Библията на български език са отдалечени във времето от почти 1 000 години. Това са преводът на Св. св. Кирил и Методий от 885 г. и Цариградския превод от 1871 г. Първият превод има огромно значение както за достигането на християнството до обикновените хора, така и за националното, езиково и културно израстване на нашия народ по време на Златния век. За втория превод Пенчо Славейков отбелязва: „Преводът на Библията туря край на езиковата безредица, на боричкането на разни наречия за първенство, и установява литературен език. След появяване Библията на бял свят (1871) заглъхват вече разприте между разните български говори – източно-българският става общ за всички ратници на мисълта и националното съзнание”.
21. Нова Зеландия е първата държава в света, официално разрешила на абитуриентите да ползват по време на писмените държавни изпити популярния сред младежите „език на съкращенията”, използван масово при писането на SMS-съобщения и в онлайн-чатовете.

22. Думите, които се знаят от най-много хора в света, живеещи в различни страни и говорещи различни езици, са „кока кола” и „о`кей”.
23. В българския език най-дългата, всеобщо позната дума, която обаче не присъства в правописните речници, е „непротивоконституционствувателствувайте”. Тя има 39 знака.
24. В английския език най-дългата дума е съставена от... 189 819 букви. Това е пълното химическо название на най-дългия известен протеин. Започва с Methionyl... и след 189 800 знака завършва на ...isoleucine.
25. Най-дългата дума, която е публикувана в речник на английски, е Pneumonoultramicroscopicsilicovolcanoconiosis (45 знака). Тя е съставена изкуствено, за да претендира за „титлата” най-дълга дума в английския език, но постепенно е развила независима употреба в медицината.
26. Най-дългата публикувана дума на немски е Donaudampfschiffahrtselektrizitatenhauptbetriebswerkbauunter-beamtengesellschaft. Тя е от 79 знака и означава част от австрийска корабна компания, която превозва пътници и товари по река Дунав.
27. В холандския език най-дългата дума е от 49 знака: indercarnavalsoptochtvoorbereidingswerkzaamheden и означава „приготвяне за детско карнавално шествие”.
28. Испанският език е далеч по-скромен и най-дългата дума в употреба е само от 24 букви: „electroencefalografistas”. Означава „специалисти, които се занимават с електроенцефалография”.
29. Най-дългото географско име в англоезичните страни е Taumatawhakatangihangakoauauotamateaturipukakapikimaunga-horonukupokaiwhenuakitanatahu. Името е маорско и е съставено от 85 знака. Това е връх с височина 305 m н. в., който се намира в Нова Зеландия.
30. В Уелс има селце, наречено Llanfairpwllgwyngyllgogerych-wyrndrobwllllantysiliogogogoch. Името може да бъде преведени като „Църквата „Св. Мери” в котловината на белия лешник, близо до бързия водовъртеж и църквата „Св. Тисилио от червената пещера”.

31. Наскоро е разрешен дългогодишен спор как точно се пише най-дългото име на географски обект в САЩ. Това е езерото Chargoggagoggmanchauggagoggchaubunagungamaugg в Уебстър, Масачузетс. Според една от версиите означава: „ти ловиш риба от твоята страна, аз ловя риба от моята и никой не лови по-средата”. За съжаление митът за това благозвучно значение е бил развенчан.
32. Изречението „The quick brown fox jumps over the lazy dog.”, което в превод от английски означава „Бързата кафява лисисца скача над мързеливо куче.”, използва всички букви в английската азбука.
33. 62% от американците не биха яли охлюви, но 47% от тях биха опитали ескарго във френски ресторант (бел. авт. от фр. escargot – охлюв).
34. Думата за война в санскрит буквално означава „желание за повече крави”.
35. Пинокио на италиански означава „борова глава”.
36. Най-употребяваната дума на английски е „time” (време).
37. В английския език думата „set” има най-много значения.
38. Никоя дума в английския не се римува с „month” (от англ. „месец”).
39. Думата „Хималая” означава „Дом на снеговете”.
40. Думата „бохем” означава „безгрижен и весел човек”. В миналото французите смятали, че циганите, които тогава са се заселвали в Западна Европа, идват от Бохемия (днешна Чехия).
41. Думата „лазер” е съкращение от „light amplification by stimulated emission radiation”, което означава „усилване на светлината чрез стимулирана емисия на лъчение”.
42. Думата „електричество” идва от гр. electron – кехлибар. Древните гърци забелязали, че ако парче кехлибар се натърка с вълнен плат, към него започват да полепват малки предмети.
43. Названието „грейпфрут” (от англ. grape – зърно от грозде и fruit – плод) идва от неправилното отнасяне на плодовете като разновидност на гроздето от английския ботаник Джон Лунан.

44. Името „мандарина” идва от званието „мандарин” на висши китайски сановници, които носели оранжеви плащове.
45. Досега никой не е установил откъде е дошло названието на популярната закуска „хот-дог“ (от англ. hot-dog – горещо куче).
46. Думата „християнин” се споменава само 3 пъти в Библията.
47. Думата „диамант” идва от гръцки и означава „невъзможен за завладяване”.
48. Думата „шоколад” е взета от езика на ацтеките, които приготвяли много сладко какаово питие, наречено „шоколател”.
49. Името „киви” растението дължи на приликата на плодовете с птицата киви, която е символ на родината му Нова Зеландия.
50. „Канада” е индианска дума и в превод означава „голямо село”.
51. Ескимосите имат повече от 20 думи за сняг.
52. Глухарчето дължи името си на факта, че плодовете му могат да предизвикат временно оглушаване, ако попаднат в ухото.
53. Популярното обръщение „негър”, което използваме за хората с черен цвят на кожата, всъщност е крайно неподходящо. На английски „нигър” е обръщение, изразяващо силно презрение към тези хора. Обратно на схващанията ни, в този случай правилно е обръщението „черен”.
54. Имената на четири от моделите на автомобилния концерн „Фолксваген” са по имената на известни ветрове: „Пасат” (постоянен вятър, духащ от тропиците към екватора), „Бора” (силен и студен планински вятър), „Джета” (джет потоците са бързи, но тесни въздушни течения във високите слоеве на атмосферата) и „Сироко” (африкански пустинен вятър).
55. Името на модела „Туарег” на „Фолксваген” идва от африканско племе, известно с издръжливостта си и способността да се справя дори и в най-лошите условия. Каква по-голяма реклама за качествата на автомобил от тази!
56. Северното сияние се нарича „Aurora Borealis”, а Южното – „Aurora Australis”.
57. Езикът на племето пираха, наброяващо около 300 души, което живее в отдалечените северозападни части на Бразилия в дъждовните гори на Амазония, не включва думи за числа.

Вместо това те използват само две прости дефиниции – „няколко” и „много”.

58. Макар и да звучат почти еднакво, думите „прокурор” и „прокурист” имат съвършено различно значение. Прокурорът е държавен служител, който поддържа обвинението в съдебен процес. Прокуристът е физическо лице, натоварено и упълномощено от търговеца да управлява предприятието му срещу възнаграждение.
59. В онлайн-изданията, новините и блоговете думите „работя”, „проблем” и „мъж” се употребяват два пъти повече съответно от „почивам”, „решение” и „жена”.
60. В онлайн-изданията, новините и блоговете думата „правителство” е най-дългата, която се използва. В съвременния език няма време за много дълги думи.
61. Произходът на думата „трагедия” всъщност е доста странен. В превод от старогръцки тя означава „песен на козел”. Някои учени обясняват това с факта, че в Античността на празненствата на бог Дионисий – богът на виното и веселието, под покровителството на когото се извършвали театралните представления, се изпълнявали хвалебствени песни. Преди да започнат в жертва на Дионисий бил принасян козел.
62. Думата „сцена” идва от старогръцки. Колкото и странно да звучи, тя означава „палатка”. Не е трудно да си представим как е изглеждало едно представление преди 2 700 години: актьорът, който също така бил и автор на пиесата, пристигал в някое градче и разпъвал скинията, т.е. палатката си на площада. Той обличал чудати дрехи, излизал пред хората и започвал да рецитира, пее и танцува.
63. Думата „шахмат” идва от арабската „ал-шах-мат”, която означава „царят е мъртъв”.
64. Французите имат следния израз, когато много искат да похвалят някого: „Той е хубав като хляб!”.
65. В арабския език „хляб”, „препитание” и „живот” се означават с една и съща дума.
66. Думата „ваксинация” идва от латинската „vacca” (крава). През 1796 г. е установено, че преболедувалите от шарка по кравите не се разболяват от едра шарка.

КИНО

1. Мел Бланк, актьорът озвучаващ анимирания заек Бъгс Бъни, е алергичен към моркови.
2. Анимационните герои Том и Джери са създадени през 1939 г. от Бил Хана и Джоузеф Барбара.
3. Комиксите с Доналд Дък били забранени във Финландия, защото той не носи панталони.
4. Брус Лий е бил толкова бърз, че е било необходимо да се забавят ходовете му във филмите.
5. Най-често цитираната фраза от филми е репликата на Арнолд Шварценегер „I'll be back” от „Терминатор”. Думите, произнесени от героя преди бойната сцена в полицейския участък, където той влиза с колата си, са всъщност актьорска грешка. По сценарий репликата е „I'll come back”.
6. Супермен се появява за пръв път в екшън комикс през 1938 г.
7. Джийн Отри е единственият артист, който има пет звезди на „Алеята на славата” в Холивуд – по една във всяка от категориите: филми, телевизия, операторско майсторство, радио и театър.
8. Сандра Бълок е единствената актриса, която в рамките на една седмица през 2010 г. получава наградата „Оскар” за най-добра актриса („Сляпата страна“) и наградата „Златна малинка” за най-лоша актриса (в драмата „Всичко за Стив“).
9. Рисуваният филм „Тарзан” е създаден от 1 175 аниматори.
10. Уолт Дисни, създателят на Мики Маус, се страхувал от... мишки.
11. Хората-албиноси често играят роли на злодеи във филмите. Може би защото прекалено бледото лице се свързва с идея за вампири и други митични същества на нощта.
12. Сред актьорите в миналото съществувало поверие, че перата на пауна или дори само споменаването на името на птицата, носят лош късмет в професията.
13. Всяка година в света се произвеждат около 3 000 филми.
14. Най-много филми се правят в Индия – средно 950 годишно.
15. Лъвът от филмите на Metro Goldwyn Mayer е живял в гр. Мемфис, САЩ.
16. Преди появата на киноекраните, покрити с пластмасови призми за по-бял цвят, повърхността им е била напръсквана с... вода.

17. Според филмите ужиленият от скорпион човек умира почти веднага. Всъщност, ако ви ужили скорпион, имате няколко часа, през които да успеете да намерите противоотрова.
18. Една четвърт от продаваните филми са анимационни.
19. Първият „говорещ” филм е „Светлините на Ню Йорк”, създаден през 1928 г.
20. Първият игрален филм е „Историята на Кели Ганг”, заснет в Австралия през 1906 г.
21. Първият анимационен филм е „Смешни физиономии на смешни лица”, създаден през 1906 г.
22. Първият анимационен филм, номиниран за Оскар, е „Красавицата и звярът”, създаден през 1991 г.
23. Първият фантастичен филм в света е „Историята на бандата на Нед Кели”. Прожектиран е през 1906 г. и има голям успех в Австралия и Англия. Филмът е струвал 2 250 долара, което за времето си е била доста крупна сума.
24. Първият триизмерен филм е „Буана Девил”, създаден през 1952 г.
25. Най-скъпите филми в света са „Карибски пирати: На края на света” (2007) „Аватар” (2009). За създаването им са били необходими по 300 млн. долара.
26. Най-печелившият филм в света е „Аватар”. Приходите от прожекциите възлизат на 2.6 млрд. долара.
27. Най-дългият игрален филм е „Лечение на инсомнията”, заснет през 1987 г. Продължителността му е 85 часа.
28. Най-дългият сериал на всички времена е „Пътеводна светлина” на CBS. Той е сниман в продължение на 72 години и има общо 15 638 серии. Снимките са прекратени на 18.09.2009 г.
29. Една от най-често използваните в ежедневието филмови реплики е „Телепортирай ме, Скоти” от филма „Стар трек”. Парадоксално е, че в известния телевизионен сериал тя не се споменава нито веднъж.
30. Думата „джедай”, с която Джордж Лукас нарича своите космически рицари, е от японски произход. „Дзидай Геки” означава „историческа драма” и е всъщност жанр от японската кинематография, който разкрива живота на самураите.

31. Дарт Вейдър е първият герой, който Лукас измисля за „Междузвездни войни”. Името „Вейдър” идва от холандски език и означава „баща”.
32. Първоначално образът на Хан Соло е замислен като зелено извънземно чудовище, което няма нос и диша с хриле.
33. Първият филм от поредицата за суперагента Джеймс Бонд излиза през 1954 г. До 2012 г. са заснети 23 филма, а цялата поредица за Бонд е донесла приходи от над 5.1 млрд. долара.
34. Най-впечатляващият изпълнител на гангстерски роли в киното за всички времена е Марлон Брандо.
35. Първата целувка, заснета на филмова лента, е между актьорите Джон Райс и Мей Ървин през 1896 г. във филма „Целувката”.
36. Академията за филмово изкуство е създадена през 1927 г.
37. Първата церемония по връчването на отличията на Академията се провежда на 16.05.1929 г.
38. Името на най-популярните кинонагради „Оскар” е дадено от библиотекарката на Академията за филмово изкуство Маргарет Херик, която, виждайки статуетката възкликва, че прилича на чичо ú Оскар Пиърс, който е тексаски фермер.
39. Официалното название на статуетката е „Награда на Академията за заслуги”, но тя е далеч по-известна с името „Оскар”.
40. През 1934 г. холивудският вестникар Сидни Школски използва името „Оскар” в статията си по случай награждаването на Катрин Хепбърн за най-добра актриса. Официално Академията започва да го използва през 1939 г.
41. Връчването на „Оскарите” е отлагано само три пъти през годините. Първият е през 1938 г., когато опустошително наводнение залива Лос Анджелис. Тогава награждаването закъснява с една седмица. През 1968 г. церемонията се провежда вместо на 8 на 10 април в знак на съпричастност към скръбта от загубата на убития тъмнокож лидер д-р Мартин Лутър Кинг, чието погребение е на 8.04.1968. Третото отлагане е през 1981 г. и е само с 24 часа поради опит за атентат срещу тогавашния президент на САЩ Роналд Рейгън.

42. От 1930 г. награждаването на Академията за филмово изкуство се излъчва по радиото, а от 1953 г. милиони хора в САЩ и Канада го гледат по телевизията. От 1969 г. церемонията се излъчва и отвъд Атлантика, а в средата на 90-те години вече се гледа в над 100 страни по света.
43. Поради това че металите през Първата световна война били дефицитни, статуетките за наградите „Оскар” известно време били изработвани от дърво.
44. Прочутата статуетка първоначално е изработвана от бронз, за известно време – от пластмаса, а днес се прави от металната сплав британиум и е покрита с мед, никел, сребро и тънък пласт 24-каратово злато. Тя е висока почти 34 cm и е доста тежка – 3.8 kg. Цената ú е 18 000 долара. Неин скулптор е Джордж Стенли, а дизайнът е дело на художествения директор на „Метро Голдуин Майер” Седрик Гибънс.
45. Статуетката представлява рицар, който стои върху филмова лента, а в ръцете си държи меч. На лентата са изобразени петте основни гилдии на Академията за филмово изкуство – актьори, режисьори, продуценти, техници и сценаристи. От самото си създаване статуетката не е изменяна освен през 1945 г., откогато пиедесталът е с нов дизайн. Той е по-висок и вече не се изработва от белгийски черен мрамор, а от метал.
46. Броят на раздадените статуетки не е изчисляван до 1949 г. Оттогава, започвайки от числото 501, всеки Оскар носи свой сериен номер, отбелязан на задната страна на пиедестала.
47. Терминът „Папараци” идва от Кориолано Папарацо, фотографът от филма „Сладък живот” на Фелини.
48. Първото автокино се появява на 6 юни 1933 г. в градчето Пенсаукен в щата Ню Джърси, по идея на Ричард Холингстед-Младши. Неговото кино работило само 3 години, но идеята бързо придобила изключителна популярност и се разпространила навсякъде в Щатите.
49. Рекордът за най-продължително гледане на филми е поставен от Ашиш Шарма от град Матура в индийския щат Утар Прадеш, след като изгледал последователно 48 филма в продължение на над 120 часа.

СПОРТ

1. Първите Олимпийски игри са проведени в Олимпия, Гърция през 776 г. пр. Хр.
2. Първите Летни олимпийски игри са проведени в Атина, Гърция през 1896 г.
3. Първите Зимни олимпийски игри са проведени в Шамони, Франция през 1924 г.
4. Първите Летни параолимписки игри са проведени в Рим, Италия през 1960 г.
5. Първите Зимни параолимписки игри са проведени в Орнсколдсвик, Швеция през 1976 г.
6. За начало на маратона се смята подвигът на гръцкия вестоносец Фидипид, който след победата на атиняните над персите при Маратон през 490 г. пр. Хр. пробягва 34.5 km, за да съобщи новината. Той пристига в Атина с думите: „Радвайте се, победихме!” и умира от умора. Днес дължината на маратонското бягане е 42.195 km.
7. Спортният термин „хет-трик” произлиза от обичай в играта на крикет. Ако играч успеел три пъти успешно да удари топката, го награждавали с нова шапка.
8. Сред шампионите във всички спортове най-възрастни са шампионите по билярд – тяхната средна възраст е 35.6 години.
9. Най-високата скорост, регистрирана в нетехнически вид спорт, е 298 km/h. Тя е постигната в парашутизма.
10. Хвърлянето на чук всъщност е хвърляне на метална топка, прикрепена със стоманено въже към ръкохватка.
11. Максималната скорост на топчето при игра на тенис на маса е 170 km/h.
12. Максималната скорост на топката при игра на тенис е 220 km/h.
13. Максималната скорост на топката при играта пелота е 320 km/h.
14. Най-мощните картове в състезанията по картинг могат да развият скоростта на истински автомобил – до 240 km/h.
15. Състезанията „Формула 1” се провеждат на територията на пет континента (Европа, Азия, Австралия, Северна и Южна Америка).

16. Във „Формула 1” титли се присъждат както на пилотите, така и на конструкторите.
17. Най-успешният пилот за всички времена във „Формула 1” е германецът Михаел Шумахер – със седем титли.
18. Екипът на Ферари е единственият, участвал всяка година във „Формула 1”, от създаването на шампионата през 1950 г.
19. Страната с най-много състезатели във „Формула 1” е Великобритания – около 20% от всички пилоти.
20. Най-дългото автомобилно състезание е „Сафари Рали”, Кения. То се провежда по маршрут от 6 234 km.
21. Известното офроуд състезание Рали „Париж–Дакар” се провежда от 1979 г. до 2007 г. в Европа и Африка – от Париж (Франция) до Дакар (Сенегал). След заплахи от терористични нападения от 2009 г. състезанието се провежда в Южна Америка под името Рали „Дакар”.
22. Участниците в Рали „Дакар” са както професионалисти, каращи за отбори, така и аматьори. Аматьорите във всяко издание на състезанието са... 80%.
23. Сред най-странните машини, използвани в Рали „Дакар”, се нареждат нетипичните за пресечени местности лимузина „Ролс-Ройс”, мотоциклет „Харлей Дейвидсън” и шестколесен „Мерцедес 190”.
24. В състезанието драг рейсинг автомобилите се движат със скорост до 485 km/h и се нуждаят от парашут, за да могат да спрат.
25. Велосипедната обиколка на Франция „Тур дьо Франс” има продължителност от 24 дни и се провежда по маршрут от 3 400 km.
26. Подобни на футбола спортни игри са познати още в Древен Китай, Древна Гърция, Рим и дори Япония.
27. Правилата на съвременния футбол са създадени в Кеймбридж, Англия през 1846 г.
28. Футболните страсти са били повод за избухването на истинска война, известна като „Футболната война” между Салвадор и Хондурас през 1969 г. Макар че причините за войната са други, като повод е използвана загубата на Хондурас от Салвадор по време на квалификациите за

световното първенство през 1970 г. Войната взема около 3000 жертви и официално е прекратена през 1980 г.

29. Волейболът е измислен от американеца Уилям Морган през 1895 г.
30. Баскетболът е създаден през 1891 г. от преподавателя по физическо възпитание Джеймс Нейсмит и в началото е бил практикуван като спорт в колежите в САЩ. Само 45 години по-късно се превръща в олимпийски спорт.
31. Силуетът на логото на Националната баскетболна асоциация (NBA) е на игралия през 60-те години баскетболист Джери Уест.
32. Стрийтболът е подобен на баскетбола, но се играе само на един кош и правилата са по-свободни и много от тях се договарят от участниците.
33. Първото световно първенство по футбол се провежда в Уругвай през 1930 г.
34. В Бразилия има повече от 20 000 футболни отбори.
35. Най-дългият футболен мач е между отборите на Бристолската академия и „Лийдс Беджърс”. Мачът продължил точно 36 часа и завършва с победа на Лийдс с 285:255 гола. За всеки от отборите участват по 18 футболисти, като всеки от тях е бил в игра по около 18 часа.
36. Първото състезание по тенис е проведено в Уимбълдън през 1877 г.
37. Тенисът на маса е измислен като игра за дъждовно време от Джеймс Гиб в Англия през 90-те години на XIX в. За хилки той използвал капаци от кутии за пури, а вместо топки – тапи от шампанско.
38. Първоначално името на играта тенис на маса било „госима”. Играта станала популярна едва след като името ѝ било сменено на „пинг-понг”.
39. При игра на билярд върхът на щеката се трие с тебешир, за да се подобри контактът с топката.
40. Основните категории в бокса са следните: муха, петел, перо, лека, средна и тежка.
41. В историята на професионалния бокс са регистрирани над 1200 смъртни случаи. Основната причина за смъртта на боксьорите е разкъсването на кръвоносни съдове в мозъка.

42. По време на едно състезание конете губят около 10 kg от теглото си.
43. Най-голямата дълбочина, до която се е гмуркал човек без никакви приспособления, е 96 m. Рекордът е поставен от британката Сара Кембъл край о-в Лонг Айлънд на Бахамите на 2.04.2009 г. За да успее, тя трябвало да задържи дъха си в продължение на 3 минути и 36 секунди.
44. Най-голямата височина, на която се е издигал парапланерист, е 9 947 метра. Рекордът е поставен от германката Ева Виснерска по време на тренировъчен полет в Австралия при подготовка за световното първенство през 2007 г. Тя била издигната на тази височина от силна буря, след което успешно се приземила.
45. Първата истинска футболна топка е създадена през 1855 г. от Чарлс Гудиър. Той вулканизира гума и я прави във формата на сфера. Преди изобретението на Гуидър футболистите са използвали пикочни мехури от прасе, които са почти кръгли. Естеството на материала правело невъзможно въвеждането на единен стандарт за форма и големина на топката.
46. Бейзболната топка има 108 шева.
47. Тенисът на маса е обявен за най-бързия спорт с топка в света, изчислен спрямо дължината на игралното поле. Скоростта на топчето достига до 180 km/h.
48. Най-опасното сърфиране, измисляно и практикувано някога, е „тоу ин сърфинг”. Всяка година той отнема няколко живота. За него са небходими вълни, високи най-малко 12 m, наречени „водни чудовища”. Такава вълна се чака с месеци. Неименованието „тоу ин сърфинг” буквално означава „сърф на буксир”. За да се качи на гигантската вълна, сърфистът получава помощ от дърпащ го моторен джет. Буксирът служи за да се изкачи състезателя на върха на вълната. Човек не би могъл да „хване” 15 или 20-метрова вълна, ако не получи добра начална скорост.
49. Най-новият екстремен воден спорт е летене под вода. За практикуването му е необходима перка с две крила, наречена сабуинг, която се дърпа с 20–30 метрово въже от моторна лодка. Плувецът, който държи с двете си ръце сабуинга, може да прави различни фигури или да се гмурка.

МОДА

1. Дънките са създадени през 1853 г. от 24-годишния немски емигрант Леви Щраус по време на златната треска в Калифорния, САЩ.
2. Истинското име на Леви Щраус е Льоб Щраус, но след емигрирането си в САЩ той го променя.
3. Първите дънки били от брезент и имали кафяв цвят. Много скоро брезентът бил заменен от по-мекия, но също здрав памучен плат деним. Класическият син цвят бил получен с помощта на чай, индиго и въглищен прах.
4. Първият клиент на дънчените панталони бил така въодушевен от покупката, че цяла нощ обикалял из Сан Франциско и разказвал на всеки срещнат човек.
5. Широко разпространено е мнението, че Леви Щраус изобретява капсите на дънките. Идеята обаче хрумва на Якоб Дейвис още през 1970 г. Понеже му липсват пари за патентоване, той се обръща към Леви Щраус. Щраус му заема част от плата, нужен за производството и получава заедно с Дейвис патента на 20 май 1873 г.
6. През 1873 г. само две фабрики произвеждат дънки – както панталони, така и палта. Поради непрестанно нарастващия интерес към новите дрехи само след 10 години те се произвеждат вече в 535 предприятия.
7. В Македония има женска носия, изработена от... дънчен плат.
8. Наполеон Бонапарт е наредил да започнат да се слагат копчета на ръкавите на саката на войниците, тъй като те имали лошия навик да си бършат носовете с тях.
9. Ципът е изобретен от шведския инженер Гидеон Съндбак в САЩ през 1913 г.
10. Първите рокли с ципове са създадени през 1930 г., пет години преди мъжките панталони с цип. Това е истински парадокс, като се има предвид факта, че дотогава носенето на дреха с цип от жена е смятано за неприлично.
11. Една дреха или аксесоар се нарича „антика”, ако е създадена преди 1920 г., „винтидж”, ако е създадена между 1920 и 1990 г. и „ретро”, ако е създадена след 1990 г.
12. Мария Антоанета толкова много се е притеснявала от тялото си, че носела рокли, които се закопчават чак до края на врата ѝ. Тя не изневерявала на навика си дори и докато... се къпела!

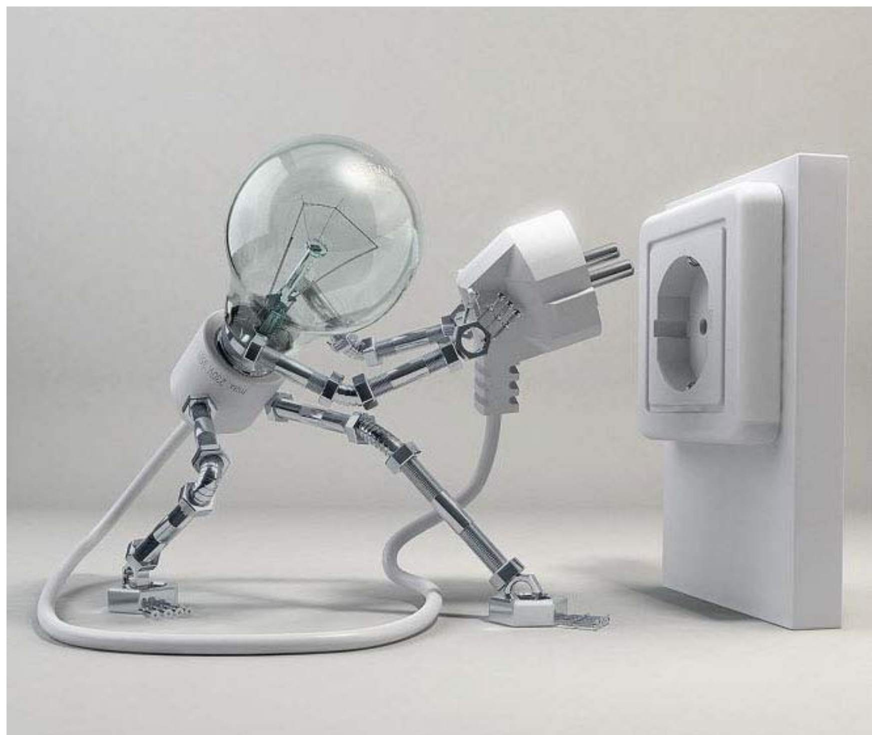
13. Кралица Виктория имала рокля, която свирела „Бог да пази кралицата", когато тя седнела.
14. През Средновековието било модерно булките от знатен род да носят цветни дрехи от кожи, кадифе и коприна.
15. Първа се появява в бяло на сватбата си английската принцеса Филипа през 1406 г. През 1840 г. кралица Виктория се оженила за принц Алберт Саксонски в бяла булчинска рокля. По това време не бялото, а синьото било символ на чистота и целомъдрие и много жени избирали сини сватбени рокли. От своя страна бялото по онова време символизирало богатство. Смелият ход бил посрещнат добре и поставил началото на модата на бялата булчинска рокля.
16. През 1920 г. Коко Шанел въвежда тенденцията на късата сватбена рокля Роклята е бяла, къса, с дълъг шлейф. Това окончателно затвърдява бялото като сватбен цвят.
17. Костюмът се появява през XIX в. в Англия. Изработва се от текстил и се смята за работно облекло в официалните и бизнес средите.
18. Корсетът е създаден на остров Крит с цел да измъчва мъжете, докато гледат разголената горна част на женското тяло. През Средновековието модата се обръща – бюстът е трябвало да бъде прикрит, а корсетът е изработван от твърди материали (желязо или дърво) и определено е измъчвал жените.
19. Корсетът, който се пристяга с връзки на гърба, е първото бельо, което е запазена марка за аристокрацията.
20. Обувките с висок ток са създадени не за модни, а за военни цели – да позволят на ездачите от персийската конница по-голяма маневреност по време на бойните действия.
21. В Европа обувките с висок ток в началото са били носени не от жените, а от... мъжете с високо положение в обществото. Логиката била следната: само някой, на когото не му се налага да работи на полето или да върви дълго, може да си позволи да използва толкова непрактични обувки.
22. До края на XVII в. обувката на ток била унисекс. Постепенно формите се изменяли в по-квадратна и ниска за мъжете и по-заоблена и стройна за жените. Появили се и острите обувки, като идеята им била дамските крака да изглеждат малки и деликатни, показвайки се като връхчета под дългата пола.

23. В края на XV век Шарл VIII опитал да намери по-удобни обувки за краката си, тъй като на единият имал 6 пръста. Затова му направили обувки с четвъртит връх, които веднага след това станали изключително популярни.
24. След Френската революция (края на XVIII в.) високите токчета в Европа се смятат за непрактични както от мъжете, така и от жените. Тенденцията се завръща чак в средата на XIX век, когато отново ги популяризират фотографите на еротични сцени. Оттам произлиза и асоциацията за високия ток като еротично украшение.
25. Пластмасовият край на връзката за обувки се нарича „аглет”.
26. Създадени са „разтегаеми обувки”, които да растат заедно с краката на детето. „Порастването” на обувките става чрез натискане на копче, намиращо се отстрани. След това те се разтягат до желания размер, обозначен на брояча, вграден в тях. Цената им е между 50 и 100 долара.
27. Елизабет I толкова обичала шапките, че издала заповед всички жени на възраст над 7 години задължително да носят шапки в неделя и на празниците. Който не се подчинявал, бил глобяван.
28. Бейзболната шапка е създадена през 1860 г. Тя става особено популярна през 80-те години на XX в., когато започват да я използват холивудски продуценти като Стивън Спилбърг.
29. Най-големият син на Чарлз XIII – принц Филип, обичал ръкавиците толкова много, че понякога носел по 16 чифта наведнъж.
30. В Римската империя мъжете също носели връзки, които много приличали на съвременната вратовръзка.
31. В Средновековието парите се носели не в портмоне, а в кожена кесия. Ако един мъж носел обемиста торбичка на кръста си, това означавало, че е богат. Женските торбички се носели на колана, под горната дреха, на която имало специален разрез, за да може лесно да се извадят парите.
32. През XVIII век след Френската революция, чантата вече е основен аксесоар към облеклото на жените. В чантите си те носели най-често руж, ветрило и парфюм.
33. Първата колекция от луксозни дамски чанти е създадена в Англия. Британският индустриалец Самюел Паркинсън

забелязал, че чантичката на жена му е твърде малка, за да събере нужните й предмети и поръчал специална колекция от кожени чанти за жена си.

34. Изкуствените мигли били създадени от холивудския продуцент Д. Грифит, който искал актрисата в главната роля във филма му от 1916 г. да има по-големи мигли. Те били изработени от истинска човешка коса.
35. През XVIII в. се е считало за модерно да се носят изкуствени вежди от... кожа на мишки и плъхове!
36. Жените са използвали грим още преди много векове. По времето на Клеопатра са използвани малини, боровинки и други естествени продукти за оцветяване на лицето. В днешно време за направата на грим се използват много разнообразни продукти.
37. Една жена изразходва средно по 3 kg червило на година.
38. Думата „парфюм” идва от латинския израз *per fumi*, означаваща буквално „през дим”.
39. Някои парфюми днес съдържат повече от 250 различни съставки.
40. Парфюмите се подреждат в категории според силата на аромата си: парфюм, тоалетен парфюм, тоалетна вода, одеколон, афтършейв.
41. Химията на човешката кожа създава различия в аромата, когато различните хора нанасят един и същ парфюм.
42. Не могат да се тестват повече от три парфюма наведнъж, защото ароматите се смесват и различаването им става невъзможно.
43. За да се „изтрие” споменът за парфюма, помирисан току-що, трябва да се помирише кафе.
44. Парфюмът се изпарява от кожата и се налага да бъде използван средно през четири часа.
45. За да се засили ароматът на парфюм и да стане по-траен, след впръскване върху кожата трябва да се намаже с лосион, който няма аромат.
46. Парфюмите се съхраняват в сухи студени помещения – така се удължава трайността им.
47. Ръчните часовници първоначално се носели само от жени. През Първата световна война започнали да ги носят и мъжете.

ОТКРИТИЯ

1. Първите велосипеди били с различни по размер колела.
2. Първият мотоциклет е създаден от Готлиб Даймлер в Германия през 1885 г. Неговият модел бил предназначен за изпитания на бензиновия двигател, открит неотдавна.
3. Първият мотоциклет серийно производство е конструиран от Хилдебранд Волфмюлер в Германия през 1894 г.
4. Автомобилът е изобретен през 1862 г. Той развивал скромните 6.4 km/h.
5. Карл Бенц създава първият успешен автомобил с бензинов двигател, както и първите автомобили серийно производство.
6. Карл Бенц и Готлиб Даймлер създават свои автомобили независимо един от друг още през 1886 г. Четиридесет години по-късно техните компании се обединяват в известната „Даймлер-Бенц", но създателите им никога не са се срещали.
7. Първият автомобил-линейка е с двигател „Даймлер" и е демонстриран в Париж през 1895 г.
8. Парната машина е изобретена от Томас Нюкомън в Англия през 1712 г.
9. Парната турбина е създадена от Чарлс Парсънс в Ирландия през 1884 г.
10. Изобретателят на четиритактовия двигател Николаус Ото можал да завърши своето изобретение едва след като наблюдавал как се издига димът от един комин.
11. Дизеловият двигател е създаден от Рудолф Дизел в Германия през 1893 г.
12. Първият електрически двигател, който може да задвижва машина, е конструиран от Томас Давънпорт в САЩ през 1837 г.
13. Реактивният двигател е конструиран от Франк Уитъл в Англия през 1937 г.
14. Пневматичната автомобилна гума е създадена от Едуард Мишлен във Франция през 1895 г.
15. Ламинираното стъкло е изобретено от Едуар Бенедиктюс във Франция през 1903 г. с цел да се намалят нараняванията при автомобилни катастрофи. Новият материал не е възприет веднага от производителите на автомобили и първото му широко приложение е в производството на противогази през Първата световна война. Днес ламинирани стъкла се

използват масово при изработване на витрините на магазини и стъклата на автомобили.

16. Първата автомагистрала е създадена в Германия. Тя била проектирана едновременно като път за автомобили и писта за конни надбягвания.
17. Първата пешеходна пътека се появява в Лондон през 1926 г. Тя представлявала две бели линии върху платното и табела с надпис „Моля, пресечете оттук!”
18. Пешеходната пътека тип „Зебра” съществува от 1951 г.
19. Котешкото око, което се вгражда в пътната настилка, е измислено от Пърси Шоу в Англия през 1934 г.
20. Първият светофар, светещ с червена и зелена светлина, е поставен пред сградата на Парламентс в Лондон през 1868 г.
21. Първият светофар, светещ с червена, жълта и зелена светлина, е поставен в Ню Йорк през 1918 г.
22. Организираният градски транспорт е въведен още през 1662 г. в Париж. Той се осъществявал с карети, теглени от коне, движещи се по график през няколко минути.
23. Първите автобуси били с бензинов двигател, тежали 6 тона и превозвали само 18 пътници.
24. Двуетажните автобуси са въведени в Лондон още през 1847 г. и в продължение на повече от 80 г. били теглени от коне. Едва през 1930 г. се появили първите автобуси, задвижвани с дизелов двигател.
25. Първата жп линия е открита от Уилям Джесъп в Лъфбъро, Англия през 1789 г.
26. Първият парен локомотив е изобретен от Ричард Тревитик в Уелс през 1804 г.
27. Първите покрити вагони се появили през 1834 г. Дотогава пътниците и товарите били превозвани в открити платформи.
28. Парният локомотив е изобретен от англичанина Ричард Тревитик през 1804 г. и развивал скорост от 8 km/h.
29. Първият електрически локомотив е създаден в САЩ през 1894 г.
30. Първият дизелов локомотив с създаден в Германия през 1912 г.
31. Първите дизелово-електрически локомотиви са създадени в Швеция през 1921 г.

32. Първата обществена железница е създадена в Англия през 1825 г. Нейната дължина била само 27 мили (43.44 km).
33. Първото метро било открито в Лондон през 1863 г.
34. Първият самолет с реактивен двигател „Хенкел Хе 178” е създаден от Ханс фон Охайн в Германия през 1939 г.
35. Хеликоптерът е конструиран от Е. Мъмфорд в Шотландия през 1905 г.
36. Първата подводница е конструирана от Корнелиус Дребел в Англия през 1624 г.
37. Първата въздушна възглавница, създадена да предпазва пилоти и автомобилисти, е била конструирана през 1957 г. от българина Асен Йорданов.
38. Първият кораб с въздушна възглавница е произведен в Англия през 1959 г.
39. Първият действащ ескалатор е създаден от Джеси Рино в САЩ през 1892 г. и е показан публично в един лунапарк четири години по-късно.
40. Прототипът на асансьора се появил във Франция и през далечната 1743 г. бил поставен в покоите на френския крал Луи XV.
41. Съвременният асансьор е демонстриран за първи път на изложението в Ню Йорк през 1853 г. Създателят му искал всеки път след издигането му, да се срежат въжетата, които го движели и така за всеобщо изумление оставал „във въздуха” благодарение на специален обезопасителен механизъм.
42. Първият изкуствен спътник е „Спутник-1”, изстрелян от СССР на 4 октомври 1957 г., с което започва Космическата надпревара между Съветския съюз и САЩ. Първият спътник на САЩ е „Експлорър 1”, изстрелян само няколко месеца по-късно – на 31 януари 1958 г.
43. Американският астронавт Нийл Армстронг е първия човек, стъпил на Луната. Това станало на 20 юли 1969 г.
44. Томас Едисон изобретил грамофона през 1877 г.
45. Първата грамофонна плоча е създадена в САЩ през 1888 г. Тя била изработена от вулканизиран каучук.
46. Дългосвирещата плоча е изобретена от Пол Голдмарк през 1948 г.
47. Първото звукозаписно студио е открито в САЩ през 1897 г.

48. Първите радиопредавания с микрофон, а не с морзовата азбука, се излъчват в САЩ през 1907 г.
49. Първият фотоапарат е направен от Йохан Цан през 1685 г.
50. Фотоапаратът за моментални снимки „Полароид” е изобретен от Едуин Ланд през 1947 г.
51. Фотографската лента е създадена от Алфред Пъмфри в Англия през 1881 г.
52. Първата фотографска снимка е заснета през 1826 г. Озаглавена е „Гледка от прозореца в Ле Грас” (View from the Window at Le Gras). Направена е от френския учен Жозеф Нисефор Ниепс от прозореца на вилата му в Ле Грас.
53. Първата цветна фотография е направена от Джеймс Максуел през 1861 г. Той снимал парче карирано вълнен плат.
54. Първата публична кинопрожекция е осъществена от братята Луи и Огюст Люмиер в „Гран кафе”, Париж на 28 декември 1895 г.
55. Първият киносалон е открит от Уилям Рок в Нови Орлеан, САЩ през 1896 г.
56. Първият домашен телевизор е демонстриран през 1928 г., а големината на екрана му е само 3 на 4 инча.
57. Дистанционното управление е изобретено от германците – през Втората световна война те използват лодки с радиоуправление. След войната дистанционните се използват в устройства за отваряне на гаражни врати. Първото дистанционно за телевизор се появява през 1960 г. Произведено е от фирмата „Zenith” и носи името „Lazy Bone”.
58. Първите видеозаписи били направени върху грамофонни плочи.
59. Първият видеомагнитофон е създаден в САЩ през 1958 г. Първият видеоплеър е пуснат на пазара през 1972 г. от „Phillips”.
60. Първото CD е пуснато на пазара през 1980 г. от „Sony”.
61. Първият електронен компютър е създаден за артилерията на армията на САЩ през 1946 г.
62. Съвременният електронен компютър с транзистори се появил през 1951 г.
63. Първият успешен миникомпютър за търговски цели е DEC PDP – 8, създаден в САЩ през 1965 г.

64. Първият персонален компютър е Commodore PET, произведен през 1977 г.
65. Първият преносим компютър е „Озбърн 1”, произведен през 1981 г.
66. Първият успешен персонален компютър с мишка и лесен за използване интерфейс е Apple Macintosh, създаден през 1984 г.
67. Първата компютърна мишка е създадена от Дъглас Енгелбарт през 1964 г.
68. Първата компютърна мишка била доста обемиста и се задвижвала от две перпендикулярно разположени колелета. През 1972 г. те били заменени от топче, което при въртенето си задвижвало две ролки – за хоризонтално и вертикално движение.
69. Първата версия на операционната система „Windows” е създадена през 1985 г.
70. Първата компютърна игра е създадена от Стив Ръсел през 1962 г.
71. Интернет е създаден точно в 21 ч. на 29 октомври 1969 г., когато инженери от Калифорнийския университет и от Станфордския изследователски институт успяват за пръв път да обменят данни между два компютъра на разстояние 400 мили. Проектът за свързване на двете системи е наречен „Арпанет” и е възложен от министерството на отбраната на САЩ.
72. Първата видеоигра е създадена от Томас Голдсмит-младши през 1947 г.
73. Микроскопът е създаден от Захариас Янсен през 1590 г., но е доразвит и използван за наблюдение на микроскопични обекти от Антони ван Льовенхук през 1673 г.
74. Електронният микроскоп е изобретен от Ернст Руска и Макс Кнол в Германия през 1931 г.
75. Телескопът е изобретен от Ханс Липерше през 1608 г., но за астрономически цели е конструиран и използван за първи път от Галилео Галилей година по-късно – през 1609 г.
76. Телефонът е изобретен от Александър Бел в САЩ през 1876 г.
77. Уличните монетни телефони се появяват през 1899 г.

78. Датата на първото обаждане, извършено от мобилен телефон, е 3 април 1973 г.
79. Масовото производство на факс апарати започва през 1964 г.
80. Часовникът с махало е създаден от датския астроном Кристиан Хюйгенс през 1657 г.
81. Часовникът с кукувичка е изобретен в Германия през 1730 г.
82. Първият ръчен електронен часовник „Pulsar” е създаден от Петър Петров през 1969 г. в САЩ.
83. Първата газова печка се появила във Франция още през 1799 г. и осигурявала едновременно отопление и осветление.
84. Микровълновата печка е създадена в САЩ в периода 1945–1947 г.
85. Първата говореща пералня е произведена през 2002 г. от фирмата „Електролукс”.
86. Първият активно действащ перилен препарат в света е „Persil” на компанията Хенкел и е пуснат на пазара през 1907 г.
87. Подочистачката (метла с валяк и четка) е изобретена от Мелвил Бисъл в САЩ през 1876 г.
88. Първата прахосмукачка е създадена от Хърбърт Бут в Англия през 1902 г.
89. Първият хладилник за домашна употреба е произведен в Чикаго през 1913 г.
90. Шевната машина е изобретена от Томас Сейнт в Англия през 1790 г.
91. Първата шевна машина за дома е произведена от Айзък Сингер в САЩ през 1851 г.
92. Тенджерата под налягане (с предпазен вентил) е направена от Денис Пейпин в Англия през 1679 г.
93. Термосът е създаден от Джеймс Дюър в Англия през 1892 г.
94. Тефлоновият тиган е измислен от Марк Грегоар във Франция, след което през 1955 г. той основал компанията „Тефал”.
95. Чушкопекът е българско изобретение с неизвестен автор. Усъвършенстван е от Давид Давидов във Велико Търново през 1974 г., след което започва да се произвежда масово.
96. Съвременната електрическа крушка е изобретена през 1878 г. от Томас Едисон, САЩ и сър Джоузеф Суон, Англия, които работили независимо един от друг.

97. Серийното производство на луминесцентни лампи започва в САЩ през 1939 г.
98. Електрическото фенерче е създадено от компанията „Илектрик Ламп” в Бристол през 1891 г.
99. Съвременната косачка за трева е създадена от Едуард Бъдинг в Англия през 1830 г.
100. Първата електрическа косачка за трева е произведена през 1926 г.
101. Редосеялката е създадена много отдавна – през 1701 г. от Джетро Тъл.
102. Електрическият вентилатор е създаден от Скайлър Уилър в Ню Йорк през 1882 г.
103. Електрическата възглавница е изобретена от С. Ръсел в САЩ през 1912 г. Тя била предназначена за болните от туберкулоза, които трябвало да спят на открито.
104. Електрическото одеало е създадено в САЩ през 1937 г.
105. Първата самобръсначка е изобретена от търговския пътник Кинг Камп Жилет през 1901 г. Серийното производство започва през 1903 г.
106. Електрическата самобръсначка е изобретена от Джейкъм Шик в САЩ през 1928 г.
107. Първата зъболекарска бормашина е изобретена от Пиер Фошар във Франция през 1728 г.
108. Първите електрически зъболекарски бормашини се появили през 1908 г.
109. Четката за зъби е измислена в Китай през 1498 г. Първите четки били изработвани от свинска четина, но в Европа те били направени от конски косми.
110. Найлоновата четка за зъби е създадена в САЩ през 1938 г.
111. Първата електрическа четка за зъби е произведена в САЩ през 1961 г.
112. Тубичката с паста за зъби е създадена от американския зъболекар Уошингтън Шефилд през 1892 г.
113. Първият небостъргач е построен от архитекта William LeBaron Jenney в Чикаго през 1885 г. Наричал се „Home Insurance Building”. Височината му била 42 m (10 етажа), а през 1890 г. са достроени още два етажа и височината му става 55 m.

114. Първият хотел е грандхотел „Лоу”, открит от Дейвид Лоу в Лондон през 1774 г.
115. Радарът е изобретен от Рудолф Кухнолд в Германия през 1933 г.
116. Първата пушка с много цеви е конструирана през 1339 г.
117. Динамитът е създаден от Алфред Нобел в Швеция през 1866 г.
118. Бодливата тел е изобретена през 1868 г. в САЩ за нуждите на говедовъдството. Само 30 г. по-късно тя вече била използвана за военни цели.
119. Хартията е изобретена от китаеца Цай Лун, който служи в китайския императорски двор и през 105 г. след Хр. представя на императора Хо Ти мостри от изобретението си.
120. Индигото е открито от Ралф Уеджуд в Англия през 1806 г.
121. Моливите са създадени в Англия през 1565 г.
122. Химикалката е изобретена от унгареца Ладислао Биро в Аржентина през 1938 г.
123. Първата химикалка за еднократна употреба била с марка „Бик” и е произведена през 1958 г.
124. Автоматичната писалка е изобретена още през 1656 г.
125. Пишещата машина е създадена от Хенри Мил в Англия през 1714 г.
126. Първата офсетова машина е конструирана от Джеймс Ват през 1778 г.
127. Първият циклостил е изобретен от унгареца Давид Гещетнер в Англия през 1881 г.
128. Първата съвременна копирна машина е създадена от Честър Карлсън в САЩ през 1938 г.
129. Първата печатна книга в света е „Диамантената сутра”, отпечатана върху хартия през 868 г.
130. Първата печатна книга на новобългарски език е „Абагар”, написана от Филип Станиславов през 1651 г.
131. Първата илюстрирана книга за деца е издадена в Германия през 1658 г.
132. Първото списание е „The Gentleman's Magazine”. Публикувано е в Лондон през 1731 г. и се издава чак до 1907 г. Името „Magazine” е избрано по аналогия с военните складове, в които има разнообразни стоки.

133. Коледната картичка е изработена от художника Джон Хорзли в Англия през 1853 г.
134. Първите визитки се появяват през III в. в Китай. Служителите в императорския двор били задължени да имат специални хартиени картончета, на които калиграфи изписвали имената и длъжностите им.
135. Кръстословицата е измислена от Артър Уин в Англия през 1913 г.
136. Брайловото писмо – система от изпъкнали точки, която помага на слепите хора да четат, е създадено през 1829 г. от Луи Брайл.
137. Първите ножици са конструирани от Леонардо да Винчи.
138. Безопасната игла е изобретена преди повече от 4 000 години.
139. Детекторът на лъжата е изобретен от Джон Ларсън през 1921 г.
140. Аквалангът е изобретен от Жак Ив Кусто през 1943 г.
141. Ролетката е изобретена от Блез Паскал, докато експериментирал върху създаването на вечен двигател.
142. Трансформаторът е изобретен от Майкъл Фарадей в Англия през 1831 г.
143. Съвременните сачмени лагери са изобретени от Филип Вон във Великобритания през 1794 г.
144. Съвременният вариант на батерията е създаден от италианския физик Алесандро Волта през 1800 г.
145. Първата кредитна карта е на American Express. Тя била пусната в обръщение през 1951 г.
146. Секретната ключалка е изобретена от Райнъс Йейл в САЩ през 1851 г.
147. Първият лазер е създаден от Теодор Майман в САЩ през 1960 г.
148. Първата неонова реклама е на бръснарница и се появява през 1912 г.
149. Първото пиано е изобретено от Бартоломео Кристофори в Италия през 1709 г.
150. Първата електрическа китара с изцяло плътен корпус е създадена от американеца Лео Фендър, който през 1946 г. основава компанията за електрически инструменти „Фендър“.

151. Първият гръмоотвод е създаден от Бенджамин Франклин в САЩ през 1752 г.
152. Първата пластмаса е създадена от Александър Паркис в Англия през 1850 г.
153. Целофанът е получен от Жак Бранденбургер в Швейцария през 1908 г.
154. Изкуствената коприна е създадена от С. Крос и С. Стърн в Англия през 1898 г.
155. Тоалетната хартия е използвана още през далечната 1391 г.
156. Свещите от парафин са създадени през 1854 г. Дотогава те са изработвани от восък, който обаче е по-скъп.
157. Кибритените клечки са открити от Джон Уокър в Англия през 1826 г.
158. Кибритената кутийка е изобретена от Йохан Лундстрьом в Швеция през 1855 г.
159. Първите очила са изобретени от италианецът Салвино Армати през 1280 г.
160. Слънчевите очила са създадени от Джеймс Ейскъф в Англия през 1752 г.
161. Мушамата е създадена от Чарлс Макинтош през 1820 г.
162. Гумените ластички са измислени от Стивън Пери в Англия през 1845 г.
163. Парашутът е изобретен от Фауст Вранчич в Хърватия през 1597 г. С него той скочил от камбанария с височина 87 m на пазарния площад в Братислава.
164. Ролковите кънки са изобретени от белгиеца Жозеф Мерлен в Англия през 1760 г.
165. Ролковите кънки с 4 колела са създадени от Джеймс Плимптън в САЩ през 1863 г.
166. Бар кодът е измислен от Бърнард Съливан и Норман Уудланд.
167. Първият продукт с бар код са дъвките „Wrigleys”.
168. Известната бутилка за уиски с квадратно дъно е използвана за първи път през 1870 г. от Александър Уокър – синът на създателя на известната марка „Johnnie Walker”.
169. Първите консерви в метални кутии са направени от Брайън Донкин и Джон Хол в Англия през 1812 г.
170. Първите замразени хранителни продукти се появили по идея на Кларънс Бърдзай в САЩ през 1924 г.

171. Първите готови замразени храни били пуснати в продажба през 1939 г.
172. Течният шоколад е създаден във Франция през 1615 г.
173. Шоколадът на блокчета е създаден от Франсоа-Луи Кайе в Швейцария през 1819 г.
174. Млечният шоколад е създаден от американеца Даниел Петер в Швейцария през 1873 г. Той продал патента на Хенри Нестлѐ.
175. Първата кутия шоколадови бонбони е произведена в Англия през 1866 г. Бонбоните били с формата на сърце и оттогава досега са най-предпочитания подарък за Свети Валентин.
176. Йохан Якоб Швепе – германски часовникар и изобретател, е създател както на газираната вода, така и на първата газирана безалкохолна напитка в света „Швепс Тоник" през 1771 г.
177. Масовото производство на газирана вода започва през 1798 г.
178. Първите пластмасови бутилки за безалкохолни напитки са произведени през 1970 г.
179. Първото разтворимо кафе на прах е създадено от японския химик Катори Като в САЩ през 1901 г.
180. Съвременното разтворимо кафе е продукт на компанията „Нестле́" и се продава под името „Нескафе" от 1938 г.
181. Смята се, че сладоледът е измислен от Блазиус Вилафранка в Рим през 1550 г.
182. Фунийката за сладолед е измислена от италианския имигрант Итало Марчони в САЩ през 1903 г.
183. През 1848 г. Джон Къртис започва да произвежда първата дъвка за търговска продажба в САЩ.
184. Пеницилинът е открит от д-р Александър Флеминг в Англия през 1928 г., но започнал да се произвежда едва през 1941 г.
185. Аспиринът е открит от Феликс Хофман през 1897 г.
186. Първият термометър е изобретен от Галилео Галилей през 1593 г.
187. Първият рентгенов апарат е конструиран от Вилхелм Конрад Рьонтген през 1895 г. За това откритие той получава първата Нобелова награда за физика през 1901 г.
188. Стетоскопът е изобретен през 1816 г. от френския лекар Рене Лаенек. Той бил дървен и съставен от две части, за да може лесно да се пренася.

СТАТИСТИКА

1. През 1750 г. в света са живеели само 800 млн. души.
2. През 2009 г. населението на Земята е 6.8 млрд. души и се увеличава средно със 78 млн. души всяка година.
3. През 2080 г. населението на Земята се очаква да бъде около 15 млрд. души.
4. Рим е първият град, чието население достигнало 1 млн. души. Това станало през 133 г. пр. Хр. Жителите на Лондон надминали това число през 1810 г., а на Ню Йорк – през 1875 г. Днес в света има повече от 300 града с население над 1 млн. души.
5. През 1970 г. само 5% от американците живеели в големите градове.
6. Един на всеки десет души живее на остров.
7. Всяка секунда в света се раждат 5, а умират 2 души.
8. Половината от населението в света е под 25 години.
9. 70% от хората в света са цветнокожи, а само 30% – с бяла кожа.
10. 52% от хората са жени и 48% мъже.
11. Повечето от хората в света – цели 70%, не могат да четат или пишат.
12. Над 2 млрд. души в света не могат да четат.
13. Около 80% от хората в света живеят при лоши жилищни условия.
14. Само 6% от хората в света държат 59% от световното богатство.
15. В света има 7 млн. милионери.
16. Три от богатите фамилии в света имат повече пари от 48 бедни народи.
17. Една трета от населението на света живее с по-малко $2 на ден.
18. Само 1% от хората в света имат висше образование.
19. Половината от хората в света страдат от недохранване.
20. Само 1% от хората в света притежават компютър.
21. В Хаити само 1 на всеки 200 души притежава автомобил.
22. Ако можеш да влезеш в църква или джамия без страх от затвор или смърт, ти си по-щастлив от 3 милиарда души на този свят.
23. Само 8% от хората в света притежават някакви спестявания.

24. 30% от възрастните китайци живеят с родителите си.
25. Повече от 2/3 от възрастните хора използват очила, за да коригират зрението си.
26. Един на всеки четирима американци се появява по телевизията.
27. Средно 0.7% от американците са в затвора.
28. 200 милиона души в Китай живеят дневно с по-малко от 1 щатски долар.
29. Ритъмът на живот в големите градове се увеличава с 1% всяка година.
30. Около 70% от бедните хора в света са жени.
31. 80% от хората на възраст над 100 години са жени.
32. Нова Зеландия е първата държава в света, в която жените получават правото да гласуват наравно с мъжете – през 1893 г.
33. Първата жена министър-председател в света е Сиримаво Бандаранайке, която е ръководела правителството на Шри Ланка от 1960 до 2000 г. В края на кариерата си – на 84 години, тя била най-възрастната жена-действащ политик.
34. Броят на нациите, които са имали жена за президент, е 22.
35. Само един от уестърн филмите е сниман от жена.
36. 76% от жените и само 46% от мъжете си оправят леглата сутрин.
37. Шансът при жените да имат близнаци, се увеличава след 35-годишна възраст – средно една от 27 жени. След 50-та година, вероятността се увеличава до една на всеки 9 жени.
38. Жените прекарват най-малко 287 дни от живота си в избор на облеклото си преди излизане от къщи.
39. Само 1 от 20 деца се ражда в деня на термина.
40. 10% от мъжете и 8% от жените са левичари.
41. Тънката талия е единствения отличителен признак на женското тяло, който винаги се е смятал за еталон за женската красота.
42. Асоциацията на гондолиерите във Венеция е една от последните съсловни организации, съставени само от мъже.
43. Средно една година от живота на мъжете преминава в заглеждане по жени.
44. Русите хора имат повече косми в косата си от чернокосите.

45. Идеалният телефонен разговор продължава 9 мин. и 42 сек.
46. Първата операция за смяна на пола била направена през 1950 г. от датския хирург Кристиан Хамбургер. Лекарят превърнал нюйоркчанина Джордж Джаргернсън в жена.
47. Психосоматичните болести са 85–90% от общия брой заболявания. Те са една от основните причини за заболяване от рак, язва, инфаркт, инсулт и др.
48. При децата, родени в семейство, в което някой от родителите хърка, съществува 3 пъти по-голям риск и те да започнат да хъркат хронично.
49. Според немски учени, шансът да се получи сърдечен удар в понеделник е по-голям, отколкото във всеки друг ден от седмицата.
50. 20% от хората в света са депресирани.
51. Лечението на депресия струва 10 пъти повече от борбата с рака.
52. Далтонизмът се среща при 7 от 100 мъже и само при 1 от 1 000 жени.
53. От наднормено тегло страдат 1.2 млрд. души в света.
54. Съществуват повече от 100 различни вируса, предизвикващи хрема.
55. Грипната епидемия от 1918–1919 г. е взела повече от 20 млн. човешки жертви в Европа и Северна Америка.
56. Един на всеки 200 души е алергичен към отровата от пчели или оси.
57. Бушмените не оплешивяват до 60-годишна възраст.
58. През XVII в. в някои минерални бани хората прекарвали цели 124 часа във ваната, за да се лекуват.
59. Солариумите увеличават риска от рак на кожата със 75% при хората до 30-годишна възраст.
60. За пушачите е вероятно да умрат средно 6.5 години по-рано, отколкото непушачите.
61. Смята се, че във всеки един момент около 0.7% от населението на света е в пияно състояние.
62. По време на Втората световна война загиват 50 милиона души.
63. През XX век повече от три милиона души са починали от земетресения.

64. Светкавиците удрят 7 пъти по-често мъжете, отколкото жените.
65. През 1993 г. само 1 човек е загинал в самолетна катастрофа.
66. На Титаник е имало 13 двойки, които са празнували медения си месец.
67. Средната продължителност на живота на хората по света е 64 години.
68. Само един на два милиарда души ще доживее до 116 или повече години.
69. През 2002 г. средната продължителност на живота на мъжете е била по-голяма от тази на жените само в 6 държави по света – Непал, Ботсвана, Зимбабве, Лесото, Бангладеш и Свазиленд. Четири години по-късно това вече е история. Днес в света няма нито една страна, в която средната продължителност на живота на мъжете да е по-дълга от тази на жените.
70. Наличието на „активна вяра" прибавя 7 години към живота са установили учени от американски университет в щата Айова.
71. Активната мисловна дейност, включваща четене на вестници, посещения на музеи, решаване на кръстословици и работа в Интернет, удължава живота със 7 години.
72. Бракът и запазването на добрите семейни отношения могат да увеличат продължителността на живота на мъжете със 7 години, а на жените – с 2 години.
73. Десничарите живеят средно с 9 години повече от левичарите.
74. Хората, които имат домашен любимец живеят средно с 2 години повече.
75. Оптимистите живеят средно 8 години повече от песимистите.
76. Наднорменото тегло скъсява човешкия живот средно с 10 години.
77. Рожденият ви ден съвпада с този на поне 9 милиона души в света.
78. Според лекарите, ако човек се смее в продължение на три минути, зарежда организма си с енергия, която може да получи след 15-минутна гимнастика.
79. Децата се смеят около 400 пъти на ден, докато възрастните го правят средно 15 пъти на ден.
80. Хората с ръст над средния – над 177.8 cm при мъжете и 162.6 cm за жените, са по-често и по-щастливи от по-ниските.

81. Според британски психолози броят на приятелите влияе върху щастието – жените биха достигнали перфектното щастие с 33 приятели, а мъжете – с 49.
82. Човек мига средно по 15 000 пъти на ден.
83. Човек заспива средно за 7 минути.
84. Хората прекарват в сън близо 1/3 от живота си.
85. Слоновете спят само по 2 часа на денонощие.
86. Човек сънува средно 1 460 сънища годишно, но си спомня само около 50–60 от тях.
87. Децата сънуват повече от възрастните.
88. Бебе, което страда от смущения в съня, може да плаче цели 12 часа, като спира само за малко, за да си поеме дъх.
89. Само в САЩ всяка година стават повече от 100 000 автомобилни произшествия поради заспиване на водача зад волана.
90. Средно две седмици от живота на хората преминават, докато чакат на червен светофар.
91. Човек изминава средно по 18 000 крачки дневно.
92. За миене на зъбите си човек изразходва 92 дни от живота си и използва около 300 тубички паста.
93. През целия си живот мъжът се бръсне средно 20 000 пъти.
94. Времето, което мъжете отделят за бръснене през живота си, е средно 3 350 часа.
95. Можем да запомним 10% от прочетеното, 20% от чутото, 30 от видяното и 50% от чутото и видяното.
96. Човек използва по 31 500 думи на ден, като в 80% от случаите... си говори наум.
97. Децата на 4 години задават средно по 400 въпроса на ден.
98. През живота си, средностатистическият шофьор ругае около 15 250 пъти.
99. Британците казват средно по четири лъжи дневно, което прави по около 1 500 лъжи на година.
100. Най-често използваните лъжи от британците са: „Нямах обхват”, „Всичко е наред, добре съм”, „Изглеждаш невероятно”, „Приятно ми е да се запознаем”, „Ще ти звънна”, „Ние сме просто добри приятели”, „Трябва да се видим в най-скоро време”, „Ей сега идвам, пътувам насам”. А дали само на тях?

101. В периода от 1600 до 1810 г. като роби за плантациите в Америка са отведени около 10 млн. африканци.
102. Страната с най-много банки на човек от населението е Швейцария – по една на всеки 1 600 души.
103. В САЩ официално са признати 550 отделни индиански племена.
104. Добивът на нефт за индустриални цели започва през 40-те години на XX в. През 1945 г. са произведени само 101 156 барела. Днес само Саудитска Арабия произвежда над 11 млн. барела петрол дневно.
105. Всеки ден в света се използват 4.5 млрд. литра петрол.
106. Ако всички варели с петрол, които се произвеждат в света само за един ден, се подредят един до друг, ще се получи редица, която може да обиколи екватора 2 пъти.
107. От петрол в света се произвеждат около 500 000 различни продукти.
108. 1/4 от лекарствата съдържат вещества, получени пряко или синтезирани по химичен път от растения, живеещи в дъждовните гори.
109. Лаос е единствената държава на Земята, където не се използват монети, а само книжни пари.
110. Производството на банкнота от един долар струва 4.2 цента.
111. Един милион долара в банкноти по $1 тежат 1 тон.
112. 1 милион долара в стодоларови банкноти тежат точно 10 kg.
113. При лабораторни изследвания на доларови банкноти, процентът от тях, по които не са открити болестотворни бактерии, е 4%.
114. Първият автомат за продажбата на златни слитъци е монтиран на централната жп-гара във Франкфурт, Германия. От него могат да се купят 1-, 5-, и 10-грамови златни плочици, съпроводени със сертификат за произход и качество.
115. Първата кредитна карта е „Дайнърс Клуб” в САЩ. Тя е издадена през 1950 г. и позволявала на членовете на клуба да се хранят на кредит в 27 ресторанти в Ню Йорк.
116. В САЩ се падат средно по 2 кредитни карти на човек.

117. Средният годишен приход на едно семейство в САЩ е $57045. Времето, за което едно българско семейство може да спечели толкова е средно 16 години.
118. Във Великобритания през 2006 г., всеки ден по 100 човека са ставали милионери. Ако се отчита и недвижимото имущество, в момента в страната има повече от 600 хиляди милионери.
119. През 2007 г. Индия е страната с най-бързо увеличаващ се брой на милионерите в света.
120. Според изследване, проведено от американска компания, обикновената домакиня в Америка би получавала 138 000 долара на година, ако работата й се оценяваше по стандартните тарифи. Това прави 11 500 долара на месец, което за САЩ е много висока заплата!
121. 90% от офис служителите признават, че използват компютъра на работното си място и Интернет, освен за работа и за лични цели. Най-популярни са новинарските статии, чатове, електронните библиотеки и информационните портали.
122. Между 30 и 50 хиляди долара ще ви излезе да татуирате изцяло тялото си.
123. 40% от печалбата на Макдоналдс идва от продажбата на детските им менюта.
124. Държавите в света са изразходвали $843 милиарда за въоръжаване през 2002 г. Това прави по $136 за всеки жител на планетата.
125. Само САЩ са произвели 66 500 атомни бомби и ядрени бойни глави от 1945 г. до сега.
126. В Първата световна война са хвърлени 113 хил. тона бойни отровни вещества, което довежда до смъртта на над 1 млн. души.
127. В света съществуват 6 застрахователни компании, които застраховат главно портфейли.
128. Ежегодно се дават повече пари за алкохол и цигари, отколкото за застраховка „Живот".
129. Хобито, за което хората харчат най-много пари, е... градинарството.
130. Първият в света изцяло стъклен подводен ресторант се намира на Малдивските острови. Той е изграден на 5 m

дълбочина и предлага гледка под ъгъл от 270° към коралите, които го обграждат. Единственият недостатък е, че разполага само с 14 места.

131. Рекордът за най-дълъг принудителен престой в асансьор засега принадлежи на 76-годишната г-жа Папайоану от Кипър. Тя се оказала затворена в асансьора на блока си от 28 декември 1997 г. до 2 януари 1998 г. През тези дни се хранила с хляба и зеленчуците, които била напазарувала, преди да се озове в коварния капан.
132. Боинг 767 е сглобен от 3.1 млн. части.
133. Пътническият кораб „Кралица Елизабет II" се придвижва само с 15 cm от всеки галон дизел, който изгаря.
134. Около 92% от стоките в света се транспортират с кораби.
135. Температурата в цилиндрите на двигателите с вътрешно горене може да достигне до 1 700°C.
136. Сръбският автомобил „Zastava Yugo", произвеждан от 1980 г. на базата на „Fiat 127", е изнасян за общо 74 държави в света, като само 100 000 автомобили са продадени в САЩ.
137. Автомобилът, който за най-кратко време е достигнал производство от 1 млн. броя е „Volkswagen Golf". Производството му започва през 1974 г. и само за 31 месеца от конвейера излизат 1 млн. бройки.
138. В света има два пъти повече велосипеди, отколкото автомобили.
139. В Токио транспортът с велосипед е по-бърз, отколкото с кола, заради задръстванията.
140. Първият цветен телевизор е струвал 9 000 долара по днешен курс.
141. В света има около 1 млрд. телевизори.
142. Рекордът по гледане на телевизия се държи от японците. Средностатистическият японец прекарва пред телевизора по 29 часа всяка седмица.
143. Всяка година се произвеждат по 500 млн. мобилни телефони.
144. На мобилните оператори са били нужни 20 години, за да достигнат 1 млрд. абонати, а са ги увеличили до 2 млрд. само за 3 години.
145. Телефонният код на Антрактида е –672.

146. Първите обществени часовници са слънчевите часовници. Едва през 1380 г. на основата на принципите на механиката започнали да се строят часовникови кули.
147. Спрелите часовници показват точно време 2 пъти на ден.
148. Казината в Лас Вегас нямат часовници.
149. Атомните часовници с цезиев източник показват часа с точност до 1 s на 3 млн. години.
150. Първият вестник с 1 млн. тираж е френския „Ла пети журнал" през 1886 г.
151. Повече от половината вестници в света се издават в САЩ и Канада.
152. „Candle in the wind" във версията си от 1997 г. е най-успешната песен в историята на поп музиката. Тя е изпълнена от Елтън Джон по повод смъртта на принцеса Даяна.
153. Нобеловите награди се присъждат в следните области: физика, химия, физиология или медицина, литература и мир.
154. Националният химн на Гърция е съставен от 158 стиха.
155. Учебната година в Щатите продължава 180 дни, в Швеция – 170, а в Япония – 243.
156. За разлика от животните човекът може да нарисува права линия.
157. През 1999 г. средностатистическият американец е прочел 10 книги. През 2005 г. това количество вече е наполовина – само 5 книги годишно, а през следващата година – едва 4 книги.
158. 1/3 от мъжете и 1/4 от жените в САЩ признават, че през 2006 г. не са прочели нито една книга.
159. Фирмата „Hallmark" произвежда 1 330 различни видове картички за св. Валентин.
160. Дебелината на лист копирна хартия е 1/10 от милиметъра.
161. От пускането в продажба на първия персонален компютър през 1977 г. до 2008 г. за период само от 31 години са произведени общо 1 милиард компютъра. Следващите 1 милиард се очаква да бъдат произведени „само" за 7 години.
162. Само през 2006 г. човечеството е създало 161 млрд. гигабайта цифрова информация. Тя се равнява на 12 рафта с книги, всеки от които е с дължината на разстоянието от Земята до Слънцето. Обемът на тези данни превишава 3 000 000 пъти количеството информация, съдържащо се във всички

издадени някога по света книги. Само една част от тази информация е текстова. По-голямата част е в аудио и видео формат.

163. Първата в света флаш-памет с обем от 256 гигабайта е произведена от тайванско-американската компания „Kingston Technology" и струва 928 долара. Моделът се нарича DT300 и може да побере 51 328 10-мегапикселови фотографии, 48 640 mp3 файла, 26 112 аудио-книги, 17 408 минути MPEG1-видео, 195 008 документа на Word/Excel или 38 976 PowerPoint-презентации.
164. Приблизително 44% от нежелана поща (Spam) се изтрива без да бъде отваряна.
165. Всяко трето CD е пиратско.
166. Кубчето на Рубик (вариантът 3x3x3) има 43 252 003 274 489 856 000 различни комбинации.
167. За да се изпробват всички комбинации за подреждане на кубчето на Рубик (вариантът 3x3x3) при положение, че се отделя по 1 секунда на ход, ще са нужни повече от 1370 милиарда години.
168. Всяко пето американско семейство сменя местожителството си веднъж годишно.
169. Ако човек копае със скорост 30 cm/min, би могъл за 87 години да прокопае тунел, който минава през центъра на Земята и свързва двата полюса.
170. Културистите, които тренират със сини екипи, вдигат по-големи тежести по време на упражнения.
171. Днес 60% от копчетата за дрехи в света се изработват в китайския град Цяотоу.
172. Човек със средна продължителност на живота от времето на раждането до смъртта си изяжда около 50 000 kg храна.
173. Жените прекарват 17 години от живота си, опитвайки се да отслабнат.
174. Голяма част от хората изгубват 50% от вкусовите си усещания към 60-та година от живота си.
175. Древните египтяни приготвяли около 40 вида хляб.
176. Според британски учени формулата за идеалния сандвич е следната: филиите трябва да са тънки 1–2 cm, с 2–3 резена бекон, изпечен на скара за 7 мин. и гарнирани по избор.

177. Макароните и сладоледа, с които днес Италия с право може да се гордее, са измислени в Китай.
178. Канадците ядат повече макарони и сирене на глава от населението от всяка друга страна в света.
179. Човек изяжда средно 255 яйца на година. За същият период една кокошка снася около 250 яйца.
180. От яйцето на щрауса могат да се направят около 11 омлети.
181. Производител на колбаси от Англия направил салам с дължина 9 km. Това е общата дължина на около 29 000 обикновени парчета салам.
182. Само за една година хората консумират храна, в която са вложени 4 млн. тона консерванти.
183. Всяка година в САЩ се харчат по 500 млн. долара за... дъвки.
184. Лукът се използва в готварството вече 5 000 години.
185. Всяка година в света се консумират над 100 милиона тона захар. Влаковата композиция, която може да я превози, би имала 4 милиона вагони. Ако трябва да я изчакате на жп прелез, за да премине, ще ви трябват 13 денонощия.
186. Нуждата ни от сол дневно е едва 500 mg, за да поддържаме здравето си в добро състояние. Статистиките показват обаче, че повечето от нас консумират 15–20 g сол дневно!
187. Човек може да живее без вода само една седмица.
188. През живота си изпиваме около 50 000 литра течности.
189. Човек не би могъл да преживее дори един ден в Сахара без сянка, дрехи, храна и вода. Ако все пак опита, до залез слънце той ще загуби до 3.5 литра вода, а температурата на тялото му ще достигне до 45°C. До полунощ вече ще бъде мъртъв.
190. Само за едно къпане се изразходват средно 135 литра вода.
191. Цялото количество вода на Земята възлиза на 1 410 млн. km^3 (а само на сушата обемът ѝ е 10 млн. km^3). Ако се разпредели равномерно ще създаде слой с дебелина 2.6 km.
192. Прясно изцеденият портокалов сок губи 20% от съдържащия в него витамин C, ако бъде оставен 8 часа на стайна температура или 24 часа в хладилника.
193. Чаша кафе съдържа средно около 100 mg кофеин, чаша чай – 50 mg, кутийка „Coca Cola” – 45.6 mg, кутийка „Pepsi Cola” – 38.4 mg, 100 g млечен шоколад – 21 mg, 100 g черен полусладък шоколад – 70 mg кофеин.

194. В света има над 20 000 марки бира.
195. Популярните марки водки замръзват при –24°C.
196. Пушенето на 1 кутия цигари на ден, се равнява на изпиването на половин чаша катранена смола на година.
197. Всеки ден жителите на Ню Йорк изхвърлят 12 милиона килограма боклук! Ако го извозваха с влак, щяха да са нужни 400–500 вагона.
198. Американците изхвърлят всяка година над 2 милиарда ножчета за бръснене и самобръсначки за еднократна употреба.
199. Ако бръснарските ножчета, произвеждани годишно от „Жилет”, се наредят едно до друго, получената линия ще е 12.5 пъти по-дълга от обиколката на Земята по екватора.
200. Французите държат световния рекорд в купуването на домашни чехли и чехли за баня.
201. Всяка минута в света се продават 50 Библии.
202. До 2001 г. са открити общо 110 египетски пирамиди.
203. Във Ватикана живеят около 1 000 души.
204. 25% от площта на Ню Йорк е заета от автомобили.
205. На всеки континент има град, наречен Рим.
206. Над 5 000 работници загинали при строежа на Панамския канал.
207. В Ню Йорк има повече небостъргачи, отколкото в който и да е град по света.
208. На всеки 3 минути някой по света съобщава за НЛО.
209. В една шепа пясък се съдържат около 1 милион песъчинки.
210. В света са познати около 100 вида скъпоценни камъни.
211. Количеството на солите в Световния океан е достатъчно, за да покрие Европа с пласт, дебел 5 km.
212. В атмосферата има толкова вода, която може да покрие земята със слой с дебелина от 1 m.
213. Дъждовните капки падат със средна скорост от 35 km/h.
214. Само през XX в. са регистрирани над 600 случаи на дъжд от... риби. От небето са падали също жаби и змиорки.
215. За да се запълни Световният океан с вода, е необходимо всички реки на Земята да вливат в него водите си 50 години.
216. Около 12% от Световния океан и 10% от сушата са покрити с вечен лед.

217. Повече от 75% от сладката вода в света се намира под формата на лед.
218. Само 12% от повърхността на айсбергите се намира над водата.
219. Средната възраст на леда в айсбергите е 5 000 години.
220. Айсберг със средна големина тежи около 20 млн. тона.
221. Ниагарският водопад е замръзнал през зимата на 1932 г.
222. Нил е замръзвал два пъти – през IX и XI век.
223. Дължината на лавините може да достигне до 1 km.
224. Лавините могат да достигнат скорост от 320 km/h.
225. Скоростта на вятъра в Антарктида достига до 300 km/h.
226. За 10 минути един ураган освобождава повече енергия от всички ядрени оръжия на света.
227. В различните части на света всеки ден има около 18 бури.
228. Всяка минута на Земята падат 6 000 светкавици.
229. В Лондон всяка година падат средно по 4 200 мълнии.
230. Всяка година сеизмичните уреди регистрират на Земята 500 хиляди земетресения, от които 1 000 причиняват щети.
231. Повечето земетресения продължават по-малко от една минута.
232. Всяка година в света се регистрират около 10 земетресения с магнитуд над 8 по скалата на Рихтер.
233. По време на земетресение през 1906 г. в Калифорния, САЩ се появила пукнатината „Сан Андреас” с впечатляващата дължина от 400 km.
234. 90% от всички видове, които някога са живели на Земята, вече са измрели.
235. В 1 g почва може да има до 150 000 микроорганизми.
236. Във всяка капка вода има около 50 млн. бактерии.
237. В човешкото тяло има повече микроби, отколкото са всички клетки на тялото ни.
238. При пукане зърната на царевицата нарастват до 30–35 пъти.
239. 80% от животните в света имат по 6 крака.
240. Всички насекоми по света тежат повече от всички хора.
241. Роякът от пустинни скакалци може да включва до 50 млрд. насекоми. Тъй като всеки скакалец изяжда количество храна, равно на теглото му, дневно подобен рояк изяжда като тегло 4 пъти повече храна от всички жители на Ню Йорк.

242. В един кошер живеят средно между 20 и 60 хил. пчели.
243. Всяка година се избиват над 1 млн. акули. Масовото изтребване на акули не е свързано със заплаха за хората по морските курорти. Причината е съвсем друга – супата от перка на акула представлява истински кулинарен деликатес. Цената на перка от акула е от порядъка на $400 за килограм. Самото месо не е особено вкусно, затова струва едва няколко долара.
244. Повечето динозаври живеели над 100 години.
245. 75% от птиците на свобода живеят само 6 месеца.
246. Голяма част от говорещите папагали могат да научат не повече от 20 думи.
247. В периода от 1860 до 1883 г. само за 23 години популацията на бизоните в Северна Америка намалява от 13 милиона до няколкостотин.
248. В Библията кучетата се споменават 14 пъти, лъвовете – 55, а котките не са споменати дори веднъж
249. В началото на XX век в Азия са разпространени осем видове тигри, наброяващи общо над 100 000 екземпляри. Сега три вида (каспийският, балтийският и яванският) се смятат за изчезнали. Амурският, суматранският, китайският и югоизточният тигър се намират на границата на изчезването. Най-много живи екземпляри има бенгалския тигър. Повечето животни се изтребват поради факта, че месото им се използва като суровина за производство на лекарства – всеки орган на тигъра играе своя роля в китайската народна медицина.
250. Леопардът е около 7 пъти по-силен от човека.
251. Слоновете могат да научат до 60 команди.
252. В хобота на слона има повече от 40 000 мускули и сухожилия. Благодарение на това хоботът е много гъвкав и силен. С него слонът може да откъсне както нежно цвете, така и да вдигне огромен дънер.
253. По улиците на град Делхи в Индия скитат около 35 000 бездомни крави, които често стават причина за задръствания и катастрофи. Причината за това е вярването на индийците, че тези животни са свещени.

РЕКОРДИ

1. Най-богатата държава в света е Швейцария, а най-бедната – Мозамбик.
2. Най-високите хора в ЕС живеят в Холандия. Средният ръст на мъжете е 1.81 m, а на жените – 1.68 m.
3. Най-високият съвременен човек е американецът Робърт Уодлоу. Той е висок 2.72 m.
4. Най-затлъстелият човек в света е 42-годишният мексиканец Мануел Урибе. На 22 години той тежал 130 kg, но скоро след това започнал бързо да натрупва тегло. По данни на Книгата на рекордите „Гинес”, в „най-дебелите” си години, Мануел тежал 570 kg.
5. Най-войнственият владетел е Саргон от царството Акад (около 2370 г. пр. Хр.) – за 55 години той успява да участва в 34 войни.
6. Най-мъдрият човек, живял някога, е цар Соломон. Освен като добър владетел, той е известен и с впечатляващо по обем творчество – през живота си той е създал 3 000 поговорки и повече от 1 000 песни.
7. Най-дългата война се е водила между Франция и Великобритания. Битките продължили 116 г. и приключили през 1453 г.
8. Най-висока продължителност на живота имат хората в Япония – 81.8 години за жените и 75.9 за мъжете.
9. Най-възрастният баща на света е Нану Рама Йоги от северозападния индийски щат Раджастан. 21-то му дете се родило, когато той бил... на 90-годишна възраст.
10. Най-възрастната майка е 67-годишна испанка, която през 2007 г. ражда близнаци след изкуствено оплождане.
11. Най-многонационалният град е Амстердам – в него живеят представители на 177 националности.
12. Най-много лекари на човек от населението има в Латвия – 1 лекар на 345 души.
13. Най-много учители спрямо броя на учениците има в Швеция – 1 учител на 6 ученици.
14. Най-голямата височина, от която човек е скачал с парашут, е 41 km. Скокът е осъществен от Алан Юстас, вицепрезидент по разработките в компанията „Google”.

15. Най-смъртоносни за своите дресьори сред цирковите животни са слоновете.
16. Най-голям брой изкачвания на връх Еверест има 47-годишният непалски планински водач Апа Шерпа. Той е покорявал 18 пъти „Покрива на света”.
17. Най-продължително се пързалял със зимни кънки един новозеландец. През 1977 г. той се носил по леда 109 часа и 5 минути – от 21 до 25 юни.
18. Най-дългата целувка продължила 130 часа – повече от пет денонощия. Рекордът бил поставен през 1978 г.
19. Най-често срещаното име на град във Великобритания е Нютон. Така са кръстени 150 населени места в Кралството.
20. Най-дългото име на човек в Библията е Махершалбалаз.
21. Най-разпространеното собствено име в света е Мохамед.
22. Най-често срещаното фамилно име на Земята е Ченг. Само в Китай 10% от населението носят това име, така че броят на всички хора по света с фамилия Ченг достига 80 милиона.
23. Най-популярното фамилно име в Америка е Смит.
24. Най-често срещаното фамилно име във Франция е Мартин.
25. Най-разпространеното фамилно име в Русия е Иванов.
26. Най-голямото природно съоръжение на Земята е Големият бариерен риф край Австралия. Той се простира на 2 300 km североизточно покрай бреговете на Австралия, състои се от повече от 3 000 рифове и има обща площ от 300 000 km^2.
27. Най-старите скали в света са на предполагаема възраст от 4 млрд. години. Те се наричат „Св. Петър и Павел” и се намират в Атлантическия океан.
28. Най-твърдият материал на Земята е графенът. Той е въглеродна структура с дебелина един атом. Съдаден е през 2004 г. от учени от Манчестърския университет.
29. Най-големият диамант в света се нарича „Кулинан”. Тежи 3 016 карата (621.2 g). Открит е през 1905 г. от обикновен работник от Южно-Африканската Република. По онова време стойността му била 9 милиона фунта стерлинги, които днес се приравнят на стойността на 94 тона злато. По заповед на английския крал, „Кулинан” бил разделен на 9 големи и 100 по-малки камъка от най-добрия ювелир по това време Йозеф Аскер. След 7 години обработката на основните камъни на

„Кулинан” била завършена. От него били направени 105 брилянта с обща маса 1063.65 карата.

30. Най-голямата перла е Лао-тзе с тегло 6.37 kg.
31. Най-големият брой бисери, открити в една мида, е 26.
32. Най-високите пясъчни дюни достигат до 215 m, а най-широките – до 900 m.
33. Най-високото цунами се появява през 1971 г. при о-в Ишигаки, Япония. Височината му достига до 85 m.
34. Най-високата вълна, която не е цунами, има височина 34 m и е регистрирана през 1933 г. от Филипините до САЩ.
35. Най-дългият сталактит е 6.2 m и се намира в пещерата Пол ан Йоанна, Ирландия.
36. Най-високият сталагмит е 32 m и се намира в пещерата Краснохорска, Чехия.
37. Най-дългата мълния достига 32 km.
38. Най-многобройното същество на планетата е... мравката – над 10 тетралиона индивиди (10^{18}).
39. Най-голямата гъба е гигантската пърхутка (*Lycoperdon gigantea*). Тя достига до 2 m в диаметър.
40. Най-дълго живеещата гъба е ганодермата (*Ganoderma applanatum*) – до 50 години.
41. Най-скъпата гъба е белият италиански трюфел (*Tuber magnatum*). Един килограм от него струва 1 000 британски лири.
42. Най-голямото количество сняг е било регистрирано в планината Бейкър, САЩ през зимата на 1998–1999 г. Тогава измерената снежна покривка е достигнала 29 m.
43. С най-висок магнитуд е земетресението в Чили през 1960 г. – 9.5 по скалата на Рихтер.
44. Най-дългото регистрирано земетресение е в Аляска, САЩ през 1964 г. – с продължителност от 4 минути.
45. Най-пагубното земетресение е станало през юли 1201 г. в Източното Средиземноморие. Жертвите са били над 1 млн. души от Египет и Сирия.
46. Рекордът за най-много хора, загинали само от една лавина, е регистриран в Перу през 1941 г. – 5 000 души.
47. Най-голямата жп-гара в Европа се намира в Берлин. Двете крила на 5-етажния комплекс са построени на бившата

„неутрална” територия между Източен и Западен Берлин в годините на Студената война.

48. Най-високият мост на Земята е „Millau Viaduct” в Южна Франция. Максималната височина на стълбовете на моста е 343 m, което надхвърля височината на Айфеловата кула и е само с 38 m по-нисък от Емпайър Стейт Билдинг. Построен е за 3 години и е открит на 12.12.2004 г.
49. Най-високата сграда в света е небостъргачът „Бурж Халифа” в Дубай (от арабски burj – кула) с височина 828 m. Скоростта, с която е строена, е средно един етаж на три дни.
50. Най-високият бъдещ небостъргач – „Кралската кула”, с височина 1 000 метра, започва да се строи в гр. Джеда в Саудитска Арабия през 2014 г.
51. Най-високият хотел в света е „Бурж-ал-араб” („Кулата на арабите”). Той се намира в Дубай и е висок 321 m. Освен че е най-високият, той се смята и за един от най-луксозните хотели. Неофициално има 7 звезди, макар и формално да се води 5-звезден, защото толкова е максимумът.
52. Най-дългата жилищна сграда в света е „Карл Маркс-Хоф”. Тя е дълга 1 km и има общо 1 382 апартаменти.
53. Най-големият ресторант в света е „Бавабет Димашк“ („Дамаските порти”). Той има 6 012 места и е открит през 2002 г. в покрайнините на Дамаск. Комплексът е разположен на 54 000 m^2 и през оживените летни месеци броят на служителите нараства до 1 800 души – по-малко не биха се справили с обслужването на масите.
54. Най-големият магазин за бонбони се намира в Дубай. Площта на магазина е 10 000 m^2. Собствениците му гарантират, че няма вид бонбон, който да не се предлага при тях.
55. Най-голямата библиотека в света е библиотеката на Конгреса във Вашингтон, САЩ. Тя притежава 10 милиона книги, 53 милиона други документи и 11 милиона филми и снимки. Библиотеката е вече на 200 години.
56. Най-голямата книга в света е „Илюстрирана история на Саравак”. Тя е отпечатана в Индонезия и има внушителни размери: 3 m височина, 2.20 m широчина (4.40 m в отворено състояние) и тежи 154 kg.

57. Най-големият по размери вестник в света е „Chillout”. Той излиза на о-в Крит от 14 септември 2005 г. в тираж от 4 000 броя. Страниците му са с височина 2.1 m и широчина 2.95 m. Гигантският вестник се разпространява безплатно и съдържа новини от културния и обществения живот.
58. Най-големият пътнически самолет в света е „Airbus A380”. Той е и най-икономичният и най-безшумният отвън и отвътре пътнически самолет в историята на авиацията.
59. Най-голям размах на крилете – 97.5 m има самолетът „Хюз Н4 Херкулес Спрус Гуус”.
60. Най-тежкият самолет е „Ан-225 Мрия” с тегло 600 тона.
61. Най-дългият полет на самолет без презареждане принадлежи на „Boeing 777-200LR Worldliner”. На 10 ноември 2005 г. самолетът прелита без прекъсване 21 600 km от Хонгконг до Лондон, през два океана и един континент, само за 22 часа и 43 минути.
62. Най-безопасните самолети в света са „Боинг 777” – няма регистриран нито един фатален инцидент с тях. Те се произвеждат от 1995 г. и до 2010 г. в експлоатация има 742 самолети.
63. Най-опасните самолети в света са „Боинг 737 JT8D”. Произвеждани са в периода 1967–1988 г. В края на 2008 г. има 517 самолети в експлоатация. Инцидентите с този модел са средно по един на всеки 507 500 летателни часа.
64. Най-големият кораб в света е норвежкият петролен танкер „Яаре Викинг” с дължина 458 m.
65. Най-голям брой кораби в света притежава Япония – повече от 3 000 големи и средноголеми кораби.
66. Най-високата скорост, постигната с велосипед, е 245 km/h.
67. Най-дългият велосипед е произведен в Холандия през 2002 г. Дължината му е 28.1 m.
68. Най-високият велосипед е с диаметър на предното колело 3.05 m.
69. Най-бързият мотоциклет серийно производство е „MTT Turbine Superbike”, чиято максимална скорост е 365 km/h и струва 150 000 долара.
70. Най-дългият мотоциклет е с дължина 8.9 m и е конструиран в САЩ.

71. Най-дългото каране на мотоциклет само на задно колело и без прекъсване е осъществено от Кърт Осбърн. През 1999 г. той изминал по описания начин цели 4 569 km.
72. Най-големият брой хора, които са се возили едновременно на мотоциклет, е 47 души. Това е станало през 1995 г. в Бразилия като за целта е използван мотоциклет „Харлей Дейвидсън”.
73. Най-големият златен резерв е този във Форт Нокс, щата Кентъки, САЩ.
74. Най-тежката камбана в света се намира в Кремъл. Тя тежи 196 тона и е висока 5.87 m.
75. Най-голямата открита мина в света е Бингам каньон в САЩ. Тя е широка 4 km и дълбока 1.2 km. Всеки ден от нея се изкопават по 50 000 тона скален материал.
76. Най-удовлетворяващата професия в САЩ е тази на свещенослужителите – доволни от резултатите от труда си са 87% от американските свещеници. На второто място са пожарникарите с 80%, а трети са физиотерапевтите със 78%.
77. Най-старата пиеса е написана в Древен Египет през 3200 г. пр. Хр. В нея се разказва за бог Озирис. Папирусът с текста е открит в Луксор през 1895 г.
78. Най-старият ежедневник в света е „Post-och Inrikes Tidningar”. Той започва да излиза през 1645 г. в Швеция. Първите броеве на вестника напомняли брошури, доставяли се от куриери и били четени на глас от глашатаи пред насъбралите се граждани. От 1 януари 2007 г. вестникът престава да излиза в печатен формат и преминава на електронен.
79. Най-голямата снимка на света е панорама, заснета в месността Ел Торо, показана по време на изложба в Пасадена, САЩ. За получаването на снимката е била нужна огромна камера – с височина 13 m, ширина 50 m и дължина 24 m.
80. Най-голямата мозайка-пъзел, която се продава в света е съставена от 32 256 парченца, има размери 544 x 192 cm и тежи 19 кг. Произведена е от Ravensburger, Германия и струва около 230 евро.
81. Най-старият виц в света, достигнал до нас в писмен вид, е от Шумер и е датиран от около 1900 г. пр. Хр.
82. Най-голямото и най-мултифункционално швейцарско джобно ножче в света е „Swiss Army Knife version XXL”. Разполага с

87 инструменти, които могат да изпълняват 141 различни функции. Самият производител посочва, че ножчето е „най-малката работилница в света" с широчина 23 cm и тегло от 1.345 kg.

83. Най-големият ръчно тъкан килим в света е изработен в Иран**.** Площта на персийския килим е 5 625 m^2, като по размери той превишава средно голямо футболно игрище. Огромният килим е направен от 9 отделни части и общо 2.2 млрд. възела. В изработването му, което продължило 18 месеца, участвали общо 1 200 души. За изтъкаването му били използвани общо 38 тона вълна и памук и 25 различни вида багрила. Разбира се стойността му също е подобаваща – $5.8 млн.
84. Най-използваните четки за зъби са със син цвят.
85. Най-голямата буца сирене, произведена досега, тежала 15 190 kg. За превозването ú бил използван трактор с ремарке, дълго 4 m.
86. Най-големият чипс, произведен досега, е с размери 10 х 17 cm. Парчето било отрязано от огромен картоф с тегло 930 g.
87. Най-дългият бананов сладкиш във формата на банан, пълен с шоколад, бил направен в САЩ. Дължината му била 7 km.
88. Най-много сладолед произвежда САЩ – повече от 3 милиона тона годишно.
89. Най-много сладолед се консумира в неделя.
90. Най-популярният в света стимулант е кофеина.
91. Най-популярните 8 храни, които предизвикат хранителна алергия, са: мляко, яйца, жито, фъстъци, соя, ядки, риба и миди.
92. Най-дългото голф-игрище в света се намира в Австралия. То е разположено в 3 часови пояса, на територията на два щата в Югозападна Австралия и има дължина от 1 365 km.
93. Най-бърза по скачане в чувал е Аршита Търман. Скачайки в чувала, тя изминала 10 km за рекордното време от 1 час и 25 минути.
94. Най-дългата плюшена играчка в света е змия с дължина 419.7 m. Направена е от норвежки учени през 1997 г.
95. Най-дългата дума, която може да се напише от клавиатурата само с лявата ръка, е „stewardesses" (от англ. – „стюардеси").

96. Най-дългата дума, която може да се напише, като се използва само един ред от клавиатурата, е „typewriter” (от англ. – „пишеща машина”).
97. Най-често срещаната парола в Интернет-пространството е 1234.
98. Най-голямото автомобилно задръстване на всички времена станало през април 1990 г. на границата между бившите Източна и Западна Германия. В колоната чакали 1 500 000 автомобили.
99. Най-скъпата жена в света е Дженифър Лопес, чието тяло е застраховано в нюйоркска компания за сумата от 1 млрд. евро.
100. Най-скъпата къща в света е „La Leopolda” в Южна Франция и е купена за 500 милиона долара и е собственост на руския милиардер Роман Абрамович.
101. Най-скъпият апартамент в света е купен в Хонконг за 57 млн. долара. Той има две нива с 5 спални, спа-център, фитнес и зала за йога на площ от 572 m^2.
102. Най-скъпата лека кола в света е „Koenigsegg CCXR” в изпълнение „Trevita” с цена от 5 млн. долара. От модела са произведени само три броя, за което подсказва и името му – Trevita означава „три бели”.
103. Най-скъпият сериен автомобил е „Maybach 62”. За всички екстри, които предлага, трябва да заплатите 360 000 евро.
104. Най-скъпата яхта в света „Еклипс” е собственост на руския милиардер Роман Абрамович и струва 340 млн. евро.
105. Най-скъпият велосипед в света е продаден за 55 000 паунда. Той е покрит с 24-каратово злато и 600 фини кристали Сваровски.
106. Най-скъпият мобилен телефон има корпус от платина, а горната му част е украсена с 50 диаманти, 10 от които сини. Телефонът използва за операционна система Windows CE и разполага с TFT дисплей с висока резолюция. Изработен е по дизайн на Peter Aloisson, дизайнер на луксозни аксесоари, и е на цена от 1.3 милиона долара.
107. Най-скъпият часовник в света струва 25 милиона долара и е произведен от „Chopard”. Изцяло направен от диаманти, часовникът има три сърца – едно от 15-каратови розови

диаманти, едно от 12-каратови сини диаманти и едно от 11-каратов бял диамант.

108. Най-скъпата картина е „Картоиграчи” на Пол Сезан от 1890 г., продадена през 2011 г. за 259 млн. долара.
109. Най-скъпата фотография на света е „Рейн II” и е заснета от Андреас Гурски през 1999 г. Цената й е 4.3 милиона долара.
110. Най-скъпият музикален инструмент е цигулката „Hammer” на Страдивариус, продадена през 2006 г. за 3 544 000 долара.
111. Най-скъпата книга е „Лестърският кодекс” на Леонардо да Винчи. Тя е купена на търг от Бил Гейтс за $30.8 млн.
112. Най-скъпият комикс е за момченцето Тинтин и кучето му Щрупи. Колекционер плаща 100 000 евро за заглавната страница на оригиналното издание на „The Black Island” от поредицата „Приключенията на Тинтин” на белгийския илюстратор и автор на комикси Жорж Реми-Хегре.
113. Най-скъпият лаптоп е произведен от „Luvaglio” на цена $1 млн. Той разполага със 17 инчов широкоекранен дисплей със система за самопочистване. Иформацията се съхранява на SSD (Solid State Disk Drive) с размер от 128 GB. Сигурността на информацията, която се съхранява в него е гарантирана от диамант, който играе ролята на ключ.
114. Най-скъпият дамски лаптоп е дело на фирма „E-Go” и се нарича „Tulip” (Лале). Той е направен под формата на тънка чанта. Декориран е с диаманти или с щампа на зебра и е облечен в кожа от Луи Вюитон. Цената му е $350 000.
115. Най-скъпият парфюм в света е „V1 scent” и се продава в лондонския магазин „Хародс”. Цената на едно флаконче е 130 хиляди евро. Флаконът на уникалния парфюм е изработен от 1 кг чиста платина и 18-каратово злато. Допълнително е украсен с 28 диаманти.
116. Най-скъпата и най-голямата златна монета в света тежи 100 kg и има номинал от 1 млн. долара. Тя е изготвена от злато с проба 99,999 и е сечена от Кралския канадски монетен двор.
117. Най-голямото златно кюлче е изработено в Япония през 1999 г. и е закупено само 5 дни по-късно. То има формата на паралелепипед с размери 40.5/19.5/16.0 cm и маса 200 kg.
118. Най-скъпата валута в света е Кувейтският динар.

119. Най-скъпата търговска марка за всички времена е „Coca-Cola”. Нейната стойност се оценява на 68.9 млрд. долара, което представлява почти 60% от стойността на всички фирми.
120. Най-скъпата рекламна кампания е на компанията „Пепси”. През 2002 г. за 90-секундно участие в рекламнен клип певицата Бритни Спиърс получава 7.53 млн. долара.
121. Най-скъпата предизборна кампания е на Майкъл Блумберг, спечелил кметския пост в Ню Йорк през 2001 г. Всеки от 744757-те подадени за него гласове тогава му струва $98. Общата сума, похарчена за предизборната му кампания, е $73 млн.
122. Най-скъпият футболист е уругваецът Луис Суарес. През 2014 г. той преминава за рекордната сума от 94.7 млн. евро от „Ливърпул” в „Барселона”.
123. Най-скъпата порода кучета е чихуахуа, с цена от 100 000 евро. Обикновено собствениците на чихуахуа трябва да го снабдят с прическа, бижута и кучешки курорт. Всичко това прибавя още 10 000 евро на година. Кокетното чихуахуа води класацията и с факта, че е изключително капризна порода и не яде всичко.
124. Най-добрият университет в света е Университетът „Харвард” в гр. Кеймбридж, щата Масачузетс, САЩ.
125. Най-големият университет в света е Indira Gandhi National Open University с 2 млн. записани студенти през 2009 г.
126. Най-скъпата акция на борсата е на американската инвестиционна компания „Berkshire Hathaway Inc.”, чиято цена е достигала рекордните $163 771.
127. Най-скъпата рокля в света може да се купи на цена от 30 милиона долара и е създадена от малайзийския дизайнер Файсол Абдулах. Тя има 751 диаманти, изработени от известния източен бижутер Моуавад.
128. Най-скъпата булчинска рокля в света е обсипана с диаманти и струва 12 милиона долара. Тя е създадена от дизайнера Мартин Кац.
129. Най-големият шлейф на сватбена рокля имал дължина 204.1 m. На сватбата през 1996 г. трябвало да бъде носен от 186 шафери и шаферки.

130. Най-скъпият костюм е костюмът на американските космонавти. Цената му е 9 млн. долара.
131. Най-скъпите обувки, разбира се, са дамски с ток. Те са изработени от известния ювелир Стюарт Вайцман, украсени са с 642 рубини и струват 1.6 млн. евро.
132. Най-скъпият сутиен е „Fantasy Bra” на „Victoria's Secret's”. Струва $12.5 млн. и е представен за пръв път от супермодела Жизел Бюндхен при откриването на модното шоу на „Victoria's Secret's” през 2005 г. Покрит е с 3 024 скъпоценни камъни, от които 1 988 сапфири.
133. Най-скъпият килим е известен като „Перленият килим от Барода”. Той е изтъкан през 1865 г. по поръчка на махараджата на Барода Кханде Рао и трябвалода бъде изпратен като дар за гробницата на пророка Мохамед в саудитския град Медина. След внезапната смърт на махараджата обаче, килимът останал в кралското семейство в Барода. Коприненият персийски килим, обшит с 2.2 милиона бисери и стотици диаманти, сапфири, рубини и изумруди, е продаден за рекордните $5 458 000 на търг на аукционната къща Sotheby's в столицата на Катар, Доха.
134. Най-скъпата грамофонна плоча в света е сингълът „That'll be the Day” на ливърпулския квинтет „The Quarrymen” от 1958 г. Две години по-късно групата сменя името си с „Бийтълс”.
135. Най-скъпата кукла „Барби” струва 100 000 евро, а роклята́и е украсена с истински диаманти.
136. Най-скъпата закуска в света може да се поръча в елитния нюйоркски ресторант „Le Parker Meridien” за шокиращата сума от 1 000 долара.
137. Най-скъпият обяд е платил Дейвид Айнхорн. На търг той печели правото да обядва със своя кумир – милиардера Уорън Бъфет за сумата от 200 100 долара.
138. Най-изисканата салата е „Florette Sea & Earth”. Ще ви я сервират в оксфордския хотел „Le Manoir aux Quat Saisons”. Лангуста, раци, омари, аспержи и хайвер „Алмас”. За това удоволствие ще трябва да платите 635 лири стерлинги.
139. Най-скъпата пица може да се купи край италианския град Агрополи за 15 000 долара. Тя е сътворена от Ренато Виола, нарича се „Луи XIII” и малцината, които са я опитвали

твърдят, че е с великолепен вкус. 20-сантиметровата пица се приготвя за 72 часа от трима майстори под прякото ръководство на Виола. Върху шедьовъра има моцарела, три вида хайвер, омари от Норвегия и италианския район Чиленто. За неповторимия вкус допринася австралийската розова сол „Murray River”.

140. Най-скъпият сандвич се предлага в лондонския хотел „Cliveden House”. Почти за 200 долара на масата ви пристига любимото блюдо на прочутия физик Джеймс Паркиснън – сочен и вкусен трипластов сандвич, в състава на който се включват бели трюфели, иберийска деликатесна шунка, пъдпъдъчи яйца, изсушени италиански домати. Хлябът е приготвен със специална закваска.
141. Най-скъпият кроасан е създаден от Франк Туджаг, управител на нюйоркския хотел „The Westin New York” на Таймс Скуеър. Кроасанът е покрит с бял крем от трюфели и ягодово желе със златни листа и струва 1 000 долара.
142. Най-скъпата сватбена торта е „Златен султан“. Тя е по любима рецепта на турските султани и е комбинация от 24-каратово злато, кайсии, смокини, сметана, ямайски ром, карамелизирани черни трюфели и се изработва за повече от 72 часа. Може да се поръча в хотел „Кемпински” в Истанбул, а цената започва от 1 000 долара. По желание се предлага и златна статуетка с булката и младоженеца, което разбира се, удвоява цената.
143. Най-скъпите сладки, пълни със сметана и шоколад, се предлагат в ресторант „Pierre Herme Patisserie", Париж Посетителите на ресторанта могат да избират от богат асортимент и да гледат целия творчески процес. Можете дори да накарате майсторът-сладкар да изпише инициалите ви върху вкусното лакомство. Цените започват от 8 000 долара.
144. Най-скъпата мелба се предлага в изисканията ресторант „Серендипити 3” в Манхатън. Тя се сервира в позлатена чаша с еднокаратови диаманти. Финият сметанов сладолед е поръсен със стърготини от 23-каратово злато, които могат да се ядат и се загребва с 24-каратова златна лъжичка, която ще ви остане за спомен. Сладоледът е гарниран с един от най-скъпите шоколади в света – „Amedei Porceleana”. Студеното

изкушение се нарича „Frrrozen Haute Chocolate” и струва цели 20 000 долара.

145. Най-скъпото бурканче с мармалад струва 5 000 английски лири. Сигурно става ясно защо не са много хората, чието небце е било погалено с вкуса и аромата на портокал, скъпо шампанско и уиски.
146. Най-скъпият шоколад е на американската фирма „Knipschildt Chocolatier”, чийто тъмен шоколад „Chocopologie” струва 2600 долара за фунт (453 g).
147. Най-скъпите шоколадови бонбони в света струват 5 000 английски лири за 49 бонбона. Произведени са от ливанската фабрика за шоколад „Patchi”. Всеки бонбон е опакован ръчно в индийска, ръчно тъкана коприна, украсена със злато, копринени цветя и кристали Сваровски. Кутията е изработена от специална кожа и коприна, а преградите за бонбоните – от злато и платина.
148. Най-скъпото уиски в света е ирландско уиски от XIX век, произведено от „Нънс айлънд” в Кътри Галуей, чиято стойност е 190 000 долара.
149. Най-скъпото вино в бутилка стандартен размер е „Chateau Lafite 1869”, продадено от аукционната къща „Sotheby's” в Хонконг през 2010 г. за $230 000.
150. Най-скъпото вино в бутилка, продадено на благотворителен търг, е „Imperial of Screaming Eagle Cabernet 1992”. Такава бутилка е купена през 2000 г. за $500 000 от изпълнителния директор на „Cisco Systems” Чейз Бейли.
151. Най-скъпото кафе в света е от марка „Kopi Luwak” и има шоколадов или орехов вкус. Цената започва от 50 долара за чаша, а един паунд от зърната (близо половин килограм) се търгуват за 600 долара. Технологията на получаване е меко казано необичайна: Зърната, от които се получава, първо се използват за храна от малко животно, наподобяващо невестулка, което в Индонезия нарича луак. Често пъти те не могат да бъдат смлени и излизат цели в изпражненията му. Зърната се измиват, подсушават и изпичат.
152. Най-скъпата вода е с марката „Kona Nigari”. Тя се добива от дълбините на океана близо до крайбрежието на Хаваите и се пречиства със специална технология, след което се налива в

бутилки с грамаж от 60 g до 5 литра. Най-миниатюрната бутилчица струва 33 долара, а голямата – над 2 000 долара.

153. Най-скъпата марка водка е „Diva Vodka” и се произвежда в Шотландия. Тя е тройно дестилирана, филтрирана през северен въглен и след това през пясък от диаманти и други скъпоценни камъни. Всяка бутилка се продава заедно с няколко диаманти. Цената е между 70 и 1 060 000 долара, в зависимост от това колко и какви камъни има в нея.
154. Най-скъпата чаша е старинна китайска порцеланова чаша от XV век, епохата на династията Мин. Тя е продадена на търг на Sotheby's в Хонконг през 2014 г. за 36.5 милиона долара.
155. Най-скъпите пури в света са кубинските „Cohiba Behike”. Те са произведени от знаменитата цигарена фабрика „Cohiba” и всяка бройка е на стойност 375 евро.
156. Най-скъпите цигари са марка „Treasurer”. Те се продават само в специализирани магазини и кутия от тях струва 24 евро.
157. Най-скъпият хотел е „Burj Al Arab” в Дубай. Цената на най-скромната стая там е 770 долара на нощ, а кралските апартаменти струват по 7 700 долара.
158. Най-скъпият град в света е Токио.
159. Най-скъпият стадион е „Stade de France”, недалеч от Париж, на който през 1998 г. се провежда световното първенство по футбол. За строителството му са изразходвани 460 млн. евро.
160. Най-скъпата пощенска марка в света е жълтата шведска „3 скилинг банко” (или шилинг банко, което е парична единица), отпечатана през 1855 г. На търг през 1966 г. в Цюрих тя е купена от анонимен колекционер за почти 2.3 млн. долара. След това тя още един път сменя собственика си, който също остава неизвестен. Днес марката е застрахована за 10 милиона долара.
161. Най-скъпите картофи са от сорт „La Bonnotte” от Франция. Един килограм от тях струва около 500 евро.
162. Най-често отглеждана зърнена култура на Земята е царевицата.
163. Най-миризливото сирене в света е „Vieux Boulogne”, което се произвежда в Булон сюр Мер, Северна Франция. Това е сирене, което зрее между 7 и 9 седмици, като през цялото това време кисне в бира.

164. Най-големият търговски панаир в света се провежда в Хановер, Германия.
165. Най-бързият ресторант на света е „Карне Гарибалди” в Гуадалахара, Мексико. В него сервират храната само 13 секунди след поръчката.
166. Най-известният дворец в Европа е Версайският дворец.
167. Най-голям тираж в света има японският вестник „Йомиури шимбун”, със среден дневен тираж от 14 500 000 броя.
168. Най-много ежедневници се отпечатват в Индия – 2 300.
169. Най-опасната професия е тази на дърворсекачите – по време на инциденти загиват 357 на 100 000 души годишно.
170. Най-тежкият работен ден от седмицата е понеделник.
171. Най-продаваният музикален инструмент е хармониката.
172. Най-много пъти конкурсът „Евровизия” е печелен от Ирландия – 7.
173. Най-изпълняваната песен е „Happy Birthday To You!” („Честит Рожден Ден!”). Тя се пее в почти всички страни по света.
174. Най-дългото непрекъснато пеене в караоке-клуб принадлежи на финландска група, която пяла в продължение на 446 часа, 4 минути и 5 секунди от 2 до 20 юли 2008 г.
175. Най-опасното хоби в света е планинското катерене по върховете в Хималаите, където рискът е 13 000 инциденти на 100 000 алпинисти годишно.
176. Най-активните геймъри в Интернет са американките над 40-годишна възраст. Всяка седмица те прекарват в игри онлайн близо 50% повече време, в сравнение с мъжете. 44% от тях твърдят, че заради компютърните игри са в състояние да зарежат телевизията, киното, книгите и дори фитнеса.
177. Най-масивната сватбена рокля тежи 160 kg, ушита е от 30 слоя плат, украсен с 3 000 изкуствени скъпоценни камъни и има 18-метров шлейф. Цената на невероятната рокля е 25 000 лири стерлинги. Булката, поръчала роклята, е трябвало да я облича цели 3 часа, а след това по обясними причини да бъде буквално носена от няколко човека до църквата.
178. Най-бързата кола в света е автомобилът с реактивен двигател „Trust SSC”. През 1997 г. той успява да постигне скорост от 1227 km/h.

179. В известния автомобил „Ostin Mini” могат да се поберат... 24 души.
180. Най-въоръжената нация в света е американската – на всеки 100 американци се падат по 90 огнестрелни оръжия.
181. Най-доброто бойно оръжие на XX век е автоматът АК-47 (АКМ) „Калашников”. В класацията участват модели оръжия, които са оценявани по 5 критерии: точност на огъня, бойна ефективност, оригиналност на конструкцията, лекота на обслужването и срок на експлоатация.
182. Най-добрият танк на XX век е руският Т-34. Оценката е на базата на 5 критерии: огнева мощ, качество на бронята (защитеност), мобилност, лекота на производството и т. нар. „фактор страх” (психологическото въздействие върху противника).
183. Най-добрият бомбардировач на XX век е B-52. Оценката се базира на критерии като товароносимост, маневреност, скорост и др. Всяка машина е сравнявана с останалите и класирана според техническите изисквания на своето време.
184. Най-добрият боен кораб на XX век е „Линкор” клас „Айова”. Оценката е на базата на следните критерии: скорост, водоизместимост, въоръжение и др. Всеки кораб е сравняван с останалите и оценяван на базата на техническите изисквания за своето време и постиженията му.
185. Най-старият „космически отпадък” е нефункционираща американски спътник „Vanguard 1”, в орбита от 1958 г.
186. Най-разпространените грехове сред мъжете, според Ватикана, са: сладострастието, чревоугодничеството, унинието, гневът, горделивостта, завистта и алчността. При жените на първо място е гордостта, следвана от: самолюбие, завист, ярост, прелюбодеяние и униние.
187. Най-бързото подреждане на кубчето на Рубик е само за... 5.55 секунди – от холандския тийнейджър Мат Валк.
188. Най-бавно е успял да подреди кубчето на Рубик 45-годишния британец Греъм Паркер. Той вложил цели 26 години, докато успее да го подреди.
189. Най-ниският човек на Земята е 20-годишния китаец Хе Пинпин от град Вуланчабу в китайския автономен регион Вътрешна Монголия, чийто ръст е само 73 cm.

190. Най-малко лекари на човек от населението има в Руанда – 1 лекар на 20 000 души.
191. Най-малко учители спрямо броя на учениците има в Централноафриканската република – 1 учител на 90 ученици.
192. Най-младата майка в света е перуанката Лина Медина – само на 5 години. Тя родила син през май 1939 г.
193. Най-малкият предприемач в света е 8-годишния канадец Райън Рос. Неговото състояние е почти 1 млн. долара.
194. Най-малката Библия в света е издание на David Bryce & Son от 1901 г. Тя съдържа пълния текст, поместен само в 2.5 cm широчина и 1.2 cm дебелина.
195. Най-малкият самолет е „Bumble bee 2” с дължина 2.64 m и тегло 179.6 kg.
196. Най-малкият автомобил е едноместният „Пийл” с дължина само 1.34 m. Той обаче не може да се движи назад.
197. Най-малкият мотоциклет е с дължина 10.79 cm, а седалката се намира на височина само 9.5 cm от повърхността на земята. Управляван е на разстояние само 1 m.
198. Най-икономичната кола е „Volkswagen Lupo 3LTDI”. Разходът на гориво за 100 km при средна скорост от 80 km/h е само 2.78 литра дизел.
199. Най-икономичният концептуален модел е „Honda Genius E”. Автомобилът може да измине 2 279 km само с 1 литър бензин.
200. Най-малкият мобилен телефон в света е на израелската компания „Modu Mobile Ltd”. Той е дълъг 7.2 cm, широк 3.7 cm, дебелината му е само 7.8 mm, а теглото – 40.1 g.
201. Най-малко пари в обращение има в Лаос – равностойността на 1 щатски долар на човек.
202. Най-кратката пиеса в света е дело на Самюел Бекет. Творбата се казва „Дишай” и продължава само 35 секунди.
203. Най-кратката война в историята е водена между Великобритания и Занзибар (днес част от Танзания). Тя продължила 45 минути – от 9:00 ч. до 9:45 ч. сутринта на 27 август 1986 г.
204. Най-безопасната професия е работата в офис – броят на трудовите злополуки е само 0.4 на 100 000 души годишно.

ПАРАДОКСИ

1. През 2500 г. пр. Хр. в Древен Египет среброто е било по-скъпо от златото. Причината се криела в... бактерицидните му свойства.
2. Най-древното противозачатъчно е използвано в Египет 2000 г. пр. Хр. и е било от крокодилски изпражнения.
3. Древните египтяни използвали възглавници, направени от... камък.
4. Древните перси смятали, че човешките сълзи са сигурен лек срещу болести и неприятности. Ето защо те събирали сълзите си, за да ги използват като средство срещу бъдещи нещастия.
5. Римляните вярвали, че докато спят са защитени от мълнии.
6. Римският император Комод организирал турнири в Колизеума между джуджета и сакати хора.
7. Според Аристотел човешките емоции се намират в черния дроб.
8. Ацтеките издигали домовете си, като смесвали строителните материали с животинска кръв. Те смятали, че така постройките ще издържат по-дълго.
9. Според ацтеките краят на света идва на всеки 52 години. Когато предсказаната дата наближавала, те изхвърляли имуществото си.
10. През IX–XII век в Европа пощенският гълъб струвал колкото чистокръвен арабски жребец.
11. Една от разновидностите на картечницата, изобретена още през 1387 г., имала 144 цеви.
12. През Средновековието повечето бръснари били и зъболекари.
13. През XVI век жените мажели лицата и гърдите си с пяна от бира. Те смятали, че така кожата става по-мека и необикновено нежна.
14. Най-известната картина на Леонардо да Винчи „Мона Лиза" била продадена на френския крал Франсоа I през XVI в., а той я окачил в банята си.
15. През Средновековието в Англия за известен период имало хиляди малки застрахователни предприятия, които са пометени от националния банкрут от 1720 г. По време на този бум можело да се сключват застраховки за всичко: от кражби до щети, нанесени от прислугата; от рисковете на брака до

смъртта от пиянството; жените се застраховали дори при евентуална загуба на женско целомъдрие.

16. Във френския кралски двор по времето на Луи XI дамите ядели само супа, защото вярвали, че от дъвченето на твърди храни се появят бръчки по лицата им.
17. През 1610 г. в американските колонии живеели само 350 човека.
18. По време на пожар през 1666 г. в Лондон изгорял повече от половината град, но пострадали само шестима човека.
19. Картофите били внесени в Европа през XVII в. В началото те не били много на почит, защото се смятало, че причиняват проказа и сифилис.
20. Ню Йорк в началото се е казвал е Ню Амстердам. Все пак е основан от холандци през XVII в.
21. През Средновековието лекарите препоръчвали на уморените от ходене търговци да натопят краката си в леко затоплена бира.
22. През Средновековието се смятало, че когато човек кихне, злите сили излизат от тялото му.
23. В Германия при лова на вещици през Средновековието жертви станали и стотици черни котки. Те били считани за неизменни спътници на вещиците.
24. През Средновековието при съмнение в диагнозата на боледуващия лекарите поставяли диагноза „сифилис”.
25. Кралица Изабела Кастилска се е къпала само 2 пъти през живота си.
26. През XVIII в. само 9% от смъртните случаи във военноморския флот на Великобритания се дължали на военни действия. Около 50% от смъртните случаи били причинени от болести, 31% от злополуки и 10% от пожари и корабокрушения.
27. През 1758 г. Джакомо Казанова предложил на френския министър начин, чрез който да се набавят пари за новата военна академия. Така се родила лотарията.
28. През XVIII век в лечебните заведения лекарствата се предписвали само в комбинация с бира. Смятало се, че по този начин медикаментите по-добре се усвояват от организма.
29. През 1830 г. кетчупът е продаван като лекарство.

30. Френският учен Луи Пастьор – създателят на пастьоризацията, бил предизвикан на дуел. В отговор той отговорил: „Щом ме предизвикват, аз имам право да избера оръжието. Ето две колби – в едната има микроби на шарка, а в другата – чиста вода. Ако се съгласите да изпиете едната, аз ще изпия другата.”
31. По време на златната треска през 1849 г. хората плащали по 100 долара за чаша вода.
32. През XIX в. хората вярвали, че джинът лекува стомашни заболявания.
33. Тайните служби на САЩ за първи път са създадени през 1865 г., с конкретната цел да се борят с фалшифицирането на пари.
34. Първите дъвки със захар са пуснати на пазара през 1869 г. Техен създател е... зъболекарят Уилям Семпъл.
35. Шведският крал Густав III вярвал, че всекидневното пиене на кафе много скоро отравя човека. За да се убеди в това, той осъдил един от престъпниците на смърт чрез пиене на кафе. Осъденият доживял до 83 години!
36. През 1885 г. Гунар Гавелин пропътувал около 1 000 km от Стокхолм, столицата на Швеция, до руската столица Москва. Дотук няма нищо необикновено, ако не се има предвид, че пътешественикът изминал това разстояние върху гърба на своето прасе Анди.
37. Когато през 1889 г. Ото фон Бисмарк въвел първите пенсии за работници над 70 години, продължителността на живота на един прусак е била средно 45 години.
38. Ги дьо Мопасан, Александър Дюма, Шарл Гуно и много други деятели на културата подписали знаменития протест срещу... загрозяването на Париж с Айфеловата кула.
39. В САЩ Коледа става национален празник през 1890 г.
40. Английските вестници от 1907 г. описват куриозен случай. Американският милионер Морган искал да купи куче от породата пекинез, собственост на Клариса Ерштън Крос. Цената на кучето, наречено Чу Еп, се вдигнала от 10 на 32 000 лири стерлинги. Независимо от поредния отказ на стопанката, упоритият милионер не се предавал. Той оставил на несговорчивата лейди празен чек, предлагайки ú сама да впише исканата сума, но така и не дочакал отговор.

41. На 15 април 1912 г. огромният плавателен съд „Титаник” се блъснал в айсберг и потънал. Загинали повече от 1 500 човека. 14 години по-рано Морган Робъртсън публикувал разказ, в който става дума за кораб със същите размери, който се блъснал в айсберг и потънал тайнствено... в априлската нощ. Названието на измисления от Робъртсън кораб е „Титан”.
42. Между двете световни войни във Франция се сменили повече от 40 правителства.
43. По време на хиперинфлацията през 1923 г. в Германия един хляб се продавал срещу ръчна количка, пълна с банкноти.
44. През 1932 г. в щата Вашингтон, САЩ са отпечатани банкноти върху... дърво. Номиналът им също е впечатляващ: $10, 5, 1, 50 и 25 цента.
45. Драматизацията „Войната на световете” по романа на Хърбърт Уелс, излъчена по радиото през 1938 г., била толкова буквално възприета, че хиляди слушатели повярвали, че това е новинарска емисия, а Земята наистина е атакувана от извънземни.
46. Още от 1944 г. в гр. Бунол, който се намира близо до Валенсия в Испания се провежда фестивал, наречен „Tomatina”. Фестивалът се провежда веднъж в годината в последната сряда на август. Хората излизат и правят голям бой, замервайки се с домати. Фестивалът е считан за най-големия в света бой с хранителни продукти.
47. От 1966 г. насам французинът Мишел Лолито е изял 10 велосипеди, 7 телевизори, 6 полилеи и... малък самолет „Чесна”.
48. Най-малката държава в света – с площ само 550 m^2, се нарича Кралство Сийланд. Тя е създадена от Рой Бейтс на военна платформа, само на 10 km от гр. Есекс на 2.09.1967 г.
49. През 1971 г. една източногерманка е пренесена нелегално в Западна Германия. Разбира се, това си има и своята цена – тя трябвало да пътува около 70 минути с влак в два долепени един до друг куфара.
50. Шведският сладкар Роналд Ойсон бил кремиран и прахът поставен в шоколадов ковчег през 1973 г.

51. През 1973 г. французинът Хенри Рошатен прекарва 185 дни върху въже, опънато на 25 m височина.
52. Престижното американско списание „Тайм” обявило компютъра за „Човек на годината” през 1982 г.
53. Силен вятър издухал в реката автомобила на 45-годишния Виторио Луис в Неапол през 1983 г. Той успял да разбие стъклото, изплувал от колата и се измъкнал на брега, където бил убит от падащо дърво.
54. Американските авиолинии спестили $40 000 през 1987 г. като слагали по една маслина по-малко в салатите, сервирани в първа класа.
55. През 1994 г. индиецът Лотан Баба пропътувал 4 000 km. На пръв поглед в това няма нищо странно, но начинът, по който изминал това разстояние, е направо смайващ – Лотан не използвал нито кола, нито влак, нито кон или друго животно. Той не вървял, а се търкалял! Пътуването му продължило 9 месеца.
56. През 1998 г. Кърт Осбърн от Калифорния, САЩ карал велосипед само на задното колело в продължение на 11 часа.
57. Литературният герой Хари Потър е избран за личност на годината през 2001 г. от списание „People”, наред с реално съществуващи личности.
58. През 2009 г. 93-годишният японец Цутому Ямагучи е официално признат за единствения човек в света, оцелял след два ядрени взрива. На 6 август 1945 г., когато американски бомбардировач хвърля първата атомна бомба над Хирошима, Цутому бил в града на работно посещение като инженер на компанията Mitsubishi Heavy Industries. Той се върнал в родния Нагасаки на 8 август, ден преди американците да хвърлят над града втората атомна бомба.
59. Якоб Ойлиг решил да сложи край на живота си. Когато се запалил обаче се сетил, че ще го боли и скочил в близкия водоем, за да загаси огъня. Той обаче забравил, че не умее да плува и се удавил.
60. Украински бракониер пуснал в реката електрически кабел под напрежение. Когато убитата от тока риба започнала да изплава, той влязъл да я събира, но забравил да изключи захранването и умрял. Роднините му казали, че е отишъл да

лови риба, за да отпразнува първата годишнина от смъртта на тъща си.

61. Жителят на Бон Питър Грубер загинал при опит да ограби Музея на изкуствата. Виждайки приближаващата се охрана, го обхванала паника и побягнал, но завивайки рязко зад ъгъла, се нанизал на меча на една статуя. Експонатът се наричал „Оръжие на правосъдието”.
62. Сириецът Наджиб Хайет на 35 години се чувствал толкова щастлив, че решил... да сложи карй на живота си. В предсмъртното си писмо заявил, че е съвършено щастлив, но се бои да бъде нещастен.
63. Амигдалия Балта, 86-годишна, била намерена умряла от глад в дома си на гръцкия остров Атия. В банковата й сметка открили 350 000 британски лири и колекция от 150 златни монети.
64. Около 50 зяпачи се събрали на мост във виетнамския град Хошимин, за да наблюдават самоубийството на млада девойка. От тежестта мостът рухнал. Загинали 9 души, а девойката се спасила.
65. Алпинистът-ветеран Жерар Омел извършил 6 изкачвания на Еверест. Той умрял в къщата си, защото докато докато сменял изгоряла крушка, паднал от стълбата и си ударил главата в раклата.
66. Линда Гууди от Стоунхайм, Масачузетс, отменила пътешествие с кораб, защото сънувала, че умира в машина. След няколко дни я намерили задушена в собствения си автомобил на паркинг.
67. Вера Червак от Прага се хвърлила от третия етаж, заради слухове, че мъжът ú е избягал с друга. Тя паднала право върху любимия си, който се прибирал вкъщи. Тя се свестила в болница, а мъжът ú загинал на място.
68. В Ню Йорк, Джулия Карсън починала от сърдечен удар. Поне така решили лекарите. Започнали да подготвят погребението. По време на опелото тя се свестила и попитала какво става. От шока дъщеря ú починала на място.
69. В Ню Йорк човек бил бутнат от кола. Той въобще не пострадал, но последвал съвета на случаен минувач, който видял случката, да се престори на сериозно наранен и да

потърси компенсация. Човекът легнал пред колата, която потеглила и го премазала.

70. Армандо Пинели, 70-годишен италианец, дълго спорил със съседа си кой от двамата да седне на единствения стол под сянката на една палма. Той спечелил спора, след което дървото се стоварило отгоре му.
71. В Индия мюсюлманска съпружеска двойка се развела, защото мъжът 3 пъти на сън произнесъл думата „талак”, което в превод от арабски означава развод. Според шариата – традиционното законодателство на исляма, „троен талак” се равнява на реален развод.
72. Всеки ден при затваряне на строго охраняваната граница между Индия и Пакистан във Вага, войниците от двете страни правят няколко заплашителни стъпки към чуждата територия и показват своята решителност да смажат врага, демонстрирайки истински хореографски умения, след което си стискат ръцете и се прибират в казармите.
73. Шотланския физик Робърт Уотсън-Уот, който изобретил радара, бил спрян за превишена скорост и възкликнал: „Ако знаех за какво ще го ползвате, никога нямаше да го изобретя!”
74. Британецът Бен Придмор може да запомни точната последователност на разбърканите карти в цели 22 колоди.
75. Германецът Йоханес Малов може само за 15 минути да възпроизведе абсолютно точно 118 исторически дати.
76. 73-годишен американски бизнесмен от Флорида е удостоен с необичайната титла „Кралят на разбитата екзотика”. За последните три години той успял да съсипе 10 от най-ценните коли в света. Сред тях има не само последни модели суперколи, но и ретро-екземпляри.
77. Рекордът за най-трудно взет теоретичен изпит за шофьорска книжка принадлежи на корейката Чха Са Сун. Тя се явявала на изпити почти пет години по три пъти седмично и успяла да вземе изпита на 950-ия път! Товаѝ струва ло повече от 4 000 долара. На логичния въпрос защо жената е положила толкова много усилия, отговорът е прост: тя продава стоки по домовете. Бизнесът ѝ процъфтява и колата ѝ трябва, за да ги пренася.

78. Кореецът Со Сан Мун е взел теоретичния изпит за шофьорска книжка от 271-ия път след цели пет години и на 70-годишна възраст. Той бил неграмотен и затова се явявал на изпита устно, като при това не е имал никаква възможност да учи правилата от учебника. Затова се учел от собствените си грешки на поредния изпит. В крайна сметка, човекът успял да научи всичко.
79. Британският пощальон Алън Рой през целия си живот събирал марки с цел когато се пенсионира, да ги продаде и да си осигури безгрижна старост. Към наближаването на момента на пенсионирането си той събрал около 2 млн. марки. В крайна сметка той умрял, преди да успее да се пенсионира и да продаде феноменалната си колекция.
80. Майкъл Фарадей конструира първия електрически двигател, преди да бъде открито как се получава електричеството. Той работил с батерии и представлявал меден проводник, чиито горен край бил свързан с кука, а долният – потопен в съд с живак. При пускане на ток от батерия, проводникът се движел в кръг.
81. Според списание „Current Biology”, бебетата започват да усвояват езика на родителите си още в майчината утроба. Било установено, че френските бебета плачат с възходяща интонация – характерна за френския език, а немските бебета – с низходяща.
82. Американската компания „Lunar Embassy” продава парцели... на Луната. Тя е основана още през 1980 г. от предприемчивия бизнесмен Денис Хоуп. Той използвал вратичка в законите и си присвоил правото на собственост върху повърхността на Луната. След това започнал да я разпродава, като тарифата му била 20 долара на всеки акър площ. За четвърт век близо 3 млн. души от 180 страни са си купили парченце територия върху естествения спътник на Земята.
83. Английската компания „Муун Естейтс” продава един акър на Марс само срещу 26 паунда. За сведение на желаещите да се сдобият със земя на планетата, условията не са от най-гостоприемните: Ветровете на повърхността достигат скорост от 40 m/s. Средната температура е минус 53°C. Атмосферата на Марс съдържа едва 0.13% кислород. Все пак планетата

предоставя и едно „удобство”: гравитацията ú е едва 38% от земната, така че ако на Земята човек тежи 70 kg, там ще тежи едва 27 kg.

84. Хавайската компания за недвижима собственост „Lo'ihi Development” ще започне продажбата на земя от морското дъно в района на подводния вулкан Лоихи. Парцелите, както и самият вулкан, се намират на океанското дъно на дълбочина около 900 m и около 32 km югоизточно от о-в Хавай. Очаква се в резултат на подводните изригвания, първите закупени участъци да се издигнат на повърхността на океана през 5997 г. Заради вулканичния си произход, бъдещите острови ще разполагат с термални извори и полегати брегове към морето. В продажба ще бъдат пуснати общо 1 000 участъци, цената на всеки от които ще е символична – $39.95.
85. 23-годишният британец Матю Мейнард, който бил обявен за издирване от полицията, не си харесал снимката, публикувана във вестника и изпратил на журналистите нова.
86. Американецът Далтон Чизкълм поискал 1 784 секстилиона долара като компенсация за лошо банково обслужване. Това са повече пари, отколкото изобщо съществуват в света.
87. Писмо, написано от британски войник по време на Втората световна война, е получено на адреса 64 години по-късно. То е изпратено от Чарлз Флеминг, който бил на военна служба в Италия, до майка му във Великобритания.
88. 6-месечните бебета разпознават безпогрешно настроенията на кучето по... неговия лай.
89. Американската Палата на представителите назначава Едуард Лиди за ръководител на спасяваната от фалит AIG, със заплата през 2008 г. от... 1 долар. През същата година премиите и бонусите му надминават 900 000 долара.
90. Американският журналист Джонатан Кийтс от Сан Франциско публикува на корицата на хумористичното списание „Opium” може би най-късия кратък разказ в света – само от 9 думи, който обаче може да бъде прочетен до края едва след 1 000 години. Всяка от думите е напечатана под слой черна боя с различна дебелина. Под въздействието на ултравиолетовите лъчи, всеки от слоевете ще избледнява на 100 години, разкривайки следващата дума от разказа.

91. 58-годишният ТВ-продуцент от Лос Анджелис Боб Петрела е известен в САЩ като „човекът, който не забравя нищо”. От 5-та си година Боб помни с всички подробности случилото се в 25 до 50% от дните през живота си. Помни случилото се на всичките си рождени дни и Нова година за последните 40 години. Гледа церемониите по връчването на наградите за киноизкуство „Оскар” от 1971 г. и помни победителите във всички категории оттогава насам. Петрела помни датите, месеците, годините и дните от седмицата на всички важни събития, които са му направили впечатление по новините, резултатие от срещите по американски футбол и телефонните номера на всичките си приятели през годините.
92. В Турция има курорти, които предлагат „рибена терапия” срещу кожното заболяване псориазис. В специални басейни болните биват обработвани от 3 вида риби, които почистват само увредените тъкани и не повреждат здравите. След 3-седмичен курс на лечение, пациентите се прибират напълно излекувани.
93. Британецът Майкъл Декстър получил 90 000 паунда обезщетение от болница, за случайно нанесени травми на дясната му ръка в хода на спасяването на живота му след опит за самоубийство.
94. 36-годишен австриец бил принуден да ограби 4 банки, за да осигури исканата от бъдещата му съпруга перфектна сватба, но парите пак не му стигнали. Ахмед Бойер успял да събере само 400 000 евро. Изискванията на любимата му били: сватбено тържество за 500 гости, сватбена рокля „Chanel”, нова кола и меден месец на екзотичните острови в Карибско море.
95. Българският гросмайстор Кирил Георгиев, който заема 99-то място в световната ранглиста с коефициент ЕЛО 2634, успял да постави световен рекорд за шах-маратон, изигравайки партии едновременно на 360 дъски. В Интер Експо Център в София, Георгиев успял да спечели 284 от срещите, имал 70 ремита и загубил само 6 партии за общо 14 часа и 8 минути.
96. 71-годишната румънка Йоана Чиоанка може да се похвали, че има почти пълен комплект дрехи, направени от собственатаѝ

коса. Тя успяла да направи от косата си шапка, шал, пола, блуза, дъждобран, дамска чанта, портмоне и чифт ръкавици.

97. Уникален спортен свтомобил „Bugatti Type 57S Atalante” от 1937 г. стоял забравен в гараж цели 50 години. За изминалото време цената му нараснала до... 3.4 млн. евро.
98. През целия февруари 2009 г. клиентите в ресторант „Little Bay” в Централен Лондон, не са получавали никакви сметки за поръчаните от тях блюда. В отговор на световната финансова криза собственикът взел решение клиентите да плащат толкова, колкото самите те преценят.
99. Съдържанието на злато в канализационните води на град Сува, северозападно от Токио, е средно 1.89 kg на тон пепел от изгорените сухи остатъци. Това е повече от добива на която и да е златна мина по света. За сравнение количествата злато в тон руда в една от водещите златни мини в света, японската Хишикари на о-в Кюшу, е от 20 до 40 g. Специалистите свързват невероятната „златна жила” в канализацията с високата концентрация на предприятия от електронната промишленост в града, където е разположена и централата на електронния гигант „Seiko Epson Corporation”.
100. Американецът Бени Уайнт инсценирал собствената си смърт и прекарал 20 години в бягство и криене от полицията под чужда саморличност, смятайки че е издирван по обвинения в наркотърговия, докато органите на реда дори нямали представа, че Уайнт съществува.
101. Треньорът на женския баскетболен отбор на училището „Ковънант” в Далас, Тексас бил уволнен след уникална победа на неговия тим със 100:0. Наставникът бил уволнен след като изпратил до местния вестник електронно писмо, с което отхвърлил искането на ръководството на училището да поднесе извиненията си на съперниците си за унизителния разгром.
102. 21-годишният китаец Луо Деюан успял да издърпа с въже, закачено за клепачите му автомобил, тежащ 1 тон.
103. Британски лекари успели да помогнат за раждането на момиченце, 2 дни след официалната смърт на майка му. Сърдечната дейност на бившата звезда на британското фигурно пързаляне Джейн Солиман била поддържана 48 часа,

за да се поддържа кръвоснабдяването и развитието на 25-седмичната Айя, която била извадена с Цезарово сечение.

104. Жител на американския щат Уисконсин демонстрирал уникална глупост, след като решил да сглоби собственоръчно суперавтомобил „Lamborghini” в мазето си, без да има как да го изкара оттам. Накрая той разкопал основите на къщата си, за да може „любовта на живота му” да види бял свят.

105. В Уелс бил поставен пътен знак с надпис на английски език, гласящ: „В момента ме няма в офиса”, вместо „Пътят е затворен за товарни автомобили”. Абсурдното послание се получило, когато по време на разработването на двуезичен пътен указател, местният съвет на Суонси изпратил по електронната поща въпрос до преводача. В отговор се получило автоматично генерираното съобщение на местния уелски език „В момента ме няма в офиса. Пратете текст за превод.” Така съобщението се появило на табелата.

106. Слепият белгиец Люк Костерманс поставил нов световен рекорд за скорост сред незрящите водачи, ускорявайки специално наетия за целта суперавтомобил „Lamborghini Gallardo” до 308.78 km/h. По време на старта той бил насочван от специална навигационна система.

107. Вино, вместо вода, потекло от крановете на домашните чешми в малкия италиански град Марино, на юг от Рим. Веднъж годишно в Деня на гроздобера градският фонтан вместо вода, бълва 3 000 литра младо газирано бяло вино. Инженерна грешка изпратила скъпоценната течност не към фонтана, а към близките около него къщи.

108. Уникална банкнота с номинал 1 млн. британски паунда е продадена на аукцион на къщата „Spink” в Лондон за 78 000 паунда. Общо 8 такива банкноти били издадени през август 1948 г. във връзка с американския план „Маршал” за икономическа помощ на следвоенна Европа. Те били валидни само 6 седмици след издаването им и били предназначени само за междубанкови операции, за улесняване на проследяването на движението на големите суми пари. Първите 6 банкноти били унищожени веднага след анулирането им, а последните две бил дадени като сувенири

на тогавашните секретари на британската и американската хазна.

109. Трима китайски туристи от град Аксу в Синцзян-Уйгурския автономен регион, без да подозират, си купили като сувенир 274-килограмов къс ядрени отпадъци, който успели безпроблемно да внесат в родината си. През август 2006 г. Ван, Ван и Ли открили по време на пътешествие в екзотичен Киргизстан, „сияен камък” с необикновени свойства, който купили само за $2 000 и щастливи откарали в Синцзян. Там смятали да спечелят цяло състояние, продавайки го на части като сувенири. След като дали парченце за изследване, за да разберат вида на „минерала”, плановете им пропаднали.
110. Най-богатото куче в света е немската овчарка Гюнтер IV, наследила внушителното си състояние от 372 милиона долара от... баща си Гюнтер III. Той пък получил парите си от графиня Карлота Либенщайн. Кучето разполага със собствена вила в Тоскана, в която живее с шофьора и прислугата си и обожава да се разхожда из околността със собствената си кола – BMW кабриолет.
111. По-сложно е човек да разглежда снимки, отколкото да играе шах. Обяснението е, че на човек често му е доста трудно да идентифицира визуални обекти. Недогледан обект може да се възприеме за нещо друго.
112. Компютърните игри учат как се правят няколко неща едновременно. Най-добър източник за тренировка на способността да се изпълняват няколко задачи едновременно са точно компютърните игри. Игрите карат хората да разпределят вниманието си и мълниеносно да реагират и на най-малките промени в ситуацията.
113. „Музиката на Моцарт прави децата по-умни”. Този мит се появява през 1993 г., когато в сп. „Nature” е публикувано изследване, според което 10 минути на ден слушане на произведения на Моцарт е подобрило резултатите от контролните работи на студенти в колеж. Новината веднага била тиражирана в медиите, които сменят „студенти” с „малки деца”. Оттогава не са получени нови доказателства за положителното влияние на класическата музика върху интелектуалните способности на човека.

114. Много трудно е да се забрави някоя глупава песен. Мозъкът помни дневния режим, като се започне с приготвянето на кафе и завършва с пътя, по който трябва да се върнем от работа. Способността да се помни тази последователност прави възможен всекидневния живот. Често пъти мозъкът автоматично включва чута мелодия в този алгоритъм и периодично я припомня.
115. Всеки ден на повърхността на планетата пада по едно парче „космически боклук" и въпреки че шансът да уцели човек е 1 на 1 трилион, вече има регистриран подобен случай. През 1997 г. американка от Оклахома е ударена по рамото от парче от резервоара на щатска ракета-носител „Delta II", изстреляна година по-рано, с размери 10 х 13 cm. За щастие, инцидентът се разминал без сериозни наранявания.
116. Полицията в град Делбрюк в Германия задържала 76-годишен шофьор, който в продължение на 46 години карал колата си без книжка. Документите му били отнети още през 1961 г. и оттогава той си пътувал спокойно без документи.
117. Според престижното списание „Science" мишките издават звуци, подобни на птичите песни, но с няколко октави по-високи от достъпните за човешкото ухо. Учените смятат, че причината гризачите да пеят, е чувството за щастие. Смята се, че ултразвуковите сигнали, които те издават, са свързани с производството на допамин в мозъка им, което предизвиква еуфория.
118. Когато през 1992 г. Ан Никол Смит става „Момиче на Playboy", тя заема почетно място в изключително елитно женско общество. Нейната смърт на 39 години обаче я прави член на друг клуб – на момичетата на „Playboy", които не са успели да доживеят до 50 години. Автомобилни и самолетни катастрофи, самоубийства и свръхдози са най-често причината за смъртта на моделите на „Playboy".
119. Колумбиецът Хайме Гарсия, известен с прозвището си „човекът-компютър", подобрил собствения си рекорд за запаметяване. Пред преподаватели и студенти в Университета Комплутенсе в Мадрид, той успял да повтори по памет 150 000 знака след десетичната запетая на числото пи (3.14), което представлява безкрайна непериодична десетична дроб.

По време за опита за рекорд били използвани 652 слайда за възпроизвеждането на екрана пред аудиторията на всички запаметени от колумбиеца цифри, които той изреждал с гръб към екрана. Изброяването на всички 150 000 знака отнело 3 дни.

120. 27-годишният французин Алексис Лемер поставил рекорд по изчисляване на ум на корен на 13-та степен от 200-значно число, като успял да го направи за 70.2 секунди.

121. През 2004 г. немският юрист д-р Юрген Грефе трябвало да защитава пенсионерка от град Аугустин край Бон, от която искали да заплати данъци в размер на 287 млн. евро, при условие, че доходът на старицата не надвишавал 17 000 евро. Проблемът бил решен с едно стандартно писмо до властите, но тъй като според германското законодателство хонорарът на адвокатите се изчислява на базата на ползите, които той е донесъл на клиента си, Грефе си заработил възнаграждение от 440 234 евро, които му били заплатени от държавата.

122. През 1972 г. Кралският съд в Уейкфийлд, Йоркшир, обвинил Реджиналд Седжуик, че е откраднал гарата в Клекхийтън. Мъжът се явявал изпълнител при срутването на старата каменна сграда на гарата, след което откарал 24-те тона остатъчен материал с камиона си в неизвестно направление. Седжуик признал, че го е сторил в полза на непроследима трета страна, в резултат на което адвокатът му разбил обвиненията в злоупотреба и клиентът му бил оправдан.

123. През 2006 г. с неочаквани юридически проблеми се сблъскал млад китаец от град Джиясин край Шанхай, който решил да обяви душата си за продажба на търг в Интернет. Впоследствие обаче лотът му бил свален от сайта на аукционната къща, с обяснението, че авторът на офертата първо трябва да получи писмено разрешение за продажбата на душата си от „висшестоящите власти”.

124. 26-годишната Кати МакГоуън била вън от себе от радост, когато диджеят на „Радио Бъкстон” обявил, че за правилния си отговор на викторина с въпроси, тя печели голямата награда на състезанието – „Renault Clio”. Когато отишла да вземе наградата си, тя получила само 10-сантиметрова количка-моделче. Тя завела дело за измама срещу радиото и

през 2001 г. съдът постановил, че закритата вече радиостанция е сключила правно обвързваща сделка с госпожица МакГоуън и трябва даѝ изплати 8 000 лири, за да си купи истинско „Renault Clio”.

125. През 1874 г. съдията Френсис Евънс Корниш от канадския град Уинипег осъдил сам себе си за появяване в нетрезво състояние на обществено място. Той се глобил с 5 канадски долара за неприлично поведение и се осъдил да поеме разноските по делото. Впоследствие обаче отменил глобата, отбелязвайки за протокола, че дотогава подсъдимият винаги е бил примерен гражданин.
126. На млад баща от китайския град Женгжу било отказано по съдебен път да кръсти сина си със символа @, тъй като името на момчето трябвало да може да бъде преведено и изписвано на езика мандарин за нуждите на администрацията.
127. През септември 2004 г. съдията А. Патабендиж от град Валасмула в Шри Ланка осъдил на една година затвор обвиняемият по криминално дело Н. Аджит, заради протягане и прозявка в съдебна зала, които били считени за обида за съда. Магистратът постановил присъдата да влезе в сила веднага.
128. В Оксфорд годишно се харчат около 45 000 лири за... почистване на тротоарите от дъвки.
129. 27-годишният Форест Кели Бисонет от Ингълууд, Колорадо не можал да намери начин да съобщи на касиера на банката, че извършва обир и затова написал съобщението на обратната страна на... собствения си чек.
130. Американката Джъстин Езарик, жителка на Питсбърг, една от първите собственички на iPhone на компанията „Apple”, след месец използване на телефона в мрежата на AT&T получила безпрецедентна по обем сметка. Детайлизираният отчет за всички операции, извършени от нея, заемал... 300 страници.
131. Оставянето на бакшиш в ресторантите в Исландия се счита за обида.
132. В Гърция не казвайте: „Не съм поръчвал това”, когато ви донесат узо с малка чинийка фъстъци, маслини или сирене – това е за сметка на заведението.

133. В Израел не питайте как да стигнете до Стената на Плача. Правилното ú име е Западната стена.
134. 75-годишната Зигбрит Летберг от шведския град Карлщад, която доскоро изобщо не е имала компютър, се радва и на най-бързия домашен Интернет в света. Тя е свързана към местната кабелна мрежа, но скоростта на връзката ú е 40 гигабита в секунда. Свръхскоростната връзка позволява свалянето на DVD-диск за 2 секунди или едновременното приемане на 1 500 HDTV-канали. Тайната е, че тя е майка световноизвестният Интернет-играч и мрежови специалист Петер Летберг, а скоростната връзка е част от официален експеримент.
135. Преди около 20 години селяни в централната китайска провинция Хенан открили в земята близо тон динозавърски кости, които започнали да използват за приготвянето на супи и целебни отвари. Те смятали, че са открили останките на „летящи дракони”, които според местните предания имат чудодейни лечебни свойства.
136. 85% от всички китайци носят само 100 фамилни имена. През 2007 г. в Китай има 93 млн. души с фамилията Ван, 92 млн. с фамилията Ли, 87 млн. с фамилията Чан и т. н. Общо в социалните регистри на страната са регистрирани само 1 601 различни фамилии.
137. Екип студенти от „Helicon Vocational Institute” в Холандия направил поредното откритие в областта на алкохолната индустрия, изобретявайки алкохол на прах като част от абсолвентския си научен проект. Прахообразната напитка, те кръстили „Booz2Go” („пиячка за из път”). В чаша с вода тя се превръща в леко газирано питие с цвят и вкус на лимон, но с 3% алкохолно съдържание.
138. Монетният двор на САЩ пуснал в обръщение ограничен тираж от 40 000 монети с номинал от 25 цента с изображението на комикс-героя Сребърния сърфист.
139. Хауърд Дейвид Лудвиг от щата Илинойс получил съвсем законно лиценз за притежание на огнестрелно оръжие. Неговият дядо решил да подари на внука си 12-милиметрова карабина „Beretta”, когато порастне, а баща му съкратил времето и подал документи за разрешително. За негова

изненада властите веднага му издали разрешителното, само срещу стандартната такса от $5. Все пак какъв е проблемът? Просто Хауърд бил 10-месечно бебе! В разрешителното, както се изисква по закон, била сложена актуалната бебешка снимка, били вписани рожденната дата, и физическите му характеристики – ръст 69 cm и тегло 9 kg, но полицията в Илинойс решила, че той е достатъчно голям, за да си носи пушката. Оказало се, че в законите на щата липсват възрастови ограничения за притежателите на огнестрелно оръжие.

140. Колоезденето е по-опасно от карането на ски, тъй като смъртността при велосипедистите е 2.1 на 100 000 – 4 пъти по-голяма, отколкото при скиорите (0.49 на 100 000).
141. В индийски резерват за еднороги носорози „Казиранга" през 2007 г. е открит легален лов на... бракониери. За целта били изпратени 50 рейнджъри и 30 войници, които получили разрешение да стрелят „на месо" по нарушителите. Два дни по-късно те застреляли двама бракониери. Крайната мярка е взета след многобройни дръзки бракониерски набези.
142. Най-таченото божество на племето Яохнанен от о-в Тана е принц Филип, съпругът на кралица Елизабет II. Островът е част от архипелага Нови Хебриди в Южния Тихи океан, източно от Австралия.
143. Таксиметров шофьор от град Нюпорт в Южен Уелс бил глобен за движение със скорост 676 km/h в зона, в която е разрешено преминаването с максимум 50 km/h. Нарушението е засечено с камера за контрол на движението. „Рекордът" е постигнат с 12-годишен „Опел Вектра" с 1.7-литров дизелов двигател. Във фиша наистина е записана тази скорост, но в действителност тя е резултат на човешка грешка.
144. 1.5 милиардата крави, които днес живеят на Земята, замърсяват атмосферата с парникови газове повече от всички видове транспорт, взети заедно. Информацията е включена в експертен екологичен доклад на Продоволствената и селскостопанска организация към ООН.
145. В затвора в английския град Норич постъпва на работа първото куче, специализирано за издирването на мобилни телефони. Кучето-търсач от породата английски шпрингър-

шпаньол е специално тренирано за откриването на GSM-и по специфична миризма.

146. На 20 юли 2006 г. в 11 часа 39 минути и 13 секунди по Гринуич, според замисъла студенти от германския град Фулда, едновременното подскачане на най-малко 600 млн. души в света трябва да предизвика промяна в орбитата на Земята. Целта е промяната да спре глобалното затопляне, да увеличи продължителността на деня и да стабилизира климата. Експериментът е проведен, като при това са участвали повече от необходимия брой хора, но завършил неуспешно.

147. В годините на Втората световна война учените работили върху създаването на рецепта за твърд шоколад за нуждите на американските войници. Към шоколаденото блокче за армията били предявени следните изисквания: да тежи до 113 g, да не се топи от горещината, да е висококалоричен и на вкус „да не е по-лош от варен картоф".

148. Най-щастливата страна на света е островна държава в южната част на Тихия океан, наречена Вануату. Оценката е направена от организацията „New Economics Foundation и Friends of the Earth". Те разработили нова глобална система за измерване на прогреса под названието „Happy Planet Index", като се отчитат три основни фактори: продължителност на живота, удовлетворение от живота и екология. В дъното на класацията са развитите страни. Например Великобритания заема 108 място, САЩ е на 150 място, а Русия – на 172 от общо 178 страни в класацията.

149. През 1990 г. известният немски поп-дует „Milli Vanilli" печели награда „Грами" за най-добра дебютираща група. През ноември същата година „Milli Vanilli" са принудени да върнат наградата. Причината е, че на нашумелите студийни записи на групата пеят не участниците в дуета, а певци-дубльори. В периода на краткотрайната си популярност, обаче, „Milli Vanilli" успяват да продадат 8 млн. сингъла и 14 млн. от албумите си „All Or Nothing" и „Girl You Know It's True".

150. Роденият през 1890 г. в Бохемия Виктор Лустиг се смята за един от най-талантливите мошеници, живели някога. Най-

грандиозната му афера е продажбата на Айфеловата кула за старо желязо през 1925 г. Лустиг си изготвя фалшиви документи на заместник-министър на пощите и далекосъобщенията и изпраща официални покани на търговци на скрап. Измамникът посрещнал бизнесмените в скъп хотел, където им споделил, че заради неоправдано високите разходи по Айфеловата кула, правителството решило да я разглоби и да я продаде на закрит търг. За да не се предизвика възмущението на обществеността, той помолил търговците за дискретност. След като продал правото да разглоби Кулата на един от тях, Лустиг успял да избяга с куфара пари във Виена.

151. Виктор Лустиг успял да измами и боса на Чикагската мафия Ал Капоне. Той го убедил да инвестира $40 000 в стокова сделка, но запазил парите в личен банков сейф за 2 месеца. След това върнал сумата, заявявайки, че сделката е пропаднала. Впечатлен от честността му, Капоне го възнаградил с $5 000.

152. През XX в. в САЩ е създадена генна банка, в която като донори са привлечени само нобелови лауреати. Банката съществувала до 1999 г. когато била закрита. Сред повече от 200 деца, родени от тази своеобразна „Фабрика за гении”, само един, Дорън Блейк, се оказал надарен с прекрасни качества... благодарение на майка си.

153. Според учените бъдещето на естествените блондинки е повече от мрачно. Според изследване на Световната здравна организация (СЗО), естествено русите жени вероятно ще изчезнат след по-малко от 200 години, тъй като хората-носители на гена на светлите коси са твърде малко. Според прогнозата на СЗО, последната естествена блондинка вероятно ще се роди във Финландия през 2202 г.

154. Според учени от Йейлския университет на гладен стомах можете да запомните по-голям обем от информация или да се представите по-добре на изпит.

155. Теглото на насекомите, които биват изяждани годишно от паяците на Земята, е по-голямо от теглото на всички живеещи на планетата хора.

156. Международната природозащитна организация „Greenpeace” през 2005 г. е глобена... за нанесени на околната среда щети. Флагманският кораб „Rainbow Warrior II” на организацията, по време на екологична кампания, увредил непоправимо част от защитените коралови рифове на Филипините.
157. Дивите гълъби контрeру могат да изпаднат в алкохолно опиянение, подобно на човека. При липса на храна, те са принудени да използват презрелите плодове на тропическите дървета. В резултат на ферментацията им, птиците изпадат в интоксикация и буквално падат от дърветата.
158. В швейцарския град Цюрих от 2005 г. патрулира специално полицейско звено от 9 жени и 25 мъже на ролери. Благодарение на нетрадиционното си превозно средство, полицаите обикалят района си 5 пъти по-бързо и много по-евтино, в сравнение с традиционните конни патрули.
159. В японският град Осака през 2005 г. е проведено световно първенство по футбол за... роботи „RoboCup”. В него участвали 333 отбори от 31 страни.
160. Късогледството в близко бъдеще може да се превърне в норма за човека, тъй като всяко революционно техническо откритие води до допълнително натоварване за очите на човека.
161. Сладоледът прави хората неимоверно щастливи. След консумацията му се активират тези части на мозъка, които се стимулират само при голяма парична печалба или слушането на любима музика.
162. Влошаването на паметта след 40-годишна възраст се дължи не на физиологични, а на психологични причини. След приключване на активното обучение отпада необходимостта да се усвоява по-широка информация, изгубва се навикът да се напряга паметта и тя се лишава от тренировки. Актьорите, които трябва да учат реплики за нови роли цял живот, дори и в старческа възраст се справят с дълги текстове.
163. Група от хора може едновременно да възпроизведе звука на кихане, ако преди това се раздели на 3 по-малки групи и всички кажат едновременно „ешо”, „прешо” и „аустих”.
164. На работното си място сме заобиколени от над 10 млн. микроби.

165. Крадец бил заловен на местопрестъплението, след като бил забелязан от съседска котка. Тригодишният котарак Барни събудил стопанина си, който видял нарушителя при опита му да влезе в дома на възрастните му съседи.
166. През XVI век снукърът става популярен като една от многобройните разновидности на билярда. Той представлявал забавление за аристократите, които в огромните си замъци и имения обзавеждали специални зали за снукър. Топките за игра се изработвали от слонова кост, като за направата само на един комплект трябвало да бъдат убити 12 слона.
167. Фразата „Елементарно, Уотсън”, която се асоциира с Шерлок Холмс, нито веднъж не се среща в оригиналното издание на книгата.
168. Туристическите справочници на Лондон насочват вниманието на чужденеца към една от гордостите на града – улица „Бейкърстрийт”. Милиони туристи от всички краища на света не пропускат да посетят тази тиха, с нищо неотличаваща се лондонска улица, за да видят със собствените си очи къщата с номер 222 – домът на легендарния Шерлок Холмс.
169. Знаменитият герой на Артър Конан Дойл е толкова популярен, че пощенските служители са сериозно затруднени от стотиците писма, изпращани... до самия Шерлок Холмс. Оказва се, че голяма част от читателите вярват, че Холмс е реален герой и че някой от неговите потомци продължава да живее на „Бейкърстрийт”.
170. Лидийският владетел Крез се обърнал към Делфийския оракул, за да разбере дали да започне война с персите. На въпроса му жрицата Пития отговорила: „Ще загине велико царство, ако Крез премине река Халис!” Река Халис била източната граница на Лидия. Изтълкувал отговора като благоприятен, Крез нападнал Персия. Той загубил войната и предсказанието се изпълнило: едно велико царство загинало, но това било лидийското.
171. В Шипли, графство Йоркшир, Англия, специално се отглеждат мишки, които да участват в конкурси по красота. Мишките са модели и като всички манекенки имат нужда от внимание и специален режим. В Англия конкурсите по красота за мишки са сериозно занимание. Всяка година се

организират над 40 подобни зрелища в Лондон и графство Йоркшир. Тази традиция датира от 1892 г.

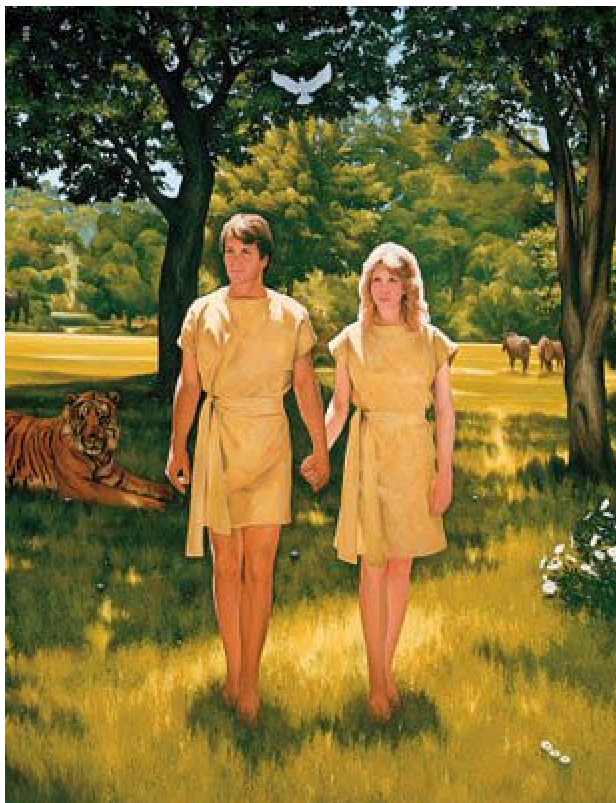
172. В Япония Нова година се празнува два пъти. Най-напред според лунния календар и втори път – според слънчевия, месец по-късно.
173. Един от най-големите проблеми в Антарктида е бракониерството. Само през XX век във водите на Антарктида са убити над 1 300 000 кита.
174. Американецът Чарлз Осбърн хълцал непрекъснато в продължение на 68 години.
175. Жителите на тихоокеанския остров Йап използвали вместо пари големи каменни дискове, чиито диаметър достигал 4 m.
176. В САЩ е произведена лимузина, която освен обичайните екстри предлага също басейн и площадка за хеликоптери. Дължината ѝ е цели 30 m, а броят на колелата е 26.
177. Мона Лиза няма вежди.
178. Австралийската монета от 50 цента е направена от сребро, струващо 2 долара.
179. Националният оркестър на Монако е съставен от повече хора, отколкото армията им.
180. Майкъл Джордан печели повече пари от „Nike” за година, отколкото цялата фабрика на „Nike” в Малайзия.
181. През 1964 г. 17-годишният Ренди Гарднър бодърствал 264 часа и 12 минути, което е световен рекорд. След това той спал в продължение на 15 часа.
182. Обществената библиотека в Кливланд, Харвард и библиотеката на Университета „Браун” притежават книги, подвързани с кожа на екзекутирани престъпници или бедняци.
183. Съотношението на информацията, загубена поради погрешно или неволно изтрити файлове, спрямо информацията, изтрита от компютърни вируси е 30 към 1.
184. Йо-Йо е било използвано като оръжие във Филипините.
185. В Китай в специалностите, свързани с финанси, има задължителен държавен изпит по употреба на сметало.
186. Електрическият стол е изобретен от зъболекар.

187. Диамантите са сред най-ценните скъпоценни камъни, от които се правят най-скъпите бижута. Те са съставени от въглерод – също както и въглищата.
188. Виното, в което след края на ферментацията няма остатъчна захар, се нарича „сухо”.
189. Насекомите са храна, богата на белтъчини, въглехидрати, витамини и минерали. В Тайланд те са всепризнат деликатес, като най-популярни са добре запържените щурци и скакалци.
190. До ден днешен в Куба съществува поверие, че ако лъчите на Луната светят директно върху главата, твърде вероятно е човек да загуби разсъдъка си. Затова и сега много кубинци носят шапки, когато излизат вечер.
191. Първите велосипеди нямали педали. Велосипедистите задвижвали колелата, като се отблъсквали с крака от земята.
192. Убеждението, че лунатикът не трябва да се буди, няма никакви основания. Точно обратното, опасността възниква, ако не се събуди, защото докато върви на сън, той може да се контузи.
193. Ако реална жена има пропорциите на куклата Барби, тя би могла да ходи само на четири крайника.
194. Преди години в Китай е имало само 500 души, които умеят да карат ски.
195. Първоначално името на Bank of America е било Bank of Italy.
196. Първото телевизионно излъчване на бейзболен мач не се е осъществило в Америка, а... в Япония.
197. 90% от таксиметровите шофьори в Ню Йорк са наскоро пристигнали имигранти.
198. Някои народи в Южна Америка все още не използват числа.
199. В Швеция има град, наречен А, а във Франция – град с името И.
200. Английската кралица има два рождени дни.
201. Ако крещите в продължение на 8 години, 7 месеца и 6 дни, ще произведете енергия, достатъчна за затоплянето на чаша кафе.
202. Гръцкият национален химн има 158 версии.
203. Фамилията на единствения член на групата „ZZ Top” без брада е Биърд (от англ. beard – брада).
204. Американските индианци използвали кръвта за боядисване.

205. Цветът за траур в Китай е бяло, а не черно.
206. Повече от 50 000 студенти от цял свят са получили степента „бакалавър по хамбургерология” от университета на McDonalds „Хамбургер Юнивърсити”.
207. Преди години в САЩ имало банкнота с номинал 5 цента.
208. Никое квадратно парче хартия, независимо с каква дебелина, не може да се сгъне наполовина повече от 7 пъти.
209. В Индия картите за игра са с овална форма.
210. Първата бомба, пусната от съюзниците над Берлин през Втората световна война, убила единствения слон в зоологическата градина.
211. Човек не може да кихне с отворени очи.
212. Златото е регистрирано като хранителна добавка E175 в групата на оцветителите.
213. Първите компактдискове съдържали 74 минути музика по настояването на шефа на „Сони” Акио Морита. Той предвиждал върху един диск да може да се запише Деветата симфония на Бетовен.
214. Първите прахосмукачки се задвижвали с бензин.
215. Принц Чарлз и принц Уилям никога не се возят в един и същи самолет – предпазна мярка в случай на катастрофа.
216. „Финансова криза” е дума на годината в Германия за 2008 г.
217. На река Амазонка няма нито един мост или бент.
218. След земетресението на 16.12.1811 г. част от р. Мисисипи започва да тече в обратна посока.
219. Изграждането на кораба „Титаник” е струвало 7 милиона долара, а филмът за потъването му – 200 милиона долара.
220. Нобеловата награда за мир представлява медал, изобразяващ трима голи мъже, сложили ръце на раменете си.
221. Хората обичат всички песни, които са на техния ipod. С изключение на моментите, когато си го пуснат: от 20 песни едва се намира една, която да им се слуша.
222. Първоначално покривките за маса са били предназначени за избърсване на ръцете след храна.
223. Чукането на чашите при наздравица е древен обичай да се прогони дяволът.
224. Над 2 милиарда жители по света все още са без достъп до електричество.

225. В индонезийската етническа група минангкабау доминираща роля има жената. Според местната традиция земята, имотите и имената се предават от майка на дъщеря. В деня на сватбата булката взема младоженеца от дома му, за да го представи на своето семейство. След развода цялото имущество става собственост на жената.
226. Първият светофар в Япония светел с жълто за „Спри!" и с червено за „Тръгвай!".
227. Хората, убивани най-често при банкови обири, са... самите крадци.
228. Рисунката на камила върху цигарите „Кемъл" носи скрито послание: върху предната част на тялото ѝ може да се види силуета на Manneken Pis – малкото уриниращо момченце, символ на Брюксел и една от главните атракции на града.
229. Първият собственик на Marlboro починал от рак на белите дробове.
230. Във Вашингтон има повече телефони, отколкото хора.
231. В Китай има повече хора, които говорят английски, отколкото в САЩ.
232. При изяждането на 1 стрък целина се изразходват повече калории, отколкото се съдържат в него.
233. Преди няколко века европейците вярвали, че кафето причинява стерилитет.
234. Коритозаварът сигурно е бил шампион по дъвчене сред динозаврите – той разполагал с 600 зъба. На горната челюст имал 43 реда зъби, а на долната – 37 реда.
235. В Аляска е разрешено да се убиват, но е забранено да се снимат мечки.
236. Природозащитна организация препоръчала на австралийците да започнат да консумират камилско месо, за да предотвратят екокатастрофата в австралийската природа.
237. Повече хора умират годишно от ритник на магаре, отколкото при самолетни катастрофи.
238. Окото на щрауса е по-голямо от мозъка му.
239. 33% от собствениците на кучета в САЩ оставят съобщения за животните на телефонните си секретари.
240. Много повече хора загиват при инциденти с тревопасни животни, отколкото с хищници.

АДАМ И ЕВА

1. Метаболизмът на жената е по-бавен от този на мъжа.
2. Средната температура на мъжа е по-висока от тази на жената. Може да се каже, че мъжът е един вид персонален „калорифер”, който има един недостатък – леко похърква.
3. Жената има около 20% по-малко червени кръвни клетки от мъжа. Това е една от причините тя да се уморява по-лесно.
4. Мускулите при жената са средно 23% от теглото на тялото, а при мъжа – средно 40%.
5. Сърцето на жената бие по-бързо от това на мъжа – средно с 80 удара в минута срещу 72 при мъжа.
6. Кръвното налягане на жената е по-ниско от това на мъжа с около 10 деления.
7. Вместимостта на белите дробове при жената е по-малка от тази при мъжа.
8. Женските хормони са повече на брой от хормоните при мъжа.
9. Жените мигат близо два пъти повече от мъжете.
10. Жените губят по около 80 косъма дневно от косата си, а мъжете – средно по 40.
11. Жените искат да почувстват нещата. Мъжете искат да ги проумеят.
12. Жените имат по-силно развита интуиция, позната като „шесто чувство”. При мъжете логичният начин на мислене често не позволява на интуицията да се изяви.
13. Жените проявяват интерес към хората и взаимоотношенията. Мъжете се интересуват от постигането на успех.
14. Жените се стремят да се интегрират в средата около тях. Мъжете не се разделят с индивидуалността си на никакава цена.
15. Жените са удовлетворени, ако се докажат във взаимоотношенията с околните. Мъжете са удовлетворени чрез призванието и професията си.
16. Жените обичат удобствата. Мъжете обичат предизвикателствата.
17. Жените се приспособяват по-бавно към промените. Мъжете могат да отчетат ползата от промяната и да се настроят за нея за минути.
18. Жените са чувствителни и романтични. Това не обяснява защо мъжете смятат, че всяка грешка се поправя само с цветя.

19. Жените забелязват всичко. На мъжете е необходимо да им се каже.
20. Приятелките на жените също забелязват всичко. Приятелите на мъжете явно не се впечатляват лесно, защото не обръщат внимание дали са напълнели или отслабнали.
21. Мъжът забравя всичко, докато жената нищо не забравя. Ето защо при предаването на футболни срещи винаги показват повторения.
22. За да се справят със стреса мъжете използват алкохол или се карат със съседите си, а жените похапват шоколад или пазаруват.
23. Жените изразяват враждебността си с думи. Мъжете проявяват гнева си физически.
24. Жените говорят 3 пъти повече от мъжете. Жената произнася около 20 000 думи на ден, а мъжете – само 7 000.
25. Жените говорят много по-бързо от мъжете, влагат повече усилия и изпитват по-голямо удоволствие от звука на собствения си глас.
26. Средностатистическата жена прекарва на слушалката 4 години и 9 месеца от живота си, което се равнява на 42 000 часа телефонни разговори. Мъжете стоят на телефона 3 години и 3 месеца от живота си и провеждат малко повече от 28 000 часа разговори. В същото време броят на обажданията при жените и мъжете е почти еднакъв – 288 000 за жените и 277 000 за мъжете.
27. Една жена може да говори и да слуша по едно и също време, докато мъжът не може да прави и двете неща заедно.
28. Жените често говорят от името на мъжете си.
29. Една жена може говори по всички въпроси в произволен ред и след това да подреди всички варианти и възможности.
30. Една жена, която иска да бъде изслушана, не трябва да бъде прекъсвана и да ú се предлагат решения на проблемите ú.
31. Най-голямата тайна при разговор между мъж и жена е търпението да се изслуша другия.
32. Жените се нуждаят от повече време от мъжете, за да оценят шегите, тъй като са по-склонни първо да анализират, дали тя е действително смешна, дали не е неприлична, и дали съвпада с представата им за забавно. За сметка на това, те са способни

да изпитат много по-голямо удоволствие и да се забавляват по-пълноценно от мъжете на шега, която са сметнали за добра и наистина смешна.

33. Мъжете са по-склонни да реагират повече на кратките скечове и афоризмите, докато жените оценяват повече забавните истории.
34. Попитайте мъж и жена дали мозъците им са различни? Мъжът ще каже: „Мисля, че отговорът е да. Прочетох нещо за това в един сайт преди няколко дни.” Жената ще отговори: „Разбира се! Отговорът е да. Следващият въпрос?”
35. Една жена се притеснява за бъдещето, докато не се омъжи. Един мъж не се притеснява за бъдещето, докато не се ожени.
36. Статистически е по-лесно за един мъж да се ожени, отколкото за една жена. Просто жените са повече от мъжете.
37. Ако мъжът е сготвил обяд и в салатата има повече от три съставки, той има сериозни намерения.
38. Жените планират сватбата си в детайли години по-рано. На мъжете това им се налага едва в последния момент.
39. Жените си купуват книги за брака. Мъжете смятат, че знаят всичко.
40. Ако една жена е на 30 години и не е семейна, това е сериозен проблем. При мъжа всичко е постарому – все още има време.
41. Жените получават цветя преди брака. След това мъжете смятат, че вече няма нужда.
42. Ако за мъжа първата целувка може да бъде „просто целувка”, то за жената тя е от особено значение, което дори определя бъдещето на връзката.
43. Мъжете обичат обикновено онези жени, които ги уважават. Жените уважават само мъжете, които обичат.
44. Носенето на обици отдавна не е запазена марка на жените. Явно защото мъжете с обица на ухото са по-подготвени за встъпване в брак. Първо – те вече са изпитвали болка и второ – знаят какво е да купуваш украшения.
45. Колко време е необходимо, за да може мъжът да смени ролката с тоалетна хартия? Отговорът е неизвестен, защото той просто не го прави.

46. Жената може да види рус косъм на яката на сакото ви от 50 m и в същото време може безпогрешно да уцели вратата на гаража, докато вкарва колата в него.
47. Повреденият кран на чешмата в кухнята може да влуди жената, но мъжът ще продължи да спи спокойно вечер.
48. Жените са многофункционални – могат да се занимават с няколко неща. Мъжете се дразнят, когато трябва да правят две неща едновременно.
49. По време на разговор вероятността жената да докосне събеседника си е 4–6 пъти по-голяма, отколкото мъжа при същите обстоятелства.
50. Тестовете показват, че степента на гениалност при жените е с 3% по-висока, отколкото при мъжете.
51. В уличната мрежа мъжът може да намери пътя от точка А до точка Б, но ако се намира сред група жени, които обсъждат няколко теми едновременно, той е безнадеждно загубен.
52. Една жена ще плати 5 лв. за нещо, което струва 10 лв., дори и да не се нуждае от него. Един мъж ще плати и 10 лв. за нещо, което струва 5 лв., ако се нуждае от него.
53. Преуспяващ мъж е този, който изкарва повече пари, отколкото жена му може да похарчи. Преуспяваща жена е тази, която може да си намери такъв мъж.
54. Жените могат да прекарат с часове, говорейки по телефона. Телефонните разговори на мъжете най-често приключват за по-малко от минута.
55. Жените непрекъснато носят със себе си чанта, пълна с полезни и нужни предмети. Едноседмичната почивка на мъжете изисква само един куфар багаж.
56. Жените се отнасят към облеклото значително по-сериозно, отколкото мъжете. Да сте виждали мъж, който, пристигайки на официална вечеря, да произнесе отчаяното: "О, Господи! Как се излагам! По-добре да си тръгвам! Виждам още един мъж, който е облечен със същия черен смокинг!"
57. Външният вид на жената може да се окаже решаващ фактор в интервюто за работа. При мъжете това е фактор, който най-често дори не се взема под внимание.
58. Жените не забравят рождените дни и годишнините. Мъжете така и не успяват да ги запомнят.

59. Мъжете могат да се изкъпят, облекат и излязат за по-малко от 30 минути. Жените имат нужда от много повече време.
60. Няколко бели косъмчета ще накарат жената да започне да боядисва косата си. Сивата коса и бръчките правят мъжете само по-атрактивни.
61. Жените умеят да пазаруват, а мъжете – сами да си уловят и убият храната.
62. Жените обичат да използват грим – това ги прави по-красиви. Всичко по лицето на мъжете запазва оригиналния си цвят.
63. Жените често са принудени да спазват диета. Мъжете не могат да проумеят защо трябва да гледат с тъга десертите на хората в ресторанта, след като просто... могат да си поръчат същото.
64. Жените са слабия пол, а мъжете – силния. Доказателството е просто – дистанционното винаги е тяхно.
65. Мъжете възприемат речта с помощта на логиката и затова чуват точно това, което се казва. Жените включват при възприемането на думите още: интуиция, емоция, предишен опит, фантазия, търсят подтекст.
66. Жените са романтични, а мъжете практични. Въпреки това можете да срещнете мъже, които докато гледат мач по телевизията смятат, че ако се концентрират достатъчно силно, могат да помогнат на любимия си отбор. Ако техният отбор има проблеми, те дават съвети на играчите направо през телевизора, а ако проблемите са по-сериозни („Падаме с 3:0”), са на път да вземат телефона и да се свържат директно с треньора.
67. Мъжете са чувствителни по свой начин. Ако те са запалили камината, а тя упорито отказва да се разгори, това се приема като много тежка лична обида.
68. Повечето жени са интровертни: „Дали наистина съм влюбена?”, „Удовлетворена ли съм емоционално и творчески?” Повечето мъже са екстравертни: „Ще бият ли нашите довечера?”, „Оправи ли ми колата?”
69. Жените обичат красивите и елегантни телефони. Мъжете обичат телефоните с повече копчета. Това им помага да се чувстват важни.

СВЕТОВЕН КАЛЕНДАР

1 януари – *Международен ден на молитвата за мир.* Отбелязва се от 1967 г. Обявен е от папа Павел VI в рамките на католическата общност.

Ден на световното семейство. Чества се от 2007 г. по инициатива на американската фондация „Световно семейство” с подкрепата на Конгреса на САЩ и на Общото събрание на ООН като ден на мира и разбирателството между хората и народите, за обединението на човечеството в едно световно семейство.

9 януари – *Международен ден на емигрантите и бежанците.*

11 януари – *Световен ден на думата „Благодаря”.*

17 януари – *Международен ден на религиозната толерантност и търпимост.* Отбелязва се от 1950 г. през третата неделя на януари по инициатива на Бахайската общност в САЩ.

21 януари – *Международен ден на прегръдката*. Отбелязва се от 1986 г.

25 януари – *Световен ден на средствата за масова информация.*

26 януари – *Международен ден на митниците и митническия служител.*

27 януари – *Международен възпоменателен ден на Холокоста.* Обявен е официално на 1.11.2005 г. с резолюция на Общото събрание на ООН. Резолюцията окуражава развитието на образователни програми за историята, за да се предотвратят бъдещи прояви на геноцид.

28 януари – *Световен ден на болните от проказа.* Отбелязва се от 1954 г. в последната неделя на месец януари.

Европейски ден за защита на данните. Отбелязва се от 2007 г.

2 февруари – *Световен ден на влажните зони и водолюбивите птици.* Отбелязва се от 1997 г. по повод на Рамсарската конвенция от 1971 г.

4 февруари – *Световен ден за борба с рака*. Отбелязва се от 2000 г.

10 февруари – *Международен ден за безопасен Интернет*. По инициатива на Европейската комисия от 1999 г. действа програмата „Безопасен Интернет”, която цели както да образова деца, родители и учители, така и да им осигури по-безопасно, полезно и приятно ползване на световната мрежа.

11 февруари – *Международен ден на болните*. Отбелязва се от 1993 г. в деня на Лурдската Божия майка. Учреден от Папа Йоан Павел II през 1992 г. Чества се от католическата църква

12 февруари – *Ден на червената ръка*. Празнува се по инициатива на УНИЦЕФ от 2002 г. Посветен е на помощта на децата от държавите с военни конфликти.

Международен ден на Дарвин. Посветен е на годишнината от рождението на Чарлз Дарвин. Известен е още като *Ден на еволюцията*.

14 февруари – *Свети Валентин.* Празнува се в целия свят като Ден на влюбените.

15 февруари – *Международен ден на скаутите*.

16 февруари – *Международен ден на пощальоните и куриерите.*

19 февруари – *Световен ден за защита на морските бозайници.*

20 февруари – *Световен ден на социалната справедливост.*

21 февруари – *Международен ден на майчиния език*. Отбелязва се от 1999 г. по инициатива на ЮНЕСКО.

22 февруари – *Световен ден на идеята за побратимяване*. Отбелязва се от организациите на скаутите в света.

Международен ден в подкрепа на жертвите на престъпления. На този ден през 1990 г. правителството на Великобритания публикува „Харта на жертвите на престъпления”.

26 февруари – *Световен ден за борба с тормоза в училище* (за 2014 г.). Отбелязва се всяка последна сряда на февруари.

28 февруари – *Международен ден на хората с редки болести.*

1 март – *Международен ден за борба против ядреното оръжие.* Отбелязва се по решение на Международната конференция за забрана на атомното и водородното оръжие, състояла се през 1977 г. в Хирошима, Япония.

Международен ден на гражданската защита.

3 март – *Международен ден на писателите*.

5 март – *Световен ден на енергийната ефективност.*

6 март – *Световен ден за борба с глаукомата.*

8 март – *Международен ден на жената.* Изборът на деня е свързан с първата масова проява на жени-работнички, състояла се на 8 март 1857 г. в Ню Йорк.

9 март – *Международен ден на DJ-ят*. Отбелязва се от 2002 г. по инициатива на Световния ди-джей фонд и организацията „Нордоф Робинс мюзик терапи”.

11 март – *Световен ден за профилактика на бъбречните заболявания*. Отбелязва се от 2006 г. през втория четвъртък на март по инициатива на Международното дружество по нефрология и на Международната федерация на фондациите за бъбречни болести.

12 март – *Световен ден срещу цензурата в Интернет.*

14 март – *Световен ден на съня*. Отбелязва се от 2002 г.

15 март – *Световен ден на потребителя*. Отбелязва се от 1983 г.

Международен ден срещу полицейската бруталност.

16 март – *Ден на астрономическите обсерватории*. Отбелязва се от 1990 г., първо в Италия**.**

18 март – *Световен ден на мозъка.*

19 март – *Световен ден на съня*. Обявен е от Световната асоциация по медицина на 19.03.2007 г.

20 март – *Международен ден на франкофонията*. С него се засвидетелства почитта към френския език, на който говорят над 300 млн. души по целия свят.

Международен ден на приказката. За първи път се отбелязва през 1991 г. в Швеция, а се приема за международен ден през 1997 г. в Австралия.

21 март – *Световен ден на поезията*. Обявен е от ЮНЕСКО.

Световен ден на гората. Отбелязва се от 1972 г.

Международен ден на кукления театър.

Международен ден срещу расовата дискриминация. Обявен е от ООН през 1966 г. по повод на полицейската стрелба срещу протестиращи жени в Южна Африка.

Ден на хората, болни от синдром на Даун.

22 март – *Световен ден на водата*. Отбелязва се от 1993 г.

23 март – *Световен ден на метеорологията*. Отбелязва се от 1961 г. Чества се в деня на влизането в сила на Конвенцията за Световната метеорологична организация (1950) – специализиран орган на ООН, в който членуват над 190 държави.

Световен ден за борба с туберкулозата.

24 март – *Международен ден за борба с туберкулозата.* На този ден през 1882 г. немският бактериолог Роберт Кох обявява, че е

изолирал бацила на туберкулозата. Отбелязва се от 1996 г. с решение на Световната здравна организация.
25 март – *Международен ден на възпоменание на жертвите на робството и търговията с роби*. Отбелязва се от 2008 г.

Международен ден на спортното кино. Отбелязва се от 2002 г. по решение на Международния олимпийски комитет и Международната федерация по спортно кино и телевизия.
26 март – *Световен ден за осведомяване на хората за епилепсията.*
27 март – *Международен ден на театъра*. Отбелязва се от 1961 г.
1 април – *Международен ден на птиците.* Отбелязва се от 1906 г.
2 април – *Световен ден на осведомеността за аутизъм.* Отбелязва се от 2008 г.

Международен ден на детската книга.
4 април – *Световен ден в защита на пострадалите от мини*.
6 април – *Международен ден на спорта за развитие и мир*.
7 април – *Световен ден на здравето*. Отбелязва се от 1948 г.
8 април – *Международен ден на ромите*. Отбелязва се от 1992 г.

Международен ден против генетичното модицифиране на организми.
11 април – *Световен ден за борба с болестта на Паркинсон*. Обявен през 1997 г. от Световната здравна организация (СЗО). Отбелязва се от 1998 г.

Световен ден за борба с шизофренията. Отбелязва се от 1949 г.

Международен ден на бившите политзатворници и концлагеристи. Обявен е по инициатива на Международната федерация на борците от съпротивата, политзатворниците и пострадалите от фашизма. На този ден през 1945 г. затворниците с бунт освобождават концентрационния лагер „Бухенвалд”.
12 април – *Международен ден на авиацията и космонавтиката*.
17 април – *Международен ден на болните от хемофилия*. Отбелязва се от 1989 г. по инициатива на Световната здравна организация.
18 април – *Световен ден на радиолюбителите*. Отбелязва се от 1925 г.

Международен ден за опазване на паметниците на културата. Отбелязва се от 1984 г.

20 април – *Международен ден на свободния печат*. Обявен е през 1991 г. от организацията „Репортери без граници“.

Възкресение Христово (за 2014 г.). Датата се определя по следното правило: първата неделя след първото пълнолуние след пролетното равноденствие. Католическата Църква се придържа към Грегорианския календар, а Православната – към Юлианския. Ако изчисленият ден съвпадне с еврейската Пасха, тогава православните общности изместват Великден с още една седмица по-късно, за да не празнуват с юдеите. Това са причините за разминаването на датите.

21 април – *Световен ден на младежката активност.*

22 април – *Международен ден на Земята*. За първи път е отбелязан през 1970 г.

23 април – *Световен ден на книгата и авторското право*. Отбелязва се от 1995 г., в чест на Сервантес, Шекспир и Гарсиласо де ла Вега, починали на същия ден през 1616 г.

24 април – *Световен ден на побратимените градове*.

Световен ден за защита на лабораторните животни.

Международен ден на младежката солидарност.

Международен ден в памет на жертвите на Арменския геноцид (1915–1923 г.).

25 април – *Световен ден на борбата срещу маларията.* Отбелязва се от 2007 г. по решение на Световната здравна организация.

26 април – *Световен ден на интелектуалната собственост*. Отбелязва се от 2001 г.

27 април – *Световен ден на дизайна*.

28 април – *Световен ден по охрана на труда*.

29 април – *Международен ден на танца*. Отбелязва се от 1982 г.

30 април – *Международен ден на джаза.* Отбелязва се от 2012 г.

1 май – *Международен ден на труда и на международната работническа солидарност*.

3 май – *Международен ден на свобода на печата.* Отбелязва се от 1992 г.

Международен ден на мълчанието.

4 май – *Международен ден на металурга, пожарникаря и коминочистача*.

6 май – *Световен ден за борба с астмата* (за 2014 г.). Отбелязва се от 1998 г. всеки първи вторник на май.

5 май – *Международен ден на акушерката*. Отбелязва се от 1991 г.
Европейски ден на протест на хората с увреждания. Отбелязва се от 1992 г. по инициатива на Европейската мрежа за независим живот.
8 май – *Международен ден на Червения кръст и Червеният полумесец*. Отбелязва се от 1948 г.
9 май – *Ден на Европа*. Отбелязва се от 1985 г.
11 май – *Световен ден на молитвата.*
12 май – *Световен ден на медицинските сестри*. Отбелязва се от 1971 г.
15 май – *Световен ден на климата*.
Международен ден на семейството. Отбелязва се от 1994 г.
17 май – *Световен ден на телекомуникациите и информационното общество*. Отбелязва се от 2007 г.
Международен ден за борба с хомофобията. Отбелязва се от 1990 г.
Международен ден за борба с хипертонията. Отбелязва се от 2005 г.
18 май – *Международен ден на музеите*.
19 май – *Световен ден за борба с хепатита*. Отбелязва се от 2006 г.
20 май – *Международен ден на метрологията*.
Европейски ден на морето. Отбелязва се от 2008 г.
21 май – *Световен ден на културното разнообразие.*
22 май – *Международен ден на биологичното разнообразие.*
23 май – *Световен ден за защита на морските костенурки*.
24 май – *Европейски ден на парковете*. Чества се от 1999 г. по инициатива на Европейската федерация на природните и националните паркове (EUROPARC).
25 май – *Ден на безследно изчезналите деца*. Отбелязва се от 2003 г.
29 май – *Международен ден на миротворците от ООН.*
30 май – *Международен ден на предизвикателството.*
31 май – *Световен ден без тютюнопушене.* Отбелязва се от 1987 г.
Международен ден на блондинките. Отбелязва се от 2006 г.
1 юни – *Международен ден на детето.* Отбелязва се от 1949 г.

4 юни – *Международен ден за защита на децата-жертви на агресия.* Отбелязва се от 1983 г.
5 юни – *Световен ден за защита на околната среда.* Отбелязва се от 1973 г. по решение на ООН.
8 юни – *Световен ден на океаните.* Определен по време на срещата на високо равнище по проблемите на Земята през 1992 г. в Рио де Жанейро, Бразилия.
9 юни – *Международен ден на приятелството.*
12 юни – *Световен ден против детския труд*. Отбелязва се от 2002 г. по инициатива на Международната организация на труда.
13 юни – *Световен ден на безвъзмездното кръводаряване и Световен ден на донора*. Чества се от 2004 г.
14 юни – *Световен ден на кръводарителя.* Отбелязва се от 2004 г.
15 юни – *Световен ден на вятъра*. Отбелязва се от 2009 г. До 2007 г. е Европейски ден на вятъра.
Международен ден на бащата (за 2014 г.). Чества се за първи път във Вашингтон, САЩ през 1909 г. През 1972 г. президентът Ричард Никсън го обявява за официален празник и оттогава се чества и по света. Отбелязва се всяка трета неделя на м. юни.
16 юни – *Международен ден на африканското дете*. Отбелязва се от 1991 г. по инициатива на Организацията за африканско единство и ЮНЕСКО.
17 юни – *Световен ден за борба със сушата и настъпването на пустините*. Отбелязва се от 1995 г.
18 юни – *Световен ден на филателията*. На този ден през 1926 г. в Париж е основана Международната организация по филателия.
Ден на достойнството на болните от аутизъм. Отбелязва се от 2005 г.
20 юни – *Международен ден на бежанците.* Отбелязва се от 2001 г.
21 юни – *Световен ден на хидрологията*. Отбелязва се от 2006 г. по инициатива на Международната организация по хидрография с подкрепата на Общото събрание на ООН.
Международен ден на скейтбординга.
23 юни – *Международен ден на детските селища SOS*.
Международен олимпийски ден. Чества се с Решение на Международния олимпийски комитет от януари 1948 г.

Международен ден на държавната служба. Отбелязва се от 2003 г.

25 юни – *Международен ден на моряка.* Отбелязва се от 2011 г.

26 юни – *Световен ден за борба с множествената склероза.*

Международен ден за подкрепа на жертвите на изтезания. Отбелязва се от 1998 г. по инициатива на ООН по повод годишнина от приемането през 1984 г. на Международната конвенция против изтезанията.

Международен ден за борба с употребата и нелегалния трафик на наркотици. Отбелязва се от 1988 г. по решение на Общото събрание на ООН.

Международен ден за опазване на тропическите гори. Отбелязва се от 1999 г.

27 юни – *Световен ден на риболова*. Отбелязва се от 1985 г. по решение на Международната конференция по регулиране и развитие на риболова, проведена през 1984 г.

Световен ден на борба с диабета. Обявен е през 1991 г. от Световната федерация за борба с диабета и Световната здравна организация.

29 юни – *Ден на река Дунав*. Отбелязва се от 2004 г. по инициатива на Международната комисия за опазване на р. Дунав.

1 юли – *Международен ден на архитектурата*. Отбелязва се от 1985 г.

2 юли – *Световен ден на неидентифицираните летящи обекти (НЛО)*. През 2001 г. Хактан Акдоган, създател на Международния музей на НЛО в Истанбул, Турция публикува предложение за честването му.

Международен ден на спортния журналист. Отбелязва се от 1995 г. по инициатива на Международната асоциация на спортната преса.

5 юли – *Международен ден на кооперативите* (за 2014 г.). Отбелязва се от 1995 г. по инициатива на ООН през първата събота на юли.

6 юли – *Световен ден на целувката.* Отбелязва се от 1988 г.

7 юли – *Европейски ден на шоколада*. На този ден през 1550 г. от Америка в Испания е доставена първата партида шоколад. Тази дата е избрана от Европейския съюз за честване на неофициалния шоколадов празник.

8 юли – *Световен ден за борба с алергиите*. Чества се от 2005 г. по инициатива на Световната организация за борба с алергиите с решение на Световния конгрес за борба с алергиите в Мюнхен, Германия, с цел популяризиране на информацията за алергичните заболявания и превенцията им.

11 юли – *Световен ден на човечеството.* Препоръчан да се празнува от Фонда на ООН за населението през 1989 г., по повод раждането на 5-милиардния жител на планетата на 11 юли 1987 г.

14 юли – *Глобален ден за борба с изгарянето на отпадъците.* Отбелязва се от 2010 г.

20 юли – *Международен ден на шахмата*. По повод основаването на ФИДЕ на 20 юли 1924 г. в Париж.

30 юли – *Международен ден на приятелството.* Отбелязва се от 2011 г.

6 август – *Световен ден на борба за забрана на ядреното оръжие и Ден на Хирошима.*

Международен ден „Лекарите в света за мир”. Отбелязва се по решение на изпълнителния комитет на Международното движение „Лекарите в света за предотвратяване на ядрената война” в деня на бомбардировката над Хирошима.

8 август – *Международен ден на котката.* Отбелязва се от 2002 г.

9 август – *Международен ден на коренното население*. Отбелязва се от 1994 г.

12 август – *Международен ден на младежта*. Отбелязва се от 1999 г.

13 август – *Международен ден на левичарите*. Чества се от 1984 г. по инициатива на Международната конфедерация на леворъките.

16 август – *Международен ден за защита на озоновия слой.*

Международен ден на бездомните животни (за 2014 г.). Чества се от 1992 г. по предложение на Международното дружество за правата на животните през третата събота на август.

18 август – *Международен ден на морските фарове.*

19 август – *Световен ден на хуманитарната помощ.* Обявен от Общото събрание на ООН през 2009 г.

Световен ден на фотографията.

23 август – *Международен ден в памет на жертвите на робството и неговата забрана.* Отбелязва се по повод на въстанието на робите в Санто Доминго през 1791 г.

Европейски ден в памет на жертвите на сталинизма и нацизма. Отбелязва се от 2009 г.

29 август – *Европейска нощ на прилепите*.

30 август – *Международен ден на безследно изчезналите от насилия.*

31 август – *Международен ден на свободата и солидарността*. Обявен с Декларация, приета на 31.08.2005 г. в Гданск, Полша по повод 25-та годишнина от създаването на полския профсъюз „Солидарност". Отбелязва се по решение на Европейския парламент от 28.09.2005 г.

1 септември – *Световен ден на мира*. Отбелязва се в деня на нападението на Германия над Полша, с което започва Втората световна война (1939–1945).

Ден на движението на необвързаните страни. Чества се от 1981 г. На тази дата през 1961 г. в Белград представители на 25 държави от Африка, Азия и Европа участват в Първата конференция на необвързаните страни.

7 септември – *Европейски ден на еврейската култура* (за 2014 г.). Отбелязва се през първия неделен ден на септември.

8 септември – *Световен ден за борба с бяса*. Отбелязва се от 2007 г. по инициатива на британския Съюз за контрол на бяса, създаден през януари 2006 г. за разпространението на информация за предпазването на хора и животни от болестта бяс.

Международен ден на грамотността. Отбелязва се от 1966 г.

Ден на международна солидарност към журналистите. Чества се от 1958 г. по решение на Международната организация на журналистите.

9 септември – *Световен ден на красотата*. Отбелязва се от 2003 г. по инициатива на Международния комитет по естетика и козметология.

10 септември – *Световен ден за предотвратяване на самоубийствата.* Чества се по инициатива на Международната асоциация за предотвратяване на самоубийствата с подкрепата на Световната здравна организация.

Световен ден на психичното здраве. Отбелязва се от 1992 г. по инициатива на Световната федерация за психично здраве с подкрепата на Световната здравна организация.

13 септември – *Световен ден на първата помощ* (за 2014 г.). Отбелязва се от 2001 г. през втората събота на септември по предложение на Международната федерация на дружествата на Червения кръст и Червения полумесец.
15 септември – *Световен ден за борба с лимфома*. Отбелязва се от 2004 г. по инициатива на американския актьор Роб Лоу под патронажа на Международната организация „Коалиция за борба с лимфома”.
Международен ден на демокрацията. Чества се за първи път по решение на Общото събрание на ООН от 8.11.2007 г.
16 септември – *Международен ден за защита на озоновия слой*. Отбелязва се от 1995 г. по решение на Общото събрание на ООН от 19.12.1994 г. в деня на подписването на Монреалския протокол за защита на озоновия слой през 1987 г.
Международен ден на мира (за 2014 г.). Отбелязва се по инициатива на ООН през третия вторник от септември като ден на глобалното прекратяване на огъня и отказ от насилие. Призовават се всички държави и народи да спазват прекратяването на военните действия през този ден.
17 септември – *Международен ден в памет на загиналите в Сабра и Шатила*. Отбелязва се от 1983 г. с решение на Международната конференция за солидарност с народите на Палестина и Ливан.
20 септември – *Международен ден на локомотивния машинист* (за 2014 г.). Чества се всяка трета събота на септември.
21 септември – *Световен ден на болестта на Алцхаймер.* Отбелязва се от 1994 г. по инициатива на Международната организация за борба с болестта на Алцхаймер.
Международен ден на мира. Отбелязва се от 1982 г.
22 септември – *Световен ден за защита на слоновете.*
Световен ден без автомобили.
26 септември – *Световен ден на контрацепцията.*
Европейски ден на езиците.
27 септември – *Световен ден на туризма.* Отбелязва се от 1980 г. по повод приемането на устава на Световната организация по туризъм.
28 септември – *Световен ден на сърцето* (за 2014 г.). Чества се от 1999 г. през последната неделя на септември по инициатива на Световната федерация на сърцето.

Международен ден на правото да знам. На 28.09.2002 г. в София е учредена Международна мрежа на застъпниците за свобода на информацията (Freedom of Information Advocates Network), която въвежда отбелязването на този ден. За първи път се чества през 2003 г.

Международен ден на глухите (за 2014 г.). Отбелязва се през последния неделен ден на септември по повод създаването през 1951 г. на Световната федерация на глухите.

30 септември – *Международен ден на преводача*. Отбелязва се от 1991 г. по решение на Съвета на Международната федерация на преводачите.

1 октомври – *Световен ден за борба с хепатита.* Отбелязва се от 2006 г. по инициатива на Европейската организация на пациентите с чернодробни заболявания.

Световен ден на музиката. Отбелязва се от 1974 г. по решение на Международния съвет за музика при ЮНЕСКО.

Международен ден на музиката. Отбелязва се от 1974 г.

Международен ден на вегетарианството. Учреден през 1977 г. с решение на Световния конгрес на вегетарианците във Великобритания по инициатива на Северноамериканската организация на вегетарианците.

Международен ден на възрастните хора. Отбелязва се от 1991 г.

2 октомври – *Световен ден на селскостопанските животни*.

Международен ден на усмивката.

Международен ден на ненасилието.

4 октомври – *Световен ден за защита на животните*. Отбелязва се от 1931 г.

5 октомври – *Международен ден на учителя*. Отбелязва се от 1994 г. по инициатива на ЮНЕСКО.

Европейски ден на птиците (за 2014 г.). Отбелязва се през първата неделя на октомври.

6 октомври – *Световен ден на населените места (хабитатите)* (за 2014 г.). Отбелязва се от 1987 г. през първия понеделник на октомври.

Международен ден на архитектурата (за 2014 г.). Отбелязва се от 1996 г. през първия понеделник на октомври.

8 октомври – *Международен ден за превенция от природните и стихийни бедствия*.
9 октомври – *Световен ден на пощите*. Отбелязва се от 1969 г.
10 октомври – *Световен ден за психично здраве.* Обявен е от Световната федерация за психично здраве и е честван за първи път през 1992 г.
Световен ден срещу смъртното наказание.
Световен ден на яйцето (за 2014 г.). Отбелязва се от 1996 г. във втория петък на октомври.
14 октомври – *Международен ден на стандартизацията*.
Европейски ден на родителите и училището (за 2014 г.). Отбелязва се от 2002 г. всеки втори вторник на октомври.
15 октомври – *Световен ден на чистите ръце.* Отбелязва се от 2008 г.
Световен ден на селските жени. Отбелязва се от 2007 г.
Международен ден на белия бастун. Обявен е за международен ден на незрящите през 1970 г.
16 октомври – *Световен ден на прехраната.* Отбелязва се от 1945 г.
Международен ден на анестезиолога. Отбелязва се по повод на първата публична демонстрация за подаване на наркоза при операция през 1846 г.
17 октомври – *Световен ден за борба против нищетата.* Отбелязва се от 1993 г.
18 октомври – *Световен ден за мониторинг на водата.* Отбелязва се от 2002 г.
Световен ден по менопауза. Отбелязва се от 2000 г.
20 октомври – *Световен ден за борба с остеопорозата.*
Международен ден на главните готвачи. Отбелязва се от 2004 г.
22 октомври – *Световен ден на заекващите.* Чества се от 1998 г.
24 октомври – *Световен ден на информацията за развитие.* Отбелязва се от 1972 г.
Международен ден на ООН.
25 октомври – *Международен ден на хората с нисък ръст.* Отбелязва се от 2013 г.

Международен ден на борбата на жените за мир. Отбелязва се от 1980 г.

Европейски ден на гражданското правосъдие.

27 октомври – *Международен ден на световното филмово наследство.*

28 октомври – *Световен ден на анимацията.* Отбелязва се от 2002 г. в чест на първата публична прожекция на Емил Рейно на т. нар. „светлинни пантомими" през 1892 г.

29 октомври – *Световен ден за борба с псориазиса.* Отбелязва се от 2004 г.

31 октомври – *Международен ден на Черно море*.

Ден на Реформацията.

1 ноември – *Световен ден на веганството*. Отбелязва се от 1994 г. от Веганската общност по повод на нейната 60 годишнина.

6 ноември – *Международен ден за предотвратяване на експлоатацията на околната среда по време на война и въоръжени конфликти.* Отбелязва се по решение на ООН от 2001 г.

9 ноември – *Световен ден на Книгата на рекордите на Гинес.* Чества се от 2005 г.

Международен ден за борба срещу расизма, ксенофобията и антисемитизма. Отбелязва се от 1988 г. и е посветен на борбата срещу антималцинствените и расистките обществени нагласи.

10 ноември – *Международен ден на младежта.* Отбелязва се от 1945 г.

13 ноември – *Световен ден на добротата.* Отбелязва се от 1998 г.

Международен ден на слепите. Отбелязва се от 1946 г.

14 ноември – *Световен ден за борба с диабета*. Отбелязва се от 1991 г. по повод годишнина от рождението на Фредерик Бантинг, канадски физиолог, откривател на инсулина.

16 ноември – *Световен ден на Географската информационна система*. Отбелязва се от 1999 г.

Международен ден на толерантността. Отбелязва се от 1995 г.

17 ноември – *Международен ден на студентите*. За първи път се отбелязва през 1941 г. в Лондон**.**

19 ноември – *Световен ден на тоалетните*. Чества се от 2002 г.

20 ноември – *Световен ден на децата*. Отбелязва се от 1954 г.
21 ноември – *Световен ден на телевизията*. Отбелязва се от 1996 г.

Световен ден на приветливостта. Отбелязва се от 1973 г. по повод на войната между Египет и Израел.
24 ноември – *Световен ден на танца*. Отбелязва се от 1982 г. по решение на ЮНЕСКО.
25 ноември – *Международен ден за елиминиране на насилието срещу жените*. Отбелязва се от 1999 г. с резолюция на ООН.
29 ноември – *Международен ден за солидарност с палестинския народ.* Отбелязва се от 1977 г. по решение на ООН.
30 ноември – *Ден на движението „Градове за живота".* На този ден 500 града в целия свят декларират срещу смъртното наказание.
1 декември – *Световен ден за борба със СПИН*. Отбелязва се от 1988 г.
2 декември – *Международен ден, напомнящ за премахването на робството*. Отбелязва се от 1949 г. по решение на ООН.
3 декември – *Международен ден на хората с увреждания*.
5 декември – *Международен ден на доброволеца.*
7 декември – *Международен ден на гражданската авиация*.
9 декември – *Международен ден за борба с корупцията.* Отбелязва се от 2003 г.
10 декември – *Ден на човешките права.* Отбелязва се от 1950 г.
11 декември – *Международен ден на планините.* Отбелязва се от 2003 г. с цел да се популяризира значението на устойчивото развитие за планинските региони.
18 декември – *Международен ден на мигранта*.
20 декември – *Международен ден за човешка солидарност*. Отбелязва се от 2006 г. по решение на Общото събрание на ООН.
25 декември – *Рождество Христово.*
28 декември – *Международен ден на киното.*
29 декември – *Международен ден на биологичното разнообразие*. Отбелязва се от 1995 г. с решение на Общото събрание на ООН.

ФОБИИ

А

Аблутофобия – страх от миене и къпане
Авиофобия – страх от летене
Агирофобия – страх от улици или страх от пресичане на улици
Аглиофобия – постоянен страх от болка
Агорафобия – страх от отворени пространства, страх от невъзможността да напуснеш дадено място веднага
Аграфобия – страх от сексуално насилие
Агризоофобия – страх от диви животни
Аерофобия – страх от въздуха, вятъра
Аероакрофобия – страх от високи открити пространства
Аероносифобия – страх от височини и от дискомфорта в самолета, водещ до повръщане
Айкмофобия – страх от игли, ножове и всички остри предмети
Айлурофобия – страх от котки
Акарофобия – страх от сърбеж или от насекоми, които причиняват сърбеж
Акрофобия – страх от височини
Акустикофоия – страх от шум, от звуци и разговор по телефона
Алодоксафобия – страх от собствено мнение
Алгофобия – страх от височини и гледки над морското равнище
Амбулофобия – страх от ходене пеша
Амаксофобия – страх от пътуване в кола
Аматафобия – страх от прах, боклуци
Амикофобия – страх от драскотини и повреждане на кожата
Амнезиофобия – страх от амнезия, от забравяне и загуба на памет
Анаблефобия – страх да се погледне нагоре
Андрофобия – страх от мъже
Анемофобия – страх от въздуха
Анкилофобия – страх ог неподвижност
Анкраофобия – страх от въздуха и вятъра
Антропофобия – страх от хора
Ангрофобия – страх от гняв и от това да бъдем разгневени
Англофобия – страх от всичко английско
Ангинофобия – страх от задушаване или ангина
Антлофобия – страх от наводнения
Антрофобия – страх от цветя
Ануптафобия – страх от самота и безбрачие

Апейрофобия – страх от безкрайността
Апифобия – страх от пчели
Апотемнофобия – страх от хора с ампутации
Аракибутирофобия – страх от залеване на фъстъчено масло по небцето
Арахнофобия – страх от паяци
Арзонфобия – страх от огън
Аритмофобия – страх от числа
Асиметрифобия – страх от асиметрични предмети
Астенофобия – страх от припадане или слабост
Астрафобия – страх от гръмогевици и мълнии
Астрофобия – страх от звездите и други небесни тела
Атазагорафобия – страх да не бъдеш забравен или незабелязан от другиге
Атаксиофобия – страх от нарушаване координацията на движение
Атаксофобия – страх от безпорядък и неточност
Атикифобия – страх от провал
Ателофобия – страх от несъвършенство
Атомозофобия – страх от ядрен взрив
Аулофобия – страх от флейти
Аурорафобия – страх от Северното сияние
Аурофобия – страх от злато
Аугодизомофобия – страх да не бъдем мръсни
Аутоматонофобия – страх от роботи
Аутомизофобия – страх от изцапване, свързан с постоянно миене на ръцете
Аутофобия – страх от самота
Афенфозмофобия – страх от докосване
Ахлуофобия – страх от тъмнината и от нощта
Ацерофобия – страх от кисел вкус

Б

Базифобия – страх от ходене или падане
Базофобия – страх от неспособност за стоене
Бактериофобия – страх от заразяване с бактерии или страх от съприкосновение с предмети, имали контакт с бактерии
Балистобия – страх от куршуми или ракети
Барофобия – страх от гравитация
Батмофобия – страх от стъпала

Батофобия – страх от височини или страх от близост до високи стради
Батракофобия – страх от земноводни
Баттофия – страх от дълбочина
Бацилофобия – страх от микроби
Беланефобия – страх от остри предмети, страх от порязване и убождане
Библиофобия – страх от книги
Болшефобия – страх от болшевики
Блаптофобия – страх да не нараним някой друг
Бленофобия – страх от слуз
Богифобия – страх от злодеи, страшилища, призраци
Ботанофобия – страх от растения
Бромидросифобия – страх от миризмите на тялото
Бронтофобия – страх от гръмотевици, светкавици и бури
Буфонофобия – страх от крастави жаби

В

Ваксинофобия – страх от ваксинации
Венустрафобия – страх от красиви жени
Вербофобия – страх от думи
Верминофобия – страх от микроби
Вертигофобия – страх от виене на свят
Вестифобия – страх от обличане
Винофобия – страх от пиене на вино
Викафобия – страх от магьосници и вещици
Виргинтифобия – страх от изнасилване
Витрикофобия – страх от втори съпруг на родната майка
Вомитофобия – страх от повръщане

Г

Галеофобия – страх от котки
Галофобия – страх от Франция и френската култура
Гамофобия – страх от женитба
Гелиофобия – страх от смях
Генофобия – страх от секс
Генуфобия – страх от колена
Гераскофобия – страх да станем възрастни
Германофобия – страх от Германия и германската култура
Геронтофобия – страх от стари хора

Гефирофобия – страх от мостове
Гимнофобия – страх от голота
Гинефобия – страх от жени
Глософобия – страх от говорене пред публика
Графофобия – страх от писане на ръка или страх да се държат пособия за писане
Гносиофобия – страх от познание
Гумафобия – страх от вкус

Д

Дейпнофобия – страх от хранене и разговори на обяд
Декстрофобия – страх от всичко, което се намира от дясната страна на тялото
Дементофобия – страх от полудяване и от загуба на разсъдък
Демонофобия – страх от демони, зли сили, духове
Демофобия – страх от тълпи
Дендрофобия – страх от дървета
Дентофобия – страх от зъболекари
Дерматозиофобия – страх от кожни заболявания
Дерматофобия – страх от поражения на кожата
Десидофобия – страх от вземане на решение
Дефекалоезиофобия – страх от болезнени движения на червата
Диабетофобия – страх от диабет
Дизабилофобия – страх да се съблечем пред другите
Дизморфофобия – страх от уродливост
Дидаскалейнофобия – страх да се ходи на училище
Дикефобия – постоянен страх от справедливост
Динофобия – страх от замаяност и водовъртежи
Диплофобия – страх от двойно виждане
Дипсофобия – страх от пиене
Дистихифобия – страх от нещастен случай
Доксофобия – страх от изразяване на мнение и получаване на благодарности
Доматофобия – страх от къщи и да бъдем в къща
Дорофобия – страх от кожа и от козината на животни
Дромофобия – страх от пресичане на улици
Дъчфобия – страх от холандците

Е

Евпофобия – страх от чуването на добра новина

Еврезиофобия – страх от идеи, отличаващи се от общоприетите
Ейзоптрофобия – страх от огледала и виждане на нечий образ в тях
Ейкофобия – страх от домашната обстановка
Еклезиофобия – страх от църквата
Екофобия – страх от дома
Еквайнофобия – страх от коне
Електрофобия – страх от електричество
Елеутерофобия – страх от свобода
Елюрофобия – страх от котки
Еметофобия – страх от повръщане
Енегофобия – страх от игли
Еножиофобия – страх от извършване на непростим грях или критика
Енохлофобия – страх от тълпи
Ентомофобия – страх от насекоми
Еозофобия – страх от зората и дневната светлина
Епистакзиофобия – страх от кръвотечение от носа
Епистемофобия – страх от познание
Ергазиофобия – страх от работа или действие, страх на хирурга да оперира
Ергофобия – страх от работа, страх от извършване на каквито и да е движения
Еритрофобия – страх от червено, кръвотечения и червена светлина
Еротофобия – страх от секс и всичко свързано с него
Ергофобия – страх от работа
Еремофобия – страх от самота
Ереутрофобия – страх от изчервяване
Еуротофобия – страх от женски гениталии
Еуфобия – страх да се чуе добра новина
Ефебилфобия – страх от тийнейджъри

З

Зелофобия – страх от ревност
Зевсофобия – страх от Бог или богове
Земифолия – страх от сляпото куче
Зоофобия – страх от животни

И

Идеофобия – страх от идеи

Изолофобия – страх от това да останем сами и в изолация от другите, страх от самота в живота
Изоптерофобия – страх от термити и насекоми, които ядат дървесина
Илингофобия – страх от замайване, или виене на свят при поглеждане надолу
Инсектофобия – страх от насекоми
Иофобия – страх от отрова
Ихтиофобия – страх от риби
Интимофобия – страх от първата интимна среща
Инфарктофобия – страх от инфаркт
К
Кайнофобия – страх от новости
Какорафобия – страх от неуспех и провал
Какофобия – страх от грозота и уродства
Калигинефобия – страх ог красиви жени
Канцерофобия – страх от болестта рак
Кардиофобия – страх от сърдечни заболявания
Карнофобия – страх от месо
Катагелофобия – страх ог осмиване
Катапедафобия – страх от скачане, независимо от каква височина
Катизофобия – страх от сядане
Катоптрофобия – страх от огледала
Кеймафобия – страх от студ и студени неща
Кентофобия – страх от новости и нови идеи
Кераунофобия – страх от гръмотевици и светкавици
Киберфобия – страх от компютри и работата с тях
Кинетофобия – страх от движение
Кимофобия – страх от вълни и вълнообразни движения
Кипридофобия – страх от венерически заболявания и проститутки
Кинофобия – страх от кучета и бяс
Кифофобия – страх от наклони
Клаустрофобия – страх от затворени пространства
Клейтрофобия – страх от заключване в затворено пространство
Клептофобия – страх да не извършим кражба
Климактофобия – страх от качване и слизане по стълби
Клинофобия – страх от отиване към легло
Клитрофобия – страх от заключване в задушни помещения

Книдофобия – страх от ужилване
Коитофобия – страх от коитус
Койметрофобия – страх от гробища
Койнонифобия – страх от стаи
Колпофобия – страх от гениталии, особено женски
Космикофобия – страх от космически явления и феномени
Кометофобия – страх от комети
Кониофобия – страх от прах
Контрафобия – стремеж към излагане на страховити състояния, за да се изпитат силни усещания, които не се свързани със страх
Контрелтофобия – страх от сексуални злоупотреби и оскърбления
Копофобия – страх от умора
Копрастазофобия – страх от запек
Копрофобия – страх от фекалии
Коулрофобия – страх от клоуни
Кремнофобия – страх от пропасти
Криофобия – страх от изключителен студ
Кристалофобия – страх от стъкло и докосване на стъклени повърхности
Ксантофобия – страх от жълт цвят
Ксеноглософобия – страх от чужди езици
Ксенофобия – страх от чужденци и непознати хора
Ксерофобия – страх от сухота
Ксилофобия – страх от гора и от дървени предмети
Ксирофобия – страх от бръсначи

Л

Лаканофобия – страх от зеленчуци
Лалиофобия – страх от говорене
Левофобия – страх от всичко, което се намира от лявата страна
Лепрофобия – страх от проказа
Лейкофобия – страх от бял цвят
Лигофобия – страх от тъмнина
Лигирофобия – страх от силен шум
Лилапсофобия – страх от урагани и торнадо
Лимнофобия – страх от езера
Линонофобия – страх от връв, канап
Лисофобия – страх от полудяване
Литикафобия – страх от съдебни процеси

Логофобия – страх от думи
Локиофобия – страх от раждане
Логизомеханофобия – страх от компютри
Луифобия – страх от сифилис
Лугрофобия – страх от видри
М
Магейрокофобия – страх от готвене
Майеузиофобия – страх от раждане
Макрофобия – страх от дълго чакане
Малаксофобия – страх от любовна игра
Маниафобия – страх от полудяване
Мастигофобия – страх от наказание
Мегалофобия – страх от големи неща
Медомалакуфобия – страх от загуба на ерекция
Меланофобия – страх от черен цвят
Мелисофобия – страх от пчели
Мелофобия – страх от музика
Менингитофобия – страх от заболяване на мозъка
Менофобия – страх от менструация
Меринтофобия – страх от връзване
Металофобия – страх от метали
Метатесиофобия – страх от промени
Метеорофобия – страх от метеори
Метифобия – страх от алкохол
Метрофобия – страх от поезия
Механофобия – страх от машини
Мизофобия – страх от замърсяване и избягване на докосване на околни предмети
Микофобия – страх от гъби
Микробиофобия – страх от микроби
Микрофобия – страх от малки неща
Мирмекофобия – страх от мравки
Миксефобия – страх от слуз
Митофобия – страх от митове или лъжливи истории
Мнемофобия – страх от спомени
Молизмофобия – страх от мръсотия и инфекции
Монопатофобия – страх от определено заболяване
Монофобия – страх от самота

Мотефобия – страх от молци
Моторфобия – страх от автомобили
Мусофобия – страх от мишки

Н

Небулафобия – страх от мъгла
Некрофобия – страх от смъртта и всичко, свързано с нея
Нелофобия – страх от стъкло
Неофармафобия – страх от нови лекарства
Неофобия – страх от всичко ново
Нефофобия – страх от облаци
Никтохилофобия – страх от тъмни залесени места или от горите през нощта
Никтофобия – страх от тъмнина или настъпването на нощта
Новеркафобия – страх от втори съпруг на родната майка
Нозофобия – страх от разболяване
Ноктифобия – страх от нощта
Номатофобия – страх от имена
Номофобия – страх от липсата на мобилен телефон
Носокомефобия – страх от болници
Ностофобия – страх от завръщане у дома
Нуклеомитуфобия – страх от ядрено оръжие
Нудофобия – страх от голота
Нумерофобия – страх от числа

О

Обезофобия – страх от напълняване
Одонтофобия – страх от зъби и стоматологична помощ
Одинофобия – страх от болка
Оенофобия – страх от пиене на вино
Озмофобия – страх от телесни миризми
Ойкофобия – страх от връщане вкъщи след изписване от психиатрична клиника
Октофобия – страх от числото 8
Олфактофобия – страх от миризми
Омброфобия – страх от дъжд
Омметафобия – страх от очи
Онейрогмофобия – страх от мокри сънища
Онейрофобия – страх от сънища
Ономатофобия – страх от повтаряне на определена дума или име

Опиофобия – страх да лекуваме и да изписваме рецепти на болните
Оптофобия – страх от отваряне на очите
Орнитофобия – страх от птици
Ортофобия – страх от собственост
Остранконофобия – страх от мекотели и ракообразни без черупки
Офидиофобия – страх от змии
Офталмофобия – страх да не бъдем наблюдавани
Охлофобия – страх от тълпи
Охофобия – страх от превозни средства
П
Пагофобия – страх от студ и лед
Панофобия – страх от всичко
Патофобия – страх от страдание и болест
Папафобия – страх от римския папа
Папиропфобия – страх от хартия
Паралипофобия – страх от пренебрегване на задължения и отговорности
Парафобия – страх от сексуални перверзии
Паразитофобия – страх от паразити
Параскаведекатриафобия – страх от петък 13
Партенофобия – страх от девствени млади момичета
Партурифобия – страх от раждане
Патройофобия – страх от наследственост и наследствени болести
Педикулофобия – страх от въшки
Педиофобия – страх от детски играчки и кукли
Пекатофобия – страх от прегрешения или въображаеми престъпления
Пелаграфобия – страх от пелагра
Пеладофобия – страх от плешиви хора
Пениафобия – страх от бедност
Пентерафобия – страх от свекърви и тъщи
Пирексиофобия – страх от треска
Пирофобия – страх от огън
Плакофобия – страх от надгробни плочи
Плутофобия – страх от богатство
Плувиофобия – страх от дъжд
Пнеуматифобия – страх от духове
Пнигофобия – страх от задушаване

Погонофобия – страх от хора с бради
Пойнефобия – страх от наказание
Покрескофобия – страх от увеличаване на теглото
Полизофобия – страх от полиомиелит
Политикофобия – страх от политици
Полифобия – страх от много неща
Понофобия – страх от преуморяване и болка
Порфирофобия – страх от лилав цвят
Потамофобия – страх от реки
Потофобия – страх от алкохол
Прозофобия – страх от прогрес
Проктофобия – страх от ректум
Пселизмофобия – страх от заекване
Психофобия – страх от ума и душата
Психрофобия – страх от студа
Птеромерханофобия – страх от летене
Птеронофобия – страх от птичи пера
Пупафобия – страх от марионетки

Р

Рабдофобия – страх от наказание, биене с пръчка или остро критикуване
Радиофобия – страх от радиация, рентгенови снимки
Рандиафобия – страх от жаби
Ректофобия – страх от ректум и болестите, свързани с него
Рипофобия – страх от дефекация
Ритиофобия – страх от бръчки
Рубофобия – страх от мръсотия
Русофобия – страх от руснаци

С

Сатанофобия – страх от сатаната
Сармасофобия – страх от любовната игра
Самхаинофобия – страх от празника Вси светии
Ситофобия – страх от храна
Скабиофобия – страх от краста
Скатофобия – страх от фекалии
Скелерофобия – страх от лоши хора и крадци
Сциофобия – страх от сенки
Сколецифобия – страх от червеи

Сколионофобия – страх от училише
Скопофобия – страх да не бъдем обект на наблюдение
Скотомафобия – страх от слепота
Скотофобия – страх от тъмнина
Скриптофобия – страх от писане на публично място
Селахофобия – страх от акули
Селафобия – страх от светлинни блясъци
Селенофобия – страх от Луната
Сеплофобия – страх от гниещи вещества
Сескуипедалофобия – страх от дълги думи
Сексофобия – страх от противоположния пол
Сидеродромофобия – страх от влакове
Сидерофобия – страх от звезди
Симболофобия – страх от символи
Симетрофобия – страх от симетрия
Сингенезофобия – страх от роднини
Синистрофобия – страх от неща, които се намират вляво от тялото
Сифилофобия – страх от сифилис
Снейкофобия – страх от змии
Сомнифобия – страх от заспиване
Сотериофобия – страх от зависимост от другите
Соцерофобия – страх от родителите на съпругата или съпруга
Социофобия – страх от негативна оценка в социалните контакти
Софофобия – страх от учене
Спейсфобия – страх от безвъздушното пространство
Спектрофобия – страх от духове и призраци
Сперматофобия – страх от сперматозоиди
Спинофобия – страх от СПИН
Сфексофобия – страх от оси
Стазибазифобия – страх от стоене и ходене
Стаурофобия – страх от разпятие и кръстове
Стенофобия – страх от тесни неща
Стигиофобия – страх от ада

Т

Таасофобия – страх от седене
Тахофобия – страх от скорост
Таениофобия – страх от тения
Таласофобия – страх от морета

Танатофобия – страх от умиране или смърт
Тапинофобия – страх от заразяване
Таурофобия – страх от бикове
Тафефобия – страх да не бъдеш погребан жив
Театрофобия – страх от театри
Тевтофобия – страх от всичко немско
Теологикофобия – страх от теология
Теофобия – страх от богове и религии
Термофобия – страх от топлина
Технофобия – страх от технологии
Текстофобия – страх от определени тъкани
Телефобия – страх от определени планове или религиозни ритуали
Тенатофобия – страх от тетанус
Тератофобия – страх от уроди
Тестофобия – страх от правене на тестове
Токофобия – страх от бременност и раждане
Токсифобия – страх от отрова или случайно отравяне
Томофобия – страх от хирургически операции
Тонитрофобия – страх от гръмотевици
Топофобия – страх от определени места или ситуации, като сценична треска
Травматофобия – страх от нараняване
Тремофобия – страх от треперене
Трипанофобия – страх от инжекции и от нараняване
Трискайдекафобия – страх от числото 13
Трихинофобия – страх от трихинелоза
Трихопатофобия – страх от коса
Тропофобия – страх от правене на промени
Туберкулофобия – страх от туберкулоза
Тиранофобия – страх от тирани

У

Уранофобия – страх от рая и страх от гледане в небето
Урофобия – страх от урина и уриниране

Ф

Фагофобия – страх от гълтане
Фалакрофобия – страх от оплешивяване
Фалофобия – страх от пенис
Фармакофобия – страх от вземане на лекарства

Фебрифобия – страх от треска и висока температура, страх от грип
Фенгофобия – страх от слънчевата светлина
Фазмофобия – страх от духове, дяволи и призрачни същества
Фелинофобия – страх от котки
Филемафобия – страх от целуване
Философофобия – страх от философия
Филофобия – страх от влюбване
Фобиофобия – страх от фобии
Фобофобия – страх от показване симптоми на страх
Фонофобия – страх от разговори по телефона
Фотоауглифобия – страх от силна светлина
Фотофобия – страх от светлина
Франкофобия – страх ог французи и от всичко френско
Фригофобия – страх от студени неща
Фронемофобия – страх от мислене
Фтизиофобия – страх от туберкулоза
Фгириофобия – страх от въшки
Х
Хаетофобия – страх от коса
Хадефобия – страх от ада
Хагиофобия – страх от светци и святи неща
Хайрофобия – страх от проявяване на положителни емоции, веселие в неподходяща обстановка
Хамартофобия – страх от прегрешение
Харпраксофобия – страх от ограбване
Хафефобия – страх от докосване
Хедонофобия – страх от изпитване на удоволствие
Хеленологофобия – страх от сложна научна терминология
Хелмингофобия – страх от инфектиране с червеи
Хелиофобия – страх от Слънцето
Хематофобия – страх от кръв
Хемофобия – страх от химикали и от работа с химически вещества
Херофобия – страх от веселба
Херпетофобия – страх от влечуги
Хетерофобия – страх от противоположния пол
Хигрофобия – страх от течности и влага
Хидраргиофобия – страх от лекарства, съдържащи живак
Хидрофобия – страх от вода

Хиелофобия – страх от стъкло
Хиерфобия – страх от свещеници и свещени неща
Хилефобия – страх от материализъм или епилепсия
Хилофобия – страх от гори
Хионофобия – страх от сняг
Хипенгиофобия – страх от отговорност
Хипнофобия – страх от заспиване или от хипнотизиране
Хипопотомомонстросесквипедалиофобия – страх от къси думи
Хипсифобия – страх от височина
Хираптофобия – страх от докосване
Хирофобия – страх от ръце
Хихофобия – страх от коне
Хобофобия – страх от просяци и безделници
Ходофобия – страх от пътешествия
Холерофобия – страх от гняв и холера
Хомиклофобия – страх от мъгла
Хомилофобия – страх от проповеди
Хоминофобия – страх от мъже
Хомофобия – страх от еднообразие, монотонност или хомосексуалност
Хохрофобия – страх от огнестрелно оръжие
Хормефобия – страх от удар
Хорофобия – страх от танцуване
Хрометофобия – страх от пари, страх от докосване до тях
Хромофобия – страх от цветове
Хронофобия – страх от времето и часовници

Ц

Ценофобия – страх от празни стаи
Цибофобия – страх от храна
Циклофобия – страх от велосипеди

Ч

Чеймофобия – страх от студа

Ю

Юдофобия – страх от евреи

Я

Японофобия – страх от японци и всичко свързано с Япония
Ятрофобия – страх от лекари

ЛЮБОПИТНИ ВЪПРОСИ

1. Защо рибата тон не тежи 1 000 kg?
2. Ще носим ли съдебна отговорност, ако кажем на професионален убиец да ходи да си гледа работата?
3. Защо резервоарите за гориво на някои автомобили са от лявата страна, а на други – от дясната?
4. Ако някой, който страда от раздвоение на личността, заплаши, че ще се самоубие, ситуацията смята ли се за вземане на заложник?
5. Защо CD-та и DVD-та са с еднакви размери?
6. Защо опаковките на DVD-та са значително по-големи от тези на CD-та?
7. Защо след като никой от нас не е виждал „облечена вода” все още използваме израза „гола вода”?
8. Защо видеоплейърите и пералните имат голям брой функции, част от които никога не използваме?
9. Защо клавишите на компютърната клавиатура не са подредени по азбучен ред?
10. Защо диспечерите на земята говорят на пилотите на изтребители, след като знаят, че те се движат със свръхзвукова скорост?
11. Къде Червената шапчица би се чувствала по-уютно – в корема на вълка или в сектор „Б” по време на мача Левски – ЦСКА?
12. Защо сме готови да се натоварим с 10 торби и торбички, само и само да не отидем два пъти до магазина?
13. Не би ли трябвало един плосък покрив (по-крив) да се казва „поправ” (по-прав)?
14. Защо има брайлови знаци върху бутоните на банкоматите, предвидени да обслужват водачи на автомобили при положение, че няма слепи шофьори?
15. От какво точно са забогатели обикновените мишки, за да станат по-заможни от църковните?
16. Защо е толкова трудно да вземем такси в дъждовно време?
17. Защо копчетата на мъжките дрехи са поставени отдясно, а на дамските – от лявата страна?
18. Светът се дели на два вида хора: тези, които делят света на два вида хора, и тези, които не го правят. Вие от кои сте и ако кажете, че сте от вторите, това не ви ли праща автоматично при първите?

19. Защо когато някой ни разказва история, ние нямаме търпение да му разкажем своята собствена?
20. Ако очакваме неочакваното, тогава то не се ли превръща в очаквано, оставяйки ни да няма какво да чакаме?
21. Защо винаги когато се представяме в нов клас ни става нервно? Знаем си името, знаем откъде сме – не би трябвало да е проблем, нали?
22. Пабло Пикасо е разтоварвал изтощените си от рисуване мускули с гимнастика. Това означава ли, че той е създателят на художествената гимнастика?
23. Защо изобщо продават дрехи, на които пише: „Не пускайте в пералня и не давайте на химическо чистене!”, след като никой не би си купил такива дрехи?
24. Някога питали ли сте се каква щеше да е скоростта на мълнията, ако не се движеше на зигзаг?
25. Знаем каква е скоростта на светлината, но каква е скоростта на тъмнината?
26. Защо в българския език думите за женитба и производствена грешка са едни и същи? Това някакво послание ли е?
27. Ако знаете, че сте на смъртно легло, не е ли разумно веднага да се преместите?
28. Защо млякото се продава в правоъгълни кутии, а безалкохолните напитки в цилиндрични?
29. Изборите в България винаги са били много загадъчни. Не смятате ли, че най-подходящото официално название на нашите избори е „Мистерията на българските гласове”?
30. Защо толкова често объркваме скуката с глада?
31. В приказките често няма логика. Ако седем застаряващи, ниски на ръст съквартиранти се приберат у дома си след работа, каква е вероятността да се вбесят, когато видят красива млада жена?
32. Защо кафявите яйца са по-скъпи от белите?
33. В рекламите за плодови сокове се казва, че се използват отбрани плодове за приготвянето им. Как мислите, най-добрите или най-лошите плодове от една овощна градина имат предвид?
34. Ако се движим с кола със скоростта на светлината и включим фаровете, какво ще стане?

35. Щом Барби е толкова популярна, защо трябва да ѝ купуваме приятели?
36. Според вас как табелката „Не газете тревата!” се е озовала по средата на полянката?
37. Защо когато гледаме филм, който сме гледали като малки, осъзнаваме, че тогава сме нямали и идея за какво става въпрос?
38. Защо при мъжете тениските се цапат, бельото се цапа, а панталоните никога – може да си ги носим завинаги?
39. Щом човек се усъвършенства с упражнения и щом никой не е съвършен, тогава защо да се упражняваме?
40. Защо във фризера няма лампичка, както в хладилника?
41. Ако целенасочено се опитате да се провалите и успеете, какво сте постигнали – успех или провал?
42. Защо пилотите камикадзе носят каска?
43. Щом целият свят е сцена, къде седи публиката?
44. Защо понякога се случва да погледнем часовника си 3–4 пъти поред и въпреки това не можем да кажем колко е часа?
45. Защо няма котешка храна с вкус на мишки?
46. Ако е вярно, че сме създадени, за да помагаме на другите, тогава за какво са създадени другите?
47. Защо лицата на хората върху монети са в профил, а на банкноти в анфас?
48. Колко пъти е прието да кажеш „Моля?” или „Какво?” преди да се усмихнеш, да кимнеш в знак на съгласие или да кажеш „Аха”, въпреки че нищо не си разбрал?
49. Не е ли странно, че когато излезем навън изглеждащи супер, докарани и самоуверени, след това цял ден не можем да срещнем никой важен познат, който да ни види?
50. Защо стерилизират иглите за смъртоносните инжекции?
51. Какво ще направите, ако видите застрашено от изчезване животно да яде застрашено от изчезване растение?
52. Защо лимоновият сок се прави от изкуствени съставки, а препаратът за съдомиялна машина от истински лимони?
53. Как можем да си посеем диня, която да даде плодове без семки?
54. Как така капачката на лепилото не залепва за тубичката?

55. Щом делфините са толкова умни, защо попадат в мрежите за риба тон?
56. Защо „абревиатура” е толкова трудна дума?
57. Убиването на време отразява ли се на вечността?
58. Щом американците хвърлят ориз на сватбите, азиатците хамбургери ли хвърлят?
59. Защо вярвате на човек, който ви казва, че звездите във Вселената са милиарди, но когато ви кажат, че боята на стената не е изсъхнала, винаги проверявате?
60. Какво би станало, ако докато карате колата си, видите бананова обелка на асфалта?
61. Производителите на кафе твърдят, че използват най-хубавите зърна кафе в своите продукти. А какво се случва с по-лошите зърна?
62. Щом човекът е еволюирал от маймуната, защо още има маймуни?
63. Има ли друга дума за „синоним”?
64. Защо не правят и самолета от същия неразрушим материал като черната кутия?
65. Не може ли просто да игнорираме видеоносителя, който ще дойде след DVD-то, за да не се наложи отново да подновяваме колекциите си?
66. Защо овцете не се свиват, когато вали?
67. Какво би станало, ако бъдат наети двама детективи да се следят един друг?
68. Защо има само една комисия по монопола?
69. Ако днес е 0°C, а утре е двойно по-студено, тогава утре колко градуса ще е?
70. Женените хора наистина ли живеят по-дълго или просто така им се струва?
71. Защо има хора, които първо влизат под душа и чак тогава пускат водата?
72. Не е ли странно, че след 10 новонаписани страници Word ни пита дали искаме да запазим промените?
73. Какво бихте направили, ако по време на спор осъзнаете, че грешите?

74. Защо държим телефонните номера на много хора, запаметени в мобилния, само и само да знаем кой ни се обажда, а не им отговаряме?
75. Какво би станало, ако докато вървим по улицата изведнъж осъзнаем, че вървим в погрешна посока?
76. Защо вместо веднага да се обърнем на 180°, първо си поглеждаме мобилния, часовника, или просто правим някакъв жест към себе си? Може би за да се уверим, че никой наоколо няма да ни помисли за откачен?
77. Как става така, че когато тъкмо вдигнем и кажем „Ало”, те току-що са затворили?
78. А защо когато веднага след това позвъним, те пък не отговарят?
79. Може ли според католическата църква мъжът да се ожени за сестрата на вдовицата си?

ОСНОВНА ЛИТЕРАТУРА

1. Айрланд, К., 1993, Кратка енциклопедия на откритията и откривателите, ИК „Светулка”, С., 158.
2. Боев, З., 1990, Какво знаем за... птиците, Изд. “Отечество”, С., 197.
3. Василега, М., 1986, Занимателна химия, Изд. „Народна просвета”, С., 172.
4. Георгиев, В., 1983, Какво знаем за... бозайниците, Изд. “Отечество”, С., 175.
5. Георгиев, В., Д. Божков, 1985, Какво знаем за... земноводните и влечугите, Изд. “Отечество”, С., 159.
6. Делийски, Б., 1978, Химиците се забавляват, Изд. „Народна просвета”, С., 128.
7. Йосифов, М., 1984, Какво знаем за... формите и багрите в животинския свят, Изд. “Отечество”, С., 95.
8. Китанов, Б., 1986, Културните растения в България. Морфология, произход, история и значение, Изд. “Наука и изкуство”, С., 322.
9. Крюгер, А. (гл. ред.), 2006, Фактопедия – илюстрована енциклопедия, Младинска книга, С., 456.
10. Лилов, И., 1982, Опитай сам, Изд. „Отечество”, С., 227.
11. Робев, С., И. Лилов, Е. Коларова, Е. Гочева, К. Манолов, 1971, Наука на чудесата. Том 3: Големите семейства, Изд. „Народна просвета”, С., 349.
12. Ръсел, К., Ф. Картър, Числови тестове, Изд. „ЛИК”, С., 186.
13. Сабунаев, В., 1980, Занимателна зоология, Изд. „Земиздат”, С., 371.
14. Смоли, Г., 2001, Ако мъжете знаеха..., Библиотека „Лия”, С., 180.
15. Уокър, Д., 1985, Летящият цирк на физиката, Изд. „Наука и изкуство”, С., 437.
16. Цолов, В., А. Железаров, 1966, Чудновати растения, ДИ „Земиздат”, С., 84.